

อาเซียน 2025 : มุ่งหน้าไปด้วยกัน

ASEAN 2025 : FORGING AHEAD TOGETHER

วิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน 2025 และแผนงานประชาคมอาเซียน 2016-2025

หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งอัตลักษณ์ หนึ่งประชาคม
one vision, one identity, one community

อาเซียน 2025 : มุ่งหน้าไปด้วยกัน*

ASEAN 2025 : FORGING AHEAD TOGETHER

วิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน 2025 และแผนงานประชาคมอาเซียน 2016-2025

กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ

Department of ASEAN Affairs

Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of Thailand

*หมายเหตุ: คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

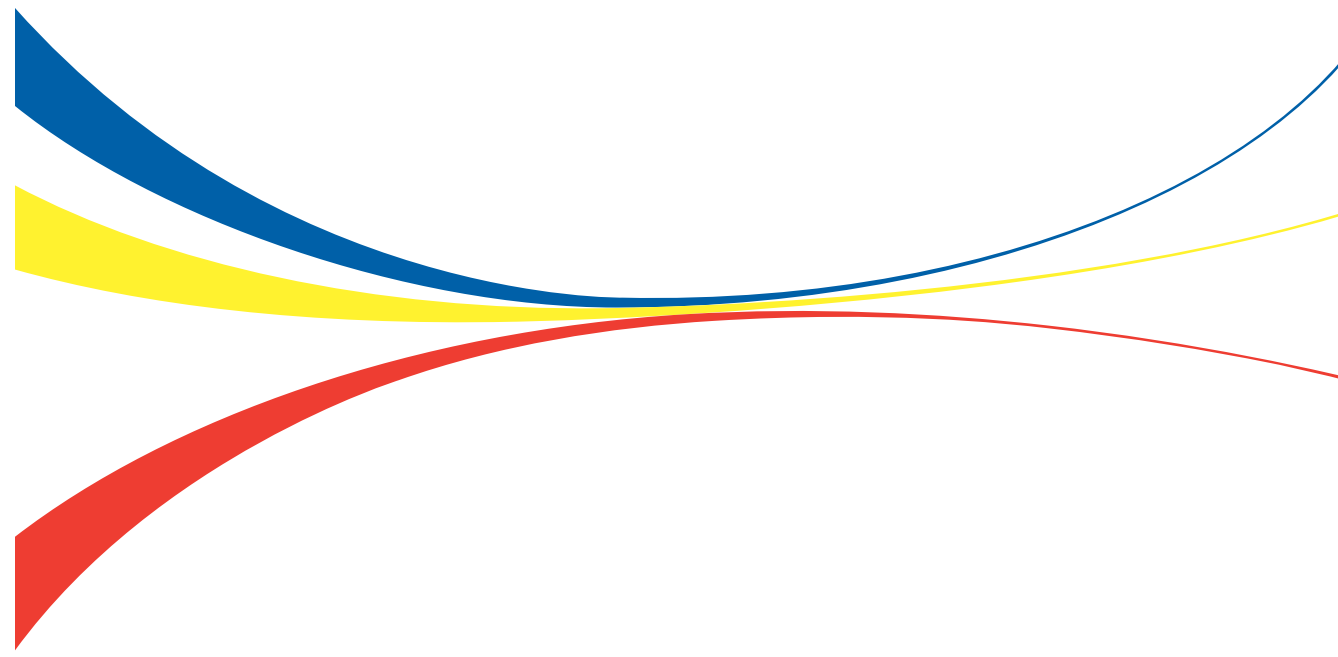
ผู้จัดทำ	กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ ๔๔๓ ถนนศรีอยุธยา กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐ โทรศัพท์ ๐๒ ๒๐๓ ๕๐๐๐ โทรสาร ๐๒ ๖๔๓ ๕๒๑๕ www.mfa.go.th/asean	
ผู้แปล	กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ - ปฏิญญากรุงกัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยอาเซียน ๒๐๒๕: มุ่งหน้าไปด้วยกัน - วิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ๒๐๒๕ - แผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ๒๐๒๕ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ - แผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการพัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - แผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕	
ISBN	978-616-341-035-1	
พิมพ์ครั้งที่ ๑	มกราคม ๒๕๕๙	
จำนวน	๕,๐๐๐ เล่ม	
ที่ปรึกษา	นายจักรกฤษณ์ ศรีวาลี	อธิบดีกรมอาเซียน
	นางสาวภาสพร สังข์สุบรรณ	รองอธิบดีกรมอาเซียน
	นายเชิดเกียรติ อัครถาวร	รองอธิบดีกรมอาเซียน
	นายสุริยา จินดาวงษ์	รองอธิบดีกรมอาเซียน
คณะทำงาน	นางทิพย์วรรณ ศุภมิตรกิจจา	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และความร่วมมืออาเซียน
	นางสาวอุศณา พิธานนท์	ผู้อำนวยการกองการเมืองและความมั่นคง
	นายผ่านพบ ปลั่งประยูร	ผู้อำนวยการกองเศรษฐกิจ
	นายมงคล วิศิษฐ์สตั้ม	ผู้อำนวยการกองความสัมพันธ์กับคู่เจรจาและองค์กรระหว่างประเทศ
	นางสาวอรุณี ศรีภิรมย์	ผู้อำนวยการกองสังคมและวัฒนธรรม
	นางสาววรรณ วรุตตมะ	นักการทูตชำนาญการ
	นางสาวภัทริยา วัฒนสิน	นักการทูตชำนาญการ
	นางสาววาทิพย์ โอตระกูล	นักการทูตปฏิบัติการ
	นางสาวปวิณรัตน์ มหาคุณ	นักการทูตปฏิบัติการ
	นายณัฐวรราช พงษ์สุวรรณ	นักการทูตปฏิบัติการ
	นายธนนาจ สิริยากุล	เจ้าหน้าที่โครงการเสริมสร้างความรู้สู่สาธารณชนเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน
พิมพ์	บริษัท เพจเมคเกอร์ จำกัด ๕๓-๕๗ ซอยเอกชัย ๘๘/๑ ถนนเอกชัย แขวงบางบอน เขตบางบอน กรุงเทพฯ ๑๐๑๕๐ โทร. ๐๒ ๔๑๖ ๘๘๒๐, ๐๒ ๘๙๔ ๓๐๓๕ โทรสาร ๐๒ ๘๙๔ ๓๐๓๖	

สารบัญ

	หน้า
ปฏิญญากรุงกัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยอาเซียน ๒๐๒๕: มุ่งหน้าไปด้วยกัน 5 (Kuala Lumpur Declaration on ASEAN 2025: Forging Ahead Together) <i>แปลโดย กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ</i>	
วิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ๒๐๒๕ 15 (ASEAN Community Vision 2025) <i>แปลโดย กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ</i>	
แผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ๒๐๒๕ 29 (ASEAN Political-Security Community Blueprint 2025) <i>แปลโดย กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ</i>	
แผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ 123 (ASEAN Economic Community Blueprint 2025) <i>แปลโดย กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์</i>	
แผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕ 235 (ASEAN Socio-Cultural Community Blueprint 2025) <i>แปลโดย สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการพัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์</i>	

ปฏิญญากรุงกัวลาลัมเปอร์
ว่าด้วยอาเซียน ๒๐๒๕: มุ่งหน้าไปด้วยกัน

**KUALA LUMPUR DECLARATION
ON ASEAN 2025: FORGING AHEAD TOGETHER**

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ปฏิญญากรุงกัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยอาเซียน ๒๐๒๕: มุ่งหน้าไปด้วยกัน

เรา ประมุขแห่งรัฐ หรือหัวหน้ารัฐบาลของประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า อาเซียน) ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ในโอกาสการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๗ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์

ระลึกถึง จิตวิญญาณที่บิดาผู้ก่อตั้งอาเซียนได้รวมตัวกัน ณ กรุงเทพฯ ในปี ค.ศ. ๑๙๖๗ เพื่อก่อตั้งสมาคม ซึ่งจะมีส่วนช่วยสร้างภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีสันติภาพ เสรีภาพ และความเจริญรุ่งเรืองสำหรับประชาชนของเรา

ยืนยัน พันธกรณีที่มีต่อวัตถุประสงค์และหลักการที่ปรากฏในปฏิญญาอาเซียน (กรุงเทพฯ ค.ศ. ๑๙๖๗) ปฏิญญาว่าด้วยภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นเขตแห่งสันติภาพ เสรีภาพ และเป็นกลาง (กรุงกัวลาลัมเปอร์ ค.ศ. ๑๙๗๑) สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (บาห์ลี ค.ศ. ๑๙๗๖) ปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียน (บาห์ลี ค.ศ. ๑๙๗๖) สนธิสัญญาว่าด้วยเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (กรุงเทพฯ ค.ศ. ๑๙๘๕) วิสัยทัศน์อาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๐ (กรุงกัวลาลัมเปอร์ ค.ศ. ๑๙๙๗) ปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียน ฉบับที่ ๒ (บาห์ลี ค.ศ. ๒๐๐๓) และปฏิญญาบาห์ลี ว่าด้วยประชาคมอาเซียนในประชาคมโลก (บาห์ลี ค.ศ. ๒๐๑๑)

ยืนยัน วัตถุประสงค์และหลักการที่ปรากฏในกฎบัตรอาเซียน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความปรารถนา และเจตนารมณ์ร่วม ที่จะอาศัยอยู่ในภูมิภาคที่มีสันติภาพ ความมั่นคง และเสถียรภาพที่ยั่งยืน มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน มีความมั่งคั่งร่วมกัน และมีความก้าวหน้าทางสังคม และส่งเสริมผลประโยชน์ อุดมคติ และความใฝ่ฝันของอาเซียน

ตระหนักว่า ภูมิยุทธศาสตร์ของโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นำมาซึ่งโอกาสและความท้าทาย ซึ่งอาเซียนจะต้องตอบสนองในเชิงรุก เพื่อให้อาเซียนมีความสำคัญและรักษาความเป็นแกนกลางและบทบาทของอาเซียนในฐานะผู้ขับเคลื่อนหลักในโครงสร้างสถาปัตยกรรมภูมิภาคที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป

ตระหนักถึง เจตนารมณ์ของเราในปฏิญญาบันดาร์เสรีเบกาวันว่าด้วยวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๑๕ และปฏิญญาเนปิดอร์ว่าด้วยวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียนภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๑๕ ซึ่งจะกำหนดทิศทางในอนาคตของอาเซียนที่มีเอกภาพทางการเมือง มีการรวมตัวทางเศรษฐกิจ มีความรับผิดชอบต่อสังคม ทำเพื่อประชาชนและ มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และยึดมั่นในกฎกติกาอย่างแท้จริง

เน้นย้ำ ความสำคัญของการปฏิบัติตามรายงานและข้อเสนอแนะของคณะทำงานระดับสูง ว่าด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สำนักเลขาธิการอาเซียนและการทบทวนองค์กรต่าง ๆ ของอาเซียน ที่ได้รับความเห็นชอบแล้วในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๕ ณ เนปิดอร์

KUALA LUMPUR DECLARATION ON ASEAN 2025: FORGING AHEAD TOGETHER

WE, the Heads of State/Government of the Member States of the Association of South-east Asian Nations (hereinafter referred to as ASEAN), namely, Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People’s Democratic Republic, Malaysia, the Republic of the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam, on the occasion of the 27th ASEAN Summit in Kuala Lumpur;

RECALLING the spirit in which the ASEAN Founding Fathers gathered in Bangkok in 1967 to create an organisation that would help bring about a Southeast Asian region of peace, freedom and prosperity for our peoples;

REAFFIRMING our commitment to the purposes and principles enshrined in the ASEAN Declaration (Bangkok, 1967), the Zone of Peace, Freedom and Neutrality Declaration (Kuala Lumpur, 1971), the Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia (Bali, 1976), the Declaration of ASEAN Concord (Bali, 1976), the Treaty on the Southeast Asia Nuclear Weapon-Free Zone (Bangkok, 1995), the ASEAN Vision 2020 (Kuala Lumpur, 1997), the Declaration of ASEAN Concord II (Bali, 2003) and the Bali Declaration on ASEAN Community in a Global Community of Nations (Bali, 2011);

REAFFIRMING FURTHER the purposes and principles enshrined in the ASEAN Charter that reflect our desire and collective will to live in a region of lasting peace, security and stability, sustained economic growth, shared prosperity and social progress, as well as promote ASEAN interests, ideals and aspirations;

RECOGNISING that the rapidly changing geostrategic landscape continues to present both opportunities and challenges which require ASEAN to respond proactively, in order to remain relevant as well as to maintain ASEAN centrality and role as the primary driving force in the evolving regional architecture;

COGNISANT of our commitment made under the Bandar Seri Begawan Declaration on the ASEAN Community’s Post-2015 Vision in 2013 and the Nay Pyi Taw Declaration on the ASEAN Community’s Post-2015 Vision in 2014 that set out the future direction for a politically cohesive, economically integrated, socially responsible and a truly rules-based, people-oriented, people-centred ASEAN;

EMPHASISING the importance of implementing the Report and Recommendations of the High Level Task Force on Strengthening the ASEAN Secretariat and Reviewing the ASEAN Organs that was endorsed at the 25th ASEAN Summit in Nay Pyi Taw;

ตระหนักถึง ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ค.ศ. ๒๐๐๙-๒๐๑๕) ซึ่งประกอบด้วยแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน แผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน รวมทั้งแผนงานข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน ฉบับที่ ๒ และแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงของอาเซียน

ต้อนรับ การจัดตั้งประชาคมอาเซียน ค.ศ. ๒๐๑๕ อย่างเป็นทางการ ซึ่งประกอบด้วยประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน และ

ชื่นชม การทำงานของคณะทำงานระดับสูงว่าด้วยวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียนภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๑๕ รวมทั้งคณะทำงานระดับสูงว่าด้วยประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน คณะทำงานระดับสูงว่าด้วยการรวมตัวทางเศรษฐกิจ และคณะทำงานระดับสูงว่าด้วยประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักเลขาธิการอาเซียนในการจัดทำแผนงานประชาคมอาเซียนทั้ง ๓ ฉบับ

ในการนี้ จึง

๑. **รับรอง** วิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ๒๐๒๕ และแผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ๒๐๒๕ แผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ และแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕
๒. **เห็นพ้องว่า** ปฏิญญาดังกล่าว และวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ๒๐๒๕ และแผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ๒๐๒๕ แผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ และแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕ ตามเอกสารแนบรวมกันเป็นเอกสาร “อาเซียน ๒๐๒๕: มุ่งหน้าไปด้วยกัน”
๓. **ตัดสินใจว่า** “อาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕: มุ่งหน้าไปด้วยกัน” เป็นเอกสารทดแทนแผนงานการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ค.ศ. ๒๐๐๙-๒๐๑๕)
๔. **ตัดสินใจอีกว่า** แผนงานข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน ฉบับที่ ๓ และความเชื่อมโยงอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ ที่จะรับรองในปี ค.ศ. ๒๐๑๖ จะเป็นส่วนหนึ่งของ “อาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕: มุ่งหน้าไปด้วยกัน”
๕. **มอบหมาย** ให้ประเทศสมาชิกอาเซียน รวมทั้งองค์กรต่าง ๆ ของอาเซียน ดำเนินการตาม “อาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕: มุ่งหน้าไปด้วยกัน” อย่างมีประสิทธิภาพ และทันที่ตามที่ ตามวัตถุประสงค์และหลักการของกฎบัตรอาเซียน

RECOGNISING the benefits realised from the implementation of the Roadmap for an ASEAN Community (2009-2015) comprising the ASEAN Political-Security Community, the ASEAN Economic Community and the ASEAN Socio-Cultural Community Blueprints, as well as the Initiative for ASEAN Integration (IAI) Work Plan II and the Master Plan on ASEAN Connectivity;

WELCOMING the formal establishment of the ASEAN Community 2015 comprising the ASEAN Political-Security Community, the ASEAN Economic Community and the ASEAN Socio-Cultural Community; and

COMMENDING the work of the High Level Task Force on the ASEAN Community's Post-2015 Vision, as well as the work of the High Level Task Force on ASEAN Political-Security Community, the High Level Task Force on ASEAN Economic Integration and the High Level Task Force on ASEAN Socio-Cultural Community, supported by the ASEAN Secretariat, on the three Community Blueprints;

DO HEREBY:

1. **ADOPT** the ASEAN Community Vision 2025, the ASEAN Political-Security Community Blueprint 2025, the ASEAN Economic Community Blueprint 2025 and the ASEAN Socio-Cultural Community Blueprint 2025;
2. **AGREE** that this Declaration as well as the ASEAN Community Vision 2025, the ASEAN Political-Security Community Blueprint 2025, the ASEAN Economic Community Blueprint 2025 and the ASEAN Socio-Cultural Community Blueprint 2025, as annexed, shall constitute the ASEAN 2025: Forging Ahead Together;
3. **DECIDE** that the ASEAN 2025: Forging Ahead Together succeeds the Roadmap for an ASEAN Community (2009-2015);
4. **FURTHER DECIDE** that the IAI Work Plan III and the ASEAN Connectivity 2025 to be adopted in 2016 shall be an integral part of the ASEAN 2025: Forging Ahead Together;
5. **RESOLVE** that ASEAN Member States as well as ASEAN Organs and Bodies shall implement the ASEAN 2025: Forging Ahead Together, in a timely and effective manner, in accordance with the purposes and principles of the ASEAN Charter;

๖. **มอบหมาย** ให้รัฐมนตรีอาเซียน เลขาธิการอาเซียน และองค์กรต่าง ๆ ของอาเซียน ระดมทรัพยากรจากประเทศสมาชิกและจากภายนอก เพื่อดำเนินการตาม “อาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕: มุ่งหน้าไปด้วยกัน” และ
๗. **มอบหมาย** ให้เลขาธิการอาเซียนติดตามและรายงานความคืบหน้าของการดำเนินการ ตาม “อาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕: มุ่งหน้าไปด้วยกัน” ต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียน เป็นประจำทุกปี ผ่านคณะมนตรีประสานงานอาเซียน และคณะมนตรี ประชาคมอาเซียน

จัดทำที่ กรุงกัวลาลัมเปอร์ มาเลเซีย ในวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ค.ศ. ๒๐๑๕ โดยมีต้นฉบับเดียว เป็นภาษาอังกฤษ

สำหรับบรูไนดารุสซาลาม:
ฮัจญี ฮัสซานัล โบลเกียห์
สุลต่านแห่งบรูไนดารุสซาลาม

สำหรับราชอาณาจักรกัมพูชา:
สมเด็จอัครมหาเสนาบดีเดโช ฮุน เซน
นายกรัฐมนตรี

สำหรับสาธารณรัฐอินโดนีเซีย:
โจโก วิโดโด
ประธานาธิบดี

สำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว:
ทองสิง ทามะวง
นายกรัฐมนตรี

สำหรับมาเลเซีย:
ดาโต๊ะ ศรี มุห์ฮัมหมัด นาจิบ บิน ตุน ฮัจญี อับดุล ราซัค
นายกรัฐมนตรี

สำหรับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา:
เต็ง เส็ง
ประธานาธิบดี

6. **TASK** the ASEAN Ministers, the Secretary-General of ASEAN as well as other ASEAN Organs and Bodies to mobilise resources from ASEAN Member States and external sources to implement the ASEAN 2025: Forging Ahead Together; and
7. **DIRECT** the Secretary-General of ASEAN to monitor and report the progress of implementation of the ASEAN 2025: Forging Ahead Together to the ASEAN Summit annually, through the ASEAN Coordinating Council and respective ASEAN Community Councils.

DONE at Kuala Lumpur, Malaysia this Twenty Second day of November in the Year Two Thousand and Fifteen, in a single original copy, in the English Language.

For Brunei Darussalam:
HAJI HASSANAL BOLKIAH
Sultan of Brunei Darussalam

For the Kingdom of Cambodia:
SAMDECH AKKA MOHA SENA PADEI TECO HUN SEN
Prime Minister

For the Republic of Indonesia:
JOKO WIDODO
President

For the Lao People's Democratic Republic:
THONGSING THAMMAVONG
Prime Minister

For Malaysia:
DATO' SRI MOHD NAJIB TUN ABDUL RAZAK
Prime Minister

For the Republic of the Union of Myanmar
THEIN SEIN
President

สำหรับสาธารณรัฐฟิลิปปินส์:

เบนิกโน อากีโน ที่ ๓

ประธานาธิบดี

สำหรับสาธารณรัฐสิงคโปร์:

ลี เซียน ลุง

นายกรัฐมนตรี

สำหรับราชอาณาจักรไทย:

พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

สำหรับสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม:

เหวียน เติน ลุง

นายกรัฐมนตรี

For the Republic of the Philippines

BENIGNO S. AQUINO III

President

For the Republic of Singapore

LEE HSIEN LOONG

Prime Minister

For the Kingdom of Thailand:

GENERAL PRAYUT CHAN-O-CHA (RET.)

Prime Minister

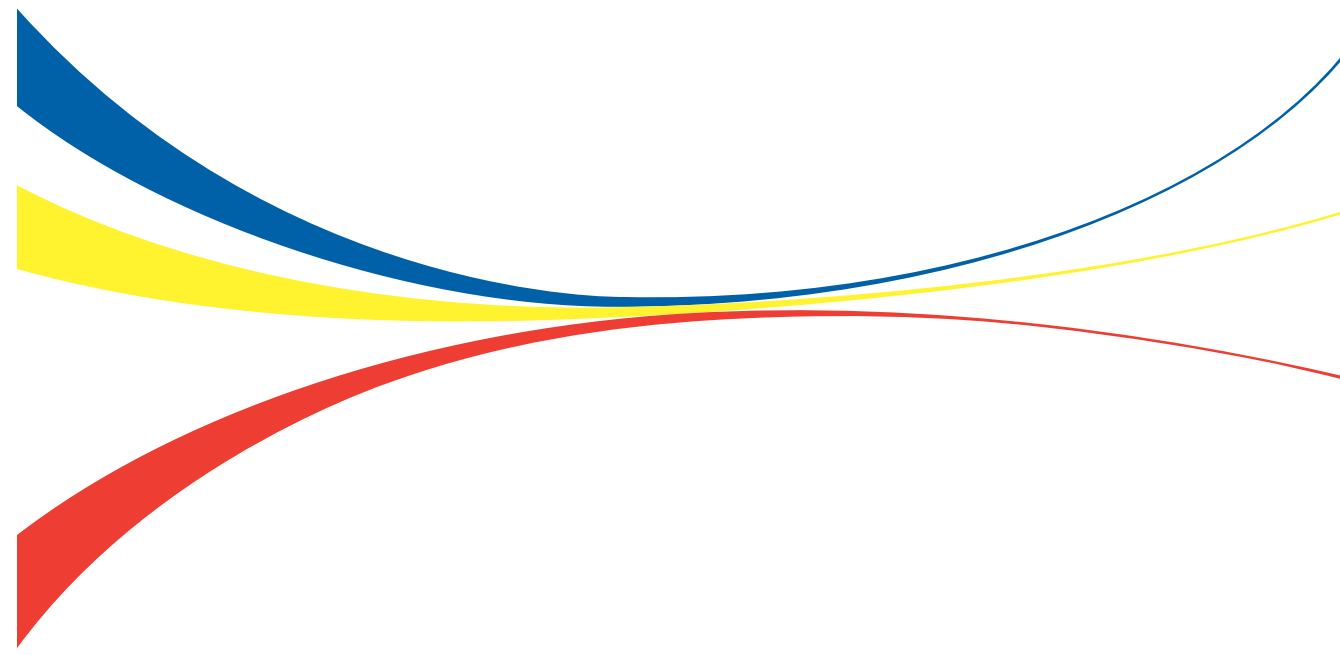
For the Socialist Republic of Viet Nam:

NGUYEN TAN DUNG

Prime Minister

วิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ๒๐๒๕

ASEAN COMMUNITY VISION 2025

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)
วิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ๒๐๒๕

๑. เราในฐานะประมุขแห่งรัฐ หรือหัวหน้ารัฐบาล ซึ่งเป็นผู้แทนของประชาชนของประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า อาเซียน) มารวมตัวกันที่การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๗ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ มาเลเซีย เพื่อเฉลิมฉลองการก่อตั้งประชาคมอาเซียน ๒๐๑๕ อย่างเป็นทางการ และกำหนดวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ๒๐๒๕
๒. เราระลึกถึงวิสัยทัศน์อาเซียนในการเป็นประชาคมที่รวมกันเป็นหนึ่ง มีสันติภาพ และความมั่นคง รวมทั้งมีความเจริญรุ่งเรืองร่วมกันซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของพันธกรณีและความปรารถนาที่ระบุไว้ในสนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ วิสัยทัศน์อาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๐ ปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียน ฉบับที่ ๒ กฎบัตรอาเซียน แผนงานการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ค.ศ. ๒๐๐๙-๒๐๑๕) และปฏิญญาบาหลีว่าด้วยประชาคมอาเซียนในประชาคมโลก
๓. เรายินดีที่ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๐๙ ความคืบหน้าของการดำเนินงานตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ซึ่งประกอบไปด้วยแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน แผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน แผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน กรอบยุทธศาสตร์ข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียนและแผนงานข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน ฉบับที่ ๒ (ค.ศ. ๒๐๐๙-๒๐๑๕) รวมทั้งแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันอาเซียน ได้นำพาพวกเราไปสู่จุดที่สำคัญของพัฒนาการอาเซียน กล่าวคือ การก่อตั้งประชาคมอาเซียน ค.ศ. ๒๐๑๕ อย่างเป็นทางการ
๔. เราตกลงที่จะทำให้ประชาคมของเราแข็งแกร่ง โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของกระบวนการรวมกลุ่มที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น เพื่อให้อาเซียนเป็นประชาคมที่ยึดมั่นในกฎกติกา ทำเพื่อประโยชน์ของประชาชน และมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยเป็นที่ซึ่งประชาชนมีสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและได้รับประโยชน์จากการสร้างประชาคม เสริมสร้างความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและมีอัตลักษณ์ร่วม เป็นไปตามวัตถุประสงค์และหลักการของกฎบัตรอาเซียน

ASEAN COMMUNITY VISION 2025

1. We, the Heads of State/Government representing the peoples of the Member States of the Association of Southeast Asian Nations (hereinafter referred to as ASEAN), gather here today at the 27th ASEAN Summit in Kuala Lumpur, Malaysia, to celebrate the formal establishment of the ASEAN Community 2015 and to chart the ASEAN Community Vision 2025.
2. We recall the ASEAN vision of an integrated, peaceful and stable community with shared prosperity built upon the aspirations of and commitment to the Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia, the ASEAN Vision 2020, the Declaration of ASEAN Concord II, the ASEAN Charter, the Roadmap for an ASEAN Community (2009-2015) and the Bali Declaration on ASEAN Community in a Global Community of Nations.
3. We are pleased that the positive progress made since 2009 in implementing the Roadmap for an ASEAN Community comprising the ASEAN Political-Security Community, ASEAN Economic Community and ASEAN Socio-Cultural Community Blueprints, as well as the Initiative for ASEAN Integration (IAI) Strategic Framework and the IAI Work Plan II (2009-2015) and the Master Plan on ASEAN Connectivity has led us to another important milestone in ASEAN development, namely, the formal establishment of the ASEAN Community 2015.
4. We resolve to consolidate our Community, building upon and deepening the integration process to realise a rules-based, people-oriented, people-centred ASEAN Community, where our peoples enjoy human rights and fundamental freedoms, higher quality of life and the benefits of community building, reinforcing our sense of togetherness and common identity, guided by the purposes and principles of the ASEAN Charter.

๕. เรามองเห็นประชาคมที่มีสันติภาพ ความมั่นคง และความแข็งแกร่ง มีศักยภาพมากขึ้นที่จะตอบสนองต่อความท้าทายอย่างมีประสิทธิภาพ และประชาคมที่มองออกไปนอกภูมิภาค ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลก โดยยังรักษาความเป็นแกนกลางของอาเซียนไว้ อีกทั้งเรามองเห็นความมีชีวิตชีวา ความยั่งยืนและการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจขั้นสูง ความเชื่อมโยงที่มากขึ้น รวมทั้งความพยายามที่เข้มข้นขึ้นในการลดช่องว่างด้านการพัฒนา ผ่านข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน และเรายังมองเห็นอาเซียนที่มีขีดความสามารถในการไขว่คว้าโอกาสและรับมือกับความท้าทายที่จะมาถึงในทศวรรษหน้า
๖. เราน้ำหนักความสอดคล้องกันระหว่างวาระเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ ค.ศ. ๒๐๓๐ กับความพยายามในการสร้างประชาคมอาเซียนเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนของเรา

ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

๗. ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนจะเป็นประชาคมที่มีความเป็นหนึ่ง ครอบคลุม และแข็งแกร่ง ประชาชนของเราจะอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ปรองดอง และมั่นคง โอบรับค่านิยมเรื่องสันติธรรมและทางสายกลาง รวมทั้งยึดมั่นในหลักการขั้นพื้นฐานของอาเซียน ค่านิยมและบรรทัดฐานที่มีร่วมกัน นอกจากนี้ อาเซียนยังคงมีความแน่วแน่นแพ้น มีความสำคัญ และตอบสนองต่อความท้าทายที่คุกคามสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค และมีบทบาทหลักในการสร้างโครงสร้างสถาปัตยกรรมภูมิภาคที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปในขณะเดียวกันก็ปฏิสัมพันธ์กับภาคีภายนอกอย่างลึกซึ้งขึ้น และร่วมส่งเสริมสันติภาพ ความมั่นคง และเสถียรภาพของโลก
๘. ดังนั้น เราจะดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่ง
 - ๘.๑ ประชาคมที่ยึดมั่นในกฎกติกา ที่ยึดมั่นในหลักการขั้นพื้นฐานของอาเซียน ค่านิยม และบรรทัดฐานที่มีร่วมกัน ตลอดจนหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่ควบคุม การดำเนินความสัมพันธ์อย่างสันติระหว่างรัฐ
 - ๘.๒ ประชาคมที่ครอบคลุมและตอบสนอง ที่ประชาชนมีสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพ ขั้นพื้นฐาน ตลอดจนเติบโตในสภาพแวดล้อมที่มีความยุติธรรม เป็นประชาธิปไตย ปรองดอง และมีความอ่อนไหวเกี่ยวกับเรื่องเพศสภาพ โดยเป็นไปตามหลัก ประชาธิปไตย ธรรมภิบาล และนิติธรรม

5. We envision a peaceful, stable and resilient Community with enhanced capacity to respond effectively to challenges, and ASEAN as an outward-looking region within a global community of nations, while maintaining ASEAN centrality. We also envision vibrant, sustainable and highly integrated economies, enhanced ASEAN Connectivity as well as strengthened efforts in narrowing the development gap, including through the IAI. We further envision ASEAN empowered with capabilities, to seize opportunities and address challenges in the coming decade.
6. We underline the complementarity of the United Nations 2030 Agenda for Sustainable Development with ASEAN community building efforts to uplift the standards of living of our peoples.

ASEAN Political-Security Community

7. Our ASEAN Political-Security Community by 2025 shall be a united, inclusive and resilient community. Our peoples shall live in a safe, harmonious and secure environment, embrace the values of tolerance and moderation as well as uphold ASEAN fundamental principles, shared values and norms. ASEAN shall remain cohesive, responsive and relevant in addressing challenges to regional peace and security as well as play a central role in shaping the evolving regional architecture, while deepening our engagement with external parties and contributing collectively to global peace, security and stability.
8. We, therefore, undertake to realise:
 - 8.1 A rules-based community that fully adheres to ASEAN fundamental principles, shared values and norms as well as principles of international law governing the peaceful conduct of relations among states;
 - 8.2 An inclusive and responsive community that ensures our peoples enjoy human rights and fundamental freedoms as well as thrive in a just, democratic, harmonious and gender-sensitive environment in accordance with the principles of democracy, good governance and the rule of law;

- ๘.๓ ประชาคมที่โอบรับวัฒนธรรมและทางสายกลาง ความเคารพศาสนา วัฒนธรรม และภาษาที่แตกต่างกันของประชาชนของเรา ยึดมั่นในค่านิยมร่วมเพื่อให้มีความเป็นหนึ่งในความหลากหลาย รวมถึงรับมือกับภัยคุกคามของลัทธิสุดโต่งรุนแรงในทุกรูปแบบ
- ๘.๔ ประชาคมที่ส่งเสริมความมั่นคงที่ครอบคลุมทุกมิติ ที่พัฒนาศักยภาพในการรับมือกับความท้าทายที่มีอยู่และที่กำลังจะเกิดขึ้น ซึ่งรวมถึงประเด็นความมั่นคงรูปแบบใหม่ โดยเฉพาะอาชญากรรมข้ามชาติและความท้าทายข้ามพรมแดนอย่างมีประสิทธิภาพและทันที่
- ๘.๕ ภูมิภาคที่แก้ไขความแตกต่างและข้อพิพาทโดยสันติวิธี รวมถึงการละเว้นการชู้ที่จะใช้หรือการใช้ความรุนแรง และใช้กลไกการระงับข้อพิพาทอย่างสันติ ในขณะที่เดียวกันก็เสริมสร้างมาตรการการสร้างความไว้วางใจ ส่งเสริมกิจกรรมการทูตเชิงป้องกัน และข้อริเริ่มเรื่องการคลี่คลายความขัดแย้ง
- ๘.๖ ภูมิภาคที่ปราศจากอาวุธนิวเคลียร์และอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ตลอดจนการสนับสนุนความพยายามระดับโลกในการลดอาวุธ การไม่แพร่ขยายและการใช้อาวุธนิวเคลียร์เพื่อสันติ
- ๘.๗ ภูมิภาคที่ส่งเสริมความมั่นคงทางทะเลและความร่วมมือทางทะเลเพื่อสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาคและภายนอก ผ่านกลไกของอาเซียนและกลไกที่อาเซียนมีบทบาทนำ และรับรองสนธิสัญญา และหลักการทางทะเลที่เป็นที่ยอมรับในเวทีระหว่างประเทศ
- ๘.๘ ประชาคมที่เสริมสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกัน ความแน่นแฟ้น และความเป็นแกนกลางของอาเซียน รวมถึงยังคงเป็นแรงผลักดันหลักในการสร้างโครงสร้างสถาปัตยกรรมภูมิภาค โดยตั้งอยู่บนกลไกที่อาเซียนมีบทบาทนำ
- ๘.๙ ประชาคมที่ส่งเสริมความร่วมมือกับคู่เจรจาอย่างลึกซึ้ง การปฏิสัมพันธ์กับภาคีภายนอก และเปิดรับหุ้นส่วนที่มีศักยภาพ เพื่อความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรและเป็นประโยชน์ร่วมกัน รวมถึงร่วมกันตอบสนองอย่างสร้างสรรค์ต่อประเด็นและพัฒนาการในระดับโลกที่เป็นข้อห่วงกังวลร่วม

- 8.3 A community that embraces tolerance and moderation, fully respects the different religions, cultures and languages of our peoples, upholds common values in the spirit of unity in diversity as well as addresses the threat of violent extremism in all its forms and manifestations;
- 8.4 A community that adopts a comprehensive approach to security which enhances our capacity to address effectively and in a timely manner existing and emerging challenges, including non-traditional security issues, particularly transnational crimes and transboundary challenges;
- 8.5 A region that resolves differences and disputes by peaceful means, including refraining from the threat or use of force and adopting peaceful dispute settlement mechanisms while strengthening confidence-building measures, promoting preventive diplomacy activities and conflict resolution initiatives;
- 8.6 A region that remains free of nuclear weapons and other weapons of mass destruction, as well as contributes to global efforts on disarmament, non-proliferation and peaceful uses of nuclear energy;
- 8.7 A community that enhances maritime security and maritime cooperation for peace and stability in the region and beyond, through ASEAN and ASEAN-led mechanisms and adopts internationally-accepted maritime conventions and principles;
- 8.8 A community that strengthens our unity, cohesiveness and ASEAN centrality as well as remains the primary driving force in shaping the evolving regional architecture that is built upon ASEAN-led mechanisms; and
- 8.9 A community, in the interest of developing friendly and mutually beneficial relations, that deepens cooperation with Dialogue Partners, strengthens engagement with other external parties, reaches out to potential partners, as well as responds collectively and constructively to global developments and issues of common concern.

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

- ๙. ภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๕ ประชาคมเศรษฐกิจของเราจะต้องมีการรวมตัวกันอย่างลึกซึ้งซึ่งมีความเป็นเอกภาพ มีความสามารถในการแข่งขัน มีพลวัต และมีความหลากหลาย รวมทั้งมีความเชื่อมโยงและความร่วมมือจากแต่ละภาคส่วนที่เพิ่มขึ้น และเป็นประชาคมที่มีความแข็งแกร่ง ทุกคนมีส่วนร่วม มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และเป็นส่วนหนึ่งของเศรษฐกิจโลก
- ๑๐. ดังนั้น เราจะดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่ง
 - ๑๐.๑ เศรษฐกิจระดับภูมิภาคที่มีการรวมตัวกันอย่างลึกซึ้ง ที่สนับสนุนและคงไว้ซึ่งการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ผ่านการค้าขาย การลงทุน การจ้างงานที่เพิ่มขึ้น อีกทั้งยังเพิ่มความสามารถของภูมิภาคในการตอบสนองต่อความท้าทายและแนวโน้มของโลก ส่งเสริมการเป็นตลาดเดียวจากการมีความตกลงเกี่ยวกับการค้าขายสินค้า และจัดอุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภาษี รวมทั้งความร่วมมือที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นในด้านบริการการค้าและความคล่องตัวในการเคลื่อนย้ายการลงทุน แรงงานที่มีฝีมือ นักธุรกิจ และเงินทุน
 - ๑๐.๒ ประชาคมที่มีความสามารถในการแข่งขัน มีความก้าวหน้าทางนวัตกรรม และมีพลวัตซึ่งส่งเสริมการเจริญเติบโตเชิงผลผลิต ผ่านการใช้ประโยชน์ของความรู้ และนโยบายที่ส่งเสริมนวัตกรรม เน้นการพัฒนาเทคโนโลยีสีเขียวด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์และให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมหลักธรรมาภิบาลหลักกฎหมายที่โปร่งใสและตอบสนอง ตลอดจนยกเลิกภาระบังคับข้อพิพาทที่มีประสิทธิภาพ และมีวิสัยทัศน์ในการมีส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าโลก
 - ๑๐.๓ ความเชื่อมโยงที่มากขึ้นและความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีการพัฒนากรอบความร่วมมือระดับภูมิภาค รวมทั้งนโยบายเชิงยุทธศาสตร์ของภาคส่วนต่าง ๆ ที่สำคัญต่อการดำเนินงานของประชาคมเศรษฐกิจ
 - ๑๐.๔ ประชาคมที่แข็งแกร่ง ทุกคนมีส่วนร่วม ทำเพื่อประโยชน์ของประชาชน และมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเสมอภาคและการเจริญเติบโตที่ทุกคนมีส่วนร่วม เป็นประชาคมที่มีนโยบายเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อยที่มีประสิทธิภาพ และร่วมมือกันเพื่อลดช่องว่างการพัฒนา และเป็นประชาคมที่มีการปฏิสัมพันธ์กับภาคธุรกิจและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีประสิทธิภาพ มีความร่วมมือและโครงการด้านการพัฒนาระดับอนุภูมิภาค และมีโอกาสทางเศรษฐกิจที่มากขึ้นเพื่อขจัดความยากจนและ

ASEAN Economic Community

- 9. Our ASEAN Economic Community by 2025 shall be highly integrated and cohesive; competitive, innovative and dynamic; with enhanced connectivity and sectoral cooperation; and a more resilient, inclusive, and people-oriented, people-centred community integrated with the global economy.
- 10. We, therefore, undertake to achieve:
 - 10.1 A highly integrated and cohesive regional economy that supports sustained high economic growth by increasing trade, investment, and job creation; improving regional capacity to respond to global challenges and mega trends; advancing a single market agenda through enhanced commitments in trade in goods, and through an effective resolution of non-tariff barriers; deeper integration in trade in services; and a more seamless movement of investment, skilled labour, business persons, and capital;
 - 10.2 A competitive, innovative and dynamic community which fosters robust productivity growth including through the creation and practical application of knowledge, supportive policies towards innovation, science-based approach to green technology and development, and by embracing the evolving digital technology; promotion of good governance, transparency and responsive regulations; effective dispute resolution; and a view towards enhanced participation in global value chains;
 - 10.3 Enhanced connectivity and sectoral cooperation with improvements in regional frameworks, including strategic sectoral policies vital to the effective operationalisation of the economic community;
 - 10.4 A resilient, inclusive, people-oriented and people-centred community that engenders equitable development and inclusive growth; a community with enhanced micro, small and medium enterprise development policies and cooperation to narrow the development gaps; and a community with effective business and stakeholder engagement, sub-regional development cooperation and projects, and greater economic opportunities that support poverty eradication; and

๑๐.๕ อาเซียนที่ป็นสากลและดำเนินความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับภาคีภายนอกด้วยวิธีการที่เป็นระบบและสอดคล้องกันยิ่งขึ้น และยังคงเป็นผู้ขับเคลื่อนการรวมตัวทางเศรษฐกิจของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่คงความเป็นศูนย์กลางและมีความสำคัญ รวมทั้งเป็นอาเซียนที่เป็นหนึ่งเดียว และมีบทบาทและเสียงที่มากขึ้นในเวทีเศรษฐกิจโลกในการจัดการและรับมือกับประเด็นทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

๑๑. ในปี ค.ศ. ๒๐๒๕ ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนของเราจะเป็นประชาคมที่มีปฏิสัมพันธ์กับประชาชน และประชาชนได้รับประโยชน์ รวมทั้งทุกคนมีส่วนร่วม มีความยั่งยืน แข็งแกร่ง และพลวัต

๑๒. ดังนั้น เราจะดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่ง

๑๒.๑ ประชาคมที่มุ่งมั่น ประชาชนมีส่วนร่วม และมีความรับผิดชอบต่องานผ่านกลไกที่เชื่อถือได้ และทุกคนมีส่วนร่วม เพื่อประโยชน์ของประชาชนในอาเซียน โดยยึดหลักธรรมาภิบาล

๑๒.๒ ประชาคมที่ทุกคนมีส่วนร่วม ซึ่งส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น การเข้าถึงโอกาสอย่างเท่าเทียม การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ แรงงานข้ามชาติ หรือกลุ่มที่เปราะบางและชายขอบ

๑๒.๓ ประชาคมที่มีความยั่งยืน ที่สนับสนุนการพัฒนาทางสังคมและปกป้องสิ่งแวดล้อมผ่านกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการในปัจจุบันและอนาคตของประชาชน

๑๒.๔ ประชาคมที่แข็งแกร่ง ที่มีความสามารถและสมรรถนะในการปรับตัวและตอบสนองต่อความเปราะบางทางสังคมและความอ่อนแอทางเศรษฐกิจ ปัญหาภัยพิบัติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตลอดจนภัยคุกคามและความท้าทายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

๑๒.๕ ประชาคมที่มีพลวัตและปรองดอง ตระหนักและภูมิใจในอัตลักษณ์ วัฒนธรรม และมรดกที่เสริมสร้างความสามารถในการพัฒนาและส่งเสริมประชาคมโลกในเชิงรุกได้

10.5 A global ASEAN that fosters a more systematic and coherent approach towards its external economic relations; a central and foremost facilitator and driver of regional economic integration in East Asia; and a united ASEAN with an enhanced role and voice in global economic fora in addressing international economic issues.

ASEAN Socio-Cultural Community

11. Our ASEAN Socio-Cultural Community by 2025 shall be one that engages and benefits the peoples, and is inclusive, sustainable, resilient, and dynamic.

12. We, therefore, undertake to realise:

12.1 A committed, participative and socially-responsible community through an accountable and inclusive mechanism for the benefit of our peoples, upheld by the principles of good governance;

12.2 An inclusive community that promotes high quality of life, equitable access to opportunities for all and promotes and protects human rights of women, children, youth, the elderly/older persons, persons with disabilities, migrant workers, and vulnerable and marginalised groups;

12.3 A sustainable community that promotes social development and environmental protection through effective mechanisms to meet the current and future needs of our peoples;

12.4 A resilient community with enhanced capacity and capability to adapt and respond to social and economic vulnerabilities, disasters, climate change as well as emerging threats and challenges; and

12.5 A dynamic and harmonious community that is aware and proud of its identity, culture, and heritage with the strengthened ability to innovate and proactively contribute to the global community.

ขับเคลื่อนไปข้างหน้า

๑๓. เพื่อดำเนินการตามวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ๒๐๒๕ ได้สำเร็จ เราต้องจัดตั้งประชาคมที่มีสถาบัน ที่เข้มแข็ง ด้วยการพัฒนากระบวนการการทำงานและการประสานงานของอาเซียน เพิ่มพูนประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กรต่าง ๆ ของอาเซียน ซึ่งรวมถึงสำนักเลขาธิการอาเซียน นอกจากนี้ เราจะต้องจัดตั้งประชาคมที่สถาบันของอาเซียน มีตัวตนมากยิ่งขึ้น ทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระหว่างประเทศ
๑๔. ดังนั้น เรามอบหมายคณะมนตรีประชาคมอาเซียนในการนำข้อตกลงใน “อาเซียน ค.ศ. 2025: มุ่งหน้าไปด้วยกัน” ไปปฏิบัติอย่างเต็มที่และอย่างมีประสิทธิภาพ และรายงานต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ตามกระบวนการที่ได้ดำเนินการอยู่ก่อนแล้ว
๑๕. เราสัญญากับประชาชนของเราว่า จะมีความแน่วแน่ในการจัดตั้งอาเซียนที่ยึดมั่นในกฎกติกา ทำเพื่อประโยชน์ของประชาชน และมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และมี “หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งอัตลักษณ์ หนึ่งประชาคม”

Moving Forward

13. In order to achieve our ASEAN Community Vision 2025, we shall realise a community with enhanced institutional capacity through improved ASEAN work processes and coordination, increased effectiveness and efficiency in the work of ASEAN Organs and Bodies, including a strengthened ASEAN Secretariat. We shall also realise a community with increased ASEAN institutional presence at the national, regional and international levels.
14. We, therefore, task the ASEAN Community Councils to fully and effectively implement the commitment contained in the ASEAN 2025: Forging Ahead Together and to submit their reports to the ASEAN Summit, in accordance with the established procedure.
15. We pledge to our peoples our resolve to realise a rules-based, people-oriented, people-centred ASEAN of “One Vision, One Identity, One Community”.

แผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ๒๐๒๕

**ASEAN POLITICAL-SECURITY COMMUNITY
BLUEPRINT 2025**

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

แผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ๒๐๒๕

I. บทนำ

๑. แผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ๒๐๐๙-๒๐๑๕ เสริมสร้างความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงของอาเซียนที่มีมากกว่าสี่ทศวรรษ ในลักษณะที่ครอบคลุมและเป็นรูปธรรม โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนและประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสันติในภูมิภาคและกับโลกภายนอก ในบรรยากาศของความยุติธรรม เป็นประชาธิปไตย และมีความโปร่งใส โดยแผนงานฉบับนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการรักษาสันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาค ยึดหลักความมั่นคงที่ครอบคลุมทุกมิติ และมองออกไปนอกภูมิภาคในการดำเนินความสัมพันธ์กับภาคีภายนอกอาเซียน
๒. ๗ ปีของการดำเนินการตามแผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ๒๐๐๙-๒๐๑๕ ทำให้ความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงมีความลึกซึ้งขึ้นและครอบคลุมสาขาที่มากขึ้น ตลอดจนเสริมสร้างศักยภาพของอาเซียนในการตอบสนองความท้าทายทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก สร้างความแข็งแกร่งให้แก่รากฐานของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนภายในปี ๒๕๕๘
๓. แผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ๒๐๒๕ จะต่อยอดจากความสำเร็จที่เกิดขึ้น เพื่อยกระดับความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงให้สูงขึ้น ซึ่งจะช่วยให้อาเซียนเป็นประชาคมที่ยึดมั่นในกฎกติกาและทุกฝ่ายมีส่วนร่วม โดยประชาชนมีสิทธิมนุษยชน เสรีภาพขั้นพื้นฐาน และความยุติธรรมทางสังคม อาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและมั่นคง มีศักยภาพในการรับมือกับความท้าทายใหม่ ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ และในภูมิภาคที่มีพลวัต ซึ่งอาเซียนสามารถรักษาความเป็นแกนกลางของตนในโครงสร้างสถาปัตยกรรมในภูมิภาคที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปและมีบทบาทที่สร้างสรรค์ในโลก ในการนี้ แผนงานฉบับนี้สนับสนุนให้อาเซียนเป็นองค์กรที่ให้ความสำคัญกับประชาชนและมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมและได้รับผลประโยชน์จากกระบวนการรวมตัวและการสร้างประชาคมอาเซียน โดยไม่คำนึงถึงเพศ เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา หรือพื้นเพทางสังคมและวัฒนธรรม

ASEAN POLITICAL-SECURITY COMMUNITY BLUEPRINT 2025

I. INTRODUCTION

1. The ASEAN Political-Security Community (APSC) Blueprint (2009-2015) has consolidated more than four decades of ASEAN political-security cooperation in the most comprehensive and concrete manner, with the aim to ensure that the peoples and Member States of ASEAN live in peace with one another and with the world at large in a just, democratic and harmonious environment. This Blueprint has upheld the purpose of preserving regional peace and stability. This Blueprint also adopted a comprehensive approach to security and an outward-looking approach in ASEAN external relations.
2. Seven years of implementation of the APSC Blueprint (2009-2015) has further deepened and expanded ASEAN political and security cooperation as well as strengthened ASEAN capacity in responding to regional and international challenges, cementing the foundation of the APSC by 2015.
3. The APSC Blueprint 2025 is envisaged to build upon the achievements that have been made to elevate ASEAN political-security cooperation to an even higher level. This will ensure a rules-based and inclusive community in which our peoples enjoy human rights, fundamental freedoms and social justice, live in a safe and secure environment with enhanced capacity to respond effectively to emerging challenges and in a dynamic region where ASEAN enhances its centrality in the evolving regional architecture and plays a constructive role globally. In this regard, this Blueprint promotes a people-oriented, people-centred ASEAN in which all sectors of society, regardless of gender, race, religion, language, or social and cultural background, are encouraged to participate in, and benefit from, the process of ASEAN integration and community building.

๔. แผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ๒๐๒๕ ยึดแนวทางตามกฎบัตรอาเซียน ตลอดจนตราสารและเอกสารอื่น ๆ ของอาเซียน ซึ่งกำหนดหลักการและกรอบสำหรับความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงและการดำเนินการตามแผนงานฯ ซึ่งการดำเนินการนี้ จะเป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายภายในประเทศ โดยที่การสร้างประชาคมเป็นกระบวนการที่ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง จึงยังคงต้องดำเนินกิจกรรมหรือโครงการที่ปรากฏในแผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ๒๐๐๙-๒๐๑๕ ต่อไป เมื่อคำนึงว่า กิจกรรมและโครงการเหล่านี้ยังมีความสำคัญอยู่ อย่างไรก็ตาม การดำเนินการตามแผนงานฯ จะต้องมีความที่เด่นชัดและมองไปข้างหน้า เพื่อให้แผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ๒๐๒๕ สอดคล้องสัมพันธ์กัน ร่วมสมัย และสามารถรับมือกับความท้าทายของยุคสมัยได้

II. คุณลักษณะและองค์ประกอบของแผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ๒๐๒๕

๕. แผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ๒๐๒๕ มีคุณลักษณะสำคัญซึ่งมีความเกี่ยวข้องกันและสนับสนุนกัน และจะต้องมีการดำเนินการอย่างสมดุลและมีความครบถ้วนบริบูรณ์ ดังต่อไปนี้

๕.๑ ประชาคมที่ยึดมั่นในกฎกติกา ให้มีความสำคัญกับประชาชน มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งผูกพันกันด้วยหลักการพื้นฐาน ค่านิยมและบรรทัดฐานร่วม ประชาชนมีสิทธิมนุษยชน เสรีภาพขั้นพื้นฐาน และความยุติธรรมทางสังคม รับค่านิยมเรื่องสันติธรรมและทางสายกลาง และตระหนักถึงการอยู่ร่วมกันอัตลักษณ์และจุดหมายปลายทางเดียวกัน

๕.๒ ประชาคมที่แข็งแกร่งในภูมิภาคที่มีสันติภาพ ความมั่นคง และเสถียรภาพ พร้อมด้วยศักยภาพมากขึ้นในการรับมือกับความท้าทายอย่างมีประสิทธิภาพและทันทั่วทั้งที่เพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของอาเซียน ซึ่งเป็นไปตามหลักการของความมั่นคงที่ครอบคลุมทุกมิติ

๕.๓ ประชาคมที่มองออกไปนอกภูมิภาค โดยมีความร่วมมือที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นกับภาคีภายนอก รักษาและเสริมสร้างความเป็นแกนกลางของอาเซียนในโครงสร้างสถาปัตยกรรมในภูมิภาคที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป และมีบทบาทที่สร้างสรรค์และมีความรับผิดชอบในเวทีโลก บนพื้นฐานของการมีจุดยืนร่วมกันของอาเซียนในประเด็นระหว่างประเทศต่าง ๆ และ

4. The APSC Blueprint 2025 is guided by the ASEAN Charter as well as other key ASEAN instruments and documents which provide the principles and frameworks for ASEAN political and security cooperation and their implementation. Such implementation is also guided by relevant domestic laws, regulations and policies. Since community building is an on-going process, relevant programmes and activities as contained in the APSC Blueprint (2009-2015) shall continue to be implemented given their enduring significance. This, however, is accompanied with a bold and forward-looking approach to ensure that the APSC Blueprint 2025 is relevant, contemporary and responsive to the challenges of the times.

II. CHARACTERISTICS AND ELEMENTS OF ASEAN POLITICAL-SECURITY COMMUNITY BLUEPRINT 2025

5. The APSC Blueprint 2025 shall comprise the following key characteristics which are inter-related and mutually reinforcing, and shall be pursued in a balanced and holistic manner:

5.1 A rules-based, people-oriented, people-centred community bound by fundamental principles, shared values and norms, in which our peoples enjoy human rights, fundamental freedoms and social justice, embrace the values of tolerance and moderation, and share a strong sense of togetherness, common identity and destiny;

5.2 A resilient community in a peaceful, secure and stable region, with enhanced capacity to respond effectively and in a timely manner to challenges for the common good of ASEAN, in accordance with the principle of comprehensive security;

5.3 An outward-looking community that deepens cooperation with our external parties, upholds and strengthens ASEAN centrality in the evolving regional architecture, and plays a responsible and constructive role globally based on an ASEAN common platform on international issues; and

- ๕.๔ ประชาคมที่มีสถาบันที่เข้มแข็ง ผ่านการมีกระบวนการทำงานและการประสานงานของอาเซียนที่ดีขึ้น องค์กรต่าง ๆ ของอาเซียนมีการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น รวมถึงสำนักเลขาธิการอาเซียนที่เข้มแข็งขึ้นตลอดจนการทำให้อาเซียนมีตัวตนเชิงสถาบันมากขึ้นทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาคและระหว่างประเทศ
- ก. ประชาคมที่ยึดมั่นในกฎกติกา ให้ความสำคัญกับประชาชน มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง
๖. ความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงอาเซียนมีเป้าหมายในการสนับสนุนหลักการพื้นฐานของอาเซียน ค่านิยมและบรรทัดฐานร่วม ตลอดจนหลักกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งกำกับดูแลการดำเนินความสัมพันธ์อย่างสันติระหว่างประเทศสมาชิก เพื่อส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาค ความร่วมมือนี้ยังมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกภาพและความแน่นแฟ้นของอาเซียน เพื่อสร้างประชาคมที่เป็นประชาธิปไตย โปร่งใส เป็นธรรม ยึดมั่นในกฎกติกา และทุกฝ่ายมีส่วนร่วมมากขึ้น โดยมีค่านิยมเรื่องสันติธรรมและทางสายกลางร่วมกัน
๗. องค์กรประกอบหลักต่าง ๆ ของประชาคมที่ยึดมั่นในกฎกติกา ให้ความสำคัญกับประชาชน และมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ได้แก่
- ก.๑ ยึดมั่นและส่งเสริมหลักการพื้นฐานของอาเซียน ค่านิยมและบรรทัดฐานร่วม ตลอดจนหลักกฎหมายระหว่างประเทศ ที่กำกับดูแลการดำเนินความสัมพันธ์อย่างสันติ
- ก.๑.๑ ปฏิบัติตามกฎบัตรอาเซียนอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ
- ๑) ปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎบัตรอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้อาเซียนเป็นองค์กรที่ยึดมั่นในกฎกติกาอย่างเต็มที่
- ๒) ให้สัตยาบันและปฏิบัติตามตราสารทางกฎหมายของกฎบัตรอาเซียนโดยเร็วและอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งได้แก่ ความตกลงว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันของอาเซียนและพิธีสารของกฎบัตรอาเซียนว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาท
- ก.๑.๒ ปฏิบัติตามความตกลงต่าง ๆ ของอาเซียนที่ได้ลงนามหรือให้สัตยาบันแล้ว
- ๑) ให้สัตยาบันความตกลงของอาเซียนที่ได้ลงนามแล้วโดยเร็ว และ
- ๒) ปฏิบัติตามความตกลงที่ประเทศสมาชิกอาเซียนได้ให้สัตยาบันแล้วอย่างมีประสิทธิภาพ

5.4 A community with strengthened institutional capacity through improved ASEAN work processes and coordination, increased effectiveness and efficiency in the work of ASEAN Organs and Bodies, including a strengthened ASEAN Secretariat, as well as with increased ASEAN institutional presence at the national, regional and international levels.

A. RULES-BASED, PEOPLE-ORIENTED, PEOPLE-CENTRED COMMUNITY

6. ASEAN political-security cooperation is aimed at promoting ASEAN fundamental principles, shared values and norms as well as principles of international law governing peaceful conduct among States, thereby enhancing regional peace and stability. This cooperation is also aimed at strengthening ASEAN unity and cohesiveness to build a more democratic, transparent, just, rules-based and inclusive community that shares the values of tolerance and moderation.

7. The key elements of the rules-based, people-oriented, people-centred community are:

A.1 Adhere to and promote ASEAN fundamental principles, shared values and norms as well as principles of international law governing the peaceful conduct of relations

A.1.1 Implement fully and effectively the ASEAN Charter

- i. Ensure the effective implementation of all provisions of the ASEAN Charter to enable ASEAN to fully function as a rules-based organisation; and
- ii. Ensure the early ratification and effective implementation of the legal instruments of the ASEAN Charter, i.e. Agreement on Privileges and Immunities of ASEAN and the Protocol to the ASEAN Charter on Dispute Settlement Mechanisms.

A.1.2 Implement ASEAN agreements signed/ratified

- iii. Ensure the early ratification of ASEAN agreements signed; and
- iv. Ensure the effective implementation of those agreements already ratified by ASEAN Member States.

ก.๑.๓ ยึดมั่นในหลักกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งกำกับดูแลการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างรัฐอย่างสันติ

- ๑) เคารพในกฎบัตรสหประชาชาติและกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งกำกับดูแลความสัมพันธ์ระหว่างรัฐอย่างสันติ

ก.๑.๔ เคารพในหลักการของความเป็นเอกราช อธิปไตย ความเสมอภาค บูรณภาพแห่งดินแดน การไม่แทรกแซง และอัตลักษณ์ประจำชาติ

- ๑) งดการเข้าร่วมในนโยบายหรือกิจกรรมใด รวมถึงการยินยอมให้ใช้ดินแดนของตนโดยประเทศสมาชิกอาเซียน หรือรัฐที่ไม่ใช่อาเซียน หรือตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐซึ่งคุกคามอธิปไตย บูรณภาพแห่งดินแดน หรือเสถียรภาพทางการเมืองและเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียน
- ๒) สนับสนุนการปรึกษาหารือและเสริมสร้างความร่วมมือในการรับมือกับภัยคุกคามและความท้าทายต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและบูรณภาพแห่งดินแดนของประเทศสมาชิกอาเซียน
- ๓) เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (แอฟทีก) และตราสารที่สำคัญของอาเซียน ให้แก่สาธารณชน และพยายามรวมเรื่องเหล่านี้ไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน
- ๔) จัดกิจกรรมในระดับประเทศ/ภูมิภาค เพื่อสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจเรื่องหลักการและบรรทัดฐานของตราสารสำคัญของอาเซียน รวมถึงกฎบัตรอาเซียนและสนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ก.๑.๕ สร้างความตระหนักรู้เรื่องประชาคมของเราที่ให้ความสำคัญกับประชาชน และมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง

- ๑) สนับสนุนให้สำนักเลขาธิการอาเซียนและมูลนิธิอาเซียน ร่วมกับองค์กรเฉพาะสาขาที่เกี่ยวข้อง สร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจอาเซียน ซึ่งรวมถึง
- ก) สนับสนุนการจัดงานต่าง ๆ อาทิ การประชุมเชิงวิชาการ การประชุมเชิงปฏิบัติการและการสัมมนา และ
- ข) เผยแพร่สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับอาเซียนต่อสาธารณชน

A.1.3 Uphold the principles of international law governing the peaceful conduct of relations

- i. Respect the United Nations (UN) Charter and international law governing the peaceful relations among states.

A.1.4 Respect the principles of independence, sovereignty, equality, territorial integrity, non-interference, and national identity

- i. Abstain from participation in any policy or activity, including the use of its territory, pursued by any ASEAN Member State or non-ASEAN State or any non-State actor, which threatens the sovereignty, territorial integrity or political and economic stability of ASEAN Member States;
- ii. Promote consultations and strengthen cooperation in addressing threats and challenges that may affect the security and territorial integrity of ASEAN Member States;
- iii. Disseminate information on the ASEAN Charter, the Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia (TAC) and other key ASEAN instruments to the general public as well as endeavour to include such knowledge in school curricula; and
- iv. Organise national/regional activities to promote awareness and understanding of the principles and norms in key ASEAN instruments, including the ASEAN Charter and the TAC.

A.1.5 Promote awareness of our people-oriented, people-centred community

- i. Encourage the ASEAN Secretariat and the ASEAN Foundation in coordination with relevant ASEAN Bodies to promote awareness and understanding of ASEAN, which will include:
- a. Encourage the holding of events such as academic conferences, workshops and seminars; and
- b. Release periodic publications on ASEAN for dissemination to the public;

- ๒) สนับสนุนการรวมเรื่องอาเซียนศึกษาไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาในประเทศสมาชิกอาเซียน โดยร่วมมือกับองค์กรของอาเซียนที่เกี่ยวข้อง
- ๓) ส่งเสริมให้ประชาชนของคู่เจรจาและภาคีภายนอกอื่น ๆ เข้าใจอาเซียนมากขึ้นผ่านศูนย์อาเซียนที่เกี่ยวข้องและคณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สาม (เอซีทีซี)
- ๔) เปิดใช้ช่องทางพิเศษสำหรับประชาชนอาเซียนในสนามบินนานาชาติของประเทศสมาชิกอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๕) พิจารณาจัดทำบัตรเดินทางสำหรับนักธุรกิจอาเซียน เพื่ออำนวยความสะดวกให้การเดินทางของนักธุรกิจในประเทศสมาชิกอาเซียน
- ๖) พิจารณาเอกสารคู่มือการปฏิบัติงาน/แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านกงสุลโดยคณะทูตอาเซียนในประเทศที่สามแก่คนชาติของประเทศสมาชิกอาเซียนที่ไม่มีผู้แทนประจำ และ
- ๗) พิจารณาความเป็นไปได้ของการตรวจลงตราอาเซียนให้แก่บุคคลที่ไม่ใช่คนชาติอาเซียนต่อไป

ก.๑.๖ ส่งเสริมความเข้าใจและการเห็นคุณค่าของระบบการเมืองและกฎหมาย วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของประเทศสมาชิกอาเซียน

- ๑) ส่งเสริมให้บรรจุการศึกษาวิชาการเมืองและกฎหมาย วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของประเทศสมาชิกอาเซียนในหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจและเคารพในอัตลักษณ์ร่วมและความหลากหลายของอาเซียน
- ๒) รวบรวมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อส่งเสริมความเข้าใจ ความรู้ และการเห็นคุณค่าของความหลากหลายของประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งรวมถึงผ่านเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนและศูนย์อาเซียนศึกษา และ
- ๓) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาและมหาวิทยาลัย เพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนและความร่วมมืออาเซียน

ก.๑.๗ ส่งเสริมความเคารพและยอมรับในวัตถุประสงค์และหลักการต่าง ๆ ของสนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

- ๑) จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้อัครราชทูตทำสัญญายึดมั่นในหลักการของสนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

- ii. Promote, in coordination with relevant ASEAN Bodies, the inclusion of ASEAN studies in the curricula of educational institutions of ASEAN Member States;
- iii. Promote better understanding of ASEAN among the general public of Dialogue Partners and other external parties through relevant ASEAN Centres and ASEAN Committees in Third Countries and International Organisations (ACTCs);
- iv. Implement effectively the ASEAN Lane at international airports in ASEAN Member States;
- v. Explore an ASEAN business travel card to facilitate the movement of business people among ASEAN Member States;
- vi. Consider Standard Operating Procedures (SOP)/guidelines on consular assistance by ASEAN Missions in Third Countries to nationals of ASEAN Member States where they have no representation; and
- vii. Continue to explore the feasibility of an ASEAN common visa for non-ASEAN nationals.

A.1.6 Promote understanding and appreciation of the political and legal systems, culture and history of ASEAN Member States

- i. Promote the inclusion of the study of political and legal systems, culture and history of ASEAN Member States in school curricula to enhance understanding of and respect for the common identity and diversity of ASEAN;
- ii. Develop a pool of experts to promote understanding, knowledge and appreciation of diversity of ASEAN Member States, including through the ASEAN University Network (AUN) and ASEAN Studies Centres; and
- iii. Encourage the exchange of students at high school and university levels to increase their knowledge of ASEAN Member States and ASEAN cooperation.

A.1.7 Strengthen respect for and recognition of the purposes and principles of the Treaty of Amity and Cooperation in South east Asia

- i. Conduct activities to promote the adherence to the underlying principles of the TAC among High Contracting Parties.

ก.๒ เสริมสร้างประชาธิปไตย ธรรมนูญ หลักนิติธรรม ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เสรีภาพขั้นพื้นฐาน และการต่อต้านการทุจริต

ก.๒.๑ ส่งเสริมหลักประชาธิปไตย

- ๑) จัดการสัมมนา โครงการฝึกอบรม และกิจกรรมพัฒนาศักยภาพต่าง ๆ สำหรับเจ้าหน้าที่รัฐ องค์กรเยาวชน ตลอดจนองค์กรภาคประชาสังคม โดยร่วมมือกับภาคีภายนอกเพื่อแบ่งปันประสบการณ์เกี่ยวกับประชาธิปไตยและหลักประชาธิปไตย
- ๒) แบ่งปันประสบการณ์ของอาเซียนในการส่งเสริมประชาธิปไตยและสถาบันประชาธิปไตย รวมทั้งผ่านการประชุมเวทีประชาธิปไตยบาห์ลี และ
- ๓) รวบรวมแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการสังเกตการณ์การเลือกตั้งโดยสมัครใจ และแบ่งปันข้อมูลดังกล่าวระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

ก.๒.๒ ปลุกฝังวัฒนธรรมเรื่องธรรมาภิบาลเป็นกระแสหลักในนโยบายและระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ของประชาคมอาเซียน

- ๑) ส่งเสริมการหารือและความเป็นหุ้นส่วนระหว่างรัฐบาลและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อส่งเสริมและก่อให้เกิดความคิด แนวความคิด และวิธีการใหม่ ๆ ในการส่งเสริมความโปร่งใส ความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วม และประสิทธิภาพในการปกครอง
- ๒) ส่งเสริมให้เพิ่มวัฒนธรรมเรื่องธรรมาภิบาลในหลักสูตรการศึกษา
- ๓) ดำเนินการตามสาขาความร่วมมือที่ตกลงกันอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาลในประชาคมอาเซียน รวมถึงพัฒนาทักษะความเป็นมืออาชีพขององค์กรสาธารณะในเรื่องธรรมาภิบาล
- ๔) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนและสนับสนุนแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของธรรมาภิบาล และการให้บริการสาธารณะ รวมถึงผ่านการใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ของรัฐ และสื่อสังคมออนไลน์ที่เกี่ยวข้องโดยราชการพลเรือนของประเทศสมาชิกอาเซียน

A.2 Strengthen democracy, good governance, the rule of law, promotion and protection of human rights and fundamental freedoms as well as combat corruption

A.2.1 Promote principles of democracy

- i. Convene seminars, training programmes and other capacity building activities for government officials, think-tanks, youth as well as civil society organisations (CSOs), in collaboration with external parties to share experiences on democracy and principles of democracy;
- ii. Share ASEAN experiences in promoting democracy and democratic institutions, including through the Bali Democracy Forum; and
- iii. Compile best practices on voluntary electoral observations and share such information among ASEAN Member States.

A.2.2 Instil the culture of good governance and mainstream the principles thereof into the policies and practices of the ASEAN Community

- i. Promote dialogue and partnership among governments and relevant stakeholders to foster and enable new ideas, concepts and methods with a view to enhance transparency, accountability, participatory and effective governance;
- ii. Encourage the inclusion of the culture of good governance in educational curricula;
- iii. Ensure the full and effective implementation of agreed areas of cooperation to enhance good governance within the ASEAN Community, including to improve professional skills of public entities on good governance;
- iv. Encourage the exchange and promotion of best practices on good governance and public service delivery, including through the use of e-government and relevant social media among the civil services of ASEAN Member States;

- ๕) สนับสนุนให้มูลนิธิอาเซียนเสริมสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ เพื่อปลูกฝังความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (ซีเอสอาร์) และ
- ๖) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการและการสัมมนาเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องความเป็นผู้นำและหลักธรรมาภิบาล เพื่อกำหนดเกณฑ์ มาตรฐานและบรรทัดฐาน

ก.๒.๓ ปลูกฝังวัฒนธรรมเรื่องความซื่อสัตย์และการต่อต้านการทุจริตเป็นกระแสหลักในนโยบายและระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ของประชาคมอาเซียน

- ๑) ปฏิบัติตามบันทึกความเข้าใจ (เอ็มโอยู) ว่าด้วยความร่วมมือเพื่อป้องกันและต่อต้านการทุจริต ที่ลงนามเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๗ อย่างเต็มที่
- ๒) ส่งเสริมความร่วมมือของอาเซียนเพื่อป้องกันและต่อต้านการการทุจริตผ่านสนธิสัญญาว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญา (เอ็มแลต)
- ๓) ส่งเสริมความร่วมมืออาเซียนในการปฏิบัติตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต (อันแคค)
- ๔) ส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบภายในประเทศ รวมทั้งแนวปฏิบัติเพื่อต่อต้านการทุจริตอย่างเข้มข้นทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนในอาเซียน รวมทั้งผ่านโครงการพัฒนาศักยภาพ
- ๕) เพิ่มพูนความร่วมมือในกรอบกฎหมายภายในและกฎหมายระหว่างประเทศที่เหมาะสม ในการต่อต้านการทุจริต ในสาขาการติดตามทรัพย์สินคืนและการไม่ให้ที่พักพิงแก่ผู้กระทำความผิดในข้อหาที่เกี่ยวกับการทุจริต
- ๖) ส่งเสริมให้มีการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายภาคีต่อต้านการทุจริตในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระดับภูมิภาคในการต่อต้านการทุจริต และดำเนินการในระดับประเทศผ่านองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๗) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องจริยธรรม ค่านิยม และวัฒนธรรมเรื่องความซื่อสัตย์ เพื่อเสริมสร้างกิจกรรมในการต่อต้านการทุจริต รวมถึงผ่านการประชุมหารือว่าด้วยความซื่อสัตย์ของอาเซียน

- v. Support the ASEAN Foundation to strengthen its collaboration with the private sector and other relevant stakeholders to instil corporate social responsibility; and
- vi. Promote the sharing of experiences and best practices through workshops and seminars on leadership concepts and principles of good governance, aimed at setting baselines, benchmarks and norms.

A.2.3 Instil the culture of integrity and anti-corruption and mainstream the principles thereof into the policies and practices of the ASEAN Community

- i. Fully implement the Memorandum of Understanding (MoU) on Cooperation for Preventing and Combating Corruption signed on 15 December 2004;
- ii. Promote ASEAN cooperation to prevent and combat corruption, among others, by utilising the Treaty on Mutual Legal Assistance in Criminal Matters 2004 (MLAT);
- iii. Promote ASEAN cooperation in implementing the United Nations Convention against Corruption;
- iv. Strengthen the implementation of domestic laws and regulations against corruption and of anti-corruption practices in both the public and private sectors within ASEAN, including through capacity building programmes;
- v. Intensify cooperation, in the framework of applicable national and international laws to combat corruption, in the area of asset recovery and in denying safe havens to those found guilty of corruption;
- vi. Encourage the strengthening of the South East Asia Parties Against Corruption network to enhance regional cooperation on anti-corruption and at the national level through relevant bodies or agencies;
- vii. Promote the sharing of experiences, best practices and exchange of views on ethics, values and the culture of integrity to strengthen anti-corruption activities, including through the ASEAN Integrity Dialogue; and

- ๘) เพิ่มพูนและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยข่าวกรองทางการเงิน/หน่วยงานที่รับผิดชอบของประเทศสมาชิกอาเซียนในสาขาการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ และเผยแพร่ข้อมูลที่อาจเกี่ยวกับการฟอกเงิน

ก.๒.๔ จัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนและช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ในการพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่หลักนิติธรรม กระบวนการยุติธรรม และโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมาย

- ๑) มอบหมายให้ที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านกฎหมาย (เอลอว์เอ็มเอ็ม) พัฒนาโครงการความร่วมมือต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างหลักนิติธรรม กระบวนการยุติธรรม และโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมาย โดยร่วมมือกับองค์กรเฉพาะสาขาและองค์การที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียนอื่น ๆ ซึ่งรวมถึงสมาคมกฎหมายแห่งอาเซียน (เอแอลเอ)
- ๒) ให้คณะทำงานของที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านกฎหมายและที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านกฎหมายดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมายของอาเซียน รวมทั้งคณะทำงานของที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านกฎหมายว่าด้วยการพิจารณาต้นแบบในการสร้างความสอดคล้องในเรื่องกฎหมายการค้าของอาเซียนและคณะทำงานของที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือทางตุลาการในเรื่องแพ่งและพาณิชย์
- ๓) สนับสนุนกิจกรรมและโครงการเพื่อเสริมสร้างเครือข่ายและความร่วมมือระหว่างฝ่ายตุลาการของประเทศสมาชิกอาเซียน
- ๔) ปรับปรุงการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายในประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อส่งเสริมความยุติธรรมทางสังคม ผ่านการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชน
- ๕) ทำการศึกษาเปรียบเทียบสำหรับผู้บัญญัติกฎหมายเรื่องการประกาศใช้กฎหมายและกฎระเบียบ
- ๖) ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรในระดับมหาวิทยาลัยเรื่องระบบกฎหมายของประเทศสมาชิกอาเซียน และเรื่องตราสารทางกฎหมายของประชาคมอาเซียน

- viii. Enhance and encourage cooperation among financial intelligence/authorised units of ASEAN Member States in the areas of collection, analysis and dissemination of information regarding potential money laundering.

A.2.4 Establish programmes for mutual support and assistance among ASEAN Member States in the development of strategies for strengthening the rule of law, judicial systems and legal infrastructure

- i. Entrust ASEAN Law Ministers Meeting (ALAWMM), with the cooperation of other Sectoral Bodies and Entities associated with ASEAN, including the ASEAN Law Association (ALA), to develop cooperation programmes to strengthen the rule of law, judicial systems and legal infrastructure;
- ii. Continue the work of existing Working Groups (WGs) of ALAWMM and ASLOM to strengthen legal infrastructure in ASEAN, including the ASLOM WG on Examining Modalities for Harmonisation of Trade Laws of ASEAN Member States and the ASLOM WG on Judicial Assistance in Civil and Commercial Matters;
- iii. Support activities and programmes to strengthen networking and cooperation among the judiciaries in ASEAN Member States;
- iv. Enhance access to legal assistance in ASEAN Member States to promote social justice through more public education and outreach activities;
- v. Undertake comparative studies for lawmakers on the promulgation of laws and regulations;
- vi. Promote the development of university curricula on legal systems of individual ASEAN Member States and legal instruments pertaining to the ASEAN Community; and

- ๗) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านกฎหมายกับสมาคมกฎหมายแห่งอาเซียน และสถาบันวิจัย/วิชาการอื่น ๆ ผ่านการสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการวิจัยเกี่ยวกับกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งรวมถึงความตกลงต่าง ๆ ของอาเซียน

ก.๒.๕ ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เสรีภาพขั้นพื้นฐาน และความยุติธรรมทางสังคม เพื่อให้ประชาชนของเราดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี มีสันติ ความปรองดองและความเจริญรุ่งเรือง

- ๑) ส่งเสริมให้ประเทศสมาชิกอาเซียนเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กฎหมายภายในและสถาบันด้านสิทธิมนุษยชน ส่งเสริมการศึกษาเรื่องสิทธิมนุษยชน และจัดการประชุมหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ๒) ส่งเสริมให้ประเทศสมาชิกอาเซียนให้สัตยาบันหรือเข้าร่วมในตราสารระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่สำคัญ และปฏิบัติตามตราสารนั้น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓) ส่งเสริมให้ประเทศสมาชิกอาเซียนเพิ่มพูนการปฏิสัมพันธ์กับสหประชาชาติและกลไกด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นภาคี ซึ่งรวมถึงกระบวนการจัดทำรายงานทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศ (ยูพีอาร์) และกลไกประจำอนุสัญญา/สนธิสัญญาที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการแบ่งปันประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ
- ๔) สนับสนุนคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ไอชาร์) ในการดำเนินงานตามอาณัติของตน ซึ่งเป็นไปตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ของไอชาร์
- ๕) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อยกระดับสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ในประเทศสมาชิกอาเซียน โดยเป็นไปตามกฎบัตรอาเซียน ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (เอเอชอาร์ดี) และแถลงการณ์พนมเปญว่าด้วยการรับรองปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และตราสารต่าง ๆ ที่ประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นภาคี
- ๖) ส่งเสริมการปฏิบัติตามปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และแถลงการณ์พนมเปญว่าด้วยการรับรองปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน รวมถึงการเผยแพร่ข้อมูลและการเสริมสร้างความตระหนักรู้ของประชาชนเกี่ยวกับปฏิญญาฉบับนี้

- vii. Enhance cooperation between ALAWMM and ALA and other Track II organisations through seminars, workshops and research on international law, including ASEAN agreements.

A.2.5 Promote and protect human rights, fundamental freedoms and social justice to ensure our peoples live with dignity, in peace, harmony and prosperity

- i. Encourage ASEAN Member States to strengthen domestic legislation and institutions, promote human rights education and hold consultations with relevant stakeholders;
- ii. Encourage ASEAN Member States to ratify or to accede to core international human rights instruments and ensure their effective implementation;
- iii. Encourage ASEAN Member States to enhance engagement with the United Nations and relevant human rights mechanisms to which ASEAN Member States are parties, including on the Universal Periodic Review and relevant Treaty Bodies as well as share experiences and best practices;
- iv. Support the ASEAN Intergovernmental Commission on Human Rights (AICHR) in the discharge of its mandate, in accordance with its Terms of Reference (TOR);
- v. Enhance exchange of information on efforts to advance human rights and fundamental freedoms among ASEAN Member States in accordance with the ASEAN Charter, ASEAN Human Rights Declaration (AHRD) and Phnom Penh Statement on the Adoption of the AHRD as well as international human rights declarations and instruments to which ASEAN Member States are parties;
- vi. Strengthen the implementation of the AHRD and the Phnom Penh Statement on the Adoption of the AHRD, including dissemination of information and promotion of public awareness on this Declaration;

- ๗) ส่งเสริมให้ประเด็นสิทธิมนุษยชนเป็นกระแสหลักของทั้ง ๓ เสาของประชาคมอาเซียนด้วยการปรึกษาหารือระหว่างองค์กรอาเซียนเฉพาะสาขาที่เกี่ยวข้อง
- ๘) ส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์และการปรึกษาหารือระหว่างไอชาร์ องค์กรอาเซียนเฉพาะสาขาที่เกี่ยวข้อง กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ซึ่งรวมถึงองค์กรภาคประชาสังคมที่ทำงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
- ๙) ดำเนินภารกิจของไอชาร์อย่างต่อเนื่องในเรื่องความร่วมมือด้านการศึกษาวิจัยประเด็นสิทธิมนุษยชนเฉพาะเรื่อง ตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ของไอชาร์
- ๑๐) ดำเนินภารกิจของไอชาร์อย่างต่อเนื่องในการรับข้อมูลเรื่องการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนจากประเทศสมาชิกอาเซียน
- ๑๑) ส่งเสริมให้ประชาชนอาเซียนตระหนักเรื่องสิทธิมนุษยชน ซึ่งรวมถึงการจัดทำเอกสารเผยแพร่เกี่ยวกับกิจกรรมของไอชาร์ และกิจกรรมเผยแพร่ข้อมูลขององค์กรอาเซียนเฉพาะสาขาที่เกี่ยวข้อง
- ๑๒) พิจารณาทบทวนขอบเขตอำนาจหน้าที่ของไอชาร์ ตามความเหมาะสม ตามที่ระบุไว้ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของไอชาร์ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และหลักการของกฎบัตรอาเซียนเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในอาเซียน
- ๑๓) ส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเครือข่ายของกลไกสิทธิมนุษยชนที่มีอยู่ ตลอดจนระหว่างองค์กรภาคประชาสังคมอื่น ๆ กับองค์กรอาเซียนเฉพาะสาขาที่เกี่ยวข้อง
- ๑๔) ส่งเสริมการประสานงานและการปรึกษาหารือระหว่างองค์กรต่าง ๆ ของอาเซียนที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตามปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ปฏิญญาฮานอยว่าด้วยการเสริมสร้างสวัสดิการและการพัฒนาของสตรีและเด็กอาเซียนและปฏิญญาบาห์ลีว่าด้วยการเสริมสร้างบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้พิการในประชาคมอาเซียน โดยคงสายการรายงานเดิมไว้ และ
- ๑๕) ประสานงานอย่างใกล้ชิดกับองค์กรเฉพาะสาขาที่เกี่ยวข้อง โดยคงสายการรายงานเดิมไว้ เพื่อเร่งรัดการทำงานของคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการปฏิบัติให้เป็นไปตามปฏิญญาว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิแรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน ในการจัดทำตราสารเพื่อสร้างความมั่นใจว่า สิทธิของแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานจะได้รับการคุ้มครองในภูมิภาค โดยเป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายของประเทศสมาชิกอาเซียนนั้น ๆ

- vii. Promote the mainstreaming of human rights across all three Pillars of the ASEAN Community, through consultation among relevant ASEAN Sectoral Bodies;
- viii. Encourage interaction and consultation, where appropriate, among AICHR, relevant ASEAN Sectoral Bodies and other stakeholders, including CSOs concerned with the promotion and protection of human rights;
- ix. Continue the work of AICHR in conducting collaborative research on thematic human rights issues in accordance with its TOR;
- x. Continue the work of AICHR in obtaining information from ASEAN Member States on the promotion and protection of human rights;
- xi. Enhance public awareness of human rights, among the peoples of ASEAN, including publication of periodic updates of AICHR activities and public information activities by relevant ASEAN Sectoral Bodies;
- xii. Consider, as appropriate, the review of the TOR of AICHR as provided for in the TOR, consistent with the purposes and principles of the ASEAN Charter, with a view to further enhancing the promotion and protection of human rights within ASEAN;
- xiii. Strengthen interaction between the network of existing human rights mechanisms as well as other CSOs, with relevant ASEAN Sectoral Bodies;
- xiv. Encourage coordination and consultation among relevant ASEAN Organs and Bodies with a view to enhancing the implementation of the AHRD, the Ha Noi Declaration on the Enhancement of Welfare and Development of ASEAN Women and Children as well as the Bali Declaration on the Enhancement of the Role and Participation of Persons with Disabilities in the ASEAN Community, while maintaining their respective reporting lines; and
- xv. Cooperate closely with the relevant Sectoral Bodies, while maintaining the respective reporting lines, to expedite the work of the ASEAN Committee on the Implementation of the Declaration on the Protection and Promotion of the Rights of Migrant Workers in developing an instrument to ensure the rights of migrant workers are well protected within the region, in accordance with the

ก.๒.๖ เพิ่มการปฏิสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมขององค์การที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการขับเคลื่อนประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

- ๑) เพิ่มพูนการปฏิสัมพันธ์กับสมัชชารัฐสภาอาเซียน (ไอปา) ในการส่งเสริมประชาคมอาเซียนที่ยึดมั่นในกฎกติกา ซึ่งรวมถึงการปฏิบัติตามปฏิญญาและความตกลงของอาเซียนในระดับประเทศ เพื่อสนับสนุนการรวมตัวของภูมิภาค
- ๒) ส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์กรอาเซียนเฉพาะสาขากับองค์การที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียนที่เกี่ยวข้อง เช่น เครือข่ายสถาบันการศึกษายุทธศาสตร์และนานาชาติระหว่างประเทศของอาเซียน (อาเซียนไอซิส) และสถาบันการตรวจเงินแผ่นดินสูงสุดอาเซียน (อาเซียนเอสเอไอ)
- ๓) ส่งเสริมการวิจัยและการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการเกี่ยวกับพัฒนาการของภูมิภาคและโลก โดยคลังสมองและสถาบันวิชาการของอาเซียน
- ๔) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมร่วมระหว่างองค์กรอาเซียนที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของอาเซียน รวมถึงเยาวชนและองค์กรภาคประชาสังคมทั้งระดับประเทศและภูมิภาค

ก.๓ ปลุกฝังวัฒนธรรมเรื่องสันติภาพ ตลอดจนค่านิยมเรื่องขันติธรรมและทางสายกลาง เพื่อเป็นพลังสู่ความปรองดอง สันติภาพ และความมั่นคงในภูมิภาคและภายนอกภูมิภาค

ก.๓.๑ ส่งเสริมวัฒนธรรมเรื่องสันติภาพ ซึ่งรวมถึงการเคารพความแตกต่าง การส่งเสริมขันติธรรมและความเข้าใจเกี่ยวกับความเชื่อ ศาสนา และวัฒนธรรม

- ๑) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันของผู้แทนในการเสวนาระหว่างศาสนาในประเทศสมาชิกและระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อปลุกฝังค่านิยมเรื่องขันติธรรมและทางสายกลางในระดับรากหญ้า
- ๒) เพิ่มพูนการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน ซึ่งรวมถึงเยาวชน ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวัฒนธรรมเรื่องสันติภาพและทางสายกลาง ผ่านการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการและการสัมมนา และกิจกรรมอื่น ๆ ตามปฏิญญาลังกาวิว่าด้วยขบวนการผู้ยึดถือทางสายกลางระดับโลก และ
- ๓) ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้นระหว่างข้อริเริ่มของอาเซียนเรื่องทางสายกลางและขันติธรรมกับข้อริเริ่มระดับภูมิภาคและระดับโลก อาทิ การประชุมเสวนาระหว่างศาสนา และการประชุมหารือระหว่างอารยธรรม/วัฒนธรรม เพื่อผนึกกำลังกันและสร้างความเป็นหุ้นส่วน

A.2.6 Increase the engagement and participation of entities associated with ASEAN and relevant stakeholders in moving forward the ASEAN Political-Security Community

- i. Intensify engagement with ASEAN Inter-Parliamentary Assembly in promoting a rules-based ASEAN Community, including the implementation of ASEAN declarations and agreements at the national level, to facilitate regional integration;
- ii. Promote further interaction between ASEAN Sectoral Bodies and relevant entities associated with ASEAN, such as the ASEAN Institute of Strategic and International Studies (ASEAN-ISIS) network and the ASEAN Supreme Audit Institutions;
- iii. Promote research and scholarly publications by ASEAN think-tanks and academic institutions on regional and international developments; and
- iv. Promote outreach and joint activities between relevant ASEAN Bodies and ASEAN stakeholders, including youth and CSOs, at the national and regional levels.

A.3 Embed the culture of peace, including the values of tolerance and moderation as a force for harmony, peace and stability in our region and beyond

A.3.1 Promote the culture of peace, inter alia, respect for diversity, promotion of tolerance and understanding of faith, religion and culture

- i. Encourage the active participation of relevant representatives to inter-faith dialogues within and among ASEAN Member States to instil the values of tolerance and moderation at the grassroots level;
- ii. Intensify the involvement of all members of the community, including youth, in activities relevant to the promotion of the culture of peace and moderation, through the conduct of work shops and seminars and other activities pursuant to the Langkawi Declaration on the Global Movement of Moderates; and
- iii. Promote greater interaction between ASEAN initiatives on moderation and tolerance, and on-going regional and global initiatives such as the Inter-faith Dialogue and Dialogue among Civilisations, in order to develop synergies and build partnerships.

ก.๓.๒ ส่งเสริมสันติธรรมและทางสายกลางในการเชื่อมความแตกต่าง ลดความตึงเครียด แก้ไขข้อพิพาท และต่อต้านความรุนแรงสุดโต่งในทุกรูปแบบ

- ๑) ส่งเสริมการศึกษาให้เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการปลูกฝังความเคารพต่อชีวิตและค่านิยมเรื่องสันติธรรมและทางสายกลาง การไม่ใช้ความรุนแรงและความเข้าใจซึ่งกันและกัน เพื่อป้องกันการแผ่ขยายของความรุนแรงจากลัทธิสุดโต่ง และจัดการต้นตอของปัญหา
- ๒) ส่งเสริมการหารือและการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น และจัดกิจกรรมและการหารือระหว่างวัฒนธรรม เพื่อเผยแพร่แนวทางสายกลาง
- ๓) ส่งเสริมให้สถาบันเพื่อสันติภาพและความสมานฉันท์แห่งอาเซียน (เอไอพีอาร์) และมูลนิธิอาเซียน จัดการสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ และโครงการฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมทางสายกลาง โดยร่วมงานกับขบวนการผู้ยึดถือทางสายกลางระดับโลก (จีเอ็มเอ็ม) และสหประชาชาติ
- ๔) ดำเนินความร่วมมือทางวิชาการกับสหประชาชาติและองค์กรระดับภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง ตามความเหมาะสม เพื่อแลกเปลี่ยนความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในการส่งเสริมสันติธรรมและทางสายกลาง
- ๕) ทำการศึกษาเพื่อส่งเสริมการทำให้ความเสมอภาคหญิงชายให้อยู่ในกระแสหลักของการพัฒนาในการสร้างสันติภาพ กระบวนการสันติภาพ และการแก้ไขความขัดแย้ง
- ๖) เปิดพื้นที่ให้การสนับสนุนและสร้างกลไกในการฝึกฝนผู้นำจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ รวมถึงผู้หญิงและเยาวชนที่สามารถช่วยส่งเสริมนวัตกรรมและความสามารถในการอยู่รอดของอาเซียน เพื่อให้สามารถรับมือกับความท้าทายต่าง ๆ ระดับโลกอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งรวมถึงความรุนแรงจากลัทธิสุดโต่งที่เพิ่มมากขึ้น
- ๗) แบ่งปันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศและกรณีศึกษาที่ประสบความสำเร็จเกี่ยวกับนโยบายการปฏิสัมพันธ์และการบูรณาการทางสังคมระหว่างมูลนิธิอาเซียน เอไอพีอาร์ แนวคิดทางสายกลาง กับคู่เจรจาและภาคีภายนอกอื่น ๆ รวมถึงองค์กรระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

A.3.2 Promote tolerance and moderation to bridge differences, defuse tensions, resolve disputes and counter violent extremism in all its forms and manifestations

- i. Promote education as an effective means of instilling respect for life and the values of tolerance and moderation, non-violence and mutual understanding to prevent the spread of violent extremism and addressing its root causes;
- ii. Encourage dialogue and exchanges, organise outreach programmes and cross-cultural dialogue to amplify voices of moderation;
- iii. Encourage the ASEAN Institute for Peace and Reconciliation (AIPR) and the ASEAN Foundation to conduct seminars, workshops and training programmes in collaboration with the Global Movement of Moderates (GMM) and the UN in promoting the voices of moderation;
- iv. Carry out technical cooperation with the UN and relevant regional organisations, where feasible, to exchange expertise and experiences in promoting tolerance and moderation;
- v. Undertake studies to promote gender mainstreaming in peacebuilding, peace process and conflict resolution;
- vi. Provide the space, support and mechanisms to cultivate emerging leadership from various stakeholders, including women and youth, to help enhance ASEAN innovativeness and vitality to effectively meet global challenges, including the rise of violent extremism; and
- vii. Share best practices and successful case studies on engagement and integration policies between the ASEAN Foundation, the AIPR and the GMM, on the one side, and Dialogue Partners and other external parties, including relevant regional and international organisations, on the other.

ข. ภูมิภาคที่มีสันติภาพ ความมั่นคง และเสถียรภาพ

๘. ในการสร้างภูมิภาคที่สงบสุข มั่นคง และมีเสถียรภาพ อาเซียนใช้แนวทางด้านความมั่นคงที่ครอบคลุมทุกมิติ ในการเสริมสร้างศักยภาพของเราในการจัดการกับความท้าทายที่มีอยู่และที่เกิดขึ้นใหม่ การแก้ไขความขัดแย้งและข้อพิพาทโดยสันติวิธี ทำให้แน่ใจว่าภูมิภาคของเรายังคงเป็นเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์และอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูงอื่น ๆ รวมถึงเสริมสร้างความมั่นคงและความร่วมมือทางทะเล

๙. องค์ประกอบหลักของภูมิภาคที่มีสันติภาพ ความมั่นคง และเสถียรภาพ ได้แก่

ข.๑ เสริมสร้างความสามารถของอาเซียนในการจัดการกับความท้าทายต่าง ๆ ที่มีอยู่และที่เกิดขึ้นใหม่

ข.๑.๑ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลไกภายใต้ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

- ๑) ส่งเสริมบทบาทประธานอาเซียน ตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎบัตรอาเซียน เพื่อให้มั่นใจว่า มีการตอบสนองของอาเซียนต่อความท้าทายนั้น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ และทันที่
- ๒) ส่งเสริมบทบาทของคณะมนตรีประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน และประธาน โดยให้ความสำคัญกับประเด็นสารัตถะและประเด็นยุทธศาสตร์มากขึ้น และดำเนินการกับประเด็นที่มีลักษณะคาบเกี่ยวระหว่างสาขาและระหว่างเสา ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของตนอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓) ส่งเสริมบทบาทของที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน (เอเอ็มเอ็ม) และประธานในการจัดการกับความท้าทายที่มีอยู่และที่เกิดขึ้นใหม่ โดยเฉพาะความท้าทายที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของภูมิรัฐศาสตร์อย่างรวดเร็ว และในการเสริมสร้างความเป็นแกนกลางของอาเซียน
- ๔) ส่งเสริมบทบาทของที่ประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน (เอดีเอ็มเอ็ม) และประธานในการส่งเสริมการหารือด้านการทหารและความมั่นคง และความร่วมมือที่เป็นรูปธรรม เพื่อเสริมสร้างสันติภาพ ความมั่นคง และเสถียรภาพของภูมิภาค

B. PEACEFUL, SECURE AND STABLE REGION

8. In building a peaceful, secure and stable region, ASEAN adopts a comprehensive approach to security which enhances our capacity to deal with existing and emerging challenges, resolves differences and disputes by peaceful means, ensures that our region remains free of nuclear weapons and other weapons of mass destruction as well as enhances maritime security and cooperation.

9. The key elements of the peaceful, secure and stable region are:

B.1 Strengthen ASEAN ability to deal with existing and emerging challenges

B.1.1 Strengthen mechanisms under the ASEAN Political-Security Community

- i. Enhance the role of the Chair of ASEAN, as stipulated in the ASEAN Charter, to ensure more effective and timely ASEAN responses to specific challenges;
- ii. Enhance the role of the APSC Council and its Chair through giving greater focus to substantive and strategic issues and to deal effectively with cross-sectoral and cross-pillar issues under its purview;
- iii. Enhance the role of the ASEAN Foreign Ministers' Meeting (AMM) and its Chair in addressing existing and emerging challenges, particularly those arising from the rapidly evolving geopolitical landscape, and strengthening ASEAN centrality;
- iv. Enhance the role of the ASEAN Defence Ministers' Meeting (ADMM) and its Chair in promoting defence and security dialogue as well as practical cooperation to enhance regional peace, security and stability;

- ๕) ส่งเสริมบทบาทของที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านกฎหมาย (เอลอว์เอ็มเอ็ม) และประธานในการเสริมสร้างความร่วมมือด้านกฎหมายและเกี่ยวกับกฎหมายภายในอาเซียน และการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาและกระบวนการยุติธรรมระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อสนับสนุนประชาคมอาเซียน
- ๖) ส่งเสริมบทบาทของที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านอาชญากรรมข้ามชาติ (เอเอ็มเอ็มทีซี) และประธานในการรับมือกับอาชญากรรมข้ามชาติที่มีอยู่และที่เกิดขึ้นใหม่ โดยมีความร่วมมือและการประสานงานกับองค์กรของอาเซียนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๗) ส่งเสริมบทบาทของที่ประชุมรัฐมนตรีด้านยาเสพติด (เอเอ็มเอ็มดี) และประธานในการวางแผนยุทธศาสตร์การเป็นเขตปลอดยาเสพติดอาเซียน และเสริมสร้างความร่วมมือในประเด็นคาบเกี่ยวที่เกี่ยวข้องกับประเด็นยาเสพติด
- ๘) ส่งเสริมบทบาทประธานของการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (เออาร์เอฟ) ในการส่งเสริมการหารือและความร่วมมือในประเด็นการเมืองและความมั่นคง ผ่านการส่งเสริมมาตรการสร้างความไว้วางใจ เชื่อใจ กิจกรรมการทูตเชิงป้องกัน และข้อริเริ่มการแก้ไขความขัดแย้งต่าง ๆ
- ๙) ส่งเสริมบทบาทของเลขาธิการอาเซียนในการปฏิบัติตามหน้าที่และความรับผิดชอบของตน ตามที่มีการบัญญัติในกฎบัตรอาเซียน และตามอาณัติที่ได้รับมอบหมายจากประเทศสมาชิกอาเซียน รวมถึงการช่วยเหลือประธานอาเซียนในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ภายนอกและสถานการณ์ฉุกเฉินเพื่อมนุษยธรรม และ
- ๑๐) ส่งเสริมบทบาทของคณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียน (ซีพีอาร์) ในการสนับสนุนการทำงานของคณะมนตรีประสานงานอาเซียน (เอซีซี) คณะมนตรีประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน และองค์กรระดับรัฐมนตรีเฉพาะสาขา และเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับภาคีภายนอก

- v. Enhance the role of the ALAWMM and its Chair in strengthening law and legal cooperation within ASEAN and the provision of mutual legal and judicial assistance between ASEAN Member States in support of the ASEAN Community;
- vi. Enhance the role of the ASEAN Ministerial Meeting on Transnational Crime (AMMTC) and its Chair to address existing and emerging transnational crimes, in cooperation and coordination with other relevant ASEAN Bodies;
- vii. Enhance the role of the ASEAN Ministerial Meeting on Drug Matters (AMMD) and its Chair in providing strategic guidance in realising a Drug-Free ASEAN and strengthening cooperation in cross-cutting issues related to drug matters;
- viii. Enhance the role of the Chair of the ASEAN Regional Forum (ARF) in enhancing dialogue and cooperation on political-security issues through the promotion of confidence-building measures, preventive diplomacy activities as well as conflict resolution initiatives;
- ix. Enhance the role of the Secretary-General of ASEAN in carrying out the duties and responsibilities in accordance with the provisions of the ASEAN Charter and as mandated by ASEAN Member States, including assisting the ASEAN Chair in carrying out specific work related to external relations and emergency humanitarian situations; and
- x. Enhance the role of the Committee of Permanent Representatives to ASEAN (CPR) in supporting the work of the ASEAN Coordinating Council (ACC), APSC Council and Sectoral Ministerial Bodies and to facilitate ASEAN cooperation with external parties.

ข.๑.๒ เสริมสร้างความเข้มแข็งแก่เออีเอ็มเอ็มให้มีส่วนในการหารือเชิงยุทธศาสตร์ในประเด็นด้านการทหารและความมั่นคง และมีความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรม ในขณะที่เสริมสร้างความเป็นแกนกลางของอาเซียนในกระบวนการภายใต้กรอบเออีเอ็มเอ็มพลัส

- ๑) เสริมสร้างการหารือเชิงยุทธศาสตร์ภายในเออีเอ็มเอ็ม เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการจัดการกับประเด็นด้านการทหารและความมั่นคงให้ใกล้ชิดมากขึ้น
- ๒) ดำเนินการตามแผนงานของเออีเอ็มเอ็มเรื่องความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านการทหารและความมั่นคง ซึ่งเป็นที่สนใจร่วมกัน
- ๓) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนผู้สังเกตการณ์จากประเทศสมาชิกเออีเอ็มเอ็มพลัส ซึ่งรวมถึงการเข้าร่วมในรูปแบบต่าง ๆ ในการฝึกซ้อม ด้านการทหาร และความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติของเออีเอ็มเอ็มพลัส บนพื้นฐานของความยืดหยุ่น ไม่มีข้อผูกมัดและความสมัครใจ
- ๔) รับที่จะดำเนินการเชื่อมเครือข่ายติดต่อสื่อสารแบบเร่งด่วนระหว่างประเทศสมาชิกเออีเอ็มเอ็ม เพื่อความมั่นคงและประสิทธิภาพในการสื่อสาร และส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลไกดังกล่าวกับประเทศสมาชิกเออีเอ็มเอ็มพลัส
- ๕) ส่งเสริมให้มีความร่วมมือและการประสานงานในด้านการแพทย์ทหารมากขึ้น โดยผ่านศูนย์แพทย์ทหารอาเซียนให้เป็นมาตรการหนึ่งด้วย
- ๖) ดำเนินงานของเออีเอ็มเอ็มพลัส รวมถึงแผนงานของคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติ การปฏิบัติการเพื่อรักษาสันติภาพ ความมั่นคงทางทะเล การแพทย์ทหาร การต่อต้านการก่อการร้าย และการเก็บกู้ทุ่นระเบิดเพื่อมนุษยธรรม โดยรักษาความเป็นแกนกลางของอาเซียนในขณะเดียวกัน และ
- ๗) ทบทวนข้อริเริ่มที่มีอยู่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ความร่วมมือที่สำคัญในกรอบเออีเอ็มเอ็มและเออีเอ็มเอ็มพลัส ตรงกับประเด็นที่กำลังเกิดขึ้นใหม่ในภูมิภาคและระหว่างประเทศ

B.1.2 Strengthen the ASEAN Defence Ministers' Meeting to engage in strategic dialogue on defence and security issues as well as practical cooperation, while enhancing ASEAN centrality in the ASEAN Defence Ministers' Meeting-Plus process

- i. Enhance strategic dialogue within the ADMM in order to promote closer cooperation in addressing common defence and security issues;
- ii. Implement the Work Programme of ADMM on practical cooperation relating to defence and security issues of common concern;
- iii. Promote the exchange of observers, including other forms of participation, of ADMM-Plus countries in ADMM-Plus military and humanitarian assistance and disaster relief (HADR) exercises on a flexible, non-binding and voluntary basis;
- iv. Ensure the implementation of the Direct Communications Link among all ADMM countries for secure and effective communication, and promote its establishment to the ADMM-Plus countries;
- v. Promote, inter alia, enhanced cooperation and coordination in the field of military medicine, including through an ASEAN Centre of Military Medicine;
- vi. Implement the work of ADMM-Plus, including the ADMM-Plus Experts WG Work Plans, namely, in the areas of HADR, peace keeping operations, maritime security, military medicine, counter-terrorism and humanitarian mine action while ensuring ASEAN centrality in the process; and
- vii. Conduct regular review of existing initiatives to align priorities of ADMM and ADMM-Plus cooperation with emerging regional and international issues of common concern.

ข.๑.๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกระบวนการภายใต้กรอบเออาร์เอฟ เพื่อสนับสนุนประชาคมอาเซียน

- ๑) ส่งเสริมให้เออาร์เอฟเป็นกลไกที่เน้นการปฏิบัติ ซึ่งตอบสนองต่อความท้าทายที่เผชิญร่วมกันในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ
- ๒) ส่งเสริมบทบาทของประธานเออาร์เอฟ ในการเป็นช่องทางการแบ่งปันข้อมูลและการประสานงานระหว่างผู้เข้าร่วมเออาร์เอฟในระหว่างการประชุมประจำปีต่าง ๆ ของเออาร์เอฟ
- ๓) ส่งเสริมบทบาทของเลขาธิการอาเซียนในกรอบเออาร์เอฟ รวมถึงการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่หน่วยงานที่ดูแลเออาร์เอฟในสำนักเลขาธิการอาเซียน
- ๔) ดำเนินการตามข้อตัดสินใจของรัฐมนตรีเออาร์เอฟ ที่จะพัฒนาเออาร์เอฟไปสู่ขั้นตอนการทูตเชิงป้องกัน ในขณะที่เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับมาตรการสร้างความไว้วางใจต่อไป
- ๕) พัฒนาโครงการความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมและมีประโยชน์ร่วมตามความเหมาะสมระหว่างเออาร์เอฟกับองค์กรที่เกี่ยวข้องในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ ซึ่งรวมถึงองค์กรต่าง ๆ ของสหประชาชาติ
- ๖) ยอมรับบทบาทของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิเออาร์เอฟ (อีอีพี) ที่ได้มีส่วนสนับสนุนการดำเนินงานของเออาร์เอฟ และใช้ประโยชน์จากข้อเสนอแนะในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เออาร์เอฟตามความเหมาะสม
- ๗) เพิ่มพูนศักยภาพของที่ประชุมผู้อำนวยการวิทยาลัยและสถาบันป้องกันประเทศ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการป้องกันประเทศและการทหาร รวมถึงการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ และ
- ๘) ทบทวนกลไกและกระบวนการต่าง ๆ ภายใต้กรอบเออาร์เอฟ เพื่อเสริมสร้างความมีประสิทธิภาพและการประสานงานของเออาร์เอฟ รวมถึงการคำนึงถึงการดำเนินงานของกลไกอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

B.1.3 Strengthen the ASEAN Regional Forum process in support of the ASEAN Community

- i. Enhance the ARF as an action-oriented mechanism that develops concrete and effective responses to the common challenges confronting the Asia-Pacific region;
- ii. Encourage the role of the ARF Chair as a conduit for information sharing and coordination among ARF Participants in between the annual meetings of the ARF;
- iii. Enhance the role of the Secretary-General of ASEAN in the ARF, including further strengthening the ARF unit in the ASEAN Secretariat;
- iv. Implement the decision of the ARF Ministers to move the ARF towards the stage of preventive diplomacy while continuing to strengthen confidence-building measures;
- v. Develop concrete and mutually beneficial cooperation programmes, as appropriate, between ARF and relevant regional and international organisations, including those of the UN system;
- vi. Recognise the ARF Experts and Eminent Persons' contribution to the work of the ARF and utilise their recommendations, where appropriate, to strengthen the ARF;
- vii. Expand the capacity of the ARF Heads of Defence Universities, Colleges and Institutions Meeting to promote defence and military cooperation, including exchanging best practices; and
- viii. Review the ARF mechanisms and processes to strengthen the effectiveness and coordination of the ARF, including taking into account the work of other relevant mechanisms.

ข.๑.๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกระบวนการภายใต้กรอบการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (อีเอเอส) เพื่อสนับสนุนประชาคมอาเซียน

- ๑) ดำเนินการต่อเพื่อให้แน่ใจว่า อีเอเอสยังคงเป็นเวทีความร่วมมือที่ผู้นำมีบทบาทนำมองออกไปนอกภูมิภาคและมียุทธศาสตร์ เพื่อส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค
- ๒) ทำให้มั่นใจว่า มีการดำเนินกิจกรรมและโครงการภายใต้กรอบความร่วมมือของอีเอเอสในทุกสาขาอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓) เสริมสร้างขีดความสามารถของสำนักเลขาธิการอาเซียนในการประสานงานและติดตามความร่วมมือของอีเอเอส รวมถึงเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรับผิดชอบดูแลกิจการของอีเอเอส และ
- ๔) สนับสนุนให้มีการประสานงานกันมากขึ้นระหว่างหัวหน้าคณะผู้แทนประเทศสมาชิกอีเอเอสประจำกรุงจาการ์ตา เพื่อเสริมสร้างความร่วมมืออีเอเอสและส่งเสริมให้มีการติดตามผลการประชุมอีเอเอสอย่างมีประสิทธิภาพ

ข.๑.๕ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกรอบความร่วมมืออาเซียนบวกสาม (เอพีที) เพื่อสนับสนุนประชาคมอาเซียน

- ๑) เสริมสร้างกระบวนการและความร่วมมือของอาเซียนบวกสามในฐานะเป็นตัวขับเคลื่อนหลักในการบรรลุเป้าหมายระยะยาวของประชาคมเอเชียตะวันออกโดยอาเซียนเป็นพลังขับเคลื่อนในสถาปัตยกรรมในภูมิภาคที่กำลังเปลี่ยนแปลง
- ๒) รับที่จะดำเนินกิจกรรมและมาตรการภายใต้แผนงานอาเซียนบวกสามอย่างทันที่และมีประสิทธิภาพ และ
- ๓) ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของกลุ่มวิสัยทัศน์เอเชียตะวันออก (อีเอวีจี) รุ่น ๒ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือของอาเซียนบวกสาม

B.1.4 Strengthen the East Asia Summit process in support of the ASEAN Community

- i. Continue to ensure that the East Asia Summit (EAS) remains a Leaders-led, outward-looking and strategic forum to promote peace and stability in the region;
- ii. Ensure the effective implementation of activities and projects under the EAS cooperation framework in all priority areas;
- iii. Enhance the capability of the ASEAN Secretariat to coordinate and follow up on EAS cooperation, including strengthening the division handling EAS affairs; and
- iv. Encourage further coordination among the EAS Heads of Mission in Jakarta to strengthen EAS cooperation and facilitate effective follow-up of EAS Meetings.

B.1.5 Strengthen the ASEAN Plus Three cooperation framework in support of the ASEAN Community

- i. Strengthen the ASEAN Plus Three (APT) process and cooperation as a main vehicle in realising the long-term goal of an East Asia community with ASEAN as the driving force in the evolving regional architecture;
- ii. Ensure the timely and effective implementation of activities and measures under the APT Work Plans; and
- iii. Implement relevant recommendations of the East Asian Vision Group (EAVG) II to enhance APT cooperation.

ข.๒ ตอบสนองต่อประเด็นเร่งด่วนหรือสถานการณ์วิกฤติต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่ออาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพและทันท่วงที

- ๑) สนับสนุนประธานอาเซียนในการดำเนินการให้สามารถตอบสนองต่อประเด็นเร่งด่วนและสถานการณ์วิกฤติอย่างมีประสิทธิภาพและทันท่วงที รวมถึงให้การสนับสนุนและดำเนินการอื่น ๆ เพื่อแก้ไขข้อห่วงกังวลดังกล่าว
- ๒) จัดการประชุมสมัชชาพิเศษระดับผู้นำ รัฐมนตรี เจ้าหน้าที่อาวุโส หรือซีพีอาร์ รวมถึงผ่านการประชุมวิดิทัศน์ทางไกล ในกรณีที่เกิดสถานการณ์วิกฤติซึ่งส่งผลกระทบต่ออาเซียน
- ๓) ใช้กลไกกลุ่มผู้ประสานงานของอาเซียนในการแก้ไขสถานการณ์เร่งด่วนซึ่งกระทบต่อสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาคให้ทันท่วงที
- ๔) ศึกษาแนวทางและวิธีการหรือกลไกที่สามารถนำมาใช้ได้ทันทีในการรับมือกับสถานการณ์เร่งด่วน ซึ่งส่งผลกระทบต่ออาเซียน ตลอดจนสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค และ
- ๕) พัฒนาจากกลไกที่มีอยู่ให้ส่งเสริมขีดความสามารถด้านการเตือนภัยล่วงหน้าเพื่อป้องกันการเกิดหรือการทวีความรุนแรงของความขัดแย้ง

ข.๓ เสริมสร้างศักยภาพของอาเซียนในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่อย่างมีประสิทธิภาพและทันท่วงที

ข.๓.๑ เสริมสร้างความร่วมมือในการแก้ไขและต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ

- ๑) ดำเนินการเพื่อยกระดับสนธิสัญญาว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญา ๒๐๐๔ เป็นสนธิสัญญาอาเซียน
- ๒) พิจารณาการขอภาคยานุวัติสนธิสัญญาว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญา ๒๐๐๔ ของประเทศที่สาม
- ๓) ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพตามแผนงานของแผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งครอบคลุมการก่อการร้าย การค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การลักลอบขนอาวุธ โจรสลัด การฟอกเงิน อาชญากรรมทางเศรษฐกิจและอาชญากรรมไซเบอร์

B.2 Respond to urgent issues or crisis situations affecting ASEAN in an effective and timely manner

- i. Support the Chair of ASEAN in ensuring an effective and timely response to urgent issues or crisis situations affecting ASEAN, including providing its good offices and such other arrangements to immediately address these concerns;
- ii. Convene special meetings at the Leaders, Ministers, Senior Officials or CPR levels, including through video conferencing in the event of crisis situations affecting ASEAN;
- iii. Activate the ASEAN Troika to address urgent situations affecting regional peace and stability in a timely manner;
- iv. Explore ways and means or applicable mechanisms which could be activated immediately to address urgent situations affecting ASEAN as well as regional peace and stability; and
- v. Build on existing mechanisms to enhance early warning capability to prevent occurrence or escalation of conflicts.

B.3. Enhance ASEAN capacity to address non-traditional security issues effectively and in a timely manner

B.3.1 Strengthen cooperation in addressing and combating transnational crimes

- i. Work towards elevating the MLAT 2004 to an ASEAN treaty;
- ii. Consider accession of third countries to the MLAT 2004;
- iii. Implement effectively the Work Programme of the ASEAN Plan of Action to Combat Transnational Crimes covering terrorism, illicit drug trafficking, trafficking in persons, arms smuggling, sea piracy, money laundering, international economic crimes and cybercrimes;

- ๔) เพิ่มพูนความร่วมมือและการประสานงานระหว่างองค์กรเฉพาะสาขาของอาเซียนที่มีอยู่ ในการจัดการกับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ รวมถึงผ่านการแลกเปลี่ยนข้อมูล การแบ่งปันประสบการณ์การฝึกซ้อม และกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๕) เพิ่มพูนความร่วมมือในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่เกิดขึ้นใหม่ ซึ่งรวมถึงการค้าสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ตลอดจนการลักลอบขนคนเข้าเมืองโดยสอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง
- ๖) ส่งเสริมการรณรงค์สร้างความตระหนักรู้ให้สาธารณชนและสื่อมวลชน เพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ
- ๗) เสริมสร้างความร่วมมือและการประสานงานกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด รวมถึงภาคเอกชน สื่อมวลชน และภาคประชาสังคม ในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ
- ๘) เสริมสร้างศักยภาพของระบบยุติธรรมทางอาญา รวมถึงผู้พิพากษา อัยการ และเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย ในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติในอาเซียน และร่วมมือกับองค์กรระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง
- ๙) ส่งเสริมความร่วมมือหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย รวมถึงผ่านการแลกเปลี่ยนข้อมูลและข่าวกรอง การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การลาดตระเวนแบบประสานงาน และการส่งคืนรายได้จากอาชญากรรม
- ๑๐) เพิ่มพูนการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับอาชญากรรมข้ามชาติผ่านฐานข้อมูลที่มีอยู่แล้ว
- ๑๑) เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างกันในการต่อต้านและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปลอมเอกสาร และการติดตามธุรกรรมทางการเงินที่น่าสงสัยว่าสนับสนุนอาชญากรรมเหล่านี้และการก่อการร้าย และ
- ๑๒) ดำเนินงานของเอลอร์เอ็มเอ็มต่อไป เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือในประเด็นการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

- iv. Enhance cooperation and coordination among ASEAN Sectoral Bodies in dealing with transnational crimes, including through information exchange, experience sharing, joint training and other relevant activities;
- v. Enhance cooperation in addressing other emerging transnational crimes, including illicit trafficking of wildlife and timber as well as people smuggling, in accordance with relevant international conventions;
- vi. Enhance public and media awareness campaigns against transnational crimes;
- vii. Strengthen cooperation and collaboration with all relevant stakeholders including the private sector, media and civil society in combating transnational crimes;
- viii. Strengthen the capacity of the criminal justice system including judges, prosecutors and law enforcement officials on combating transnational crimes within ASEAN and with relevant regional and international organisations;
- ix. Enhance law enforcement agencies cooperation, including through information and intelligence sharing, mutual assistance, coordinated patrols and the return of the proceeds of crime;
- x. Increase information exchange on transnational crimes through the existing database;
- xi. Strengthen mutual cooperation in combating and suppressing transnational crimes, particularly document frauds/forgery and the monitoring of financial actions suspected of supporting these crimes and terrorism actions; and
- xii. Continue the work of ALAWMM to enhance cooperation on the issue of extradition.

ข.๓.๒ ดำเนินการเสริมสร้างความร่วมมือเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายอย่างต่อเนื่อง

- ๑) ปฏิบัติตามสนธิสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้ายและแผนปฏิบัติการต่อต้านอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย
- ๒) พยายามให้สัตยาบัน/ภาคยานุวัติตราสารระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้ายที่เกี่ยวข้อง
- ๓) เสริมสร้างความร่วมมือเพื่อสนับสนุนวาระทางสายกลางและข้อริเริ่มในการลดแนวความคิดหัวรุนแรง เพื่อต่อต้านและสลายแนวความคิดหัวรุนแรง การบ่มเพาะแนวคิดหัวรุนแรงด้วยตนเอง และแนวความคิดสุดโต่งในอาเซียน รวมถึงผ่านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศเกี่ยวกับการลดแนวความคิดหัวรุนแรง การฟื้นฟู และการเรียนรู้ใหม่ เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นการก่อการร้าย
- ๔) เสริมสร้างความร่วมมือภายในและระหว่างภูมิภาคเพื่อสนับสนุนข้อริเริ่มต่าง ๆ ที่มุ่งเรื่องการรับมือและการแก้ไขต้นตอของการก่อการร้ายและปัจจัยต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดการก่อการร้าย แนวความคิดสุดโต่งและหัวรุนแรง
- ๕) เสริมสร้างความร่วมมือภายในและระหว่างภูมิภาคเพื่อป้องกันและปราบปรามการเคลื่อนย้ายของนักรบก่อการร้ายต่างชาติ
- ๖) เสริมสร้างความร่วมมือและการประสานงานระหว่างศูนย์ความร่วมมือบังคับใช้กฎหมายจากการ์ตา สถาบันฝึกอบรมระหว่างประเทศว่าด้วยการบังคับใช้กฎหมาย และศูนย์ต่อต้านการก่อการร้ายภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และศูนย์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในอาเซียนและภูมิภาคอื่น ๆ ในการจัดทำยุทธศาสตร์ เทคนิค และยุทธวิธีใหม่ในการต่อต้านการก่อการร้าย
- ๗) พัฒนาศักยภาพของหน่วยข่าวกรอง/หน่วยที่มีอำนาจหน้าที่ด้านการเงิน และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามการฟอกเงิน/ต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถตรวจสอบ วิเคราะห์ และสืบสวนสอบสวนการฟอกเงินจากรายได้จากอาชญากรรมได้ดียิ่งขึ้น โดยเป็นไปตามข้อเสนอแนะของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน

B.3.2 Continue to enhance cooperation against terrorism

- i. Implement effectively the ASEAN Convention on Counter-Terrorism and the ASEAN Comprehensive Plan of Action on Counter-Terrorism;
- ii. Endeavour to ratify/accede to the relevant international instruments on counter-terrorism;
- iii. Strengthen cooperation to enhance moderation agenda and deradicalisation initiatives to negate and defuse radicalisation, self-radicalisation and extremism in ASEAN, including through exchange of experiences and best practices on deradicalisation, rehabilitation and re-education to prevent and suppress terrorist acts;
- iv. Enhance cooperation within and between the regions to support initiatives aimed at addressing and combating the root causes of terrorism and conditions conducive to terrorism, violent extremism and radicalism;
- v. Strengthen cooperation within and between the regions to prevent and suppress the flow of foreign terrorist fighters;
- vi. Enhance cooperation and collaboration among Jakarta Centre for Law Enforcement Cooperation, International Law Enforcement Academy, and Southeast Asia Regional Centre for Counter-Terrorism and other relevant centres in ASEAN and other regions, to continuously develop new strategies, techniques and tactics to counter terrorism;
- vii. Continue to develop the capacity of financial intelligence/authorised units and other relevant agencies involved in anti-money laundering/counter-terrorism financing efforts, to better detect, analyse and investigate the laundering of proceeds of crime, in accordance with the Financial Action Task Force's Recommendations;

- ๘) แลกเปลี่ยนประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการดำเนินการตามกฎหมายต่อต้านการก่อการร้าย รวมถึงผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการและการสัมมนา ระหว่างประเทศต่อไป
- ๙) เสริมสร้างความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานต่อต้านการก่อการร้ายและหน่วยเผชิญเหตุก่อการร้ายชั้นนำ และเพิ่มการตระหนักรู้และความเข้าใจในโครงสร้างระบบการต่อต้านการก่อการร้ายของประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศ
- ๑๐) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานในประเด็นการต่อต้านการก่อการร้าย ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย ทหาร และหน่วยงานที่มีใช้ทหารของรัฐ
- ๑๑) เสริมสร้างความร่วมมือกับคู่เจรจาของอาเซียนและองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมถึงองค์กรของสหประชาชาติที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้าย ผ่านข้อริเริ่มและโครงการต่าง ๆ และ
- ๑๒) เพิ่มการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติให้มากขึ้น รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติการ ความเคลื่อนไหว การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และกิจกรรมผิดกฎหมายอื่น ๆ ได้แก่ การลักลอบขนและการใช้อาวุธและระเบิด ตลอดจนวัตถุเคมี ชีวภาพ กัมมันตรังสี นิวเคลียร์ และวัตถุระเบิดที่ผิดวัตถุประสงค์

ข.๓.๓ ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายการเป็นเขตปลอดยาเสพติดอาเซียน

- ๑) เสริมสร้างบทบาทของที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านยาเสพติดในการประสานยุทธศาสตร์ที่สอดคล้อง ครอบคลุม และมีประสิทธิภาพ เพื่อบรรลุเป้าหมายการเป็นเขตปลอดยาเสพติดอาเซียน
- ๒) ดำเนินการต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุผลทำให้อาเซียนเป็นเขตปลอดยาเสพติดซึ่งแสดงถึงความแข็งแกร่งและความมุ่งมั่นของอาเซียนที่จะปกป้องประชาชนและชุมชนจากยาเสพติด
- ๓) เสริมสร้างมาตรการปราบปรามการผลิต การค้า และการใช้ยาเสพติด ตลอดจนควบคุมการนำเข้าและส่งออกสารเคมีตั้งต้น

- viii. Continue to share experiences and expertise in implementing and enforcing counter-terrorism laws, including through international workshops and seminars;
- ix. Enhance linkages between counter-terrorism units and lead counter-terrorism responders as well as improve awareness and understanding of counter-terrorism response architecture in each ASEAN Member State;
- x. Encourage cooperation and coordination on counter-terrorism issues involving law enforcement, military and non-military government agencies;
- xi. Strengthen cooperation with Dialogue Partners and relevant international organisations, including UN agencies, on counter-terrorism through various initiatives and projects; and
- xii. Intensify information sharing on terrorist and transnational crime organisations, including operational methods, movements, terrorism financing and other relevant illicit activities such as smuggling and misuse of weapons and explosives, as well as Chemical, Biological, Radiological, Nuclear and Explosive (CBRNE) materials.

B.3.3 Pursue our aspiration of a Drug-Free ASEAN

- i. Strengthen the role of the AMMD in coordinating a coherent, comprehensive and effective ASEAN strategy in realising the aspiration of a Drug-Free ASEAN;
- ii. Continue to work towards a Drug-Free ASEAN which signifies ASEAN resilience and commitment to protect the people and communities from illicit drugs;
- iii. Strengthen measures to suppress production, trafficking and abuse of illicit drugs as well as the control of import and export of precursor chemicals;

- ๔) พัฒนาศาสตร์ที่รอบด้าน มีบูรณาการ และสมดุลในการดำเนินการลดทั้งอุปสงค์และอุปทาน เพื่อให้มีความสมดุลระหว่างวิธีการที่เน้นการบำบัดกับการฟื้นฟู ตลอดจนวิธีการที่เน้นการบังคับใช้กฎหมายในการต่อต้านยาเสพติด
- ๕) จัดทำแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศที่มีหลักฐานพิสูจน์แล้วและมาตรฐานของการกำหนดและใช้นโยบายด้านการป้องกันและการควบคุมยาเสพติดและมาตรการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๖) แบ่งปันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศและส่งเสริมการศึกษาและโครงการรณรงค์ตามกลุ่มเป้าหมายทุกภาคส่วนของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเยาวชน
- ๗) เพิ่มพูนศักยภาพของห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ของประเทศสมาชิกอาเซียนในการระบุสารตั้งต้นและวิเคราะห์คุณลักษณะเฉพาะของยาเสพติดเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติดและข่าวกรอง
- ๘) ส่งเสริมบทบาทของสำนักงาน ป.ป.ส. อาเซียน ในการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายและแลกเปลี่ยนข้อมูลและข่าวกรองระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายด้านยาเสพติดของประเทศสมาชิกอาเซียน
- ๙) เสริมสร้างศักยภาพของระบบยุติธรรมทางอาญา ซึ่งรวมถึงผู้พิพากษา อัยการ และเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมยาเสพติด
- ๑๐) จัดทำแผนงานของเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านยาเสพติด (อาซ็อด) เพื่อบรรลุเป้าหมายการเป็นเขตปลอดยาเสพติดอาเซียน
- ๑๑) ยกกระดับความร่วมมือกับภาคีภายนอก รวมถึงคู่เจรจาและองค์การระหว่างประเทศ เพื่อต่อต้านการค้ายาเสพติดและอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
- ๑๒) จัดทำความร่วมมือทางกฎหมายระดับพหุภาคีหรือทวิภาคีในการต่อต้านการค้ายาเสพติดและสารเคมีตั้งต้น
- ๑๓) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังเครือข่ายอาชญากรยาเสพติดและข้อมูลกิจกรรมที่ต้องเฝ้าระวังเกี่ยวกับยาเสพติดของเครือข่ายเหล่านั้น และ
- ๑๔) ถ่ายทอดความรู้และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการควบคุมและการกำจัดสารเคมีตั้งต้นและสารเคมีที่สำคัญอื่น ๆ

- iv. Develop holistic, integrated and balanced strategies, addressing both supply and demand reduction, to achieve a balance between treatment and rehabilitation approaches as well as the law enforcement approach in combating drug crimes;
- v. Develop evidence-based best practices and standards on policy formulation and interventions on drug prevention and control and other related measures;
- vi. Share best practices and promote education and advocacy programmes targeting all sectors of society, particularly youth;
- vii. Enhance the scientific laboratory capacity of ASEAN Member States in precursor identification and drugs signature analysis for drug enforcement operations and intelligence;
- viii. Promote the role of the ASEAN Narcotics Cooperation Centre in enhancing networking and sharing of information and intelligence among drug law enforcement agencies of ASEAN Member States;
- ix. Strengthen the capacity of the criminal justice system including judges, prosecutors and law enforcement officials on drug control;
- x. Develop ASEAN Senior Officials on Drug Matters work plans towards achieving the regional aspiration of a Drug-Free ASEAN;
- xi. Enhance cooperation with external parties, including Dialogue Partners and international organisations, on combating drug trafficking and drug-related crimes;
- xii. Develop multilateral or bilateral legal arrangements to combat drug and precursor chemical trafficking;
- xiii. Promote exchange of information concerning the profile of drug crime syndicates as well as watch-list of their drug activities; and
- xiv. Provide transfer of knowledge on best practices on the control and the disposal of precursor chemicals and essential chemicals.

ข.๓.๔ ส่งเสริมความร่วมมือในการต่อต้านการค้ามนุษย์และการลักลอบขนคนเข้าเมือง

- ๑) ดำเนินการให้มั่นใจว่ามีการให้สัตยาบันอนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็กโดยเร็ว และการดำเนินการตามอนุสัญญาฯ ผ่านแผนปฏิบัติการอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็ก
- ๒) สนับสนุนการให้สัตยาบันและการดำเนินการตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร พิธีสารต่อต้านการลักลอบขนผู้ย้ายถิ่นทางบก ทะเล และอากาศ และพิธีสารว่าด้วยการป้องกันปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็ก
- ๓) เสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับการตอบสนองด้านความยุติธรรมทางอาญาและมาตรการป้องกันการค้ามนุษย์ โดยคำนึงถึงความจำเป็นที่จะต้องคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ทั้งนี้ เป็นไปตามตราสารของอาเซียนที่เกี่ยวข้องและเท่าที่ใช้บังคับได้ รวมทั้งความตกลงระหว่างประเทศและพิธีสารที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ที่เกี่ยวข้อง และ
- ๔) ยกกระดับความร่วมมือด้านการต่อต้านการค้ามนุษย์และลักลอบขนคนเข้าเมืองกับคู่เจรจาและภาคีภายนอกอื่น ๆ

ข.๓.๕ ดำเนินการเพื่อกำจัดการลักลอบค้าอาวุธขนาดเล็กและเบา

- ๑) ส่งเสริมการดำเนินมาตรการอย่างเต็มที่โดยองค์กรเฉพาะสาขาของอาเซียนที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกัน ต่อต้าน และกำจัดการลักลอบค้าอาวุธขนาดเล็กและเบาผิดกฎหมาย เพื่อให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกัน ต่อต้าน และกำจัดการค้าอาวุธขนาดเล็กและเบาผิดกฎหมายในทุกรูปแบบ และตราสารระหว่างประเทศเพื่อให้รัฐสามารถระบุและติดตามอาวุธขนาดเล็กและเบาผิดกฎหมายได้อย่างทันที่และเชื่อถือได้ และ
- ๒) พยายามดำเนินการปราบปรามการลักลอบค้าอาวุธด้วยข้อริเริ่มระดับภูมิภาค

ข.๓.๖ เสริมสร้างความร่วมมือในการต่อต้านอาชญากรรมไซเบอร์

- ๑) เสริมสร้างความร่วมมือในการต่อต้านอาชญากรรมไซเบอร์ รวมถึงการแบ่งปันข้อมูลที่เกี่ยวข้องและแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายให้ทันที่ โดยคำนึงถึงความจำเป็นของแต่ละประเทศที่จะต้องพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายและขีดความสามารถในการต่อต้านอาชญากรรมไซเบอร์

B.3.4 Enhance cooperation against trafficking in persons and people smuggling

- i. Ensure the early ratification of the ASEAN Convention Against Trafficking in Persons, Especially Women and Children and its effective implementation, as well as carry out the ASEAN Plan of Action Against Trafficking in Persons, Especially Women and Children;
- ii. Encourage the ratification and implementation of the UN Convention Against Transnational Organized Crime, as well as the Protocol Against Smuggling of Migrants by Land, Sea and Air and Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children;
- iii. Strengthen criminal justice responses as well as preventive measures to trafficking in persons, bearing in mind the need to protect victims of trafficking in accordance with relevant ASEAN instruments and where applicable, other relevant international conventions and protocols on trafficking in persons; and
- iv. Enhance cooperation to combat trafficking in persons and people smuggling with Dialogue Partners and other external parties.

B.3.5 Work towards the elimination of the smuggling of small arms and light weapons

- i. Promote the full implementation of measures by relevant Sectoral Bodies, to prevent, combat and eradicate the illicit trade in small arms and light weapons in all its aspects, in accordance with the UN Programme of Action to Prevent, Combat and Eradicate the Illicit Trade in Small Arms and Light Weapons in All its Aspects as well as the International Instrument to Enable States to Identify and Trace, in a Timely and Reliable Manner, Illicit Small Arms and Light Weapons; and
- ii. Endeavour to suppress arms smuggling through regional initiatives.

B.3.6 Strengthen cooperation in combating cybercrimes

- i. Strengthen cooperation in combating cybercrimes, including timely sharing of relevant information and best practices among law enforcement agencies, taking into account the need to develop or improve appropriate laws and capabilities to address cybercrimes;

- ๒) เสริมสร้างศักยภาพของเจ้าหน้าที่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาในการใช้กฎหมายและบทบัญญัติแห่งกฎหมายเกี่ยวกับอาชญากรรมไซเบอร์และหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์
- ๓) ส่งเสริมการฝึกอบรมด้านการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงทางไซเบอร์และอาชญากรรมไซเบอร์
- ๔) เสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างภาคเอกชนและหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายในการระบุและลดภัยคุกคามจากอาชญากรรมไซเบอร์ และ
- ๕) สร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจของประเทศสมาชิกอาเซียนเกี่ยวกับอาชญากรรมไซเบอร์และการก่อการร้ายทางไซเบอร์

ข.๓.๗ เสริมสร้างความร่วมมือด้านการบริหารจัดการชายแดน

- ๑) เสริมสร้างความร่วมมือในการบริหารจัดการชายแดน เพื่อแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ร่วมกัน โดยดำเนินการตามกฎหมายและนโยบายภายในประเทศ รวมทั้งการปลอมบัตรประจำตัวและเอกสารการเดินทาง และศึกษาแนวทางการใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการชายแดนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสกัดกั้นการหลั่งไหลของผู้ก่อการร้ายและอาชญากร
- ๒) พิจารณาความเป็นไปได้ในการลาดตระเวนและตรวจพื้นที่ชายแดนร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ โดยเฉพาะการค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การลักลอบขนสินค้า คน และอาวุธ ให้สอดคล้องกับกฎหมาย กฎระเบียบและนโยบายภายในของประเทศสมาชิกอาเซียน

ข.๓.๘ เสริมสร้างความร่วมมือของอาเซียนในด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติและการตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน

- ๑) สนับสนุนการตอบสนองที่มีประสิทธิภาพและรวดเร็วทั้งระดับการเมืองและระดับปฏิบัติการในการใช้ระบบการบริหารจัดการภัยพิบัติของอาเซียนเพื่อช่วยเหลือประเทศที่ได้รับผลกระทบในกรณีที่เกิดภัยพิบัติขนาดใหญ่
- ๒) ดำเนินการตามความตกลงอาเซียนว่าด้วยการบริหารจัดการภัยพิบัติและการตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน (แอดเมียร์) ให้เป็นเวทีหลักร่วมกันสำหรับการบริหารจัดการภัยพิบัติในภูมิภาค

- i. Strengthen the capacity of criminal justice authorities to apply the laws and legislation on cybercrimes and electronic evidence;
- ii. Promote law enforcement training on cyber security and cybercrimes;
- iii. Strengthen public-private partnership to enhance information sharing between the private sector and law enforcement agencies to identify and mitigate cybercrime threats; and
- iv. Raise awareness and understanding of ASEAN Member States on cybercrimes and cyber-terrorism.

B.3.7 Strengthen cooperation on border management

- i. Strengthen cooperation on border management, in accordance with respective domestic laws and policies, to jointly address matters of common concern including forgeries of identification and travel documents, as well as explore the use of relevant technologies to manage borders more effectively to stem the flow of terrorists and criminals; and
- ii. Explore, where appropriate, coordinated border patrols and coordinated inspections between ASEAN Member States to combat transnational crimes, particularly drug trafficking, trafficking in persons, and smuggling of goods, people and weapons, in accordance with respective domestic laws, rules, regulations and policies.

B.3.8 Strengthen ASEAN cooperation on disaster management and emergency response

- i. Enhance joint effective and early response at the political and operational levels in activating the ASEAN disaster management arrangements to assist affected countries in the event of major disasters;
- ii. Implement the ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response (AADMER) as the main common platform for disaster management in the region;

- ๓) เสริมสร้างบทบาทหลักของศูนย์ประสานงานอาเซียนเพื่อความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการจัดการภัยพิบัติให้เป็นศูนย์ประสานงานด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติในภูมิภาค และดำเนินงานในลักษณะเป็นหุ้นส่วนกับองค์กรระดับประเทศ ภูมิภาค และระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คลังพัสดุเพื่อตอบสนองความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแห่งสหประชาชาติ ศูนย์เตรียมความพร้อมป้องกันภัยพิบัติแห่งเอเชีย และศูนย์ประสานงานด้านการให้ความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติระดับภูมิภาค และสำนักงานเพื่อการประสานงานด้านมนุษยธรรมแห่งสหประชาชาติ ตามความเหมาะสม
- ๔) นำมาตรฐานระเบียบวิธีปฏิบัติเพื่อเตรียมความพร้อมและประสานงานในการปฏิบัติร่วมกันของอาเซียนในการบรรเทาภัยพิบัติและการตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน ในการปฏิบัติความร่วมมือเพื่อช่วยบรรเทาทุกข์ในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติในประเทศสมาชิกอาเซียนไปปฏิบัติอย่างครบถ้วนโดยสอดคล้องกับแอดเมียร์
- ๕) สนับสนุนการประสานงานระหว่างฝ่ายพลเรือนกับฝ่ายทหาร เพื่อตอบสนองภัยพิบัติขนาดใหญ่และสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีประสิทธิภาพและทันเวลาที่
- ๖) สนับสนุนการทำงานร่วมกันในการบริหารจัดการภัยพิบัติระหว่างอาเซียนและกลไกที่อาเซียนมีบทบาทนำ ได้แก่ เออาร์เอฟ อาเซียนบวกสาม อีเอเอส และเอทีเอ็มเอ็มพลัส กับคณะกรรมการอาเซียนด้านการจัดการภัยพิบัติในฐานะองค์กรขับเคลื่อนกระบวนการ และ
- ๗) สร้างความมั่นใจว่า การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติบูรณาการเข้ากับยุทธศาสตร์อาเซียนเรื่องการบริหารจัดการภัยพิบัติและตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน

ข.๓.๙ เพิ่มศักยภาพของอาเซียนในการรับมือกับอาชญากรรมข้ามชาติและความท้าทายข้ามแดน

- ๑) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลไกที่มีอยู่ของอาเซียนเพื่อพิจารณามาตรการป้องกันในการรับมือกับความท้าทายรูปแบบใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการทำงานร่วมกับคู่เจรจา สหประชาชาติ และองค์กรอื่น ๆ โดยได้รับการยินยอมจากประเทศที่เกี่ยวข้อง

- iii. Enhance the key role of the ASEAN Coordinating Centre for Humanitarian Assistance as the ASEAN coordinating body for disaster management in the region and where appropriate, work in partnership with relevant national, regional and international agencies and centres such as the United Nations Humanitarian Response Depot, the Asian Disaster Preparedness Centre, Regional HADR Coordination Centre and United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs;
- iv. Operationalise fully the SOP for Regional Standby Arrangements and Coordination of Joint Disaster Relief and Emergency Response Operations for establishing joint operations in providing relief aid to disaster affected areas of ASEAN Member States, in line with the AADMER;
- v. Enhance civilian-military coordination in providing effective and timely response to major natural disasters and emergencies;
- vi. Promote synergy on disaster management between ASEAN and other ASEAN-led mechanisms such as the ARF, APT, EAS and ADMM-Plus with the ASEAN Committee on Disaster Management as the driver in the process; and
- vii. Ensure that disaster risk reduction is integrated into ASEAN strategies on disaster management and emergency response.

B.3.9 Enhance ASEAN capacity to address transnational crimes and transboundary challenges

- i. Strengthen existing ASEAN mechanisms to consider preventive management to effectively address these new challenges, including working with Dialogue Partners, UN and other relevant bodies with the consent of countries concerned;

- ๒) จัดการประชุมสมัชชาพิเศษในช่วงเวลาและตามความเหมาะสม ในระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส เพื่อรับมือกับความท้าทายที่มีลักษณะข้ามแดนหรือข้ามชาติ ได้แก่ มลพิษหมอกควัน โรคระบาด อาชญากรรมข้ามชาติ การโยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ ขยะอันตราย เหตุการณ์รั่วไหล และการลักลอบค้าสัตว์ป่าและพันธุ์พืช และ
 - ๓) สนับสนุนการศึกษาโดยคลังสมอง มหาวิทยาลัย และสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อระบุความท้าทายใหม่และข้ามแดน ซึ่งเกิดขึ้นจากปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่
- ข.๔ ลดความแตกต่างและแก้ไขข้อพิพาทโดยสันติ ซึ่งเป็นไปตามกฎบัตรอาเซียนและหลักกฎหมายระหว่างประเทศ รวมถึงละเว้นจากการขู่ว่าจะใช้หรือใช้กำลัง และการใช้กลไกระงับข้อพิพาทโดยสันติ ในขณะที่เสริมสร้างมาตรการสร้างความไว้วางใจ สนับสนุนกิจกรรมด้านการทูตเชิงป้องกัน และข้อริเริ่มต่าง ๆ ในการแก้ไขความขัดแย้ง
- ข.๔.๑ ส่งเสริมมาตรการสร้างความไว้วางใจและกิจกรรมด้านการทูตเชิงป้องกัน
- ๑) สนับสนุนการแลกเปลี่ยนและความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ทหารและการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างสถาบันการฝึกทหาร เพื่อส่งเสริมให้เกิดความไว้วางใจและความเข้าใจซึ่งกันและกัน
 - ๒) ผลักดันกระบวนการเออาร์เอฟให้ก้าวไปสู่การทูตเชิงป้องกัน ผ่านการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพตามแผนงานการทูตเชิงป้องกัน ๒๕๕๔ โดยดำเนินการสร้างความไว้วางใจในขณะเดียวกัน
 - ๓) รวบรวมแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศเกี่ยวกับมาตรการสร้างความไว้วางใจ การทูตเชิงป้องกัน และการแก้ไขความขัดแย้ง เพื่อการพัฒนาต่อไปโดยเออาร์เอฟ
 - ๔) สำรวจและพิจารณาศักยภาพของการไกล่เกลี่ย / อำนวยความสะดวกในการเจรจา และการประนีประนอมภายใต้กระบวนการเออาร์เอฟ ด้วยความยินยอมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรง และ
 - ๕) ระบุและเป็นหุ้นส่วนกับองค์กรที่เห็นพ้องกัน ได้แก่ สหประชาชาติ ในการพัฒนาโครงการเสริมสร้างศักยภาพด้านการทูตเชิงป้องกัน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการฝึกอบรมภายใต้กรอบเออาร์เอฟ

- ii. Convene special meetings, as and when necessary, at Senior Officials' level to address challenges of transboundary or transnational nature such as haze pollution, pandemics, transnational organised crimes, irregular movement of persons, hazardous waste, oil spill incidents, trafficking in wildlife and timber; and
- iii. Promote studies by think-tanks, universities and other relevant academic institutions to identify new and transboundary challenges arising from non-traditional security issues.

B.4 Resolve differences and disputes by peaceful means, in accordance with the ASEAN Charter and principles of international law, including refraining from the threat or use of force as well as adopting peaceful dispute settlement mechanisms while strengthening confidence-building measures, promoting preventive diplomacy activities and conflict resolution initiatives

B.4.1 Promote confidence-building measures and preventive diplomacy activities

- i. Promote exchanges and cooperation between defence officials and exchange visits between military training institutions to promote trust and mutual understanding;
- ii. Advance the ARF process towards preventive diplomacy, through the effective implementation of the ARF Preventive Diplomacy Work Plan 2011 while continuing with confidence-building measures;
- iii. Compile best practices on confidence-building measures, preventive diplomacy and conflict resolution for further development by the ARF;
- iv. Explore and consider the potential for mediation/facilitated dialogue and conciliation under the ARF process, with the consent of all directly involved parties; and
- v. Identify and partner with mutually agreeable organisations, such as the UN, on preventive diplomacy capacity building programmes, experience sharing and training under the ARF framework.

ข.๔.๒ ส่งเสริมให้มีความโปร่งใสและความเข้าใจในนโยบายด้านกลาโหมและมุมมองด้านความมั่นคงมากขึ้น

- ๑) จัดการบรรยายสรุปเกี่ยวกับพัฒนาการด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคตามความสมัครใจ
- ๒) ให้คำปรึกษาและส่งเสริมความร่วมมือในการป้องกันประเทศและความมั่นคงในภูมิภาคระหว่างอาเซียนกับคู่เจรจา และภาคีภายนอก รวมถึงผ่านเอทีเอ็มเอ็มพลัส
- ๓) ดำเนินการต่อไปเพื่อมีส่วนร่วมในการจัดทำและเผยแพร่เอกสารมุมมองสถานการณ์ความมั่นคงอาเซียนและมุมมองสถานการณ์ความมั่นคงเออาร์เอฟ และสนับสนุนการเผยแพร่สมุดปกขาวด้านการป้องกันประเทศของประเทศสมาชิกอาเซียนและคู่เจรจา เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันและความไว้วางใจระหว่างประเทศในภูมิภาคและภายนอกที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น
- ๔) สนับสนุนการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ทหารเออาร์เอฟในกิจกรรมต่าง ๆ ของเออาร์เอฟ

ข.๔.๓ พัฒนารูปแบบการระงับข้อพิพาทโดยสันติที่มีอยู่และพิจารณาเสริมสร้างรูปแบบดังกล่าวให้เข้มแข็งขึ้นด้วยกลไกเพิ่มเติมตามที่จำเป็น

- ๑) สนับสนุนบทบาทที่สร้างสรรค์ของอาเซียน และส่งเสริมการใช้แนวทางที่ยึดมั่นในกฎกติกา ในการระงับข้อพิพาทโดยสันติ โดยสอดคล้องกับกฎบัตรอาเซียน สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และตราสารอาเซียนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และหลักการของกฎหมายระหว่างประเทศ และ
- ๒) ใช้ประโยชน์จากพิธีสารของกฎบัตรอาเซียนว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาท และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (การช่วยเป็นสื่อกลางให้เจรจากัน การไกล่เกลี่ย การประนีประนอม และการใช้อินญาโตตุลาการ)

ข.๔.๔ เสริมสร้างการดำเนินกิจกรรมค้นคว้าวิจัยเรื่องสันติภาพ การบริหารจัดการความขัดแย้ง และการแก้ไขความขัดแย้ง

- ๑) ใช้ประโยชน์สถาบันอาเซียนว่าด้วยสันติภาพและความสมานฉันท์ (เอไอพีอาร์) อย่างมีประสิทธิภาพตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ของสถาบันฯ รวมถึงดำเนินการศึกษาเพื่อส่งเสริมการบูรณาการประเด็นเรื่องเพศในการสร้างสันติภาพกระบวนการสันติภาพ และการแก้ไขความขัดแย้ง ตลอดจนสนับสนุนการทำงานร่วมกันและการสร้างเครือข่ายระหว่างเอไอพีอาร์ และสถาบันที่เกี่ยวข้อง

B.4.2 Promote greater transparency and understanding of defence policies and security perceptions

- i. Hold voluntary briefings on political and security developments in the region;
- ii. Hold consultations and promote cooperation on regional defence and security matters between ASEAN and Dialogue Partners as well as other external parties, including through the ADMM-Plus;
- iii. Continue to contribute to and publish the annual ASEAN Security Outlook and ARF Security Outlook as well as encourage the publication of white papers on defence by ASEAN Member States and Dialogue Partners with a view to deepening mutual understanding and trust among countries in the region and beyond; and
- iv. Enhance the effective participation of ARF defence officials in ARF activities.

B.4.3 Build upon existing modes of peaceful settlement of disputes and consider strengthening these with additional mechanisms, as needed

- i. Enhance the constructive role of ASEAN in, and promote a rules-based approach towards the peaceful settlement of disputes in accordance with the ASEAN Charter, the TAC and other relevant ASEAN instruments as well as principles of international law; and
- ii. Utilise the Protocol to the ASEAN Charter on Dispute Settlement Mechanisms and its relevant Rules (Rules of Good Offices, Rules of Mediation, Rules of Conciliation and Rules of Arbitration).

B.4.4 Strengthen research activities on peace, conflict management and conflict resolution

- i. Utilise effectively the AIPR in accordance with its TOR, including undertaking studies to promote gender mainstreaming in peacebuilding peace process and conflict resolution as well as promoting collaboration and networking between the AIPR and relevant institutes;

- ๒) จัดการสัมมนาและการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศเกี่ยวกับมาตรการสร้างความไว้วางใจ การทูตเชิงป้องกัน การป้องกันและแก้ไขความขัดแย้ง และการสร้างสันติภาพหลังความขัดแย้ง
- ๓) เสริมสร้างศักยภาพและความร่วมมือระหว่างสถาบันวิจัยและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ โดยเฉพาะเครือข่ายสถาบันศึกษายุทธศาสตร์และนานาชาติระหว่างประเทศของอาเซียน (อาเซียนไอซิส) และสมาคมการศึกษาเพื่อความร่วมมือด้านความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก ในการศึกษาประเด็นการจัดการความขัดแย้งและการแก้ไขความขัดแย้ง

ข.๔.๕ สนับสนุนประเทศสมาชิกอาเซียนในการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในปฏิบัติการรักษาสันติภาพและการสร้างสันติภาพภายหลังความขัดแย้ง ตามศักยภาพของแต่ละประเทศสมาชิก

- ๑) สนับสนุนให้ศูนย์ทุ่นระเบิดภูมิภาคอาเซียน ศึกษา บันทึก และแบ่งปันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ เพื่อแก้ปัญหาด้านมนุษยธรรมที่เกิดจากทุ่นระเบิดและวัตถุระเบิดที่ตกค้างจากสงคราม (อีอาร์ดับเบิลยู)
- ๒) สนับสนุนให้ประเทศสมาชิกอาเซียนมีส่วนร่วมในปฏิบัติการรักษาสันติภาพของสหประชาชาติและการสร้างสันติภาพภายหลังความขัดแย้งนอกภูมิภาค ตามหลักความยืดหยุ่น ความสมัครใจ และไม่มีข้อผูกพัน
- ๓) ใช้ประโยชน์และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เครือข่ายศูนย์รักษาสันติภาพอาเซียน ในการแบ่งปันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศและเสริมสร้างศักยภาพ รวมถึงเน้นการดำเนินการสนับสนุนสหประชาชาติของประเทศสมาชิกอาเซียน
- ๔) รวบรวมและพิจารณาความเป็นไปได้ของการสร้างฐานข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาสันติภาพ และความสามารถในการสร้างสันติภาพภายหลังความขัดแย้งของประเทศสมาชิกอาเซียนที่เข้าร่วม ตามความเหมาะสม
- ๕) ส่งเสริมการเจรจาและความร่วมมือกับศูนย์รักษาสันติภาพ สถาบันวิชาการในภูมิภาคอื่น ๆ ตลอดจนสหประชาชาติ และองค์กรภูมิภาคและระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการรักษาสันติภาพ ผ่านการแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ และการเสริมสร้างศักยภาพในการรักษาสันติภาพและการสร้างสันติภาพภายหลังความขัดแย้ง

- ii. Conduct regional and international seminars and workshops on confidence-building measures, preventive diplomacy, conflict prevention, conflict resolution and post-conflict peacebuilding; and
- iii. Strengthen the capacity of and cooperation among research and academic institutes, particularly the ASEAN-ISIS Network and the Council for Security Cooperation in the Asia Pacific in addressing issues of conflict management and resolution.

B.4.5 Promote ASEAN Member States active participation in peacekeeping and post-conflict peacebuilding efforts, in accordance with the capacity of respective ASEAN Member States

- i. Promote the ASEAN Regional Mine Action Centre to study, document and share best practices to address humanitarian aspects of landmines and explosive remnants of war;
- ii. Encourage further ASEAN Member States to participate in UN peacekeeping and post-conflict peacebuilding efforts outside the region on a flexible, voluntary and non-binding basis;
- iii. Utilise and strengthen the ASEAN Peacekeeping Centres Network to share best practices and enhance capacity building, including highlighting the contributions of ASEAN Member States to the UN;
- iv. Take stock and explore the possibility of establishing a database on peacekeeping and post-conflict peacebuilding capabilities, as appropriate, of participating ASEAN Member States;
- v. Enhance dialogue and cooperation with peacekeeping centres, academic institutions and think-tanks in other regions as well as the UN and other regional and international organisations on peacekeeping, through information sharing on best practices as well as capacity building in peacekeeping and post-conflict peacebuilding;

- ๖) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนที่เข้าร่วมในปฏิบัติการรักษาสันติภาพและการสร้างสันติภาพภายหลังความขัดแย้งของสหประชาชาติ
- ๗) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประเทศสมาชิกอาเซียนในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม เพื่อสนับสนุนปฏิบัติการรักษาสันติภาพและการสร้างสันติภาพภายหลังความขัดแย้งนอกภูมิภาคของสหประชาชาติ
- ๘) สนับสนุนโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการเสริมสร้างศักยภาพในการสร้างสันติภาพภายหลังความขัดแย้ง ดังนี้
 - ก) จัดทำคู่มือสำหรับการฝึกอบรมและการประเมินความต้องการพัฒนาศักยภาพ
 - ข) กำหนดหัวข้อการฝึกอบรมที่มีลำดับความสำคัญสูง
 - ค) ออกแบบการฝึกอบรมในหัวข้อที่มีลำดับความสำคัญสูงตามที่กำหนดและพัฒนาเอกสารและอุปกรณ์ประกอบการฝึกอบรม
 - ง) ดำเนินโครงการประจำปีตามแต่ละพื้นที่เป้าหมาย
 - จ) พัฒนาโครงการความร่วมมือกับภาคีภายนอกและสถาบันการเงินต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์และศักยภาพในการฟื้นฟูและสร้างสันติภาพภายหลังความขัดแย้ง
 - ฉ) ดำเนินการให้มีการพัฒนาโครงการฝึกอบรมที่เป็นระบบสำหรับผู้ศึกษาอย่างเป็นทางการและในชุมชน ในสาขาการศึกษาสันติภาพและความสมานฉันท์ ซึ่งสามารถพัฒนาเป็นแนวความคิดและนำไปปฏิบัติได้
- ๙) จัดการฝึกซ้อมและวางแผนกิจกรรมร่วมกันระหว่างเออาร์เอฟและ เอทีเอ็มเอ็มพลัส รวมถึงการฝึกซ้อมวางแผนและจำลองสถานการณ์เกี่ยวกับปฏิบัติการรักษาสันติภาพ ตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยได้รับความยินยอมจากผู้เข้าร่วม

ข.๔.๖ ส่งเสริมและเสริมสร้างค่านิยมที่ให้ความสำคัญกับสันติภาพ

- ๑) ดำเนินการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มความร่วมมือด้านความสมานฉันท์และเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับค่านิยมที่ให้ความสำคัญกับสันติภาพ

- vi. Promote cooperation and coordination among participating ASEAN Member States in UN peacekeeping and post-conflict peacebuilding efforts;
- vii. Encourage contributions of ASEAN Member States to humanitarian assistance in support of UN peacekeeping and post-conflict peacebuilding efforts outside the region;
- viii. Promote human resource development and capacity building programmes in post-conflict peacebuilding efforts:
 - a. Draw up guidelines for training and capacity building needs assessment;
 - b. Identify priority training topics;
 - c. Design training programmes in the identified priority topics and development of training materials;
 - d. Implement annual programmes in each target area;
 - e. Develop cooperation programmes with relevant external parties and financial institutions to promote human resource development and capacity building in post-conflict reconstruction and peacebuilding; and
 - f. Work towards the development of a systematic training programme for formal and community educators in the field of peace education and reconciliation, which could be conceptualised and implemented.
- ix. Undertake ARF and ADMM-Plus joint training and planning activities, including tabletop and scenario-based planning exercises on peacekeeping operation exercises as and when appropriate with the consent of participants.

B.4.6 Promote and strengthen peace-oriented values

- i. Continue to undertake studies to increase cooperation in reconciliation and further strengthen peace-oriented values;

- ๒) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาความร่วมมือในการฟื้นฟู ภายหลังความขัดแย้ง รวมถึงการสนับสนุนการให้ข้อมูลที่ครอบคลุมจากสถาบัน วิชาการ สื่อมวลชน องค์กรที่มีอิทธิพล ภาคประชาสังคมและกลุ่มชุมชนต่าง ๆ และ
 - ๓) เสริมสร้างความเข้าใจระหว่างชุมชนผ่านการแลกเปลี่ยนกิจกรรมระหว่างกัน
- ข.๕ รักษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้เป็นภูมิภาคที่ปลอดจากอาวุธนิวเคลียร์และอาวุธ ที่มีอำนาจทำลายล้างสูงอื่น ๆ โดยมีส่วนสนับสนุนความพยายามระดับโลก ในการดำเนินการ ลดอาวุธ การไม่แพร่ขยายอาวุธ และการใช้พลังงานนิวเคลียร์ในทางสันติ**
- ข.๕.๑ ทำให้มั่นใจว่ามีการดำเนินการตามสนธิสัญญาว่าด้วยเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซอนเฟซ) และแผนปฏิบัติการภายใต้สนธิสัญญาฯ อย่างมีประสิทธิภาพ**
- ๑) สนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ในการดำเนินงานตามสนธิสัญญาซอนเฟซและแผนปฏิบัติการ ภายใต้สนธิสัญญาฯ ผ่านแผนงาน/โครงการเฉพาะ
 - ๒) เพิ่มความพยายามที่กำลังดำเนินอยู่ของรัฐภาคีสัญญาซอนเฟซและรัฐที่ ครอบครองอาวุธนิวเคลียร์ เพื่อคลี่คลายประเด็นที่ค้างค้างทั้งหมด โดยสอดคล้อง กับเป้าประสงค์และหลักการของสนธิสัญญาซอนเฟซ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ การลงนามและการให้สัตยาบันพิธีสารของสนธิสัญญาฯ ในโอกาสแรก
 - ๓) เสนอข้อมติสนธิสัญญาซอนเฟซรายสองปีต่อคณะกรรมการหนึ่งของ สมัชชาสหประชาชาติต่อไปอย่างต่อเนื่อง
 - ๔) ส่งเสริมบทบาทที่เพิ่มขึ้นของสนธิสัญญาซอนเฟซ และรัฐภาคีในเวทีพหุภาคีและ กรอบของการลดอาวุธและการไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ที่เกี่ยวข้อง รวมถึง การประชุมทบทวนสนธิสัญญาไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ (เอ็นพีที) และ
 - ๕) สนับสนุนให้ประเทศสมาชิกอาเซียนทุกประเทศภาคยานุวัติตราสารที่เกี่ยวข้อง เช่น สนธิสัญญาห้ามการทดลองอาวุธนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ และพิธีสารเพิ่มเติม ของทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (ไอเออีเอ)

- ii. Promote public participation in the development of cooperation in post-conflict reconstruction and rehabilitation, including the encouragement of comprehensive input of academia, media, non-governmental organisations, civil society and community groups; and
- iii. Promote inter-communal understanding through exchange of activities.

B.5 Preserve Southeast Asia as a region free from nuclear weapons and other weapons of mass destruction, while contributing to global efforts on disarmament, non-proliferation and peaceful uses of nuclear energy

B.5.1 Ensure the effective implementation of the Southeast Asia Nuclear Weapon-Free Zone Treaty and its Plan of Action

- i. Enhance the work of the Southeast Asia Nuclear Weapon-Free Zone (SEANWFZ) Commission to ensure effective implementation of the SEANWFZ Treaty and its Plan of Action through specific work programmes/projects;
- ii. Intensify the on-going efforts of the State Parties to the SEANWFZ Treaty and the Nuclear Weapon States to resolve all outstanding issues in accordance with the objectives and principles of the SEANWFZ Treaty pertaining to the signing and ratifying of the Protocol to that Treaty at the earliest;
- iii. Continue to submit the biennial SEANWFZ Resolution to the First Committee of the UN General Assembly;
- iv. Promote an enhanced role of the SEANWFZ and its States Parties in relevant multilateral fora and frameworks on disarmament and non-proliferation, including the Review Conferences of the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons; and
- v. Encourage accession by all ASEAN Member States to relevant instruments such as the Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty and the International Atomic Energy Agency (IAEA) Additional Protocols.

ข.๕.๒ พัฒนาแนวทางการดำเนินการแบบมีบูรณาการของอาเซียนเพื่อพัฒนาความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ โดยความร่วมมือกับทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ และหุ้นส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- ๑) ปรับความสัมพันธ์ให้เป็นทางการระหว่างอาเซียนกับทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ
- ๒) สนับสนุนการใช้พลังงานนิวเคลียร์ในทางสันติ โดยปฏิบัติตามมาตรฐานด้านความปลอดภัย ความมั่นคง และการพิทักษ์นิวเคลียร์ของไอเออีเอ
- ๓) พิจารณาจัดทำโครงการวิจัยและพัฒนาด้านเทคโนโลยีนิวเคลียร์ภาคพลเรือนร่วมกับองค์กรระหว่างประเทศ เช่น ไอเออีเอ เป็นต้น ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนา และการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญ
- ๔) สนับสนุนให้มีการภาคยานุวัติอนุสัญญาว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุทางนิวเคลียร์หรือเหตุฉุกเฉินทางกัมมันตภาพรังสี อนุสัญญาว่าด้วยความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ และอนุสัญญาว่าด้วยการแจ้งอุบัติเหตุทางนิวเคลียร์โดยเร็ว และ
- ๕) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายหน่วยงานกำกับดูแลการใช้พลังงานปรมาณูในอาเซียน (อาเซียนตอม) และพัฒนาความเป็นหุ้นส่วนกับหน่วยงานกำกับดูแลนิวเคลียร์ของภูมิภาคอื่น ๆ และองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะสนับสนุนการไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ รักษามาตรฐานระหว่างประเทศด้านความปลอดภัยและความมั่นคงทางนิวเคลียร์ ป้องกันอุบัติเหตุที่เกี่ยวข้องกับนิวเคลียร์ และปกป้องจากการก่อการร้ายนิวเคลียร์

ข.๕.๓ สนับสนุนการจัดตั้งเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ของภูมิภาค

- ๑) เสริมสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ต่าง ๆ และส่งเสริมการประสานงานและความร่วมมือระหว่างเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ต่าง ๆ ที่มีอยู่และมองโกเลีย ผ่านการแบ่งปันประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อบรรลุการเป็นโลกที่ปราศจากอาวุธนิวเคลียร์ และ
- ๒) สนับสนุนการมีส่วนร่วมและบทบาทที่สร้างสรรค์ของอาเซียนในการประชุมรัฐภาคีและรัฐที่ร่วมลงนามสนธิสัญญาจัดตั้งเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ต่าง ๆ และมองโกเลีย

B.5.2 Develop a coordinated ASEAN approach to improve nuclear safety, in cooperation with the International Atomic Energy Agency and other relevant partners

- i. Formalise relations between ASEAN and the IAEA;
- ii. Promote the peaceful uses of nuclear energy in compliance with the IAEA safety, security and safeguards standards;
- iii. Explore joint research and development projects in civilian nuclear technology, with international organisations, such as the IAEA, through workshops, seminars and exchange of experts;
- iv. Encourage accession to the Convention on Assistance in the Case of a Nuclear Accident or Radiological Emergency, the Convention on Nuclear Safety and the Convention on Early Notification of a Nuclear Accident; and
- v. Strengthen the ASEAN Network of Regulatory Bodies on Atomic Energy and develop partnerships with nuclear regulatory bodies of other regions and relevant international organisations in order to contribute to nuclear non-proliferation, maintaining international standards of nuclear safety and security, preventing nuclear-related accidents and protecting against nuclear terrorism.

B.5.3 Support the establishment of regional nuclear weapon-free zones

- i. Promote awareness of the nuclear weapon-free zones and enhance coordination and cooperation among existing nuclear weapon-free zones and Mongolia, through sharing of experiences and best practices to realise a nuclear weapon-free world; and
- ii. Promote ASEAN participation and constructive role in the Conference of States Parties and Signatories of Treaties that Establish Nuclear Weapon-Free Zones and Mongolia.

ข.๕.๔ สนับสนุนการลดและไม่แพร่ขยายอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง (ดับเบิลยูเอ็มดี) ในขณะที่พัฒนาศักยภาพของอาเซียนในการจัดการกับปัญหาจากการปล่อยวัตถุ/สารอันตรายของดับเบิลยูเอ็มดี โดยตั้งใจ/ที่เป็นอุบัติเหตุ

- ๑) ส่งเสริมความเป็นสากลของตราสารระหว่างประเทศที่มีอยู่ที่เกี่ยวข้องกับการลดและการไม่แพร่ขยายอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง รวมทั้งวิธีการนำไปถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้อง และการดำเนินการตามตราสารระหว่างประเทศที่นำมาบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่เพิ่มความร่วมมือระดับภูมิภาคและพหุภาคีในสาขาดังกล่าว
- ๒) ส่งเสริมความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาการแพร่ขยายดับเบิลยูเอ็มดี โดยการสนับสนุนการออกกฎระเบียบควบคุมการส่งออกและการดำเนินการตามกฎระเบียบดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ ให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
- ๓) สนับสนุนความร่วมมือในการรักษาให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ปลอดจากอาวุธทำลายล้างสูงและภัยคุกคามจากวัตถุเคมี ชีวภาพ กัมมันตรังสี และนิวเคลียร์
- ๔) พัฒนาศักยภาพในการแก้ไขปัญหาการตั้งใจ/อุบัติเหตุในการปล่อยวัตถุ/สารอันตรายของอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง โดยร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องและภาคีภายนอก และ
- ๕) ส่งเสริมความร่วมมือเรื่องผลกระทบด้านมนุษยธรรมจากอาวุธนิวเคลียร์ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับมาตรฐานและบรรทัดฐานสากลในการสนับสนุนเป้าหมายให้โลกปราศจากอาวุธนิวเคลียร์

ข.๖ เสริมสร้างความมั่นคงทางทะเลและส่งเสริมความร่วมมือทางทะเลภายในภูมิภาคอาเซียนและภายนอก ผ่านการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลไกที่อาเซียนมีบทบาทนำ และการปฏิบัติตามอนุสัญญาและหลักการทางทะเลอันเป็นที่ยอมรับโดยสากล

ข.๖.๑ รักษาให้ทะเลจีนใต้เป็นทะเลแห่งสันติภาพ ความมั่งคั่งและความร่วมมือ

- ๑) ดำเนินการอย่างต่อเนื่องตามแนวปฏิบัติในปัจจุบันของการปรึกษาหารือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับทะเลจีนใต้อย่างใกล้ชิด ซึ่งรวมถึงปฏิญญาว่าด้วยการปฏิบัติของภาคีในทะเลจีนใต้ (ดีไอซี) และแนวปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (ซีไอซี)

B.5.4 Promote disarmament and non-proliferation of weapons of mass destruction while enhancing ASEAN capacity to address deliberate/accidental release of hazardous substances /agents of weapons of mass destruction

- i. Promote the universalisation of existing international instruments related to the disarmament and non-proliferation of weapons of mass destruction (WMD), including their means of delivery and related materials and the effective implementation of applicable international instruments while enhancing regional and multilateral cooperation in this area;
- ii. Enhance cooperation in addressing the proliferation of WMD by encouraging the adoption and implementation of effective export control regulations in accordance with relevant international obligations and practice;
- iii. Promote cooperation to maintain Southeast Asia as a region free of all other WMD and CBRNE threats;
- iv. Enhance capacity to address deliberate/accidental release of hazardous substances/agents of WMD, in collaboration with relevant international organisations and external parties; and
- v. Enhance cooperation in addressing the humanitarian impact of nuclear weapons, with a view to strengthening international standards and norms in support of a nuclear weapon-free world.

B.6. Enhance maritime security and promote maritime cooperation in ASEAN region and beyond, through the strengthening of ASEAN-led mechanisms and the adoption of internationally accepted maritime conventions and principles

B.6.1 Maintain the South China Sea as a sea of peace, prosperity and cooperation

- i. Continue ASEAN current practice of close consultation among ASEAN Member States on matters pertaining to the South China Sea, including the Declaration on the Conduct of Parties in the South China Sea (DOC) and the Code of Conduct in the South China Sea (COC);

- ๒) เพิ่มความเข้มข้นของการเจรจาและการปรึกษาหารือระหว่างอาเซียนกับจีนในประเด็นที่เกี่ยวกับทะเลจีนใต้
- ๓) ทำให้มั่นใจว่าจะดำเนินการตามดีโอซีอย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ รวมถึงการติดตามและประเมินการดำเนินการตามดีโอซีอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๔) เพิ่มความเข้มข้นของการเจรจาระหว่างอาเซียนกับจีนในการรับรองซีโอซีโดยเร็ว และทำให้มั่นใจว่ามีการดำเนินการตามแนวปฏิบัติดังกล่าวอย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ
- ๕) แก้ไขข้อพิพาททางเขตแดนและเขตอำนาจระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องโดยสันติวิธีโดยไม่ขู่ว่าจะใช้หรือใช้กำลัง ผ่านการปรึกษาหารือและการเจรจาอย่างฉันมิตรระหว่างรัฐที่เกี่ยวข้องโดยตรง โดยเป็นไปตามหลักการกฎหมายระหว่างประเทศที่ได้รับการยอมรับระดับสากล รวมถึงอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ๒๕๒๕
- ๖) ให้ทุกฝ่ายใช้ความยับยั้งชั่งใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะไม่ทำให้เกิดความขัดแย้งซับซ้อนหรือทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นและส่งผลกระทบต่อสันติภาพและเสถียรภาพ รวมถึงไม่ดำเนินการเข้าไปตั้งถิ่นฐานบนเกาะ แนวปะการัง สันทราย และส่วนที่เป็นลักษณะทางภูมิศาสตร์อื่น ๆ ซึ่งยังไม่มีที่อยู่อาศัย
- ๗) ร่วมมือดำเนินกิจกรรม มาตรการ และโครงการที่เป็นไปได้ ที่ระบุไว้ในดีโอซีบนพื้นฐานของฉันทามติระหว่างภาคีที่เกี่ยวข้อง และที่จะนำไปสู่การบรรลุการจัดทำซีโอซีในที่สุด
- ๘) แสวงหาและดำเนินกิจกรรมความร่วมมือระหว่างภาคีที่เกี่ยวข้องในด้าน การรักษาสีงแวดล้อมทางทะเล
- ๙) สำรวจหรือดำเนินกิจกรรมความร่วมมือระหว่างภาคีที่เกี่ยวข้อง ในด้านงานวิจัย วิทยาศาสตร์ทางทะเลและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เห็นพ้องกัน
- ๑๐) รับประกันเสรีภาพในการเดินเรือและบินผ่านทะเลจีนใต้ โดยเป็นไปตามหลักการกฎหมายระหว่างประเทศที่ได้รับการยอมรับระดับสากล รวมถึงอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ๑๙๘๒

- ii. Intensify dialogue and consultation between ASEAN and China on matters pertaining to the South China Sea;
- iii. Ensure the full and effective implementation of the DOC, including the effective monitoring and assessment of its implementation;
- iv. Intensify negotiation between ASEAN and China for the early adoption of the COC and ensure its full and effective implementation;
- v. Resolve territorial and jurisdictional disputes among parties concerned by peaceful means, without resorting to the threat or use of force, through friendly consultations and negotiations by sovereign states directly concerned, in accordance with universally recognised principles of international law, including the 1982 UN Convention on the Law of the Sea (UNCLOS);
- vi. Exercise self-restraint by all parties in the conduct of activities that would complicate or escalate disputes and affect peace and stability including, among others, refraining from action of inhabiting on the presently uninhabited islands, reefs, shoals, cays, and other features;
- vii. Undertake possible joint cooperative activities, measures and projects as provided for in the DOC based on consensus among parties concerned, and which will lead to eventual realisation of the COC;
- viii. Explore or undertake cooperative activities among parties concerned on marine environmental protection;
- ix. Explore or undertake cooperative activities among parties concerned on marine scientific research and other agreed activities;
- x. Ensure freedom of navigation in and overflight above the South China Sea in accordance with universally recognised principles of international law, including the 1982 UNCLOS;

- ๑๑) ส่งเสริมและเสริมสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจระหว่างอาเซียนกับจีน รวมถึงผ่านการดำเนินมาตรการเร่งด่วนที่ได้ตกลงกันไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๑๒)ต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ รวมถึงแต่ไม่จำกัดเฉพาะการลักลอบค้ายาเสพติด โจรสลัดและการปล้นสดมภ์ในทะเล และการลักลอบค้าอาวุธผิดกฎหมาย
- ๑๓) ดำเนินมาตรการสร้างความไว้วางใจและการทูตเชิงป้องกันในทะเลจีนใต้เพิ่มขึ้นอีก รวมถึงการพัฒนาคู่มือการปฏิบัติงานในการป้องกันเหตุการณ์ เช่น การเผชิญหน้ากันที่ไม่ได้คาดการณ์ในทะเล และ
- ๑๔) สนับสนุนการแบ่งปันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศและบทเรียนเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทและความร่วมมือทางทะเล

ข.๖.๒ สนับสนุนความร่วมมือทางทะเลเพื่อจัดการกับประเด็นทางทะเลอย่างครอบคลุม

- ๑) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกลไกความร่วมมือทางทะเลของอาเซียน เช่น การประชุมหารืออาเซียนว่าด้วยประเด็นทางทะเล (เอเอ็มเอฟ) เพื่อดำเนินการต่อประเด็นทางทะเลอย่างครอบคลุม
- ๒) สนับสนุนการหารือและความร่วมมือในประเด็นทางทะเลของกลไกต่าง ๆ ที่อาเซียนมีบทบาทนำ เช่น การประชุมหารืออาเซียนกับคู่เจรจาว่าด้วยประเด็นทางทะเล (อีเอเอ็มเอฟ) เพื่อเสริมสร้างความเป็นแกนกลางของอาเซียน
- ๓) เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยทางทะเลในภูมิภาค เพื่อเพิ่มความเชื่อมโยงทางทะเล โดยอยู่บนหลักการของเส้นทางคมนาคมทางทะเลที่ปลอดภัยและมั่นคง และเสรีภาพในการเดินเรือ
- ๔) เสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงทางทะเล โดยเฉพาะการบังคับใช้กฎหมายทางทะเล รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูล การระบุความท้าทายด้านความมั่นคงทางทะเล และผลกระทบต่อสันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาคที่อาจเกิดขึ้น
- ๕) ส่งเสริมความเชื่อมโยงระหว่างกลไกต่าง ๆ ระดับประเทศ ภูมิภาค และระหว่างประเทศเกี่ยวกับความร่วมมือทางทะเล โดยเฉพาะการปราบปรามโจรสลัดและการปล้นสดมภ์เรือ

- xi. Promote and enhance trust and confidence between ASEAN and China, including through the effective implementation of the agreed early harvest measures;
- xii. Combat transnational crimes, including but not limited to trafficking in illicit drugs, piracy and armed robbery at sea, and illegal traffic in arms;
- xiii. Pursue further confidence-building and preventive diplomacy measures in the South China Sea, including developing SOP to prevent incidents such as unplanned encounters at sea; and
- xiv. Promote sharing of best practices and lessons learnt regarding maritime dispute settlement and maritime cooperation.

B.6.2 Promote maritime cooperation to comprehensively address maritime issues

- i. Enhance coordination among ASEAN mechanisms on maritime cooperation, such as the ASEAN Maritime Forum, to comprehensively address maritime issues;
- ii. Promote dialogue and cooperation on maritime issues in other ASEAN-led mechanisms, such as the Expanded ASEAN Maritime Forum while ensuring ASEAN centrality;
- iii. Enhance maritime security and safety in the region in order to ensure greater maritime connectivity, anchored on secure and safe sea lines of communication and freedom of navigation;
- iv. Enhance maritime security cooperation, especially maritime law enforcement, including through information sharing, to identify maritime security challenges and their potential impact on regional peace and security;
- v. Promote linkages between national, regional and international mechanisms on maritime cooperation, particularly in combating piracy and armed robbery against ships;

- ๖) ส่งเสริมความร่วมมือทางทะเลให้ใกล้ชิดมากขึ้น ในการปกป้องและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางทะเล รวมถึงการใช้ทรัพยากรทางทะเลที่ยั่งยืนและการรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ
- ๗) ขยายความร่วมมือทางทะเลของอาเซียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ได้แก่ การก่อการร้ายทางทะเล การลักลอบขนสินค้าคนและอาวุธ การลักลอบค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ โจรสลัด การยึด การปล้นเรือด้วยอาวุธ และแก้ไขความท้าทายข้ามแดน รวมถึงเหตุน้ำมันรั่วไหล การประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม ผ่านกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม และสามารถปฏิบัติได้ โดยยังคงรักษาสายการรายงานที่เกี่ยวข้องต่อไป
- ๘) เสริมสร้างความร่วมมือของอาเซียนในการสนับสนุนการสร้างความตระหนักรู้ในสภาพการณ์ทางทะเล และผลกระทบที่เพิ่มขึ้นต่อความมั่นคง ความปลอดภัย เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมของภูมิภาค
- ๙) เสริมสร้างความร่วมมือด้านความปลอดภัยทางทะเล และการค้นหาและช่วยชีวิต และเสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติตามปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือในการค้นหาและช่วยเหลือบุคคลและเรือที่ประสบภัยในทะเล ผ่านการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความร่วมมือด้านเทคโนโลยี การแลกเปลี่ยนการเยือนระดับเจ้าหน้าที่ การฝึกซ้อมวางแผนและการฝึกซ้อมภาคสนามทางทะเล ตลอดจนความร่วมมือกับคู่เจรจา และองค์การระหว่างประเทศทางทะเลที่เกี่ยวข้อง
- ๑๐) เสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับกลไกความร่วมมือทางทะเลที่มีอยู่ โดยร่วมมือกับภาคีภายนอกที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มศักยภาพในการต่อต้านการกระทำผิดกฎหมายทางทะเล
- ๑๑) ส่งเสริมความร่วมมือกับภาคีภายนอกที่เกี่ยวข้องในการปราบปรามโจรสลัดในกรณีที่กระทบต่อคนชาติประเทศสมาชิกอาเซียนในภูมิภาคอื่น และ
- ๑๒) เสริมสร้างและขยายกิจกรรมด้านการเสริมสร้างศักยภาพของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายทางทะเลภายในภูมิภาค รวมถึงผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับภาคีภายนอก โดยเฉพาะคู่เจรจา

- vi. Promote closer maritime cooperation in the protection and preservation of the marine environment, including the sustainable use of maritime resources and the protection of biodiversity;
- vii. Expand ASEAN maritime cooperation to effectively combat transnational crimes such as maritime terrorism, smuggling of goods, people and weapons, drug trafficking, trafficking in persons, piracy, hijacking, armed robbery against ships, as well as to address transboundary challenges including oil spill incidents and illegal, unreported, and unregulated fishing, through concrete and practical activities, while maintaining the respective reporting lines;
- viii. Strengthen ASEAN cooperation in enhancing maritime domain awareness and its increased impact on security, safety, economy and environment of the region;
- ix. Enhance cooperation in maritime safety and search and rescue as well as strengthen implementation of the ASEAN Declaration on Cooperation in Search and Rescue of Persons and Vessels in Distress at Sea, through activities such as information sharing, technological cooperation, exchange of visits of authorities concerned, tabletop exercises and field training exercises at sea, as well as collaboration with Dialogue Partners and relevant international maritime organisations;
- x. Strengthen existing maritime cooperation mechanisms, in cooperation with relevant external parties, with a view to augmenting the capacity to combat illegal activities at sea;
- xi. Enhance cooperation with relevant external parties in combating piracy in cases affecting nationals of ASEAN Member States in other regions; and
- xii. Strengthen and expand activities on capacity building of maritime law enforcement agencies in the region, including through engaging external parties, particularly Dialogue Partners.

ข.๖.๓ สร้างหลักประกันสันติภาพ ความปลอดภัย อิสรภาพ และการไม่ถูกขัดขวาง ในการเดินเรือและการบินผ่าน ตามกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

- ๑) สนับสนุนการดำเนินการตามกฎหมายและอนุสัญญาระหว่างประเทศ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ๑๙๘๒
- ๒) ส่งเสริมการใช้สายด่วนในการสื่อสารระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศ สมาชิกอาเซียน เพื่อการตอบสนองต่อเหตุการณ์และสถานการณ์ฉุกเฉิน ทางทะเลในทันที
- ๓) เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับภาคีภายนอกที่เกี่ยวข้อง ในการรับรองความปลอดภัยในการเดินเรือและการบินผ่านในภูมิภาค รวมถึง ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการและการสัมมนาเพื่อแบ่งปันประสบการณ์และ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ
- ๔) เสริมสร้างการหารือและความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เช่น สหประชาชาติ องค์กรทางทะเลระหว่างประเทศ (ไอเอ็มโอ) องค์กรแรงงาน ระหว่างประเทศ (ไอแอลโอ) เป็นต้น เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า มีการดำเนินการ ตามอนุสัญญาและตราสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือทางทะเล อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงความปลอดภัยของชีวิตในทะเล สวัสดิภาพ ของคนบนเรือ การป้องกันมลพิษจากเรือ และ
- ๕) เสริมสร้างการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยกลไกความร่วมมือของ อาเซียนสำหรับการเตรียมความพร้อมและตอบสนองต่อการรั่วไหลของน้ำมันร่วมกัน ในลักษณะกลไกความร่วมมือระดับภูมิภาคในการสร้างขีดความสามารถและ สนับสนุนการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ค. ความเป็นแกนกลางของอาเซียนในภูมิภาคที่มีพลวัตและมองออกไปนอกภูมิภาค

๑๐. ในภูมิรัฐศาสตร์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อาเซียนรักษาและเสริมสร้างเอกภาพ ความแน่นแฟ้น และความเป็นแกนกลางของอาเซียนในโครงสร้างสถาปัตยกรรม ในภูมิภาคที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป โดยตั้งอยู่บนกลไกที่อาเซียนมีบทบาทนำ ในฐานะที่เป็น ประชาคมที่มองออกไปนอกภูมิภาคอาเซียนจะส่งเสริมความร่วมมือกับคู่เจรจาให้ลึกซึ้ง ขึ้นต่อไป เสริมสร้างการปฏิสัมพันธ์กับภาคีภายนอก เปิดรับหุ้นส่วนใหม่ที่มีศักยภาพเพื่อ ความสัมพันธ์ที่เป็นประโยชน์กับทั้งสองฝ่าย และแสดงบทบาทที่มีความรับผิดชอบและ สร้างสรรค์ในระดับโลก โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการมีจุดยืนร่วมของอาเซียนเกี่ยวกับ ประเด็นระหว่างประเทศ

B.6.3 Ensure peaceful, safe, free and unimpeded international navigation and overflight, in accordance with relevant international laws

- i. Support the effective implementation of the relevant international laws and conventions, including the 1982 UNCLOS;
- ii. Promote hotlines of communication among relevant agencies in ASEAN Member States to respond immediately to incidents and emergency situations at sea;
- iii. Enhance cooperation among ASEAN Member States and with relevant external parties in ensuring safety of navigation and overflight in the region, including through workshops and seminars to share experiences and best practices;
- iv. Enhance dialogue and cooperation with relevant international organisations, such as the UN, the International Maritime Organisation and the International Labour Organisation to ensure the effective implementation of conventions and instruments related to maritime cooperation, including, but not limited to, safety of life at sea, the welfare of seafarers, and prevention of pollution from ships; and
- v. Enhance the implementation of the MoU on ASEAN Cooperation Mechanism for Joint Oil Spill Preparedness and Responses as a regional collaborative mechanism to build capacities and capabilities and promote mutual assistance.

C. ASEAN CENTRALITY IN A DYNAMIC AND OUTWARD-LOOKING REGION

10. In the rapidly changing geopolitical landscape, ASEAN upholds and strengthens ASEAN unity, cohesiveness and ASEAN centrality in the evolving regional architecture that is built upon ASEAN-led mechanisms. As an outward-looking community, ASEAN will continue to deepen cooperation with Dialogue Partners, strengthen engagement with other external parties, reach out to new potential partners for mutually beneficial relations, and play a responsible and constructive role globally based on an ASEAN common platform on international issues.

๑๑. องค์ประกอบหลักของความเป็นแกนกลางของอาเซียนในภูมิภาคที่มีพลวัตและมองออกไปนอกภูมิภาค ได้แก่

ค.๑ เสริมสร้างเอกภาพ ความแน่นแฟ้น และความเป็นแกนกลางของอาเซียนในการกำหนดโครงสร้างสถาปัตยกรรมในภูมิภาคที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป โดยตั้งอยู่บนกลไกที่อาเซียนมีบทบาทนำ

ค.๑.๑ เสริมสร้างความเป็นแกนกลางของอาเซียนในการกำหนดโครงสร้างสถาปัตยกรรมในภูมิภาคที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป ให้เปิดกว้าง โปร่งใส ครอบคลุม และยึดมั่นในกฎกติกา

- ๑) ให้เจ้าหน้าที่อาวุโสที่เกี่ยวข้องของปรึกษาหารือและกำหนดทิศทางเชิงยุทธศาสตร์เกี่ยวกับข้อห่วงกังวลของอาเซียน
- ๒) กำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันสำหรับโครงสร้างสถาปัตยกรรมในภูมิภาคเพื่อเสริมสร้างความเป็นแกนกลางของอาเซียนในภูมิภาคและภูมิภาคศาสตร์และภูมิภาคศาสตร์ที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป
- ๓) ปฏิบัติตามปฏิญญาการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออกว่าด้วยหลักการเพื่อความสัมพันธ์ที่เอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกันอย่างมีประสิทธิภาพ และพิจารณาตราสารที่มีผลผูกพันทางกฎหมาย ที่พัฒนาจากสนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อใช้กับภูมิภาคที่กว้างขึ้น และ
- ๔) แจ้งให้องค์กรเฉพาะสาขาทรานส์ภาคีของอาเซียนและหัวใจสำคัญของความร่วมมือกับภาคีภายนอก

ค.๑.๒ เสริมสร้างประสิทธิภาพของกลไกต่าง ๆ ที่อาเซียนมีบทบาทนำ ซึ่งรวมถึงการปรับปรุงกระบวนการการทำงานของกลไกดังกล่าว

- ๑) ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อริเริ่ม เป็นเจ้าภาพ เป็นประธานและ/หรือประธานร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และการประชุมกับคู่เจรจาและภาคีภายนอกอื่น ๆ ในบริบทของทุกกลไกที่อาเซียนมีบทบาทนำ
- ๒) ส่งเสริมการแบ่งปันข้อมูล รวมถึงการบรรยายสรุประหว่างกลไกและแลกเปลี่ยนปฏิทินกิจกรรมของการประชุมที่เกี่ยวข้องขององค์กรอาเซียนเฉพาะสาขาและกลไกที่อาเซียนมีบทบาทนำในประเด็นคาบเกี่ยว

11. The key elements of ASEAN centrality in a dynamic and outward-looking region are:

C.1 Strengthen ASEAN unity, cohesiveness and centrality in shaping the evolving regional architecture built upon ASEAN-led mechanisms

C.1.1 Strengthen ASEAN centrality in shaping the evolving regional architecture that is open, transparent, inclusive and rules-based

- i. Conduct more focused deliberations among relevant Senior Officials to discuss and set strategic direction on issues of concern to ASEAN;
- ii. Elaborate a common vision for a regional architecture to strengthen ASEAN centrality in view of the changing strategic and geopolitical landscape;
- iii. Ensure the effective implementation of the Declaration of the East Asia Summit on the Principles for Mutually Beneficial Relations and explore a legally binding instrument building upon the TAC for the wider region; and
- iv. Ensure Sectoral Bodies are well informed of the ASEAN strategic approach and focus of cooperation with external parties.

C.1.2 Strengthen the effectiveness of ASEAN-led mechanisms, including streamlining their work processes

- i. Continue initiating, hosting, chairing and/or co-chairing activities and meetings with Dialogue Partners and other external parties within the context of all ASEAN-led mechanisms;
- ii. Enhance information sharing, including institutionalising the practice of cross-briefing and exchange of calendars of activity of relevant meetings of ASEAN Sectoral Bodies and ASEAN-led mechanisms on cross-cutting issues;

- ๓) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กระบวนการการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก ในฐานะเวทีของผู้นำในการหารือเชิงยุทธศาสตร์ในประเด็นการเมือง ความมั่นคง และเศรษฐกิจ ตลอดจนความร่วมมือต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการมีจัดการที่เหมาะสม เพื่ออำนวยความสะดวกในการเตรียมความพร้อม ความสอดคล้อง ความต่อเนื่อง และติดตามประเด็นที่ผู้นำมีข้อตัดสินใจ
 - ๔) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กระบวนการและกลไกของอาเซียนบวกสาม ในฐานะผู้ขับเคลื่อนการสร้างประชาคม การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ ความร่วมมือ เพื่อการพัฒนา และการพัฒนาศักยภาพ ซึ่งรวมถึงการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องของรายงานของกลุ่มวิสัยทัศน์เอเชียตะวันออก รุ่นที่ ๒ และข้อริเริ่มที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนบวกสาม
 - ๕) เสริมสร้างความเข้มแข็งของเออาร์เอฟในฐานะการประชุมที่สำคัญในการกำหนด และรับมือกับความท้าทายด้านความมั่นคงที่มีอยู่และเกิดขึ้นใหม่ ผ่านมาตรการสร้างความไว้วางใจที่พัฒนาขึ้น และการดำเนินการอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมเพื่อก้าวไปสู่การทูตเชิงป้องกัน ซึ่งรวมถึงการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการฮานอยเพื่ดำเนินการให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ของเออาร์เอฟไปสู่การปฏิบัติ และพัฒนาวิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อให้การประชุมเออาร์เอฟมีผลลัพธ์ที่สำคัญ และ
 - ๖) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กระบวนการการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน (เอดีเอ็มเอ็ม) และการประชุมเอดีเอ็มเอ็มพลัสในการช่วยขับเคลื่อนวิสัยทัศน์อาเซียนเกี่ยวกับโครงสร้างสถาปัตยกรรมในภูมิภาค เสริมสร้างความเป็นแกนกลางของอาเซียน และพัฒนาศักยภาพและความสามารถของภูมิภาคในการรับมือกับความท้าทายและโอกาสในปัจจุบันและอนาคต
- ค.๒ ส่งเสริมความร่วมมือกับคู่เจรจาให้ลึกซึ้งมากขึ้น เสริมสร้างการปฏิสัมพันธ์กับภาคีภายนอกอื่น ๆ และเปิดรับหุ้นส่วนใหม่ที่มีศักยภาพเพื่อความสัมพันธ์ที่เป็นประโยชน์กับทั้งสองฝ่าย รวมทั้งตอบสนองต่อพัฒนาการโลกร่วมกันอย่างสร้างสรรค์
- ค.๒.๑ เสริมสร้างความร่วมมือที่มีนัยสำคัญและความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์กับคู่เจรจา
- ๑) นำยุทธศาสตร์มาใช้มากขึ้นในการดำเนินความสัมพันธ์กับคู่เจรจา ผ่านการระบุผลประโยชน์และประเด็นสำคัญของอาเซียนกับคู่เจรจา

- iii. Strengthen and consolidate the EAS process as a Leaders-led forum for strategic dialogue on political, security and economic issues as well as cooperation including establishing appropriate arrangements to facilitate preparation, consistency, continuity and follow-up of issues deliberated upon by the Leaders;
- iv. Strengthen the APT process and mechanisms as a vehicle for community building, economic integration, development cooperation and capacity building, including the implementation of the relevant recommendations in the EAVG II Report and other APT-related initiatives;
- v. Strengthen the ARF as an important forum for identifying and addressing existing and emerging security challenges, through enhanced confidence-building measures and concrete steps towards preventive diplomacy, including through the effective implementation of the Ha Noi Plan of Action to implement the ARF Vision Statement as well as work towards more effective working methods to deliver substantive outcomes at ARF meetings; and
- vi. Strengthen the ADMM and ADMM-Plus processes to help advance the ASEAN vision of the regional architecture, reinforce ASEAN centrality and work towards enhancing the regional capacity and joint capabilities in addressing current and future challenges and opportunities.

C.2 Deepen cooperation with Dialogue Partners, strengthen engagement with other external parties and reach out to new potential partners for mutually beneficial relations as well as respond collectively and constructively to global developments

C.2.1 Strengthen substantial and strategic cooperation with Dialogue Partners

- i. Adopt a more strategic approach vis-à-vis Dialogue Partners by identifying ASEAN interests and priorities with respective Dialogue Partners;

- ๒) ร่วมงานกับคู่เจรจาผ่านกลไกที่มีอยู่ในการรับมือกับความท้าทายที่มีอยู่และที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งเสริมสร้างความร่วมมือเพื่อการพัฒนาในอาเซียน
- ๓) ร่วมงานกับคู่เจรจาเพื่อปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการใช้งบประมาณความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับคู่เจรจาอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือในทุกสาขา
- ๔) เสริมสร้างศักยภาพของหน่วยงานของประเทศสมาชิกอาเซียนในการเขียนและประเมินโครงการเพื่อใช้งบประมาณความร่วมมือที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ

ค.๒.๒ พัฒนาและรักษาความเป็นหุ้นส่วนที่มีประสิทธิภาพกับภาคภายนอกเพื่อสนับสนุนวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ๒๐๒๕

- ๑) เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับภาคภายนอก รวมถึงผู้สังเกตการณ์พิเศษและผู้ได้รับเชิญของอาเซียน
- ๒) ให้คณะทำงานของคณะมนตรีประสานงานอาเซียน (เอซีซีดับเบิลยูจี) พิจารณาทุกมิติที่เกี่ยวข้องกับคำขอเป็นสมาชิกอาเซียนของติมอร์-เลสเตต่อไป ตลอดจนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของอาเซียนในบริบทของความต้องการการเสริมสร้างศักยภาพ
- ๓) เสริมสร้างการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียนและเลขาธิการอาเซียนกับเอกอัครราชทูตรัฐที่มีใช้สมาชิกอาเซียนและองค์การระหว่างประเทศประจำอาเซียน
- ๔) พัฒนาโครงการและเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้งบประมาณความร่วมมือและกองทุนอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับความร่วมมืออาเซียนกับภาคภายนอกเพื่อสนับสนุนประชาคมอาเซียน
- ๕) ส่งเสริมบทบาทของคณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สามและองค์การระหว่างประเทศในการส่งเสริมอาเซียนและความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับประเทศเจ้าภาพ/องค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ

- ii. Work with Dialogue Partners, through existing mechanisms, to address existing and emerging challenges as well as strengthen development cooperation in ASEAN;
- iii. Work with Dialogue Partners to ensure effective implementation of the respective Plans of Action, including effective utilisation of the existing cooperation funds between ASEAN and Dialogue Partners to enhance cooperation in all areas; and
- iv. Enhance capacity of line agencies of ASEAN Member States on project formulation and appraisal to effectively utilise existing cooperation funds.

C.2.2 Develop and maintain effective partnerships with external parties to support the ASEAN Community Vision 2025

- i. Strengthen ASEAN relations with external parties, including the Special Observer and Guests of ASEAN;
- ii. Continue the work of the ASEAN Coordinating Council Working Group in the consideration of all relevant aspects related to Timor-Leste's application as well as its participation in ASEAN activities within the context of its need for capacity building;
- iii. Enhance engagement between the CPR and the ASEAN Secretariat with Ambassadors of non-ASEAN Member States and relevant intergovernmental organisations accredited to ASEAN;
- iv. Develop projects and ensure the effective and efficient utilisation of the cooperation funds and other funds relating to ASEAN cooperation with external parties to support the ASEAN Community;
- v. Utilise more effectively the role of the ACTCs to promote ASEAN and cooperation between ASEAN and the host countries/inter national organisations;

- ๖) พิจารณาการมีโครงการความร่วมมือกับองค์กรระดับภูมิภาค อาทิ คณะมนตรีความร่วมมือรัฐอ่าวอาหรับ องค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ประชาคมแห่งรัฐลาตินอเมริกาและแคริบเบียน สมาคมความร่วมมือแห่งภูมิภาคเอเชียใต้ องค์กรความร่วมมือเซี่ยงไฮ้ และกลุ่มพันธมิตรแปซิฟิกตลอดจนองค์กรระดับภูมิภาค และองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ
- ๗) พิจารณาคำขอรับสถานะหุ้นส่วนอย่างเป็นทางการกับอาเซียนของภาคีภายนอกตามแนวปฏิบัติสำหรับความสัมพันธ์ของอาเซียนกับภายนอกภูมิภาค บนพื้นฐานของความสนใจและผลประโยชน์ร่วมกันเพื่อสนับสนุนการสร้างประชาคมอาเซียนและคำนึงถึงความสำคัญของการพิจารณาแบบองค์รวมบนพื้นฐานของภูมิยุทธศาสตร์

ค.๒.๓ พิจารณาการปฏิสัมพันธ์อย่างเป็นทางการกับหุ้นส่วนใหม่ที่มีศักยภาพ

- ๑) พิจารณาความเป็นหุ้นส่วนกับประเทศและองค์กรที่มีความสนใจและมีศักยภาพบนพื้นฐานของความสนใจและผลประโยชน์ร่วม และการสนับสนุนการสร้างประชาคมอาเซียน
- ๒) พิจารณาแนวทางการปฏิสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับหุ้นส่วนใหม่ที่มีศักยภาพเพื่อความสัมพันธ์ที่เป็นประโยชน์กับทั้งสองฝ่าย

ค.๒.๔ เสริมสร้างศักยภาพของอาเซียนในการมีส่วนร่วมในและตอบสนองต่อประเด็นสำคัญระดับระหว่างประเทศที่อาเซียนมีความสนใจและมีข้อกังวลร่วมกัน

- ๑) ส่งเสริมการปรึกษาหารือและความร่วมมือในประเด็นพหุภาคีที่เป็นผลประโยชน์และข้อห่วงกังวลร่วมกัน เพื่อให้อาเซียนพูดเป็นเสียงเดียวกันและมีจุดยืนร่วมตามความเหมาะสม เพื่อร่วมกำหนดและผลักดันประเด็นที่สำคัญในระดับโลก
- ๒) ออกแถลงการณ์อาเซียนในประเด็นระหว่างประเทศที่สำคัญและเป็นข้อห่วงกังวลร่วมกันอย่างทันที่
- ๓) เพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับองค์กรและเวทีพหุภาคีอื่น ๆ ในประเด็นระหว่างประเทศที่เป็นผลประโยชน์และข้อห่วงกังวลร่วมกัน และ
- ๔) เสริมสร้างการประสานงานระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน เมื่อเป็นไปได้ในการลงสมัครรับเลือกตั้งของผู้แทนอาเซียนในตำแหน่งในเวทีพหุภาคีที่สำคัญ

- vi. Explore cooperation projects with regional organisations such as the Gulf Cooperation Council, Economic Cooperation Organisation, Community of Latin American and Caribbean States, South Asian Association for Regional Cooperation, Shanghai Cooperation Organisation and Pacific Alliance as well as other regional and international organisations; and
- vii. Consider requests from external parties for formal partnership with ASEAN in accordance with the Guidelines for ASEAN's External Relations, including on the basis of mutual interest and benefit to support ASEAN community building and taking into account the importance of a holistic perspective based on geo strategic considerations.

C.2.3 Explore substantial engagement with new potential partners

- i. Consider new partnerships with interested and potential countries and organisations on the basis of mutual interest and benefit as well as their support to ASEAN community building; and
- ii. Explore other appropriate modalities to engage with new potential partners in mutually beneficial relations.

C.2.4 Enhance ASEAN capacity to contribute and respond to key international issues of common interest and concern

- i. Enhance consultations and cooperation on multilateral issues of common interest and concern to project an ASEAN voice and develop common positions, where appropriate, to shape and drive important issues in the global agenda;
- ii. Develop more timely issuance of ASEAN Statements on important international issues of common concern;
- iii. Enhance cooperation between ASEAN and other multilateral organisations and fora on relevant international issues of common interest and concern; and
- iv. Strengthen coordination among ASEAN Member States and where possible, submit ASEAN candidatures to important posts in multilateral fora.

ง. สถาบันอาเซียนที่เข้มแข็งและมีตัวตน

๑๒. เพื่อที่จะทำให้วิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ๒๐๒๕ เป็นจริงได้ เราจะต้องเสริมสร้างสถาบันและตัวตนของอาเซียน ซึ่งทำได้โดยการปรับปรุงกระบวนการการทำงานของอาเซียน เพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและการประสานงานระหว่างองค์กรต่าง ๆ ของอาเซียน เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สำนักเลขาธิการอาเซียนและทำให้อาเซียนมีตัวตนเชิงสถาบันมากขึ้นในระดับประเทศ ภูมิภาคและระหว่างประเทศ

๑๓. องค์กรประกอบหลักของสถาบันอาเซียนที่เข้มแข็งและมีตัวตน ได้แก่

ง.๑ ปรับปรุงกระบวนการการทำงานของอาเซียนและพัฒนาการประสานงานระหว่างองค์กรต่าง ๆ ของอาเซียนพัฒนาการดำเนินความสัมพันธ์ของอาเซียนกับภายนอกภูมิภาคและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สำนักเลขาธิการอาเซียน

ง.๑.๑ ปฏิบัติตามรายงานและข้อเสนอแนะของคณะทำงานระดับสูง (เอชแอลทีเอฟ) ว่าด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สำนักเลขาธิการอาเซียนและการทบทวนองค์กรต่าง ๆ ของอาเซียนที่ผู้นำรับรองในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ ๒๕ ณ กรุงเนปิดอร์

ง.๒ เสริมสร้างควมมีตัวตนและความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน

ง.๒.๑ เสริมสร้างควมมีตัวตนเชิงสถาบันของอาเซียนในระดับประเทศ ภูมิภาคและระหว่างประเทศ

๑) ส่งเสริมการจัดตั้งหน่วย/กองอาเซียนประจำกระทรวงและหน่วยงานต่าง ๆ ในประเทศสมาชิกอาเซียน

๒) ส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์หรือสถาบันอาเซียนที่ดูแลสาขาความร่วมมือเฉพาะต่าง ๆ ในประเทศสมาชิกอาเซียน โดยคำนึงถึงความยั่งยืนทางการเงิน และประสิทธิภาพการทำงานในภาพรวมของสำนักเลขาธิการอาเซียนและองค์กรต่าง ๆ

๓) ส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์อาเซียนศึกษาและ/หรือหลักสูตรอาเซียนศึกษาในประเทศสมาชิกอาเซียนและช่วยสร้างเครือข่าย ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งให้แก่เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนเพื่อเสริมสร้างควมตระหนักรู้และอัตลักษณ์ของอาเซียนในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ

D. STRENGTHENED ASEAN INSTITUTIONAL CAPACITY AND PRESENCE

12. In order to realise the ASEAN Community Vision 2025, ASEAN institutional capacity and presence shall be strengthened. This will be pursued through streamlining ASEAN work processes, increasing effectiveness, efficiency and coordination in the work of ASEAN Organs and Bodies, strengthening the ASEAN Secretariat, and increasing ASEAN institutional presence at the national, regional and international levels.

13. The key elements of the strengthened ASEAN institutional capacity and presence are:

D.1 Streamline ASEAN work processes and improve coordination among ASEAN Organs, enhance the conduct of ASEAN external relations and strengthen the ASEAN Secretariat

D.1.1 Implement the Report and Recommendations of the High Level Task Force on Strengthening the ASEAN Secretariat and Reviewing the ASEAN Organs as adopted by the ASEAN Leaders at the 25th ASEAN Summit in Nay Pyi Taw.

D.2 Strengthen ASEAN presence and awareness

D.2.1 Promote ASEAN institutional presence at the national, regional and international levels

i. Encourage the establishment of an ASEAN dedicated unit/division in line Ministries/Agencies in ASEAN Member States;

ii. Promote the establishment of ASEAN Centres/Institutions in specific areas of cooperation in each ASEAN Member State while taking into account their financial sustainability and the overall effective functioning and efficiency of the ASEAN Secretariat and other Organs; and

iii. Encourage the establishment of ASEAN Studies Centres and/or ASEAN Studies Programmes in ASEAN Member States and facilitate their networking, as well as strengthen the AUN, to enhance ASEAN awareness and identity at regional and international levels.

ง.๒.๒ เสริมสร้างควมมีตัวตนและความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน

- ๑) สนับสนุนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์กรอาเซียนเฉพาะสาขาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้เล็งเห็นคุณค่าและความมีตัวตนของอาเซียนมากขึ้น และส่งเสริมการประสานงานระหว่างกัน
- ๒) ปฏิบัติตามแผนแม่บทว่าด้วยการสื่อสารอาเซียน เพื่อเพิ่มความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนในฐานะประชาคมแห่งโอกาส ตามที่ผู้นำอาเซียนได้มอบหมายในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ ๒๕ ณ กรุงเนปิตอว์
- ๓) จัดกิจกรรมและโครงการเพื่อเสริมสร้างควมตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน โดยคำนึงถึงความเท่าเทียมทางเพศและการให้ทุกภาคส่วนของสังคม รวมทั้งผู้พิการและกลุ่มคนที่เปราะบางทางสังคมสามารถเข้าถึงได้
- ๔) ยกกระดับสถานะและความมีตัวตนของอาเซียนและประชาคมอาเซียนในประเทศเจ้าภาพ/องค์การระหว่างประเทศ

III. การดำเนินงานและทบทวนการดำเนินงาน

๑๔. อาเซียนจะดำเนินการตามวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ๒๐๒๕ และแผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ ผ่านกลไกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การติดต่อสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างมีประสิทธิภาพและการทบทวนและประเมินการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ

ก. กลไกการดำเนินงาน

- ๑) ปรับวาระการประชุมและประเด็นสำคัญขององค์กรอาเซียนเฉพาะสาขาของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ๒๐๒๕ และแผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ๒๐๒๕
- ๒) ปฏิบัติตามแผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ๒๐๒๕ ในระดับประเทศและอาเซียน
- ๓) ส่งเสริมการประสานงานในประเด็นที่คาบเกี่ยวระหว่างสาขาในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน และในประเด็นที่คาบเกี่ยวระหว่างสามเสา

D.2.2 Raise the presence and awareness of ASEAN

- i. Enhance engagement between ASEAN Sectoral Bodies and relevant stakeholders to heighten ASEAN presence and value, and to strengthen coordination among them;
- ii. Implement the ASEAN Communication Master Plan to raise awareness of ASEAN as a Community of Opportunities as tasked by the ASEAN Leaders at the 25th ASEAN Summit in Nay Pyi Taw;
- iii. Ensure ASEAN awareness-raising activities and programmes are gender-sensitive and accessible to all segments of society, including persons with disabilities and other vulnerable groups; and
- iv. Raise the profile and presence of ASEAN and ASEAN Community in host countries/international organisations.

III. IMPLEMENTATION AND REVIEW

14. ASEAN will ensure the full and effective implementation of the ASEAN Community Vision 2025 and the APSC Blueprint 2025 through relevant mechanisms, efficient mobilisation of resources, effective communication to all stakeholders and regular review and evaluation.

A. Implementation Mechanism

- i. Align and consolidate the agenda and priorities of relevant ASEAN Sectoral Bodies under the APSC Pillar with those of the ASEAN Community Vision 2025 and the APSC Blueprint 2025;
- ii. Implement the APSC Blueprint 2025 at the national and ASEAN levels;
- iii. Strengthen coordination on cross-sectoral issues within the APSC and on cross-pillar issues among the three Pillars;

- ๔) เสริมสร้างบทบาทการประสานงานของคณะมนตรีประสานงานอาเซียน คณะมนตรีประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน และองค์การระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสสามเสาหลัก (เจพีเอ็ม) การประชุมประสานงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (แอสโค) คณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียนและสำนักเลขาธิการอาเซียนตาม รายงานและข้อเสนอแนะของคณะทำงานระดับสูงว่าด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สำนักเลขาธิการอาเซียนและการทบทวนองค์กรต่าง ๆ ของอาเซียน เพื่อให้ผู้นำแผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน มาปฏิบัติได้อย่างสอดคล้องกัน
- ๕) ส่งรายงานประจำปีประเมินความคืบหน้าและการดำเนินการตามแผนงาน ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ๒๐๒๕ ให้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ผ่านคณะมนตรีประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

ข. ทรัพยากร

- ๑) จัดหาทรัพยากรจากประเทศสมาชิกอาเซียนและจากภายนอก อาทิ งบประมาณ ผู้เชี่ยวชาญ และการสนับสนุนการเสริมสร้างศักยภาพ เพื่อปฏิบัติตาม แผนต่าง ๆ ที่ตกลงกันได้

ค. การสื่อสาร

- ๑) จัดกิจกรรมการสื่อสารเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตามแผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ๒๐๒๕ ในระดับประเทศและภูมิภาค และให้เป็นไปตาม แผนแม่บทว่าด้วยการสื่อสารอาเซียนเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียคุ้นเคยกับข้อริเริ่ม ของแผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ๒๐๒๕ และมี ส่วนร่วมในกระบวนการ

ง. การทบทวน

- ๑) ทบทวนและประเมินแผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ๒๐๒๕ เพื่อให้กิจกรรมต่าง ๆ ตอบสนองต่อความจำเป็นและประเด็นสำคัญของอาเซียน โดยคำนึงถึงพลวัตที่เปลี่ยนแปลงไปของภูมิทัศน์ระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ

- iv. Strengthen the respective coordinating roles of the ACC, APSC Council, ASEAN Sectoral Ministerial Bodies, Joint Preparatory Meeting, Coordinating Conference for the ASEAN Political-Security Community (ASCCO), CPR and ASEAN Secretariat, pursuant to the Report and Recommendations of High Level Task Force on Strengthening the ASEAN Secretariat and Reviewing the ASEAN Organs, to achieve a seamless implementation of the APSC Blueprint 2025; and
- v. Submit an annual assessment on the progress and implementation of the APSC Blueprint 2025 to the ASEAN Summit through the APSC Council.

B. Resources

- i. Mobilise resources from ASEAN Member States and external sources, in terms of, but not limited to, funding, expertise and capacity building support to implement the agreed measures.

C. Communication

- i. Undertake communication activities to facilitate the implementation of the APSC Blueprint 2025 both at national and regional levels, including in line with the ASEAN Communication Master Plan, with the aim of socialising the stakeholders to the initiatives in the APSC Blueprint 2025 and enabling all stakeholders to be involved in and contribute meaningfully to the process

D. Review

- i. Review and evaluate the APSC Blueprint 2025 to ensure that the activities are responsive to the needs and priorities of ASEAN, taking into account the changing dynamics of the regional and global landscape;

- ๒) การทบทวนและประเมินจะเกิดขึ้นในปี ๒๕๖๐ ๒๕๖๒ ๒๕๖๔ และ ๒๕๖๖ โดยการประชุมประสานงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน โดยประสานงานกับสำนักเลขาธิการอาเซียน การทบทวนกึ่งวาระและเมื่อจบวาระจะเกิดขึ้นในปี ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๘ ตามลำดับ โดยคณะมนตรีประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ด้วยการสนับสนุนของการประชุมประสานงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ในการทบทวนและประเมิน ประเทศสมาชิกอาเซียนจะมีความยืดหยุ่นในการปรับแผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน
- ๓) เลขาธิการอาเซียนจะเป็นผู้รายงานผลของการทบทวนและประเมินผลต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนผ่านคณะมนตรีประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

- ii. The review and evaluation shall be conducted in 2017, 2019, 2021 and 2023 by the ASCCO in coordination with the ASEAN Secretariat. The mid-term and end of term reviews will be undertaken in 2020 and 2025, respectively, by the APSC Council, assisted by the ASCCO. In the course of the review and evaluation, ASEAN Member States are given the flexibility to update the APSC Blueprint 2025; and
- iii. The results of the review and evaluation shall be reported by the Secretary-General of ASEAN to the ASEAN Summit through the APSC Council.

อภิธานศัพท์

แอดเมียร์	ความตกลงอาเซียนว่าด้วยการบริหารจัดการภัยพิบัติและการตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน
เอซีซี	คณะมนตรีประสานงานอาเซียน
เอซีทีซี	คณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สามและองค์การระหว่างประเทศ
เอดีเอ็มเอ็ม	ที่ประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน
เอดีเอ็มเอ็มพลัส	ที่ประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา
เอเอชอาร์ดี	ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน
ไอซาร์	คณะกรรมการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน
เอไอพีอาร์	สถาบันเพื่อสันติภาพและความสมานฉันท์แห่งอาเซียน
เอแอลเอ	สมาคมกฎหมายแห่งอาเซียน
เอลอร์เอ็มเอ็ม	ที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านกฎหมาย
เอเอ็มเอ็ม	ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน
เอเอ็มเอ็มดี	ที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านยาเสพติด
เอเอ็มเอ็มทีซี	ที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านอาชญากรรมข้ามชาติ
เออาร์เอฟ	ที่ประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก
เอพีที	ความร่วมมืออาเซียนบวกสาม
แอสโค	การประชุมประสานงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน
อาเซียนไอซิส	เครือข่ายสถาบันการศึกษายุทธศาสตร์และนานาชาติระหว่างประเทศของอาเซียน
แอสลอม	ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านกฎหมาย
เอยูเอ็น	เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน
ซีบีอาร์เอ็นไอ	วัตถุเคมี ชีวภาพ กัมมันตรังสี นิวเคลียร์ และวัตถุระเบิดที่ผิดวัตถุประสงค์
ซีไอซี	แนวปฏิบัติในทะเลจีนใต้
ซีพีอาร์	คณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียน

GLOSSARY

AADMER	ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response
ACC	ASEAN Coordinating Council
ACTC	ASEAN Committees in Third Countries and International Organisations
ADMM	ASEAN Defence Ministers' Meeting
ADMM-Plus	ASEAN Defence Ministers' Meeting Plus
AHRD	ASEAN Human Rights Declaration
AICHR	ASEAN Intergovernmental Commission on Human Rights
AIPR	ASEAN Institute for Peace and Reconciliation
ALA	ASEAN Law Association
ALAWMM	ASEAN Law Ministers' Meeting
AMM	ASEAN Foreign Ministers' Meeting
AMMD	ASEAN Ministerial Meeting on Drug Matters
AMMTC	ASEAN Ministerial Meeting on Transnational Crime
ARF	ASEAN Regional Forum
APT	ASEAN Plus Three
ASCCO	Coordinating Conference for the ASEAN Political-Security Community
ASEAN-ISIS	ASEAN Institute of Strategic and International Studies
ASLOM	ASEAN Senior Law Officials' Meeting
AUN	ASEAN University Network
CBRNE	Chemical, Biological, Radiological, Nuclear and Explosive
COC	Code of Conduct in the South China Sea
CPR	Committee of Permanent Representative to ASEAN

ซีเอสโอ	องค์กรภาคประชาสังคม	CSO	Civil Society Organisation
ดีโอซี	ปฏิญญาว่าด้วยการปฏิบัติในทะเลจีนใต้	DOC	Declaration on the Conduct of Parties in the South China Sea
อีเอเอส	การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก	EAS	East Asia Summit
อีเอวีจี	กลุ่มวิสัยทัศน์เอเชียตะวันออก	EAVG	East Asian Vision Group
จีเอ็มเอ็ม	ขบวนการผู้ยึดถือทางสายกลางระดับโลก	GMM	Global Movement of Moderates
เฮชเอทีอาร์	ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติ	HADR	Humanitarian Assistance and Disaster Relief
ไอเออีเอ	ทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ	IAEA	International Atomic Energy Agency
เอ็มแลต	สนธิสัญญาว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญา	MLAT	Treaty on Mutual Legal Assistance in Criminal Matters
ยูเอ็น	สหประชาชาติ	UN	United Nations
อันคอส	อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล	UNCLOS	UN Convention on the Law of the Sea
ซอนเฟส	สนธิสัญญาว่าด้วยเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	SEANWFZ	Southeast Asia Nuclear Weapon-Free Zone
เอ็กซคอม	การประชุมคณะกรรมการบริหารสำหรับเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	EXCOMM SEANWFZ	Executive Committee of the Commission for the Treaty on the Southeast Asia Nuclear Weapon-Free Zone
เอสโอพี	คู่มือการปฏิบัติงาน	SOP	Standard Operating Procedures
แท็ก	สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	TAC	Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia
ทีโออาร์	ขอบเขตอำนาจหน้าที่	TOR	Terms of Reference
ดับเบิลยูเอ็มดี	อาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง	WMD	Weapon of Mass Destruction

แผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕

**ASEAN ECONOMIC COMMUNITY
BLUEPRINT 2025**

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

แผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕

I. บทนำ

๑. การดำเนินการตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๑๕ ได้บรรลุผลสำเร็จเป็นอย่างมาก อาทิ การยกเลิกภาษีศุลกากรนำเข้า และการอำนวยความสะดวกทางการค้า การเปิดเสรีการค้าบริการที่สูงขึ้น การเปิดเสรีและอำนวยความสะดวกการลงทุน การลดขั้นตอนและการปรับความสอดคล้องของกรอบงานและนโยบายด้านกฎระเบียบ ตลาดทุน การอำนวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือ การส่งเสริมการพัฒนากรอบนโยบายการแข่งขันในระดับภูมิภาค การคุ้มครองผู้บริโภคและทรัพย์สินทางปัญญา การส่งเสริมการเชื่อมโยง การลดช่องว่างการพัฒนา และการสร้างความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งระหว่างอาเซียนกับภาคีภายนอก
๒. อาเซียนตระหนักดีว่าการรวมตัวทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง มีพลวัต เนื่องจากเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ในบริบทดังกล่าว อาเซียนจึงได้ริเริ่มจัดทำการศึกษา ๒ ฉบับสำหรับแผนงานประชาคมเศรษฐกิจ ๒๐๒๕ โดยในการจัดทำวิจัยทัศนดังกล่าว ได้นำข้อเสนอแนะของผลการศึกษา ๒ ฉบับ ที่จัดทำโดยสถาบันวิจัยทางเศรษฐกิจเพื่ออาเซียนและเอเชียตะวันออก (อีเรีย) สถาบันการต่างประเทศ เอส ราจารัตนัม (อาร์ซิส) และสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา (ไอเอเชีย) รวมทั้งข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ มาพิจารณาร่วมด้วย โดยมาตรการต่าง ๆ จะต้องนำไปสู่การสร้างอาเซียนที่มีการเชื่อมโยง มีความสามารถในการแข่งขัน มีนวัตกรรม รวมตัวกันในระดับสูงขึ้น และแข่งขันได้
๓. วิสัยทัศน์ในภาพรวมที่ระบุไว้ในแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๑๕ ยังคงมีความเกี่ยวข้องกับแผนงานฉบับนี้ โดยแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ จะเป็นการต่อยอดจากแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๑๕ โดยประกอบด้วย ๕ คุณลักษณะที่มีความเชื่อมโยงและเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ได้แก่ (๑) เศรษฐกิจที่มีการรวมตัวและเชื่อมโยงกันในระดับสูง (๒) ภูมิภาคอาเซียนที่มีความสามารถในการแข่งขัน มีนวัตกรรม และมีพลวัต (๓) ความเชื่อมโยงและความร่วมมือรายสาขาที่เพิ่มขึ้น (๔) ภูมิภาคอาเซียนที่มีความสามารถในการปรับตัว ครอบคลุมทุกภาคส่วน ให้ความสำคัญกับประชาชน และมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และ (๕) อาเซียนที่เป็นส่วนสำคัญของประชาคมโลก

ASEAN ECONOMIC COMMUNITY BLUEPRINT 2025

I. INTRODUCTION

1. The implementation of the ASEAN Economic Community (AEC) Blueprint 2015 has been substantively achieved in, among others, eliminating tariffs and facilitating trade; advancing the services trade liberalisation agenda; liberalising and facilitating investment; streamlining and harmonising capital market regulatory frameworks and platforms; facilitating skilled labour mobility; promoting the development of regional frameworks in competition policy, consumer protection and intellectual property rights; promoting connectivity; narrowing the development gap; and strengthening ASEAN's relationship with its external parties.
2. ASEAN recognises that regional economic integration is a dynamic, ongoing process as economies as well as domestic and external environments are constantly evolving. In this context, ASEAN has initiated two studies for the AEC Blueprint 2025. The AEC Blueprint 2025 has been developed taking into account the recommendations of two studies, namely, by the Economic Research Institute for ASEAN and East Asia (ERIA), and the S. Rajaratnam School of International Studies (RSIS) and the Institute of Southeast Asian Studies (ISEAS), as well as inputs from other stakeholders. The measures taken have to lead in creating a networked, competitive, innovative, and highly integrated and contestable ASEAN.
3. The overall vision articulated in the AEC Blueprint 2015 remains relevant. The AEC Blueprint 2025 will build on the AEC Blueprint 2015 consisting of five interrelated and mutually reinforcing characteristics, namely: (i) A Highly Integrated and Cohesive Economy; (ii) A Competitive, Innovative, and Dynamic ASEAN; (iii) Enhanced Connectivity and Sectoral Cooperation; (iv) A Resilient, Inclusive, People-Oriented, and People-Centred ASEAN; and (v) A Global ASEAN.

๔. สิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการลำดับแรก คือ การดำเนินมาตรการที่ยังค้างอยู่ภายใต้แผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๑๕ ให้แล้วเสร็จภายในสิ้นปี ๒๕๕๙ สำหรับพันธกรณีของประเทศกัมพูชา สปป. ลาว เมียนมา และเวียดนาม ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๑๕ จนถึงปี ๒๕๖๑ ได้ถูกนำมารวมไว้ภายใต้แผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ ด้วย
๕. ในทศวรรษถัดไป อาเซียนจะเพิ่มการมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (เอ็มเอสเอ็มอีส์) ไว้ในความพยายามเพื่อการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ ขณะเดียวกัน อาเซียนจะนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือในการยกระดับการส่งเสริมการค้า และการลงทุน รวมทั้งจัดทำเวทีภาคธุรกิจผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมธรรมาภิบาล และอำนวยความสะดวกในการใช้เทคโนโลยีสีเขียว
๖. วิสัยทัศน์ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ มี ดังนี้
 - ๑) สร้างเศรษฐกิจอาเซียนที่มีการรวมตัวอย่างลึกซึ้ง และเชื่อมโยงกันในระดับสูง ซึ่งจะสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่สูงอย่างยั่งยืน และสามารถรับมือได้กับการเผชิญปัจจัยที่กระทบต่อคุณภาพของระบบเศรษฐกิจและความผันผวนของเศรษฐกิจโลก
 - ๒) ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่เสมอภาคและครอบคลุมมากยิ่งขึ้นในอาเซียน ซึ่งจะลดช่องว่างการพัฒนา และหากไม่สามารถทำให้ความยากจนลดลงได้ ขอให้มีการบรรเทาความยากจนลง รักษาอัตราการเติบโตของรายได้ต่อหัวในระดับสูงอย่างยั่งยืน และเพิ่มขึ้นของชนชั้นกลาง
 - ๓) ส่งเสริมการเติบโตทางผลิตภาพที่เข้มแข็ง โดยการพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยี และทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนาระดับภูมิภาคเพื่อนำมาใช้ในเชิงพาณิชย์ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนในการยกระดับภูมิภาคสู่ห่วงโซ่มูลค่าโลกในอุตสาหกรรมบริการและการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีและองค์ความรู้ขั้นสูง
 - ๔) ส่งเสริมหลักการแห่งธรรมาภิบาลที่ดี ความโปร่งใส และระบบด้านกฎระเบียบที่ตอบสนองได้ โดยการมีส่วนร่วมอย่างจริงจังของภาคเอกชน องค์กรระดับชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ของอาเซียน

4. The immediate priority is to complete the implementation of measures unfinished under the AEC Blueprint 2015 by end-2016. The continuing commitments of Cambodia, Lao People's Democratic Republic, Myanmar and Viet Nam (CLMV) under the AEC Blueprint 2015 up to 2018 are also incorporated under the AEC Blueprint 2025.
5. In the next decade, ASEAN will also provide a new emphasis on the development and promotion of micro, small and medium enterprises (MSMEs) in its economic integration efforts. At the same time, ASEAN will likewise embrace the evolving digital technology as leverage to enhance trade and investments, provide an e-based business platform, promote good governance, and facilitate the use of green technology.
6. The AEC 2025 is envisioned to:
 - i. Create a deeply integrated and highly cohesive ASEAN economy that would support sustained high economic growth and resilience even in the face of global economic shocks and volatilities;
 - ii. Engender a more equitable and inclusive economic growth in ASEAN that narrows the development gap, eliminates if not reduces poverty significantly, sustains high growth rates of per capita income, and maintains a rising middle class;
 - iii. Foster robust productivity growth through innovation, technology and human resource development, and intensified regional research and development that is designed for commercial application to increase ASEAN's competitive edge in moving the region up the global value chains (GVCs) into higher technology and knowledge-intensive manufacturing and services industries;
 - iv. Promote the principles of good governance, transparency, and responsive regulatory regimes through active engagement with the private sector, community-based organisations, and other stakeholders of ASEAN;

- ๕) ขยายการเชื่อมโยงระดับประชาชนต่อประชาชน ด้านกฎระเบียบ และโครงสร้างพื้นฐานในอาเซียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยดำเนินการผ่านโครงการความร่วมมือของอาเซียนและความร่วมมือในระดับอนุภูมิภาค ซึ่งจะอำนวยความสะดวก การเคลื่อนย้ายเงินทุน รวมทั้งแรงงานฝีมือและผู้ที่มีความสามารถพิเศษ
- ๖) สร้างอาเซียนให้เป็นภูมิภาคที่มีพลวัตและความสามารถในการรับมือ รวมทั้งสามารถปรับตัวต่อความท้าทายใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นได้มากขึ้นโดยผ่านกลไกระดับ ประเทศและภูมิภาคที่เข้มแข็งต่อการจัดการประเด็นด้านความมั่นคงทางอาหาร และพลังงาน ภัยพิบัติธรรมชาติ ปัจจัยที่กระทบต่อดุลยภาพของระบบเศรษฐกิจ ประเด็นใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้า และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ของโลก
- ๗) ผนวกรวมวาระการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนซึ่งจะส่งเสริมการใช้และสนับสนุน เทคโนโลยีและพลังงานสีเขียวบนพื้นฐานของวิทยาศาสตร์
- ๘) ส่งเสริมการใช้พิธีสารว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาทด้านเศรษฐกิจของอาเซียน (อีดีเอสเอ็ม) และพัฒนาแนวทางอื่น ๆ เพื่อช่วยเร่งรัดการแก้ไขข้อพิพาท ทางเศรษฐกิจ
- ๙) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับความเป็นแกนกลางของอาเซียนในโครงสร้าง สถาปัตยกรรมทางเศรษฐกิจในภูมิภาค โดยการรักษาบทบาทของอาเซียนในฐานะ ศูนย์กลางและผู้อำนวยความสะดวกในการรวมตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออก และ
- ๑๐) ดำเนินการสู่การมีท่าทีเดียวกัน รวมทั้งเพิ่มบทบาทและเสียงของอาเซียนในเวที ประชุมเศรษฐกิจระดับโลก

II. คุณลักษณะและองค์ประกอบของแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕

ก. เศรษฐกิจที่มีการรวมตัวและเชื่อมโยงกันในระดับสูง

- ๗. วัตถุประสงค์หลักของคุณลักษณะนี้ คือ อำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานฝีมือภายในอาเซียนโดยปราศจากอุปสรรค เพื่อส่งเสริมการค้า และเครือข่ายการผลิตของอาเซียน รวมทั้งเพื่อสร้างตลาดที่เป็นหนึ่งเดียวกันมากขึ้นสำหรับ ภาคธุรกิจและผู้บริโภค
- ๘. องค์ประกอบสำคัญของเศรษฐกิจอาเซียนที่มีการรวมตัวและเชื่อมโยงกันในระดับสูง มีดังนี้

- v. Widen ASEAN people-to-people, institutional, and infrastructure connectivity through ASEAN and sub-regional cooperation projects that facilitate movement of capital as well as skilled labour and talents;
- vi. Create a more dynamic and resilient ASEAN, capable of responding and adjusting to emerging challenges through robust national and regional mechanisms that address food and energy security issues, natural disasters, economic shocks, and other emerging trade-related issues as well as global mega trends;
- vii. Incorporate a sustainable growth agenda that promotes a science-based use of, and support for, green technology and energy;
- viii. Promote the use of the ASEAN Protocol on Enhanced Dispute Settlement Mechanism (EDSM) and develop other approaches to speed up economic dispute resolution;
- ix. Reinforce ASEAN centrality in the emerging regional economic architecture by maintaining ASEAN's role as the centre and facilitator of economic integration in the East Asian region; and
- x. Work towards a common position and enhance ASEAN's role and voice in global economic fora.

II CHARACTERISTICS AND ELEMENTS OF ASEAN ECONOMIC COMMUNITY BLUEPRINT 2025

A. A Highly Integrated and Cohesive Economy

- 7. The main objective of this characteristic is to facilitate the seamless movement of goods, services, investment, capital, and skilled labour within ASEAN in order to enhance ASEAN's trade and production networks, as well as to establish a more unified market for its firms and consumers.
- 8. The key elements of a highly integrated and cohesive ASEAN economy include

ก.๑ การค้าสินค้า

๙. การดำเนินมาตรการตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๑๕ ที่เกี่ยวกับการยกเลิกภาษีศุลกากรนำเข้าตามความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (อาทิก้า) และการอำนวยความสะดวกทางการค้าที่ผ่านมาทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้าที่เสรีมากยิ่งขึ้น ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๖๘ อาเซียนจะยังดำเนินการต่อไปในการลดหรือยกเลิกมาตรการด้านกฎระเบียบ ณ ด่านพรมแดนและภายในประเทศที่เป็นอุปสรรคต่อการค้า เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเคลื่อนย้ายสินค้าภายในภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ แข่งขันได้ และไร้อุปสรรค

๑๐. มาตรการเชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

- ๑) เสริมสร้างพันธกรณีความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียนให้เข้มแข็งขึ้น ในขณะที่มีการทบทวนความตกลงการค้าเสรี (เอฟทีเอ) ระหว่างอาเซียนกับคู่เจรจา และการเจรจาจัดทำความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (อาร์เซ็ป) อาเซียนจะดำเนินการทบทวนและปรับปรุงพันธกรณีภายใต้ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน โดยปรับปรุงข้อบทต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความเป็นแกนกลางของอาเซียนอย่างแท้จริง รวมถึงเสริมสร้างความเข้มแข็งของกระบวนการแจ้งมาตรการทางการค้า และลดอุปสรรคด้านภาษีศุลกากรนำเข้าที่เหลืออยู่ เพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรีในภูมิภาค
- ๒) ปรับปรุงระเบียบวิธีปฏิบัติสำหรับกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (อาร์โอโอ) ให้ง่ายต่อการปฏิบัติและมีประสิทธิภาพ กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าที่ประเทศสมาชิกนำมาใช้ควรง่ายต่อการปฏิบัติ เอื้ออำนวยต่อการทำธุรกิจและอำนวยความสะดวกต่อการค้า เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการค้าของภูมิภาค โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย เพื่อสนับสนุนให้วิสาหกิจดังกล่าวมีการขยายตัว ยกระดับ และเชื่อมโยงกันลึกซึ้งยิ่งขึ้นในภูมิภาค เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว ควรกำหนดสาขาที่มีความสำคัญลำดับแรกในการเจรจาเพื่อจัดทำกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าเฉพาะรายสินค้า (พีเอสอาร์) และลดขั้นตอนการกำหนดเกณฑ์ถิ่นกำเนิดลง

A.1 Trade in Goods

9. The implementation of AEC Blueprint 2015 measures relating to tariff elimination in accordance with the ASEAN Trade in Goods Agreement (ATIGA) and trade facilitation have contributed to greater free flow of goods. In AEC 2025, ASEAN will continue to reduce or eliminate border and behind-the-border regulatory barriers that impede trade, so as to achieve competitive, efficient, and seamless movement of goods within the region.

10. Strategic measures include the following:

- i. Strengthen ATIGA further. In view of the ongoing review of the ASEAN+1 free trade agreements (FTAs) and the Regional Comprehensive Economic Partnership (RCEP) negotiations, commitments in the ATIGA will be reviewed and refined to, among others, enhance provisions to entrench ASEAN centrality, strengthen the ATIGA's notification process, and bring down further the remaining tariff barriers in ASEAN towards the free flow of goods in the region.
- ii. Simplify and Strengthen the Implementation of the Rules of Origin (ROO). ROO implemented by ASEAN Member States should be simplified, business-friendly and trade-facilitative, to benefit the region's trade, in particular the participation of MSMEs to encourage them to expand, upgrade, and deepen their linkages within the region. Towards this end, priority sectors for Product Specific Rules (PSRs) can be negotiated, and processes for the determination of origin criteria streamlined

- ๓) เร่งรัดและเพิ่มความลึกซึ้งในการดำเนินมาตรการอำนวยความสะดวกทางการค้าอาเซียนได้แสดงบทบาทนำในการผลักดันให้ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า (เอทีเอฟ) ขององค์การการค้าโลก (ดับเบิลยูทีโอ) บรรลุข้อสรุปในปี ๒๕๕๖ ซึ่งนอกจากจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นต่อการดำเนินการตามพันธกรณีความตกลงดังกล่าวของประเทศสมาชิกอาเซียนแล้ว อาเซียนยังตั้งเป้าหมายที่จะมีระบบการอำนวยความสะดวกทางการค้าที่สอดคล้องกันและมีระดับใกล้เคียงกับแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศของโลกให้มากขึ้น จึงได้จัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาร่วมด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้าของอาเซียน (เอทีเอฟ-เจซีซี) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อเร่งรัดการดำเนินงานด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้า และเพื่อให้มั่นใจว่าการเคลื่อนย้ายสินค้าในภูมิภาคเป็นไปได้โดยสะดวกและรวดเร็ว

โดยมาตรการสำคัญ ได้แก่

- (ก) ดำเนินมาตรการที่ริเริ่มภายใต้แผนงานจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๑๕ ให้แล้วเสร็จ
- (ข) จัดตั้งระบบการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวระดับประเทศในทุกประเทศสมาชิกอาเซียน และขยายขอบเขตโครงการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียนให้ครอบคลุมเอกสารและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพิ่มขึ้นในสมาชิกอาเซียนทุกประเทศ
- (ค) ร่วมมือกันในการจัดการระบบคลังข้อมูลทางการค้าของประเทศและของอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเสริมสร้างความโปร่งใสด้านกฎระเบียบและเพื่อให้ภาคเอกชนสามารถคาดการณ์ได้
- (ง) ลดขั้นตอนและปรับปรุงการบริหารจัดการระบบกฎระเบียบ ข้อกำหนดด้านเอกสาร และกระบวนการนำเข้าและส่งออก รวมทั้งพิธีการทางศุลกากร ให้เหมาะสมต่อการปฏิบัติ
- (จ) ดำเนินการขอรื้อเริ่มของอาเซียนด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้าให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น อาทิ โครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐาน (เออีโอ) ระบบการรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าด้วยตนเอง เป็นต้น

- iii. Accelerate and Deepen the Implementation of Trade Facilitation Measures. ASEAN played a leading role in the conclusion of the World Trade Organization (WTO) Agreement on Trade Facilitation (ATF) in 2013. Beyond ensuring the smooth implementation of the ATF in ASEAN Member States, ASEAN aims towards convergence in trade facilitation regimes among ASEAN Member States and to move closer to the global best practice. The ASEAN Trade Facilitation-Joint Consultative Committee (ATF-JCC) comprising representatives from the public and private sectors has been established to accelerate work on trade facilitation and ensure expeditious movement of goods within the region.

Among the key measures are the following:

- a. Complete measures initiated under the AEC Blueprint 2015;
- b. Fully roll-out the National Single Windows in all ASEAN Member States, and widen the scope of the ASEAN Single Window project to include more documents and stakeholders in all ASEAN Member States;
- c. Cooperate on the effective operationalisation of the National and ASEAN Trade Repositories for enhanced regulatory transparency and certainty for the private sector in the region;
- d. Streamline and simplify administrative regulatory regimes, documentary requirements, as well as import and export procedures, including customs procedures;
- e. Deepen regional implementation of trade-facilitative ASEAN initiatives such as Authorised Economic Operators (AEO) programme and Self-Certification programme;

- (ฉ) เสริมสร้างความร่วมมือ การประสานงาน การเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในการปรับปรุงกระบวนการทำงาน พื้นฐานด้านโครงสร้างและด้านกฎระเบียบ เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าภายในภูมิภาคที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- (ช) ลดการปกป้องทางการค้าและลดต้นทุนอันเกิดจากการปฏิบัติตามมาตรการที่มีใช้ภาษี ทั้งนี้ มาตรการที่มีใช้ภาษี (เอ็นทีเอ็มส์) โดยส่วนใหญ่มุ่งตอบสนองวัตถุประสงค์ด้านกฎระเบียบต่าง ๆ อาทิ ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพและความปลอดภัย ความมั่นคง หรือวัฒนธรรม แต่ขณะเดียวกัน ผลของการใช้มาตรการที่มีใช้ภาษียังกล่าวสามารถเป็นอุปสรรคต่อการค้า ทั้งโดยเจตนาหรือมิได้เจตนา การแก้ไขปัญหามาตรการที่มีใช้ภาษีเกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ดังนี้
- (๑) การเร่งรัดดำเนินการยกเลิกมาตรการที่เป็นอุปสรรคที่มีใช้ภาษีทั้งหมด
 - (๒) การใช้มาตรการด้านมาตรฐานและการรับรอง เช่น การยอมรับกฎระเบียบเทคนิคที่เทียบเท่ากัน การปรับประสานมาตรฐาน การดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล การจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วม (เอ็มอาร์เอส) และ
 - (๓) การลดขั้นตอนและข้อกำหนดสำหรับการขอหนังสือรับรอง และใบอนุญาตต่าง ๆ สำหรับการนำเข้าหรือส่งออก

มาตรการสำคัญที่จะยกระดับการอำนวยความสะดวกทางการค้าในอาเซียนมี ดังนี้

๑. พิจารณาการใช้หลักเกณฑ์ที่เข้มงวด และให้มีการกำหนดการยกเลิกมาตรการที่มีใช้ภาษีที่มีผลปกป้องทางการค้า เช่น โควตาและมาตรการอื่น ๆ ที่จำกัดปริมาณการนำเข้าและส่งออก
๒. นำแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบ (จีอาร์พี) มาใช้ในการดำเนินการด้านกฎระเบียบภายในประเทศ ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนในการปฏิบัติตามข้อกำหนดทางการค้าที่มีใช้ภาษี
๓. เสริมสร้างความเข้มแข็งในการประสานงานกับภาคเอกชนในการบ่งชี้จัดลำดับความสำคัญ และลดภาระด้านกฎระเบียบที่ไม่จำเป็นอันเกิดจากมาตรการที่มีใช้ภาษีต่อภาคเอกชน และ

- f. Strengthen public-private sector cooperation, collaboration, and partnership in improving the process, institutional and infrastructural foundations of efficient and effective trade facilitation within the region;
- g. Minimise trade protection and compliance costs in dealing with Non-Tariff Measures (NTMs). Most NTMs address regulatory objectives such as environmental, health and safety, security or cultural considerations, but they can also significantly impede trade inadvertently or by design. Addressing NTMs involves the following: (i) accelerating work towards full elimination of non-tariff barriers; (ii) standards and conformance measures, e.g. equivalence in technical regulations, standards harmonisation, alignment with international standards and mutual recognition arrangements (MRAs); and (iii) streamlining procedures and reducing requirements for certificates, permits and licenses to import or export.

Measures that give rise to a trade facilitative regime in ASEAN include the following:

1. Explore imposing stringent criteria and sunset clause on trade-protective NTMs such as quotas and other quantity restrictions in imports and exports;
2. Embed good regulatory practice (GRP) in implementing domestic regulations and practices and thereby minimise compliance cost of meeting NTM requirements;
3. Strengthen coordination with private sector in determining, prioritising and minimising the unnecessary regulatory burden of NTMs on the private sector; and

๔. พิจารณาทางเลือกอื่น ๆ ในการจัดการกับมาตรการที่มีใช้ภาษี เช่น แนวทางในการจัดการมาตรการที่มีใช้ภาษีเป็นรายสาขา หรือตามห่วงโซ่อุปทาน
- (ซ) ดำเนินงานสู่มาตรฐานและการรับรองที่อำนวยความสะดวก โดยการดำเนินงานในเรื่องนี้จะเกี่ยวกับการเร่งรัดการดำเนินการและการปรับประสานมาตรฐานและกฎระเบียบทางเทคนิค การปรับปรุงคุณภาพและความสามารถในการประเมินความสอดคล้อง การแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านกฎหมาย กฎระเบียบ และระบบด้านกฎระเบียบเกี่ยวกับมาตรฐานและกระบวนการประเมินความสอดคล้อง นอกจากนี้ยังครอบคลุมถึงความร่วมมือและความตกลงระดับภูมิภาคในมาตรการที่สนับสนุนให้วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย ยกเว้นระดับมาตรฐานที่ตกลงกันในระดับภูมิภาคและ/หรือระหว่างประเทศเพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกมาตรการที่เกี่ยวข้องมี ดังนี้
๑. ดำเนินมาตรการตามที่ได้ริเริ่มภายใต้แผนงานจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๑๕ ให้แล้วเสร็จ และลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น
 ๒. ดำเนินโครงการระดับประเทศและภูมิภาค เพื่อยกระดับศักยภาพทางเทคนิค และโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ สำหรับระบบการประเมินความสอดคล้องที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในภูมิภาค
 ๓. จัดทำมาตรการที่มีประสิทธิภาพเพื่อความโปร่งใสและการเผยแพร่เรื่องข้อกำหนดเฉพาะของแต่ละประเทศ
 ๔. ขยายขอบเขตสาขาภายใต้การดำเนินการด้านมาตรฐานและการรับรองไปยังสาขาอื่น ๆ นอกเหนือจากสาขาที่เป็นสาขาเร่งรัดการรวมกลุ่มที่สำคัญ
 ๕. นำแนวทางการปฏิบัติที่ดีมาใช้ในการเตรียมการ การนำมาปฏิบัติ และการดำเนินการตามหลักเกณฑ์ กฎระเบียบ และกระบวนการด้านมาตรฐานและการรับรอง
 ๖. เสริมสร้างความเข้มแข็งของความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับเอกชน รวมทั้งเพิ่มบทบาทของภาคเอกชนในการมีส่วนร่วมออกแบบ ติดตาม ทบทวน และปรับปรุงระบบมาตรฐานและการรับรองของภูมิภาค และ

4. Explore alternative ways to addressing NTMs such as sectoral or valuechain approaches to deal with NTMs.

- h. Work towards facilitative standards and conformance. This involves accelerated implementation of harmonisation of standards and technical regulations, improvement of quality and capability of conformity assessment, enhanced information exchange on laws, rules, and regulatory regimes on standards and conformity assessment procedures. This also involves regional cooperation and agreement on measures to facilitate MSME upgrading towards regionally and/or internationally agreed standards to facilitate exports. Relevant measures include the following:
1. Complete and deepen initiatives begun under the AEC Blueprint 2015;
 2. Undertake concerted regional and national programmes to upgrade the technical capacity and physical infrastructure for effective and efficient conformity assessment regime in the region;
 3. Establish effective measures for transparency and communication on country-specific requirements;
 4. Expand coverage of sectors under standards and conformance beyond the priority integration sectors;
 5. Embed GRP in the preparation, adoption, and implementation of standards and conformance rules, regulations, and procedures;
 6. Strengthen public-private partnership and enhance contribution of the private sector in designing, monitoring, reviewing, and updating of standards and conformance regime in the region; and

๗. เสริมสร้างความเข้มแข็งของความร่วมมือกับคู่เจรจาในการดำเนินการตามข้อบท ด้านอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (ทีบีที) ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน+๑ รวมทั้งความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจและความตกลงการค้าเสรีอื่น ๆ ในอนาคต

ก.๒ การค้าบริการ

๑๑. วัตถุประสงค์เพื่อการรวมตัวด้านบริการที่กว้างขึ้นและลึกซึ้งขึ้นภายในอาเซียน การบูรณาการอาเซียนเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานโลก ทั้งด้านสินค้าและบริการ และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านบริการของประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้งนี้ สาขาบริการที่เข้มแข็งจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรม นวัตกรรม และความมีประสิทธิภาพ โดยผลลัพธ์ท้ายสุด คือ การสร้างประโยชน์ที่เพิ่มขึ้นของภาคบริการต่อการพัฒนาและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
๑๒. ในการเจรจาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยบริการของอาเซียน (อาฟาส) หลายรอบที่ผ่านมาอาเซียนได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการขยายขอบเขตและลดข้อจำกัดในการเข้าสู่ตลาดและการให้การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติในสาขาบริการต่าง ๆ ซึ่งมากกว่าการดำเนินการลักษณะเดียวกันโดยองค์การการค้าโลก วาระต่อไปสำหรับอาเซียน คือ การสนับสนุนการเจรจาและการดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน (อาทิสซา) ซึ่งถือเป็นตราสารทางกฎหมายสำหรับการรวมตัวที่มากยิ่งขึ้นของภาคบริการในภูมิภาค
๑๓. ภาคบริการจะมีการรวมตัวมากขึ้น โดยการดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ดังนี้
- ๑) ทบทวนเงื่อนไขที่มีอยู่ในเรื่องการเพิ่มความยืดหยุ่น ข้อจำกัด เกณฑ์ขั้นต่ำ และการไม่รวมบางสาขา โดยพิจารณาตามความเหมาะสม
 - ๒) เสริมสร้างกลไกในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (เอฟดีไอ) ในสาขาบริการซึ่งครอบคลุมแต่ไม่จำกัดเพียงการกำหนดสัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมห่วงโซ่มูลค่าโลก
 - ๓) พิจารณาแนวทางเลือกอื่น ๆ ในการเปิดเสรีการค้าบริการเพิ่มเติม
 - ๔) จัดทำหลักเกณฑ์ที่เป็นไปได้เกี่ยวกับกฎระเบียบภายในประเทศเพื่อส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคบริการ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์อื่น ๆ ในด้านการพัฒนา หรือด้านกฎระเบียบ หรือที่มีใช้ด้านเศรษฐกิจ

7. Strengthen cooperation with Dialogue Partners in the implementation of technical barriers to trade (TBT) Chapters of ASEAN+1 FTAs, and future economic partnership and free trade agreements.

A.2 Trade in Services

11. The objective is to further broaden and deepen services integration within ASEAN, ASEAN's integration into the global supply chains in both goods and services, and enhance ASEAN Member States' competitiveness in services. A strong services sector facilitates industrial development, innovation, and efficiency. The end result is the maximisation of potential contribution of the services sector to economic development and growth.
12. Through the subsequent rounds of negotiations under the ASEAN Framework Agreement on Services (AFAS), ASEAN has continued to broaden the coverage and reduce the limitations on market access and national treatment across services sectors, which go beyond similar efforts at the WTO. The next agenda is to facilitate the negotiations and implementation of the ASEAN Trade in Services Agreement (ATISA) as the legal instrument for further integration of services sectors in the region.
13. The services sector will be further integrated through the implementation of the ATISA and continuing efforts to:
- i. Review existing flexibilities, limitations, thresholds and carve-outs, as appropriate;
 - ii. Enhance mechanisms to attract foreign direct investment (FDI) in the services sectors, including but not limited to foreign equity participation to support GVC activities;
 - iii. Explore alternative approaches for further liberalisation of services;
 - iv. Establish possible disciplines on domestic regulations to ensure competitiveness of the services sector, taking into consideration other non-economic or development or regulatory objectives;

- ๕) พิจารณาการจัดทำภาคผนวกรายสาขา และ
- ๖) ส่งเสริมความร่วมมือด้านเทคนิคในภาคบริการเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (เอชอาร์ดี) การจัดกิจกรรมการส่งเสริมร่วมกันเพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศในภาคบริการ และการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ

ก.๓ สภาพแวดล้อมด้านการลงทุน

- ๑๔. อาเซียนตั้งเป้าหมายที่จะเสริมสร้างความดึงดูดใจของภูมิภาคในการเป็นแหล่งรองรับการลงทุนของโลก โดยการมีนโยบายการลงทุนที่เปิดกว้าง โปร่งใส และคาดการณ์ได้ การปรับปรุงบรรยากาศการลงทุนของอาเซียนที่ดีขึ้นเป็นผลจากการดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการลงทุนของอาเซียน (อาเซียน) ซึ่ง (๑) เปิดเสรีแบบก้าวหน้าเป็นลำดับ โดยการลดข้อจำกัดการลงทุนที่มีอยู่ในภาคการผลิต การเกษตร ประมง ป่าไม้ และเหมืองแร่ รวมถึงธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องกับ ๕ ภาคการผลิตที่กล่าวมา (๒) เสริมสร้างการคุ้มครองการลงทุนให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น และ (๓) สร้างความโปร่งใสของกฎหมาย ระเบียบ และแนวทางบริหารจัดการด้านการลงทุน
- ๑๕. มาตรการเชิงยุทธศาสตร์มี ดังนี้
 - ๑) ดำเนินการให้ได้ข้อสรุปวาระสี่ปี ภายใต้อัตลักษณ์ด้านการลงทุนของอาเซียน รวมถึงการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพตามรูปแบบการยกเลิกหรือการปรับปรุงข้อจำกัดและอุปสรรคด้านการลงทุน
 - ๒) ระบุแนวทางหรือกลไกที่เหมาะสมสำหรับการยกเลิก และ/หรือ ลดรายการข้อสงวนของความตกลงด้านการลงทุนอาเซียน
 - ๓) ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเมื่อมีความจำเป็น ในการเสริมสร้างกลไกการทบทวนนโยบายการลงทุนของคณะกรรมการประสานงานด้านการลงทุน (ซีซีไอ) และ
 - ๔) ดำเนินการร่วมกันอย่างต่อเนื่องในการส่งเสริมความตกลงว่าด้วยการลงทุนของอาเซียนและภูมิภาคอาเซียนในฐานะแหล่งรองรับการลงทุน

- v. Consider the development of sectoral annexes; and
- vi. Enhance technical cooperation in the services sector for human resource development (HRD), joint promotion activities to attract FDI in the services sector, and the exchange of best practices.

A.3 Investment Environment

- 14. ASEAN aims to enhance further its attractiveness as an investment destination globally through the establishment of an open, transparent and predictable investment regime in the region. The improvement in the investment environment in ASEAN is being achieved through the implementation of the ASEAN Comprehensive Investment Agreement (ACIA), which (i) provides for progressive liberalisation of existing investment restrictions in manufacturing, agriculture, fishery, forestry and mining and the services incidental to these sectors; (ii) significantly strengthens investment protection; and (iii) ensures transparency of investment laws, regulations and administrative guidelines.
- 15. Strategic measures include the following:
 - i. Complete the built-in agenda of the ACIA, including the effective implementation of the modality on the elimination or improvement of investment restrictions and impediments;
 - ii. Identify appropriate approaches or mechanisms to the phasing out and/or reduction of the ACIA Reservation Lists;
 - iii. Continue to undertake and, where necessary, enhance the Coordinating Committee on Investment (CCI) Peer Review Mechanism; and
 - iv. Continue to undertake joint promotion of ACIA, as well as of ASEAN as an investment destination

ก.๔ การรวมตัวภาคการเงิน การเข้าถึงบริการทางการเงิน และเสถียรภาพทางการเงิน

๑๖. สร้างความมั่นใจว่าภาคการเงินที่มีความครอบคลุมอย่างทั่วถึงและมีเสถียรภาพยังคงเป็นเป้าหมายหลักของการรวมตัวทางเศรษฐกิจของภูมิภาค วิสัยทัศน์ในการรวมตัวภาคการเงินสำหรับปี ๒๕๖๘ ครอบคลุมวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ๓ ประการ ได้แก่ การรวมตัวภาคการเงิน การเข้าถึงบริการทางการเงิน และเสถียรภาพทางการเงิน รวมถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกันใน ๓ ส่วน (การเปิดเสรีบัญชีทุนเคลื่อนย้าย ระบบการชำระเงิน และการเสริมสร้างศักยภาพ)

๑๗. มาตรการเชิงยุทธศาสตร์มี ดังนี้

- ๑) เสริมสร้างความเข้มแข็งในการรวมตัวภาคการเงินเพื่อสนับสนุนการค้าและการลงทุนภายในภูมิภาคอาเซียน โดยการเพิ่มบทบาทของธนาคารท้องถิ่นอาเซียน การมีตลาดประกันภัยที่รวมตัวกันมากขึ้น และการมีตลาดทุนที่มีความเชื่อมโยงกันมากขึ้น ซึ่งจะต้องได้รับการสนับสนุนจากโครงสร้างพื้นฐานของตลาดการเงินที่มีความปลอดภัย มีประสิทธิภาพทางต้นทุนและมีความเชื่อมโยงกันมากขึ้น การเปิดเสรีด้านการเงินจะดำเนินการด้วยกฎระเบียบที่มีความสอดคล้องกันมากยิ่งขึ้น เพื่อลดต้นทุนจากการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ การกำกับดูแลขั้นต่ำของทางการ ในขณะที่ยังคงไว้ซึ่งความมั่นคงของสถาบันการเงิน โดยมาตรการที่สำคัญมีดังนี้
 - (ก) มุ่งมั่นที่จะเปิดเสรีภาคบริการทางการเงินเพิ่มเติม ผ่านความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน ซึ่งจะเชื่อมโยงตลาดการเงินภายในภูมิภาคกับคู่เจรจา
 - (ข) ช่วยให้อาณาเขตอาเซียนที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ (คิวเอปีส) เข้าสู่ตลาดและมีความยืดหยุ่นในการดำเนินงานมากขึ้น ภายใต้กรอบการรวมตัวภาคธนาคารของอาเซียน (เอปียูเอฟ) โดยขึ้นอยู่กับความพร้อมของแต่ละประเทศ และอยู่บนพื้นฐานของหลักการต่างตอบแทน ซึ่งจะช่วยลดช่องว่างในการเข้าสู่ตลาดและมีความยืดหยุ่นในการดำเนินงานทั่วภูมิภาคอาเซียน
 - (ค) ส่งเสริมการขยายตลาดการประกันภัยในเชิงลึกผ่านกรอบงานการรวมกลุ่มสาขาประกันภัยอาเซียน (เอไอไอเอฟ) ซึ่งจะมีการกระจายความเสี่ยงและความสามารถในการรับประกันภัยที่มากขึ้น รวมทั้งมีการปรับปรุงและสร้างความเข้มแข็งของการกำกับดูแลและกฎระเบียบในสาขาประกันภัย

A.4 Financial Integration, Financial Inclusion, and Financial Stability

16. Ensuring that the financial sector is inclusive and stable remains a key goal of regional economic integration. The financial sector integration vision for 2025 encompasses three strategic objectives, namely financial integration, financial inclusion, and financial stability, and three cross-cutting areas (Capital Account Liberalisation, Payment and Settlement Systems, and Capacity Building).

17. Strategic measures include the following:

- i. Strengthen financial integration to facilitate intra-ASEAN trade and investment by increasing the role of ASEAN indigenous banks, having more integrated insurance markets, and having more connected capital markets. These will be supported by robust financial market infrastructure that is safe, cost-efficient, and more connected. Financial liberalisation will be undertaken with greater regulatory cohesiveness to keep requirements for regulatory compliance to a minimum to reduce costs, while remaining prudent. The key measures are as follows:
 - a. Further commit to liberalise financial services sector through the ATISA, which will serve as a platform to link financial markets within the region and with Dialogue Partners;
 - b. Provide greater market access and operational flexibility for Qualified ASEAN Banks (QABs) through the ASEAN Banking Integration Framework (ABIF), based on each country's readiness and on a reciprocal basis, thereby reducing gaps in market access and operational flexibility across ASEAN;
 - c. Promote deeper penetration in insurance markets through the ASEAN Insurance Integration Framework (AIIF), with greater risk diversification, deeper underwriting capacity, improved and strengthened insurance sector supervision and regulatory frameworks;

- (ง) ส่งเสริมการเชื่อมโยงตลาดทุนในเชิงลึกโดยมุ่งสู่การมีความเชื่อมโยงกันในการชำระหนี้ และการทำธุรกรรมทางการเงินและตราสาร เพื่อสนับสนุนการลงทุนในภูมิภาคและช่วยให้นักลงทุนและผู้ออกตราสารทางการเงินเข้าถึงตลาดทุนข้ามพรมแดนในอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนงานโครงสร้างพื้นฐานตลาดทุนอาเซียน (เอซีเอ็มไอ) ซึ่งจะช่วยให้มั่นใจได้ว่าประเทศสมาชิกอาเซียนทุกประเทศได้รับการแบ่งปันผลประโยชน์ของการเชื่อมโยงกันดังกล่าว
 - (จ) ส่งเสริมการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ภาครัฐ ตลอดจนตราสารทางการเงินของภาคเอกชน ซึ่งจะกระจายความเสี่ยงจากระบบธนาคารและช่วยให้ผู้ออมมีโอกาสในการลงทุนที่หลากหลายมากขึ้น
- ๒) การส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินเพื่อให้ผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินไปถึงชุมชนที่ยังได้รับบริการไม่ทั่วถึงในวงที่กว้างขึ้น รวมถึงวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย นอกจากนี้ ยังครอบคลุมความริเริ่มในการลดช่องว่างทางอิเล็กทรอนิกส์ในภูมิภาค และสะท้อนการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างด้านประชากร ซึ่งบางประเทศกำลังเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย โดยมาตรการสำคัญมี ดังนี้
- (ก) ขยายขอบเขตระบบการให้บริการทางการเงินในภูมิภาคเพื่อให้เป็นประโยชน์กับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย รวมถึงความร่วมมือกันระหว่างคณะทำงานต่าง ๆ ในอาเซียน ความริเริ่มที่จะพิจารณาดำเนินการอาจรวมถึงการจัดตั้งฐานข้อมูลเครดิตเพื่ออำนวยความสะดวกแก่วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย ในการสร้างสถานะความน่าเชื่อถือ ซึ่งจะช่วยปรับปรุงการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และสถาบันค้าประกันสินเชื่อ เพื่อยกระดับความน่าเชื่อถือให้กับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อยที่ไม่มีหลักประกัน นอกจากนี้ ยังต้องพิจารณาการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก หรือกลไกอื่น ๆ ที่เหมาะสมในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนให้แก่วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย ตลอดจนองค์กรประนอมหนี้เพื่อช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อยที่ประสบปัญหาแต่ยังมีความสามารถในการดำเนินงานต่อไป

- d. Further deepen and interlink capital markets by progressing towards more connectivity in clearing settlement and custody linkages to facilitate investment in the region, and allow investors and issuers to tap cross-border ASEAN capital markets efficiently, in line with the objective of ASEAN Capital Market Infrastructure (ACMI) Blueprint. This will ensure that the benefits of such connectivity are shared by all ASEAN Member States; and
 - e. Promote the development of sovereign bond markets as well as corporate issuances that will diversify risks from the banking system and provide savers with greater opportunities to invest.
- ii. Promote financial inclusion to deliver financial products and services to a wider community that is under-served, including MSMEs. This would also include initiatives to address the uneven digital gap in the region and reflect changes in the demographic structure, as some countries become aging societies. Key measures are as follows:
- a. Enhance the financing ecosystem in the region to benefit MSMEs, including through cross-collaboration among various working groups in ASEAN. Initiatives to be explored may include the establishment of credit bureaus to facilitate the MSMEs in establishing credit standing to improve access to financing, credit guarantee institutions to provide credit enhancement to MSMEs that do not have collateral, other appropriate facilities or mechanisms that will provide financial access for MSMEs, as well as debt resolution agencies to assist distressed but viable MSMEs;

- (ข) ขยายขอบเขตของการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและความรู้ทางการเงิน รวมทั้งหน่วยงานกลางและช่องทางการกระจายเงินทุน เช่น การให้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการลดต้นทุน และการพัฒนาบริการทางการเงินสำหรับธุรกิจขนาดเล็กกว่าและกลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า นอกจากนี้ จะส่งเสริมช่องทางการหารือในอาเซียน เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศและแลกเปลี่ยนข้อมูล รวมทั้งเสริมสร้างความร่วมมือให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น
 - (ค) เพิ่มความเข้มข้นในการดำเนินหลักสูตรการศึกษาด้านการเงินและกลไกการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อส่งเสริมศักยภาพในการบริหารจัดการทางการเงินและกระตุ้นให้มีการเริ่มต้นการให้บริการทางการเงิน โดยครอบคลุมถึงการเพิ่มความตระหนักรู้ในมาตรการปกป้องส่วนบุคคลต่อพฤติกรรมหลอกลวงต่าง ๆ รวมถึงการยกระดับมาตรการทางเทคนิคเพื่อรับมือต่อภัยคุกคามจากการฉ้อโกงทางอิเล็กทรอนิกส์ และ
 - (ง) ส่งเสริมการขยายช่องทางการให้บริการทางการเงินซึ่งจะช่วยปรับปรุงการเข้าถึงและลดต้นทุนการบริการทางการเงิน รวมถึงเทคโนโลยีการให้บริการผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ และการประกันภัยภาคประชาชน
- ๓) การรักษาเสถียรภาพทางการเงิน โดยการเสริมสร้างความเข้มแข็งโครงสร้างพื้นฐานทางการเงินของภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในช่วงภาวะวิกฤตระดับภูมิภาค โดยมีมาตรการสำคัญ ดังนี้
- (ก) เพิ่มความเข้มข้นในกระบวนการเฝ้าระวังทางการเงินและเศรษฐกิจมหภาคที่มีอยู่ โดยการบ่งชี้ถึงความเสี่ยงและความเปราะบางของระบบการเงิน รวมถึงเพิ่มความเข้มข้นในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจมหภาคที่สำคัญระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการเงินและการคลัง ซึ่ง การหารือระหว่างกันจะช่วยสนับสนุนภารกิจปัจจุบันของคณะกรรมการเสถียรภาพทางการเงิน (เอฟเอสบี) ในระดับโลก
 - (ข) ส่งเสริมการจัดทำความร่วมมือข้ามพรมแดนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามกรอบการรวมตัวภาคการธนาคารของอาเซียน ด้วยการมีธนาคารระดับภูมิภาค ทั้งในช่วงวิกฤตและช่วงปกติของธุรกิจโดยในระยะเวลาอันใกล้เวทีความร่วมมือระดับภูมิภาคและทวิภาคีที่มีอยู่ในการเฝ้าระวังและกำกับดูแลในระดับมหภาคจะยังคงมีบทบาทสำคัญ นอกจากนี้ การหารืออย่างใกล้ชิดระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ จะดำเนินการผ่านการประชุมระหว่างสถาบันกำกับดูแลในภูมิภาค

- b. Expand the scope of financial access and literacy, as well as intermediary and distribution facilities, such as digital payment services to promote cost-reducing technologies and the development of financial services for smaller firms and lower-income groups. Enhance discussion channels in ASEAN to develop best practices and exchange information as well as strengthen cooperation;
 - c. Intensify the implementation of financial education programmes and consumer protection mechanisms to bolster financial management capacity and encourage take up of financial services. These include raising awareness of personal safeguard measures against deceptive practices as well as enhancing technical countermeasures against threats of digital fraud; and
 - d. Promote the expansion of distribution channels which improve access to and reduce cost of financial services, including mobile technology and microinsurance.
- iii. Ensure financial stability through the continuous strengthening of regional infrastructure, particularly in times of regional stress. Key measures are as follows:
- a. Intensify the existing process of macroeconomic and financial surveillance through identifying financial system risks and vulnerabilities, and intensifying exchange of key macroeconomic information among monetary and fiscal authorities. Discussions may complement ongoing efforts by the Financial Stability Board (FSB) at the global level;
 - b. Further enhance cross-border cooperative arrangements in relation to the implementation of the ABIF with the emergence of regionally active banks during both crisis and in the normal course of business. In the near term, existing regional and bilateral cooperation platforms for macro-surveillance and supervision will continue to perform an integral role. Furthermore, closer dialogues between authorities may be achieved through regional supervisory colleges; and

- (ค) ทำให้กฎระเบียบการกำกับดูแลสถาบันการเงินมีความสอดคล้องกัน โดยมีเป้าหมายให้เป็นไปในทิศทางเดียวกับแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศและมาตรฐานด้านกฎระเบียบสากลมากยิ่งขึ้น

๑๘. มาตรการที่มีความคาบเกี่ยวระหว่างวัตถุประสงค์หลัก ๓ ประการมี ดังนี้

- ๑) ยกกระตือรือร้นการเปิดเสรีบัญชีเงินเคลื่อนย้ายเพื่อส่งเสริมให้มีการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนมากขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกการลงทุนข้ามพรมแดนและการกักเงินในภูมิภาค โดยมีหลักปฏิบัติ ดังนี้
- ก) ดำเนินการเปิดเสรีบัญชีเงินเคลื่อนย้ายให้สอดคล้องตามวาระแห่งชาติของประเทศสมาชิกอาเซียนและความพร้อมของเศรษฐกิจแต่ละประเทศ
- ข) ให้มีการใช้มาตรการปกป้องที่เพียงพอในการรับมือกับความไม่เสถียรภาพของเศรษฐกิจมหภาคและความเสี่ยงทางระบบที่อาจเกิดขึ้นจากกระบวนการเปิดเสรี โดยรวมถึงสิทธิในการนำมาตราการที่จำเป็นมาใช้เพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาคและการเงิน และ
- ค) รับรองว่าประเทศสมาชิกอาเซียนทุกประเทศจะได้รับการแบ่งปันผลประโยชน์จากการเปิดเสรี โดยอาเซียนจะยังคงติดตามความคืบหน้าการเปิดเสรีบัญชีเงินเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนด้วยการใช้การรายงานสถานะความคืบหน้าในการเปิดเสรีบัญชีเงินเคลื่อนย้ายและแผนงานการเปิดเสรีบัญชีเงินรายประเทศ
- ๒) ระบบการชำระเงินจะขยายขอบเขตไปในหลายด้าน เช่น การส่งเสริมให้มีมาตรฐานและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการชำระเงินสำหรับการค้าข้ามแดน การโอนเงิน ระบบการชำระเงินสำหรับรายย่อย และตลาดทุน ซึ่งจะช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเชื่อมโยงในภูมิภาคและระบบการชำระเงินในภูมิภาคที่มีความปลอดภัย มีประสิทธิภาพ และแข่งขันได้ โดยจำเป็นจะต้องมีการปรับปรุงประสานมาตรฐานและแนวปฏิบัติทางตลาดในระดับที่เหมาะสม โดยอ้างอิงจากแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศระหว่างประเทศ (เช่น ไอเอสโอ ๒๐๐๒๒) เพื่อส่งเสริมให้เกิดเสถียรภาพและประสิทธิภาพทั้งภายในและนอกภูมิภาค

- c. Make prudential regulations more cohesive, aimed at achieving greater consistency with international best practices and regulatory standards.

18. The measures under the three key cross-cutting areas are as follows:

- i. Enhance capital account liberalisation to encourage greater flows of capital among ASEAN Member States to facilitate cross-border investment and lending in the region, following these guiding principles:
- a. Ensure an orderly capital account liberalisation, consistent with ASEAN Member States' national agenda and the readiness of their economies;
- b. Allow adequate safeguards measures against potential macroeconomic instability and systemic risks that may arise from the liberalisation process, including the right to adopt the necessary measures to ensure macroeconomic and financial stability; and
- c. Ensure the benefits of liberalisation are shared by all ASEAN Member States. ASEAN will continue to monitor the progress of capital account liberalisation among ASEAN Member States by utilising the ASEAN Capital Account Liberalisation Heatmap and Individual Milestones Blueprint.
- ii. Payment and Settlement Systems will be further enhanced in several areas such as promoting standardisation and developing settlement infrastructure for cross-border trade, remittance, retail payment systems and capital markets. This will provide an enabling environment to promote regional linkages and payment systems that are safe, efficient and competitive. This will also require a certain level of harmonisation of standards and market practices based on international best practices (such as ISO 20022) to foster stability and efficiency within as well as outside the region.

- ๓) การเสริมสร้างศักยภาพจะช่วยลดช่องว่างการพัฒนาทางการเงินของภูมิภาค ซึ่งสำเร็จได้โดยผ่านการจัดหลักสูตรการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ตลอดจนแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการรวมตัวและการพัฒนาทางการเงิน เช่น กฎระเบียบและการกำกับดูแลทางการเงิน การเข้าถึงบริการทางการเงิน และระบบการชำระเงินและธุรกรรมทางการเงิน

ก.๕ อำนวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือและผู้ติดต่อทางธุรกิจ

๑๙. วัตถุประสงค์คืออำนวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือในอาเซียน โดยเริ่มจากการจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วม ซึ่งอนุญาตให้ผู้ปฏิบัติงานใน ๘ สาขาวิชาชีพในประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถเข้าไปทำงานในประเทศสมาชิกอื่นได้ โดยมีการยอมรับคุณสมบัติร่วมและการดำเนินการตามกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน (เอควิวอาร์เอฟ) โดยขึ้นอยู่กับแต่ละกรณี ซึ่งการอ้างอิงโดยประเทศสมาชิกอาเซียนจะเป็นตามความสมัครใจ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดช่วงชีวิต รวมทั้งส่งเสริมการยอมรับและความตกลงว่าด้วยการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาของอาเซียน (เอ็มเอ็นพี) โดยการจัดทำข้อตกลงต่าง ๆ เหล่านี้มีจุดมุ่งหมายเพื่ออำนวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนชั่วคราวของบุคคลธรรมดาและผู้ติดต่อทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้า การค้าบริการ และการลงทุน

๒๐. มาตรการเชิงยุทธศาสตร์มี ดังนี้

- ๑) ขยายและเพิ่มข้อผูกพันภายใต้ความตกลงว่าด้วยการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาของอาเซียนให้กว้างและลึกขึ้น เมื่อมีความเหมาะสม และ
- ๒) ลดข้อจำกัดด้านเอกสาร หากไม่สามารถจัดทำให้มีมาตรฐานเดียวกัน

๒๑. หากจำเป็น อาเซียนจะพิจารณาปรับปรุงข้อตกลงยอมรับร่วมต่าง ๆ ที่มีอยู่ และจะพิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมใหม่ ๆ เพิ่มเติม เพื่ออำนวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายนักวิชาชีพและแรงงานฝีมือในภูมิภาค

ก.๖ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าโลก

๒๒. วัตถุประสงค์ที่กว้างขึ้นของการเป็นเศรษฐกิจที่มีการรวมตัวและเชื่อมโยงกันในระดับสูง คือ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภูมิภาคในห่วงโซ่มูลค่าโลก (จีวีซีส์) โดยประโยชน์จากการรวมตัวกันอย่างลึกซึ้งของอาเซียนครอบคลุมถึงการได้รับประโยชน์มากขึ้นของการประหยัดจากขนาดการผลิต การมีประสิทธิภาพพร้อมกัน และการเกิดระบบนวัตกรรมในภูมิภาค

- iii. Capacity Building will help to narrow the financial development gap in the region. This can be achieved through the conduct of learning programmes and exchanges of knowledge and experiences, and best practices in areas relevant to financial integration and development, such as financial regulation and supervision, financial inclusion, and payment and settlement systems.

A.5 Facilitating Movement of Skilled Labour and Business Visitors

19. The objective is to facilitate the movement of skilled labour in ASEAN began with MRAs that will allow practitioners in eight professions to practice in other ASEAN Member States through mutual recognition of their qualifications and, where appropriate, through the implementation of the ASEAN Qualifications Reference Framework (AQRF), for which referencing by the ASEAN Member States is voluntary, to support lifelong learning and enhance recognition and the ASEAN Agreement on Movement of Natural Persons (MNP). These arrangements aim to facilitate the temporary cross-border movement of natural persons and business visitors engaged in the conduct of trade in goods, trade in services, and investment.

20. Strategic measures include the following:

- i. Expand and deepen commitments under the ASEAN Agreement on MNP where appropriate; and
- ii. Reduce, if not standardise, documentation requirements.

21. If necessary, ASEAN will consider further improvements to existing MRAs and consider the feasibility of additional new MRAs to facilitate the mobility of professionals and skilled labour in the region.

A.6 Enhancing Participation in Global Value Chains

22. The broader objective of becoming a highly integrated and cohesive economy is to enhance the region's participation in global value chains (GVCs). The benefits entailed from deep regional integration include better realisation of economies of scale, collective efficiency and the organic formation of regional innovation systems.

๒๓. ห่วงโซ่มูลค่าภูมิภาคไม่ได้แยกกันจากห่วงโซ่มูลค่าโลก อย่างไรก็ตาม การพัฒนาและการเสริมสร้างความเข้มแข็งของห่วงโซ่มูลค่าภูมิภาค ซึ่งเกิดจากเศรษฐกิจที่มีการรวมตัวและเชื่อมโยงกันในระดับสูงเป็นหนทางสำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าโลกของอาเซียน สำหรับสมาชิกอาเซียนใหม่ การมีส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าภูมิภาคยังถือเป็นก้าวสำคัญในการรวมตัวเข้าสู่ห่วงโซ่มูลค่าโลกด้วย สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีระดับการพัฒนาสูงกว่า การเป็นผู้นำในห่วงโซ่มูลค่าภูมิภาคจะเป็นก้าวสำคัญไปสู่การเป็นผู้นำในระดับโลก

๒๔. องค์ประกอบอื่น ๆ ของคุณลักษณะที่ ๑ และ ๒ มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าโลกของประเทศสมาชิกอาเซียนโดยผ่านทั้งการยกเลิกข้อจำกัดต่าง ๆ ที่เป็นทางการ (การเข้าสู่ตลาดและมาตรการเลือกปฏิบัติต่าง ๆ) หรือการอำนวยความสะดวกทางการค้าและความสอดคล้องของกฎระเบียบที่ดีขึ้น แนวทางยุทธศาสตร์อื่น ๆ ในการเข้าสู่ห่วงโซ่มูลค่าโลกยังสามารถดำเนินการผ่านข้อริเริ่มต่าง ๆ อาทิ

- ๑) การทำตราสินค้าระดับภูมิภาค การจัดกิจกรรมส่งเสริมในพื้นที่ต่าง ๆ และการวางกลยุทธ์ทางการตลาดร่วมกัน
- ๒) ข้อริเริ่มด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้า ซึ่งเน้นทั้งในด้านการนำเข้าและส่งออก
- ๓) การปรับประสานมาตรฐานให้เทียบเท่าสากลและการสนับสนุนการเสริมสร้างศักยภาพในการดำเนินการได้ตามมาตรฐาน
- ๔) การแบ่งปันข้อมูลระหว่างกันให้ดีขึ้น
- ๕) การมุ่งเน้นที่มากขึ้นในเรื่องการเชื่อมโยง การลดผลกระทบจากข้อจำกัดทางการค้า และต้นทุนที่เกิดจากมาตรการที่มีใช้ภายใน และการปฏิรูปกฎระเบียบภายในประเทศ

23. Regional value chains are not mutually exclusive from GVCs. However, the development and strengthening of regional value chains, as facilitated by the formation of a highly integrated and cohesive economy, is a key way to enhance ASEAN's GVC participation but is not an alternative. For newer ASEAN Member States, participation in regional value chains can also act as a stepping-stone to their integration into GVCs. For more developed ASEAN Member States, becoming leaders in regional value chains is a stepping-stone towards leading at the global level.

24. The other elements in Characteristics 1 and 2 could contribute to enhancing ASEAN Member States' GVC participation either through the removal of formal restrictions (market access and discriminatory measures) or better trade facilitation and regulatory coherence. A more strategic approach to GVCs can also be pursued through specific initiatives such as:

- i. Regional branding, roadshows and other joint marketing strategy;
- ii. Trade facilitation initiatives focusing on both imports and exports;
- iii. Harmonisation with international standards and support for standards compliance capacity building;
- iv. Better information sharing; and
- v. Greater focus on connectivity, lessening the trade restrictive effects and costs of NTMs, and domestic regulatory reform.

ข. อาเซียนที่มีความสามารถในการแข่งขัน มีนวัตกรรม และมีพลวัต

๒๕. วัตถุประสงค์ของคุณลักษณะนี้ คือ เน้นองค์ประกอบที่จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและประสิทธิภาพการผลิตของภูมิภาค โดย (๑) ทำให้เกิดความเท่าเทียมกันในการแข่งขันแก่ทุกบริษัทผ่านทางนโยบายการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพ (๒) ส่งเสริมการสร้างและคุ้มครองความรู้ และ (๓) เพิ่มการมีส่วนร่วมของอาเซียนในห่วงโซ่มูลค่าโลก และ (๔) เสริมสร้างความเข้มแข็งของกรอบกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องและแนวทางปฏิบัติและความสอดคล้องด้านกฎระเบียบโดยรวมในระดับภูมิภาค องค์ประกอบสำคัญของอาเซียนที่มีความสามารถในการแข่งขัน มีนวัตกรรม และมีพลวัต ประกอบด้วย

ข.๑ นโยบายการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพ

๒๖. เพื่อให้อาเซียนเป็นภูมิภาคที่มีความสามารถในการแข่งขัน โดยมีตลาดที่ทำงานตามกลไกได้อย่างดี จำเป็นต้องมีการนำกฎเกณฑ์ด้านการแข่งขันมาดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เป้าหมายหลักของกฎหมายและนโยบายการแข่งขัน คือ การทำให้เกิดความเท่าเทียมกันในการแข่งขันสำหรับทุกบริษัท โดยไม่คำนึงถึงความเป็นเจ้าของกิจการ นอกจากนี้ กฎระเบียบด้านการแข่งขันที่สามารถบังคับใช้ได้ ซึ่งห้ามกิจกรรมที่ต่อต้านการแข่งขันถือเป็นแนวทางสำคัญที่จะเอื้อต่อการเปิดเสรีและการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน รวมทั้งสนับสนุนการเป็นภูมิภาคที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีนวัตกรรมมากขึ้น

๒๗. มาตรการเชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

- ๑) จัดทำนโยบายการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพโดยให้ประเทศสมาชิกอาเซียนที่ยังไม่มีกฎหมายการแข่งขันดำเนินการใช้บังคับกฎหมายการแข่งขัน และให้สมาชิกอาเซียนทุกประเทศมีการใช้บังคับกฎหมายการแข่งขันอย่างมีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศระหว่างประเทศและตามแนวทางที่อาเซียนได้ตกลงร่วมกัน
- ๒) เสริมสร้างศักยภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการแข่งขันในประเทศสมาชิกอาเซียน โดยการจัดตั้งและดำเนินกลไกด้านองค์กรที่จำเป็นสำหรับการใช้บังคับกฎหมายการแข่งขันระดับประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคและการเสริมสร้างศักยภาพ

B. A Competitive, Innovative and Dynamic ASEAN

25. The objective of this characteristic is to focus on elements that contribute to increasing the region's competitiveness and productivity by (i) engendering a level playing for all firms through effective competition policy; (ii) fostering the creation and protection of knowledge; (iii) deepening ASEAN participation in GVCs; and (iv) strengthening related regulatory frameworks and overall regulatory practice and coherence at the regional level. The key elements of a competitive, innovative and dynamic ASEAN include:

B.1 Effective Competition Policy

26. For ASEAN to be a competitive region with well-functioning markets, rules on competition will need to be operational and effective. The fundamental goal of competition policy and law is to provide a level playing field for all firms, regardless of ownership. Enforceable competition rules that proscribe anti-competitive activities are an important way to facilitate liberalisation and a unified market and production base, as well as to support the formation of a more competitive and innovative region.

27. Strategic measures include the following:

- i. Establish effective competition regimes by putting in place competition laws for all remaining ASEAN Member States that do not have them, and effectively implement national competition laws in all ASEAN Member States based on international best practices and agreed-upon ASEAN guidelines;
- ii. Strengthen capacities of competition-related agencies in ASEAN Member States by establishing and implementing institutional mechanisms necessary for effective enforcement of national competition laws, including comprehensive technical assistance and capacity building;

- ๓) ส่งเสริมการเป็นภูมิภาคที่มีความตระหนักถึงการแข่งขัน ซึ่งจะสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม โดยการพัฒนาช่องทางในการแลกเปลี่ยนและการมีส่วนร่วมอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎหมายการแข่งขัน และเพิ่มช่องทางในการเข้าถึงข้อมูลสำหรับธุรกิจ เข้าถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องผ่านเว็บไซต์ของภูมิภาคทางด้านกฎหมายและนโยบายการแข่งขัน จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้กับภาคธุรกิจและหน่วยงานภาครัฐ และศึกษาโครงสร้างอุตสาหกรรมรายสาขาและพฤติกรรมในแต่ละสาขาที่อาจมีผลกระทบต่อการแข่งขัน
- ๔) จัดทำข้อตกลงความร่วมมือในระดับภูมิภาคด้านนโยบายและกฎหมายการแข่งขัน โดยการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือการบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันเพื่อรองรับการทำธุรกรรมการค้าข้ามพรมแดนอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๕) บรรลุผลสำเร็จในการปรับประสานกฎหมายและนโยบายการแข่งขันในอาเซียนให้สอดคล้องกัน โดยพัฒนายุทธศาสตร์ระดับภูมิภาคที่ปรับสู่แนวทางเดียวกัน
- ๖) มีการปรับข้อบทในส่วนนโยบายการแข่งขันซึ่งอาเซียนได้มีการเจรจาภายใต้ความตกลงการค้าเสรีต่าง ๆ กับคู่เจรจาและประเทศคู่ค้าอื่น ๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายและกฎหมายการแข่งขันในอาเซียน เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางด้านนโยบายและกฎหมายการแข่งขันในภูมิภาค และ
- ๗) ดำเนินการต่อเนื่องในการเสริมสร้างนโยบายและกฎหมายการแข่งขันในอาเซียน โดยคำนึงถึงแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศระหว่างประเทศ

ข.๒ การคุ้มครองผู้บริโภค

๒๘. การคุ้มครองผู้บริโภคเป็นส่วนสำคัญของการเป็นตลาดที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และเป็นธรรม โดยผู้บริโภคต้องการที่จะมีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลอย่างเพียงพอเพื่อใช้ในการตัดสินใจ การเยียวยาที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงสินค้าและบริการที่เป็นไปตามข้อกำหนดด้านมาตรฐานและความปลอดภัย ทั้งนี้ การค้าข้ามพรมแดนที่เพิ่มขึ้น พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และรูปแบบการค้าใหม่ ๆ ซึ่งเป็นผลมาจากโลกาภิวัตน์ และความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี ทำให้รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ต้องแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ ในการคุ้มครองและส่งเสริมผลประโยชน์ของผู้บริโภค จึงจำเป็นต้องมีระบบการคุ้มครองผู้บริโภคที่ครอบคลุมทุกมิติ และมีประสิทธิภาพในระดับประเทศและภูมิภาค โดยบังคับใช้ผ่านกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ กลไกการเยียวยา และการสร้างความตระหนักของสาธารณะ

- iii. Foster a “competition-aware” region that supports fair competition, by establishing platforms for regular exchange and engagement, encouraging competition compliance and enhanced access to information for businesses, reaching out to relevant stakeholders through an enhanced regional web portal for competition policy and law, outreach and advocacy to businesses and government bodies, and sector-studies on industry structures and practices that affect competition;
- iv. Establish Regional Cooperation Arrangements on competition policy and law by establishing competition enforcement cooperation agreements to effectively deal with cross-border commercial transactions;
- v. Achieve greater harmonisation of competition policy and law in ASEAN by developing a regional strategy on convergence;
- vi. Ensure alignment of competition policy chapters that are negotiated by ASEAN under the various FTAs with Dialogue Partners and other trading nations with competition policy and law in ASEAN to maintain consistency on the approach to competition policy and law in the region; and
- vii. Continue to enhance competition policy and law in ASEAN taking into consideration international best practices.

B.2 Consumer Protection

28. Consumer protection is an integral part of a modern, efficient, effective and fair market place. Consumers will demand the right of access to: adequate information to enable them to make informed choices, effective redress, and products and services that meet standard and safety requirements. Increased cross-border trade, use of e-Commerce and other new trading methods resulting from globalisation and technological advancement require governments to find innovative ways of protecting and promoting the interests of consumers. This will require comprehensive and well-functioning national and regional consumer protection systems enforced through effective legislation, redress mechanisms and public awareness.

๒๙. มาตรการเชิงยุทธศาสตร์มี ดังนี้

- ๑) จัดทำกรอบด้านการคุ้มครองผู้บริโภคร่วมกันของอาเซียน โดยผ่านการมีกฎหมาย การคุ้มครองผู้บริโภคในระดับที่สูงขึ้น ปรับปรุงการบังคับใช้และการควบคุมดูแลกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค และการมีกลไกการเยียวยารวมถึงกลไก ทางเลือกต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาข้อพิพาท
- ๒) ส่งเสริมการสร้างศักยภาพและให้ความรู้แก่ผู้บริโภคในระดับที่สูงขึ้น โดยสนองตอบประเด็นที่เป็นข้อกังวลของผู้บริโภคและเพิ่มพูนความรู้ รวมทั้งให้ข้อมูลแก่ผู้บริโภค
- ๓) สร้างความเชื่อมั่นที่เพิ่มขึ้นให้แก่ผู้บริโภค และการทำธุรกรรมเชิงพาณิชย์ ข้ามพรมแดนโดยเสริมสร้างความเข้มแข็งในการบังคับใช้ข้อกำหนดด้านความปลอดภัยของสินค้า การมีส่วนร่วมของผู้แทนผู้บริโภคที่มากขึ้น และการส่งเสริม การบริโภคอย่างยั่งยืน
- ๔) ส่งเสริมประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผู้บริโภคในนโยบายด้านต่าง ๆ ของอาเซียน โดยผ่านการประเมินผลกระทบของนโยบายคุ้มครองผู้บริโภคและการพัฒนา นโยบายที่ใช้องค์ความรู้เป็นฐาน และ
- ๕) ส่งเสริมมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคในสินค้าและบริการต่าง ๆ เช่น การเงิน พาณิชนียอิเล็กทรอนิกส์ การขนส่งทางอากาศ พลังงาน และโทรคมนาคม

๒.๓ การเสริมสร้างความร่วมมือด้านสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

๓๐. ทรัพย์สินทางปัญญา (ไอพี) มีบทบาทสำคัญในการทำให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจในระดับประเทศและภูมิภาค การคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา (ไอพีอาร์) เป็นเรื่องที่สำคัญต่อประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อก้าวสู่ระดับการพัฒนาทางเทคโนโลยีที่สูงขึ้น ทั้งในการส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยี และในการกระตุ้นการสร้างนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้ แนวทางสำหรับ ๑๐ ปีถัดไปจะอยู่บนพื้นฐานของความจำเป็นในการสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจในภูมิภาคด้วยการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาและความสามารถในการสร้างสรรค์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่นโยบายทรัพย์สินทางปัญญาระดับประเทศควรจะพัฒนาในลักษณะที่สอดคล้องกัน ทั้งในด้านเทคนิคและขั้นตอนปฏิบัติ ทั้งนี้ สำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียนได้นำรูปแบบและแนวทางปฏิบัติทางธุรกิจที่ทันสมัยมาใช้ในการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในระดับสากลแก่ลูกค้าทั้งในระดับประเทศและภูมิภาค ซึ่งในอนาคต เศรษฐกิจโลกจะมีการแข่งขันและประสิทธิภาพการผลิตที่สูงขึ้น เนื่องจากทรัพย์สินทางปัญญาเป็นหนึ่งในปัจจัยสนับสนุนเพื่อมุ่งสู่การเพิ่มปริมาณและมูลค่าการส่งออก การไหลเวียนของการลงทุนทั้งในและต่างประเทศ และลำดับความสามารถในการแข่งขันระดับโลกที่เพิ่มสูงขึ้น

29. Strategic measures include the following:

- i. Establish a common ASEAN consumer protection framework through higher levels of consumer protection legislation, improve enforcement and monitoring of consumer protection legislation, and make available redress mechanisms, including alternative dispute resolution mechanisms;
- ii. Promote a higher level of consumer empowerment and knowledge by addressing consumer concerns as well as enhancing consumer knowledge and advocacy;
- iii. Build higher consumer confidence and cross-border commercial transactions by strengthening product safety enforcement, stronger participation of consumer representatives, and promotion of sustainable consumption;
- iv. Encourage consumer-related matters in ASEAN policies through impact assessment of consumer protection policies and development of knowledge-based policies; and
- v. Promote consumer protection measures in products and services sectors such as finance, e-Commerce, air transport, energy, and telecommunications.

B.3 Strengthening Intellectual Property Rights Cooperation

30. Intellectual Property (IP) has an important role in contributing to the achievement of national and regional socio-economic development goals. Protecting intellectual property rights (IPR) is critical for ASEAN Member States to move higher up in the technology ladder, in encouraging transfer of technology, and in stimulating innovation and creativity. The approach in the next ten years will be based on the need to support the economic development in the region through effective use of IP and creativity. National IP regimes should achieve full technical and procedural convergence, and IP Offices have adopted modern business models and practices that enable provision of efficient and effective “world class” services to clients at the national and regional levels. The future landscape will be more competitive and productive as IP is one of the contributory factors towards enhancing the volume and value of exports, flows of domestic and foreign direct investment and improved global competitiveness rankings.

๓๑. มาตรการเชิงยุทธศาสตร์มี ดังนี้

- ๑) สร้างความเข้มแข็งของสำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาและพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อให้เกิดการพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญาของอาเซียนที่เข้มแข็งมากขึ้น ด้วยการดำเนินการตามมาตรการหลัก ดังนี้
 - (ก) ปรับปรุงบริการด้านทรัพย์สินทางปัญญา โดยเฉพาะในเรื่องสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า และการออกแบบอุตสาหกรรม
 - (ข) เพิ่มกิจกรรมการทำงานร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อลดภาระงานของสำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาและลดความซ้ำซ้อนของกิจกรรมต่าง ๆ
 - (ค) ส่งเสริมการปรับปรุงบริการด้านทรัพย์สินทางปัญญา ในแง่การตรงต่อเวลา และคุณภาพของผลงาน
 - (ง) ดำเนินการเข้าเป็นภาคีสันติสัญญาความร่วมมือด้านสิทธิบัตร (พีซีที) พิธีสารมาดริดด้านการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศ และความตกลงเฮกด้านการจดทะเบียนการออกแบบผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ ให้เสร็จสิ้นรวมทั้งพยายามที่จะเข้าเป็นภาคีสันติสัญญาสิงคโปร์ว่าด้วยเครื่องหมายการค้า (เอสทีแอลที) และสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านทรัพย์สินทางปัญญาอื่น ๆ ในกรอบองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (ไวโป) และ
 - (จ) พัฒนาโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องเครื่องหมายการค้า สิทธิบัตร และการออกแบบอุตสาหกรรม ผ่านระบบการเรียนรู้ทางอิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน โดยให้ความสำคัญเป็นพิเศษสำหรับประเทศกัมพูชา สปป.ลาว และเมียนมา
- ๒) พัฒนาเวทีและโครงสร้างพื้นฐานด้านทรัพย์สินทางปัญญาในระดับภูมิภาค ด้วยการดำเนินการหลัก ดังนี้
 - (ก) พัฒนาเครือข่ายใหม่ ๆ ในการให้บริการด้านทรัพย์สินทางปัญญาร่วมกันในภูมิภาค โดยครอบคลุมถึงหน่วยงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีและหน่วยงานสนับสนุนด้านเทคโนโลยีนวัตกรรมต่าง ๆ (คลังข้อมูลสิทธิบัตร) โดยเน้นเรื่องการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาในเชิงพาณิชย์และการสร้างความเชื่อมโยงของตลาดทรัพย์สินทางปัญญาที่มีอยู่หรือตลาดใหม่ ๆ ในประเทศสมาชิกอาเซียน

31. Strategic measures include the following:

- i. Strengthen IP offices and build IP Infrastructure, in order to ensure the development of a more robust ASEAN IP system, through the following key measures:
 - a. Improve IP services, particularly in the areas of patents, trademarks and industrial designs;
 - b. Expand work-sharing activities among ASEAN Member States to reduce the workload of IP Offices and duplication of activities;
 - c. Promote improvement of IP services in term of timeliness and quality of output;
 - d. Complete accession to the Patent Cooperation Treaty (PCT), Madrid Protocol, Hague Agreement and endeavour to undertake accession to the Singapore Treaty on the Law on Trademarks (STLT) and other World Intellectual Property Organization (WIPO)-administered international treaties; and
 - e. Develop competency-based training programmes for trademarks, patents and industrial designs through the virtual ASEAN IP Academy, with a focus on Cambodia, Lao PDR and Myanmar.
- ii. Develop regional IP platforms and infrastructure, through the following key measures:
 - a. Develop new networks of integrated IP services for the region, including technology transfer offices and innovation technology support offices (patent libraries) focusing on commercialisation and linking existing or new virtual IP marketplaces of ASEAN Member States;

- (ข) ปรับปรุงการให้บริการของประเทศสมาชิกอาเซียนผ่านบริการออนไลน์ที่เชื่อมโยงกัน รวมถึงระบบสืบค้นข้อมูลสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้าและการออกแบบอุตสาหกรรม ตลอดจนระบบการยื่นจดทะเบียนออนไลน์
 - (ค) ปรับปรุงและมีการบริหารจัดการเว็บไซต์ฐานข้อมูลด้านทรัพย์สินทางปัญญาของอาเซียนไว้ที่ส่วนกลาง เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลด้านทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งรวมถึงสถิติต่าง ๆ มีความถูกต้องแม่นยำและมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอย่างสม่ำเสมอ (เช่น จำนวนการยื่นจดทะเบียน การขึ้นทะเบียน การรับจดทะเบียน และระยะเวลาในการดำเนินการจดทะเบียน) และ
 - (ง) นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (ไอที) ที่ทันสมัยมาใช้ เพื่อปรับปรุงคุณภาพของบริการ โดยครอบคลุมการพัฒนาระบบการแปลด้วยคอมพิวเตอร์สำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านสิทธิบัตร รวมถึงฐานข้อมูลสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้าในระดับภูมิภาค
- ๓) ขยายระบบนิเวศน์ด้านทรัพย์สินทางปัญญาของอาเซียน ด้วยมาตรการหลักดังนี้
- (ก) จัดตั้งเครือข่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ในอาเซียน (สำนักงานทรัพย์สินทางปัญญา ศาลทรัพย์สินทางปัญญา ศุลกากร และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา) เพื่อยกระดับความร่วมมือด้านการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาที่มีประสิทธิภาพในระดับภูมิภาคและส่งเสริมการสร้างความเคารพต่อทรัพย์สินทางปัญญา
 - (ข) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน องค์กรด้านทรัพย์สินทางปัญญา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ทั้งในภูมิภาคและภาคีภายนอก และ
 - (ค) เพิ่มศักยภาพบุคลากรด้านทรัพย์สินทางปัญญาของอาเซียนผ่านการศึกษาเกี่ยวกับระบบการรับรองในระดับภูมิภาค
- ๔) เสริมสร้างกลไกระดับภูมิภาคในการส่งเสริมการสร้างสรรค์และการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาในเชิงพาณิชย์ โดยรวมถึงการพัฒนาแผนงานสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย และสาขาสร้างสรรค์ต่าง ๆ ผ่านมาตรการหลัก ดังนี้

- b. Improve service delivery of ASEAN Member States through connected online services, including patent, trademark and design search systems, and online filing systems;
 - c. Improve and centralise the management of the ASEAN IP Portal by ensuring that IP information, including statistical data, is accurate and regularly updated (e.g. number of filings, registrations, grants, pendency periods); and
 - d. Adopt information technology (IT) modernisation to improve quality of services, including the development of an automated translation system for sharing of patent information, and regional patent and trademark databases.
- iii. Expand the ASEAN IP Ecosystem, through the following key measures:
- a. Establish an ASEAN network of offices (IP, judiciary, customs and other enforcement agencies) to enhance effective cooperation on the regional IPR enforcement and to promote building respect for IP;
 - b. Enhance engagement with private sector, IP associations, and other stakeholders within the region and external parties; and
 - c. Increase the capacity of ASEAN IP practitioners through a study on a regional accreditation system.
- iv. Enhance regional mechanisms to promote asset creation and commercialisation, including the development of supporting schemes for MSMEs and creative sectors through the following key measures

- (ก) เพิ่มความตระหนักและความเคารพต่อทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อส่งเสริมการคุ้มครองและการใช้ประโยชน์ รวมถึงโครงการจูงใจต่าง ๆ สำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย ตลอดจนสาขาสร้างสรรค์ต่าง ๆ
- (ข) พัฒนาบริการด้านการประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อสร้างความตระหนักถึงมูลค่าของทรัพย์สินทางปัญญาในฐานะสินทรัพย์ทางการเงิน
- (ค) ส่งเสริมสินค้าที่มีสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในเชิงพาณิชย์ในอาเซียน ผ่านการปรับปรุงศักยภาพของสาขาที่มีความสามารถในการผลิตในการพัฒนายุทธศาสตร์การคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาและการสร้างแบรนด์สินค้า และ
- (ง) ส่งเสริมกลไกการคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมท้องถิ่น (จีอาร์ทีเคทีซีไอ) รวมทั้งให้ความช่วยเหลือด้านการคุ้มครองสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวในตลาดอาเซียนและตลาดต่างประเทศ

ข.๔ การเติบโตซึ่งขับเคลื่อนด้วยผลผลิตภาพ นวัตกรรม การวิจัยและพัฒนา และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในเชิงพาณิชย์

- ๓๒. ความสามารถในการแข่งขันระยะยาวของอาเซียนจะขึ้นอยู่กับการปรับปรุงผลผลิตภาพของแรงงานและผลการดำเนินงานด้านผลผลิตภาพของปัจจัยการผลิตโดยรวมหากในขณะนี้อาเซียนกำลังเพิ่มการเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่มูลค่าโลก โดยผลผลิตภาพแรงงานและผลผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมจะถูกกำหนดโดยประสิทธิภาพในการใช้ปัจจัยการผลิต รวมทั้งความก้าวหน้าขององค์ความรู้ นวัตกรรมและความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี
- ๓๓. ด้วยบทบาทสำคัญของการประยุกต์ใช้และการแพร่กระจายของเทคโนโลยี รวมทั้งนวัตกรรมในการเติบโตของผลผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขันระยะยาวของอาเซียน ประเทศสมาชิกอาเซียนจำเป็นต้องร่วมกันปรับปรุงนวัตกรรมและความสามารถด้านเทคโนโลยี โดยความท้าทายในการมุ่งสู่การเป็นอาเซียนที่มีนวัตกรรมมากขึ้น คือการลงทุนในการวิจัยและพัฒนา (อาร์แอนด์ดี) และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ รวมถึงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสภาพแวดล้อมด้านองค์กรและนโยบาย (เช่น ระบบสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพ การแพร่กระจายเทคโนโลยีและนวัตกรรม ทั้งนี้ ความพยายามในการกำหนดมาตรการเชิงยุทธศาสตร์ต่อไปจะส่งเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของอาเซียน

- a. Improve awareness and respect of IP to promote its protection and utilisation, including incentive schemes for MSMEs and creative sectors;
- b. Develop IP valuation services to create awareness of the value of IP as a financial asset;
- c. Promote the commercialisation of geographical indication (GI) products in ASEAN by improving the capacity of the productive sector in the development of protection and branding strategies; and
- d. Promote a protection mechanism for GIs and genetic resources, traditional knowledge, and traditional cultural expressions (GRTKTCE) and assist in their protection in ASEAN and in foreign markets.

B.4 Productivity-Driven Growth, Innovation, Research and Development, and Technology Commercialisation

- 32. ASEAN's long-term competitiveness rests on significantly improving ASEAN Member States' labour productivity and total factor productivity performance if ASEAN is going to move up the GVCs. Labour productivity and total factor productivity, in turn, are determined by efficiency in the use of inputs, and advancement of knowledge, innovation and technological progress.
- 33. Given the critical role of technology adaptation and diffusion, as well as innovation in ASEAN's productivity growth and long-term competitiveness, ASEAN Member States need to take a concerted effort to improve their innovation and technological capability. The challenge towards a more innovative ASEAN is in terms of investment in research and development (R&D) and human capital development, and the strengthening of the policy and institutional environment (e.g. IPR regime) for quality assurance, technology diffusion and innovation. Efforts to address the following strategic measures could contribute to enhancing ASEAN's competitiveness:

- ๑) ส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างนักวิชาการ สถาบันวิจัย และภาคเอกชน เพื่อพัฒนาความสามารถและสร้างช่องทางที่มีประสิทธิภาพในการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในเชิงพาณิชย์
 - ๒) เสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อยในอาเซียน โดยการนำเครื่องมือและวิธีการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้
 - ๓) ส่งเสริมระบบสนับสนุนและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการบ่มเพาะทรัพยากรมนุษย์ที่ฉลาด มีความคิดสร้างสรรค์ และสามารถเคลื่อนย้ายได้ ซึ่งจะก่อให้เกิดความก้าวหน้าจากการสร้างสรรค์และประยุกต์ใช้ความรู้
๓๔. เพื่อส่งเสริมนวัตกรรม มีความจำเป็นต้องให้ความสำคัญมากขึ้นต่อการพัฒนาโลกทั้งในระดับประเทศและข้ามพรมแดน ซึ่งจะส่งเสริมมาตรการเชิงยุทธศาสตร์ ดังนี้
- ๑) การแบ่งปันข้อมูลและการสร้างเครือข่ายเพื่อกระตุ้นความคิดและการสร้างสรรค์ในระดับมหาวิทยาลัยและในระดับธุรกิจ
 - ๒) ให้ความสำคัญมากขึ้นกับการประกอบการและการพัฒนาหลักสูตรบ่มเพาะทางธุรกิจเพื่อการพาณิชย์
 - ๓) ส่งเสริมสภาพแวดล้อมด้านนโยบายภายในอาเซียนที่เอื้อต่อการถ่ายโอนและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงนโยบายการเงินและนโยบายที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเงินซึ่งจะสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ทั้งในบริษัทท้องถิ่นและบริษัทต่างชาติภายในภูมิภาค
 - ๔) เน้นสนับสนุนการพัฒนาอุทยานเพื่อการวิจัยและเทคโนโลยี ห้องทดลองเพื่อการวิจัยของมหาวิทยาลัย รัฐบาล และ/หรือ บริษัทร่วมทุน ศูนย์การวิจัยและพัฒนา รวมทั้งสถาบันและศูนย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในลักษณะเดียวกัน
 - ๕) พัฒนาและเสริมสร้างความเชื่อมโยงของอาเซียนกับเครือข่ายการวิจัยและพัฒนาในระดับโลกและภูมิภาค
 - ๖) ส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาในภูมิภาคให้เข้มแข็งขึ้น

- i. Promote strategic partnerships among the academia, research institutions and the private sector towards developing capabilities and creating an effective channel for technology transfer and commercialisation;
 - ii. Strengthen the competitiveness of the MSMEs sector in ASEAN through the application of science and technology (S&T) tools and methodologies; and
 - iii. Enhance the support system and enabling environment to nurture a highly mobile, intelligent and creative human resource that thrives on knowledge creation and application.
34. To promote innovation, more attention needs to be given to the development of national and cross-border mechanisms that promote the following strategic measures:
- i. Information sharing and networking to stimulate ideas and creativity at the universities and business-level;
 - ii. Place a greater focus on entrepreneurship, and development of business incubator programmes for commercialisation;
 - iii. Foster a hospitable intra-ASEAN policy environment for technology transfer, adaptation and innovation, including increased level of as well as supportive fiscal and non-fiscal policies for R&D in both local and foreign owned firms in the region;
 - iv. Focus support on the development of research and technology parks, joint corporate, government and/or university research laboratories, R&D centres, and similar science and technology institutions and centres;
 - v. Develop and strengthen ASEAN linkages to global and regional R&D networks;
 - vi. Promote strong IPR protection in the region; and

- ๗) ส่งเสริมโครงการที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของอาเซียนในห่วงโซ่มูลค่าโลกและภูมิภาค เครือข่ายการผลิต รวมถึงโครงการต่าง ๆ และการส่งเสริมร่วมกันซึ่งจะดึงดูดบริษัทชั้นนำด้านเทคโนโลยีในการเข้ามาตั้งร้านประกอบการในภูมิภาค พัฒนาการรวมกลุ่มอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมสนับสนุน และปรับปรุงการเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐานทั้งด้านกายภาพ และด้านองค์กรภายในภูมิภาค และภูมิภาคอื่นของโลก

ข.๕ ความร่วมมือด้านภาษีอากร

- ๓๕. ความร่วมมือด้านภาษีอากรเป็นหนึ่งในองค์ประกอบหลักที่สนับสนุนขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียน โดยการจัดการกับประเด็นอุปสรรคด้านการคลัง ซึ่งมาตรการที่อยู่ระหว่างดำเนินการและมาตรการใหม่ที่จะดำเนินการในอนาคตประกอบด้วย
 - ๑) ความพยายามร่วมกันที่จะสนับสนุนการดำเนินการเพื่อจัดทำความตกลงอนุสัญญาภาษีซ้อนให้แล้วเสร็จและการปรับปรุงเครือข่ายความตกลงเพื่อแก้ไขปัญหาการเก็บภาษีซ้ำซ้อน และการดำเนินการในการขยายขอบเขตโครงสร้างภาษีหัก ณ ที่จ่ายเท่าที่เป็นไปได้ เพื่อส่งเสริมการขยายฐานนักลงทุนในตลาดตราสารหนี้ในภูมิภาคอาเซียน
 - ๒) ปรับปรุงการดำเนินงานด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลโดยสอดคล้องกับมาตรฐานสากล
 - ๓) ทหารือเกี่ยวกับมาตรการในการแก้ไขปัญหาการปรับรายได้ฐานภาษีและโยกย้ายกำไร เพื่อให้มั่นใจว่า จะมีสถานะทางการคลังที่ดี
 - ๔) พิจารณาความเป็นไปได้ในการนำหมายเลขประจำตัวของผู้เสียภาษีโลกมาใช้เพื่อปรับปรุงการจัดเก็บภาษีและขยายขอบเขตการติดตามการทำธุรกรรม และ
 - ๕) พิจารณาความเป็นไปได้ในการสร้างความร่วมมือในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต และแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าทั่วไปที่สามารถจัดเก็บภาษีสรรพสามิตระหว่างประเทศสมาชิก

ข.๖ ธรรมาภิบาล

- ๓๖. อาเซียนตระหนักถึงความจำเป็นในการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ ที่มีพลวัตมากขึ้น โดยมาตรการเชิงยุทธศาสตร์มี ดังนี้

- vii. Promote programmes that enhance ASEAN participation in global and regional value chains and production networks, including programmes and joint promotions that attract leading technology firms to set up shop in region, develop industrial clusters and support industries, and improved physical and institutional connectivity within the region and with the rest of the world.

B.5 Taxation Cooperation

- 35. Tax cooperation serves as one of the key elements to support regional competitiveness in ASEAN by addressing the issue of fiscal barriers. Several ongoing and future measures have been committed to be undertaken, including:
 - i. Concerted efforts to support the completion and improvement of network of bilateral tax agreements to address the issues of double taxation, and work towards the enhancement of withholding tax structure, where possible, to promote the broadening of investor base in ASEAN debt issuance;
 - ii. Improve the implementation of exchange of information in accordance with international standards;
 - iii. Discuss measures to address the issue of base erosion and profit shifting to ensure fiscal health;
 - iv. Explore the possibility of global taxpayers' identification number to improve tax collection and enhance monitoring of transactions; and
 - v. Explore the possibility of collaboration in excise taxation and information sharing among ASEAN Member States on common excisable products.

B.6 Good Governance

- 36. ASEAN recognises the need to continue engaging the various stakeholders to build a more dynamic AEC 2025. Strategic measures include the following:

- ๑) ส่งเสริมให้อาเซียนสามารถตอบสนองได้มากขึ้น โดยเสริมสร้างธรรมาภิบาลผ่านความโปร่งใสของภาครัฐและการมีส่วนร่วมกับภาคเอกชนที่มากขึ้น และ
- ๒) เสริมสร้างการมีส่วนร่วมกับภาคเอกชน รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ เพื่อปรับปรุงความโปร่งใสและการสอดประสานกันของนโยบายภาครัฐกับการดำเนินการของภาคธุรกิจในอุตสาหกรรมและสาขาต่าง ๆ ภายในภูมิภาคอาเซียน

ข.๗ กฎระเบียบที่มีประสิทธิผล ประสิทธิภาพ ความสอดคล้องและการตอบสนอง และแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบ

- ๓๗. สภาพแวดล้อมด้านกฎระเบียบมีผลกระทบอย่างมากต่อพฤติกรรมและการประกอบธุรกิจของบริษัทต่าง ๆ การขับเคลื่อนไปสู่อาเซียนที่มีความสามารถในการแข่งขัน มีพลวัตนวัตกรรมและการเติบโตอย่างเข้มแข็งจะนำมาซึ่งกฎระเบียบที่ไม่เลือกปฏิบัติ ส่งเสริมการแข่งขัน มีประสิทธิผล มีความสอดคล้อง และเอื้อต่อความเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งระบบกฎระเบียบที่มีการตอบสนองและน่าเชื่อถือ ซึ่งเป็นไปตามหลักปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบ โดยที่กฎระเบียบมีความสำคัญต่อกลไกทางสังคมและเศรษฐกิจ ความท้าทายสำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน คือ การจัดการกับปัญหาที่ระบุไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่สามารถลดค่าใช้จ่ายจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบให้น้อยลงที่สุด รวมทั้งป้องกันการบิดเบือนและความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นได้จากกฎระเบียบต่าง ๆ
- ๓๘. การรวมตัวทางเศรษฐกิจของภูมิภาคทำให้อาเซียนส่วนใหญ่จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงและปรับนโยบายและกฎระเบียบ โดยคำนึงถึงระดับการพัฒนาที่แตกต่างกัน ความจริงแล้ว ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คือ กระบวนการปรับปรุงด้านกฎระเบียบและองค์การร่วมกันของประเทศสมาชิกอาเซียนในแง่ของการแข่งขันระดับโลก รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงและข้อบังคับต่าง ๆ ทางสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยี ประเทศสมาชิกอาเซียนจำเป็นต้องมีระบบกฎระเบียบที่มีความทันสมัย เข้มแข็ง มีประสิทธิผล มีความสอดคล้อง โปร่งใส น่าเชื่อถือ และมีแนวคิดก้าวหน้าในแง่โครงสร้างและการออกแบบกฎระเบียบ รวมทั้งกระบวนการใช้บังคับกฎระเบียบ นอกจากนี้อาเซียนตระหนักถึง ความจำเป็นของการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภาคส่วนต่าง ๆ ในการสร้างให้ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ มีพลวัตมากขึ้น โดยเฉพาะความจำเป็นในการส่งเสริมให้อาเซียนมีการตอบสนองมากขึ้น ด้วยการเสริมสร้างธรรมาภิบาลผ่านความโปร่งใสของภาครัฐ และการมีส่วนร่วมกับภาคเอกชนมากขึ้น

- i. Promote a more responsive ASEAN by strengthening governance through greater transparency in the public sector and in engaging with the private sector; and
- ii. Enhance engagement with the private sector as well as other stakeholders to improve the transparency and synergies of government policies and business actions across industries and sectors in the ASEAN region.

B.7 Effective, Efficient, Coherent and Responsive Regulations, and Good Regulatory Practice

- 37. The regulatory environment has substantial impact on the behaviour and performance of companies. The drive towards a competitive, dynamic, innovative and robustly growing ASEAN entails that the regulations are non-discriminatory, pro-competitive, effective, coherent and enabling of entrepreneurship, and the regulatory regime responsive and accountable whereby GRP is embedded. As regulations are essential for the proper functioning of society and economy, the challenge for ASEAN Member States is to ensure that they effectively address the identified problem while minimising the cost of compliance to, as well as preventing unwarranted distortions and inconsistency arising from, the regulations.
- 38. Regional economic integration necessitates policy and regulatory changes and refinements in most, if not all, ASEAN Member States, taking into consideration their different levels of development. Indeed, in many ways, the AEC is a concerted regulatory and institutional improvement process for ASEAN Member States. In view of global competition and of social, economic and technological changes and imperatives, ASEAN Member States need to ensure that the regulatory regime is relevant, robust, effective, coherent, transparent, accountable, and forward looking in terms of regulatory structures and design, as well as implementation processes. In addition, ASEAN recognises the need to continue engaging the various stakeholders to build a more dynamic AEC 2025, in particular, the need to promote a more responsive ASEAN by strengthening governance through greater transparency in the public sector and in engaging with the private sector.

๓๙. มาตรการเชิงยุทธศาสตร์ประกอบด้วย

- ๑) มีกฎระเบียบที่สนับสนุนการแข่งขัน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และไม่เลือกปฏิบัติ
- ๒) ดำเนินแผนงานระดับภูมิภาคอย่างสม่ำเสมอในการทบทวนกระบวนการ และวิธีการบังคับใช้กฎระเบียบที่มีอยู่เพื่อลดขั้นตอนลงอีก และให้ข้อเสนอแนะในการปรับแก้ไขและเพิ่มมาตรการอื่น ๆ ที่เหมาะสม ซึ่งอาจรวมถึงการยกเลิกกฎระเบียบหากจำเป็น
- ๓) จัดตั้งองค์กรในการหารือเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบ และแจ้งให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภาคส่วนต่าง ๆ ทราบเกี่ยวกับการหารือด้านกฎระเบียบ เพื่อระบุปัญหาและแนวทางแก้ไขทางเทคนิค รวมทั้งช่วยสร้างความเห็นร่วมกันในการปฏิรูปกฎระเบียบ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับภาคเอกชน รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ช่วยให้เกิดความสอดคล้องกันด้านกฎระเบียบ เพิ่มความโปร่งใสและความประสานสอดคล้องกันมากขึ้นของนโยบายภาครัฐกับกิจกรรมทางธุรกิจในทุกอุตสาหกรรมและสาขาในภูมิภาคอาเซียน
- ๔) วาระด้านกฎระเบียบ อาจรวมถึงการตั้งเป้าหมายและหลักเกณฑ์ชีวิตที่สำคัญ ซึ่งเอื้ออำนวยต่อการประเมินสภาพแวดล้อมด้านกฎระเบียบอย่างสม่ำเสมอ และการทบทวนความคืบหน้าและผลกระทบในภูมิภาคเป็นระยะ ๆ
- ๕) ดำเนินโครงการเสริมสร้างศักยภาพตามเป้าหมายที่กำหนด ร่วมกับหุ้นส่วนทางวิชาการ เช่น องค์กรเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา และสถาบันวิจัยทางเศรษฐกิจเพื่ออาเซียนและเอเชียตะวันออกเฉียง เพื่อช่วยเหลือประเทศสมาชิกอาเซียนในการริเริ่มการปฏิรูปกฎระเบียบ โดยคำนึงถึงความแตกต่างของระดับการพัฒนา ความจำเป็นต่อการพัฒนา และนโยบายด้านกฎระเบียบของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน

๓.๘ การพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

๔๐. อาเซียนตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของยุทธศาสตร์การเติบโตของภูมิภาค โดยการปกป้องสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติจะช่วยสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งการสนับสนุนทางเศรษฐกิจต่อการปกป้องสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติจะเกิดขึ้นในทางกลับกันด้วย อาเซียนจะส่งเสริมการพัฒนาสีเขียวอย่างจริงจัง โดยการพัฒนาวาระการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน ซึ่งสนับสนุนการใช้พลังงานสะอาดและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งพลังงานทดแทนด้วยเทคโนโลยีสีเขียว ตลอดจนส่งเสริมการบริโภคและการผลิตอย่างยั่งยืน โดยให้รวมเรื่องนี้ไว้ในแผนพัฒนา

39. Strategic measures include the following:

- i. Ensure that regulations are pro-competitive, commensurate with objectives, and non-discriminatory;
- ii. Undertake regular concerted regional programmes of review of existing regulatory implementation processes and procedures for further streamlining and, where necessary, recommendations for amendments and other appropriate measures, which may include termination;
- iii. Institutionalise GRP consultations and informed regulatory conversations with various stakeholders in order to identify problems, come up with technical solutions, and help build consensus for reform. Enhancing engagement with the private sector as well as other stakeholders contributes to regulatory coherence, increased transparency and greater synergies of government policies and business actions across industries and sectors in the ASEAN region;
- iv. The regulatory agenda may include the setting of both targets and milestones in order to facilitate a regular assessment of the regulatory landscape, and periodic review of progress and impacts in the region; and
- v. Undertake targeted capacity building programmes with knowledge partners such as the Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) and ERIA to assist ASEAN Member States in the regulatory reform initiatives, which takes into account the different development levels, development needs and regulatory policy space of each ASEAN Member State.

B.8 Sustainable Economic Development

40. ASEAN recognises the importance of sustainable economic development as an integral part of the region's growth strategy. Protection of the environment and natural resources supports economic growth and vice versa. ASEAN would actively promote green development by developing a sustainable growth agenda that promotes the use of clean energy and related technologies, including renewable energy through green technology, as well as enhances sustainable consumption and production, and including it in national development plans.

๔๑. มาตรการเชิงยุทธศาสตร์มี ดังนี้

- ๑) เน้นนโยบายที่สนับสนุนพลังงานทดแทนและกำหนดเป้าหมายร่วมที่เป็นไปตามนโยบาย
- ๒) พัฒนารอบงานเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพและที่ใช้คาร์บอนต่ำมาใช้ ตลอดจนขอความสนับสนุนจากนานาชาติเพื่อสร้างความเชื่อมั่นว่าอาเซียนจะสามารถเข้าถึงกลไกที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีคาร์บอนต่ำได้ด้วยต้นทุนที่ต่ำลง
- ๓) ส่งเสริมการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพสำหรับการขนส่ง รวมถึงการค้าเสรีของเชื้อเพลิงชีวภาพภายในภูมิภาคและการลงทุนในการวิจัยและพัฒนาเชื้อเพลิงชีวภาพรุ่นที่ ๓
- ๔) ส่งเสริมความเชื่อมโยงภายในอาเซียน รวมทั้งความเชื่อมโยงผ่านการซื้อขายไฟฟ้าระหว่างประเทศสมาชิก ตามกรอบงานของเครือข่ายระบบสายส่งไฟฟ้าของอาเซียน (เอพีจี) และความร่วมมือด้านก๊าซปิโตรเลียมเหลว (แอลเอ็นจี) ภายใต้การเชื่อมโยงโครงข่ายท่อส่งก๊าซธรรมชาติของอาเซียน (ทีเอจีพี)
- ๕) กำหนดเงื่อนไขการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อช่วยเพิ่มการผลิตและลดความสูญเสียหลังการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการที่คาดการณ์ว่า จะมีในอนาคต และให้เกิดความมั่นคงทางอาหาร รวมทั้งทบทวนแผนงานการลงทุนที่มีอยู่ในปัจจุบัน และสนองตอบความต้องการในการลงทุนสาขาอาหารและสาขาเกษตร
- ๖) พัฒนาเทคโนโลยีใหม่ที่เหมาะสม แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ และระบบการบริหารจัดการที่สร้างความมั่นใจในความปลอดภัยด้านอาหารและรองรับประเด็นสุขภาพ โรคภัย และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในสาขาย่อยที่มีการเติบโตอย่างรวดเร็ว ได้แก่ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ปศุสัตว์ และพืชสวน
- ๗) ส่งเสริมแนวปฏิบัติที่ดีด้านการเกษตรเพื่อลดผลกระทบในเชิงลบต่อทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ดิน ป่าไม้ น้ำ รวมทั้งลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และ

41. Strategic measures include the following:

- i. Foster policies supportive of renewable energy and set collective targets accordingly;
- ii. Develop a framework to support the deployment and utilisation of efficient and low carbon technologies, and call for international support to ensure ASEAN access to mechanisms that foster low carbon technologies more affordably;
- iii. Promote the use of biofuels for transportation. This includes ensuring free trade in biofuels within the region and investment in R&D on third-generation biofuels;
- iv. Enhance connectivity within ASEAN, including through multilateral electricity trade under the framework of the ASEAN Power Grid (APG) and greater liquefied natural gas (LNG) cooperation under the Trans-ASEAN Gas Pipeline (TAGP);
- v. Identify infrastructure investment requirements to increase production and reduce post-production losses to meet projected future demand and ensure food security, review existing investment programmes and address investment needs in the food and agricultural sectors;
- vi. Develop new and appropriate technologies, best practices and management systems to ensure food safety and address health/disease and environmental issues, particularly in the fast growing aquaculture, livestock and horticulture sub-sectors;
- vii. Promote good agriculture practices to minimise the negative effects on natural resources such as soil, forest and water, and reduce the greenhouse gas emission; and

- ๘) ส่งเสริมการบริหารจัดการป่าโดยสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนที่อาศัยในพื้นที่ป่าและบริเวณโดยรอบ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของป่าไม้และความมั่งคั่งของประชาชน

ข.๙ แนวโน้มสำคัญของโลกและประเด็นใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้า

๔๒. เพื่อรักษาและส่งเสริมพลวัตทางเศรษฐกิจของภูมิภาค รวมทั้งเป็นภูมิภาคที่มีคุณภาพชีวิตสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง วิสัยทัศน์ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ จะครอบคลุมการกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมสำหรับประเด็นใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้าและแนวโน้มสำคัญของโลกด้วย

๔๓. อาเซียนจำเป็นต้องสร้างและรักษาสภาพแวดล้อมของความสัมพันธ์ด้านอุตสาหกรรมซึ่งเอื้อต่อการลงทุนในแรงงานและบริษัทต่าง ๆ เพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ในการยกระดับอุตสาหกรรม และเอื้อต่อการบริหารจัดการสำหรับการปรับตัวด้านแรงงานในการรวมตัวของอาเซียน ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการเพิ่มกระบวนการหรือทางสังคมเกี่ยวกับความรับผิดชอบร่วมกัน และความประสานสอดคล้องกันระหว่างธุรกิจ แรงงาน และรัฐบาลให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้ประเทศสมาชิกอาเซียนมีความสามารถในการแข่งขัน มีพลวัต และได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึง

๔๔. อาเซียนสามารถขยายประโยชน์จากการรวมตัวและความร่วมมือในภูมิภาคให้เพิ่มขึ้นโดยแสวงประโยชน์จากแนวโน้มสำคัญของโลก เช่น การขยายตัวของห่วงโซ่อุปทานข้ามพรมแดนในโลกที่เชื่อมต่อกันและการเร่งรัดความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งกำลังเป็นตัวกำหนดการผลิต การค้า บริการและการลงทุนระหว่างประเทศมากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้อาเซียนได้รับโอกาสที่มาพร้อมกับแนวโน้มสำคัญ ๆ ของโลก คณะทำงานรายสาขาทุกคณะจำเป็นต้องพิจารณาในเชิงรุกถึงผลกระทบของแนวโน้มเหล่านี้และรวมไว้ในแผนงานในอนาคต การหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการดังกล่าวถือเป็นเรื่องที่สำคัญเนื่องจากเป็นกลุ่มที่ต้องเผชิญกับแนวโน้มเหล่านี้ก่อน

ค. ความเชื่อมโยง และความร่วมมือรายสาขาที่เพิ่มมากขึ้น

๔๕. วัตถุประสงค์หลักของคุณลักษณะนี้ คือ ส่งเสริมการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับหลายสาขา อาทิ การขนส่ง โทรคมนาคม และพลังงาน ซึ่งสอดคล้องและสนับสนุนวิสัยทัศน์และเป้าหมายของแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน (เอ็มแพค) ตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมการบูรณาการและความร่วมมือที่มากยิ่งขึ้นในสาขาสำคัญต่าง ๆ ซึ่งจะเกื้อหนุนการดำเนินการที่มีอยู่ในการสร้างเศรษฐกิจของภูมิภาคที่มีการรวมตัวและยั่งยืน เพื่อจุดหมายที่จะขยายประโยชน์ไปสู่การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียน และสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายทั้งในด้านกฎหมายและโครงสร้างพื้นฐานในภูมิภาค

- viii. Promote forest management involving the community living within and surrounding the forest for the sustainability of the forest and prosperity of the people.

B.9 Global Megatrends and Emerging Trade-Related Issues

42. To sustain and enhance the region’s economic dynamism, and be a progressive region with a high quality of life, the AEC Blueprint 2025 will include the formulation of appropriate strategies on global megatrends and emerging trade-related issues.

43. ASEAN would need to engender and maintain an industrial relations environment that facilitates, as smoothly as possible, investing in workers and firms as learning centres for industrial upgrading, and managing labour adjustments in the integrating ASEAN. This may involve deepening the social dialogue process of shared responsibility and enhanced synergy among firms, workers and the government to ensure greater competitiveness, dynamism and inclusiveness of ASEAN Member States.

44. ASEAN can further maximise the benefits of regional integration and cooperation by capitalising on global mega trends, such as the expanding interconnected global cross-border flows and accelerating technology-digital advancement that are increasingly defining international production, trade, services and investment. To enable ASEAN to seize the opportunities associated with these mega trends, all sectoral working groups will need to proactively consider the impact of these trends and integrate it into their future work programmes. Consultations with relevant stakeholders in such undertakings would be imperative as they are often at the forefront of these trends.

C. Enhanced Connectivity and Sectoral Cooperation

45. The main objectives of this characteristic are to enhance economic connectivity involving various sectors, namely, transport, telecommunication and energy, in line with and in support of the vision and goals of the Master Plan on ASEAN Connectivity (MPAC) and its successor document, as well as to further integrate and cooperate in key sectors that complement existing efforts towards creating an integrated and sustainable economic region, with the aim to maximise their contribution in improving the overall competitiveness of ASEAN and strengthening soft and hard networks in the region.

ค.๑ การขนส่ง

๔๖. วิสัยทัศน์ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ ด้านความร่วมมือสาขาการขนส่ง จะมุ่งสู่การขนส่งของอาเซียนที่มีความเชื่อมโยง ประสิทธิภาพ การรวมกลุ่ม ความปลอดภัยและความยั่งยืนที่เพิ่มขึ้น เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนและส่งเสริมการเจริญเติบโตและการพัฒนาที่ครอบคลุมของภูมิภาค
๔๗. ความร่วมมือสาขาการขนส่งอาเซียนจะยังคงครอบคลุมการขนส่งทางบก การขนส่งทางอากาศ การขนส่งทางน้ำ และการอำนวยความสะดวกด้านการขนส่ง รวมทั้งได้รวมการขนส่งที่ยั่งยืนให้เป็นจุดเน้นของรายสาขาใหม่ที่สำคัญ เนื่องจากเป็นสาขาที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาในภูมิภาคอาเซียนอย่างยั่งยืน
๔๘. มาตรการเชิงยุทธศาสตร์มี ดังนี้
- ๑) การขนส่งทางบก : จัดตั้งเครือข่ายการขนส่งทางบกภายในภูมิภาคอาเซียนและระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการค้าและการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ ปลอดภัยและเชื่อมโยงกัน โดยผ่านมาตรการที่สำคัญ ดังนี้
 - (ก) มุ่งสู่การรวมโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางบก (ถนนและรถไฟ) และการเชื่อมโยงระหว่างกันหลายรูปแบบด้วยท่าอากาศยานหลัก ท่าเรือ การเชื่อมต่อเส้นทางการขนส่งทางลำนํ้าภายในประเทศและเรือเฟอร์รี่ และ
 - (ข) ส่งเสริมความพยายามในการประสานและร่วมมือทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ เพื่อพัฒนาระเบียงการค้าโดยการขนส่งทางบกของอาเซียน
 - ๒) การขนส่งทางอากาศ : เสริมสร้างตลาดการบินร่วมอาเซียน (เอเอสเอเอ็ม) ให้มีศักยภาพในการแข่งขันและความสามารถในการปรับตัวที่เพิ่มขึ้นโดยมาตรการที่สำคัญ ได้แก่
 - (ก) เพิ่มความปลอดภัยและความมั่นคงของน่านฟ้าอาเซียนให้มากยิ่งขึ้น
 - (ข) ยกกระดับการจัดการจราจรทางอากาศให้มีประสิทธิภาพและขีดความสามารถเพิ่มขึ้นโดยการเป็นน่านฟ้าอาเซียนที่ไร้รอยต่อ และ
 - (ค) ส่งเสริมความเชื่อมโยงที่มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการสรุปการจัดทำความตกลงด้านการบินกับคู่เจรจา

C.1 Transport

46. The AEC 2025 vision for transport cooperation will be towards greater connectivity, efficiency, integration, safety and sustainability of ASEAN transport to strengthen ASEAN’s competitiveness and foster regional inclusive growth and development.
47. It is envisaged that ASEAN transport cooperation will have to remain focused in the areas of land transport, air transport, maritime transport and transport facilitation, and to embrace sustainable transport as a new key sectoral focus as it has a vital role to play in the sustainable development of the ASEAN region.
48. Strategic measures include:
- i. Land transport: Establish an efficient, safe and integrated regional land transport network within ASEAN and with the neighbouring countries to support the development of trade and tourism, through the following key measures:
 - a. Achieve land transport infrastructure (road and railway) integration and inter-modal interconnectivity, with principal airports, ports, and inland waterway and ferry links; and
 - b. Promote concerted and coordinated efforts at policy and operation level to develop ASEAN land transport trade corridors.
 - ii. Air transport: Strengthen the ASEAN Single Aviation Market (ASAM) for a more competitive and resilient ASEAN, through the following key measures:
 - a. Advance safer and more secure skies in ASEAN;
 - b. Enhance air traffic management efficiency and capacity through a seamless ASEAN sky; and
 - c. Foster greater connectivity, including the conclusion of aviation agreements with Dialogue Partners.

- ๓) การขนส่งทางน้ำ : จัดตั้งตลาดการขนส่งทางทะเลร่วมของอาเซียน (เอเอสเอสเอ็ม) และส่งเสริมความปลอดภัยในการเดินเรือ ความมั่นคงปลอดภัย และระเบียบเศรษฐกิจทางยุทธศาสตร์ภายในอาเซียน ผ่านมาตรการที่สำคัญ ได้แก่
- (ก) ดำเนินการต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมโยงทางทะเลภายในอาเซียน ด้วยการจัดตั้งความร่วมมือการขนส่งทางทะเลในภูมิภาคสู่การเป็นตลาดการขนส่งทางทะเลร่วมของอาเซียน และการปฏิบัติตามสนธิสัญญาภายใต้องค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (ไอเอ็มโอ) ซึ่งมุ่งสู่การขนส่งทางทะเลที่เชื่อมโยงกัน มีประสิทธิภาพและแข่งขันได้ รวมทั้งส่งเสริมวัฒนธรรมด้านความปลอดภัยทางทะเลภายในอาเซียน
- (ข) พัฒนาระเบียงโลจิสติกส์ทางทะเลเชิงยุทธศาสตร์
- ๔) การอำนวยความสะดวกด้านการขนส่ง : สร้างระบบการขนส่งหลายรูปแบบและระบบโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยง มีประสิทธิภาพและสามารถแข่งขันในระดับโลก สำหรับการขนส่งผู้โดยสารและสินค้าทางถนนอย่างไร้รอยต่อทั้งภายในและภายนอกอาเซียน ผ่านมาตรการสำคัญ ได้แก่
- (ก) การมีผลในทางปฏิบัติของกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน (อาฟาพีกิต) กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามแดน (อาฟาฟิสต์) และกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ (อาแഫมด์)
- (ข) การมีผลในทางปฏิบัติของกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งผู้โดยสารทางบกข้ามพรมแดน (ซีบีทีพี) และ
- (ค) การเพิ่มขีดความสามารถและการพัฒนาทักษะเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการอำนวยความสะดวกในการขนส่งของภูมิภาคให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น
- ๕) การขนส่งที่ยั่งยืน : กำหนดกรอบนโยบายระดับภูมิภาคเพื่อสนับสนุนการขนส่งที่ยั่งยืน ซึ่งรวมถึงข้อริเริ่มเรื่องรูปแบบการขนส่งที่ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์น้อย ประหยัดพลังงาน และเข้าถึงระบบขนส่งได้โดยง่าย การเชื่อมต่อระบบการขนส่งรวมทั้งการวางแผนการใช้ที่ดิน

- iii. Maritime transport: Establish an ASEAN Single Shipping Market (ASSM) and promote maritime safety, security and strategic economic corridors within ASEAN, through the following key measures:
- a. Continue to strengthen maritime connectivity within ASEAN through the establishment of ASSM regional maritime transport cooperation and effective implementation of the International Maritime Organization (IMO) conventions towards realising an integrated, efficient and competitive maritime transport, including fostering a culture of maritime safety within ASEAN; and
- b. Develop strategic maritime logistic corridors.
- iv. Transport facilitation: Establish an integrated, efficient and globally competitive logistics and multimodal transportation system, for seamless movement of passengers by road vehicles and cargos within and beyond ASEAN, through the following key measures:
- a. Operationalise the ASEAN Framework Agreement on the Facilitation of Goods in Transit (AFAFGIT), the ASEAN Framework Agreement on the Facilitation of Inter-State Transport (AFAFIST), and the ASEAN Framework Agreement on Multimodal Transport (AFAMT);
- b. Operationalise the ASEAN Framework Agreement on Facilitation of Cross-Border Transport Passengers by Road Vehicles (CBTP); and
- c. Enhance capacity and skills development to further progress regional transport facilitation cooperation as well as transport facilitation beyond ASEAN.
- v. Sustainable transport: To formulate a regional policy framework to support sustainable transport that includes low carbon modes of transport, energy efficiency and user-friendly transport initiatives, integration of transport, and land-use planning.

๔๙. มาตรการต่าง ๆ ข้างต้นจะพิสูจน์ให้เห็นว่า จากการส่งเสริมการขยายโอกาสและบริการทางเศรษฐกิจ ตลอดจนการจัดให้ประชาชนสามารถเข้าถึงระบบและการเคลื่อนย้ายนั้น การขนส่งจะนำไปสู่การขยายตัวอย่างครอบคลุมของโอกาสในการทำธุรกิจใหม่ ซึ่งครอบคลุมธุรกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย รวมทั้งเป็นหนทางสู่การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคอย่างมีศักยภาพเต็มที่

ค.๒ โทรรณนาคคและเทคโณโลยีสารสนเทศ

๕๐. เทคโณโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที) ได้รับการยอมรับในฐานะที่เป็นกุญแจสำคัญในการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมของอาเซียน โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโณโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ พร้อมด้วย การเชื่อมโยงที่ทั่วถึง ในอาเซียนจะช่วยอำนวยความสะดวกในการสร้างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่จะดึงดูดและส่งเสริมการค้า การลงทุน และการประกอบกิจการ อาเซียนจะยังคงให้ความสำคัญกับการลดช่องว่างทางดิจิทัลและสร้างความมั่นใจว่าชุมชนและธุรกิจต่าง ๆ จะได้รับประโยชน์จากการนำเทคโณโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้

๕๑. วิสัยทัศน์ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ จะต่อยอดจากผลสำเร็จของแผนแม่บทเทคโณโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของอาเซียนฉบับเดิม เพื่อขับเคลื่อนอาเซียนสู่เศรษฐกิจในรูปแบบดิจิทัลที่มีความปลอดภัย ยั่งยืน และสามารถปรับเปลี่ยนได้ รวมทั้งนำเทคโณโลยีสารสนเทศมาใช้ให้เกิดนวัตกรรม การรวมตัวกันและครอบคลุมทุกภาคส่วนของอาเซียน มาตรการยุทธศาสตร์มี ดังนี้

- ๑) การปรับเปลี่ยนทางเศรษฐกิจ : หาแนวทางการใช้และประสานงานด้านเทคโณโลยีสารสนเทศมากขึ้น เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมการค้ารูปแบบดิจิทัลในอาเซียน
- ๒) การมีส่วนร่วมของประชาชนและการสร้างศักยภาพให้แก่ประชาชนผ่านทางเทคโณโลยีสารสนเทศ : ส่งเสริมความพยายามในการนำดิจิทัลมาเสริมสร้างศักยภาพให้กับบุคคลและทำให้เกิดการพัฒนาชุมชน รวมทั้งหาแนวทางใหม่ ๆ ที่จะเพิ่มการขยายเครือข่ายและการใช้อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงได้ทั่วถึงในอาเซียน
- ๓) นวัตกรรม : สนับสนุนนวัตกรรมและการประกอบการด้านเทคโณโลยีสารสนเทศ รวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น เมืองอัจฉริยะ และข้อมูลขนาดใหญ่และการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นต้น

49. The above measures will prove that by facilitating to expand economic opportunities and services, and providing people with access and mobility, transport contributes to inclusive growth of new business opportunities, including MSMEs, and is a key enabler for the attainment of full potential of regional economic integration.

C.2 Information and Communications Technology

50. Information and Communications Technology (ICT) is recognised as a key driver in ASEAN’s economic and social transformation. A strong ICT infrastructure with pervasive connectivity in ASEAN can facilitate the creation of a business environment that is conducive to attracting and promoting trade, investment and entrepreneurship. ASEAN will need to continue prioritising the bridging of the digital gap and ensure that all communities and businesses can benefit from ICT adoption.

51. The AEC 2025 vision will be built upon the successes of the past ASEAN ICT Masterplan. It will aspire to propel ASEAN towards a digitally-enabled economy that is secure, sustainable and transformative, and to further leverage ICT to enable an innovative, inclusive and integrated ASEAN. Strategic measures include the following:

- i. Economic Transformation: Explore the further utilisation and coordination of ICT for economic development and promote digital trade in ASEAN;
- ii. People Integration and Empowerment through ICT: Strengthen digital inclusion efforts to empower individuals and to enable community development, and explore new ways to enhance Internet broadband penetration and affordability in ASEAN;
- iii. Innovation: Support ICT innovations and entrepreneurship as well as new technological developments such as Smart City, and Big Data and Analytics;

- ๔) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน : ปรับปรุงความเชื่อมโยงและโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบท และพัฒนามาตรการที่จะเพิ่มความสามารถในการปรับเปลี่ยนของโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ๕) การพัฒนาทุนมนุษย์ : ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพสำหรับแรงงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ๖) เทคโนโลยีสารสนเทศในตลาดร่วม : ส่งเสริมการเคลื่อนย้ายเสรีของสินค้า บริการ และการลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศภายในภูมิภาค รวมทั้งการลดค่าธรรมเนียมการให้บริการโทรศัพท์ข้ามแดนระหว่างประเทศภายในอาเซียน
- ๗) อุตสาหกรรมคอนเทนต์และสื่อใหม่ : สนับสนุนการเติบโตและการใช้บริการอิเล็กทรอนิกส์และสื่อใหม่ในภูมิภาค และ
- ๘) การประกันและความปลอดภัยด้านข้อมูล : สร้างระบบนิเวศทางดิจิทัลที่น่าเชื่อถือ รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ให้มากยิ่งขึ้น และพัฒนามาตรการที่จะปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล

ค.๓ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์*

- ๕๒. พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ปรากฏทั่วโลก (อีคอมเมิร์ซ) ได้กลายเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากขึ้นของเศรษฐกิจโลกโดยเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์หลากหลายช่องทางสำหรับการค้าปลีกในโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่เชื่อมโยงกันผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มีบทบาทสำคัญทั้งในการค้าข้ามพรมแดนและการอำนวยความสะดวกการลงทุนจากต่างประเทศผ่านการให้บริการโดยใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อกลาง นอกจากนี้ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มีนัยสำคัญในการลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสำหรับธุรกิจ และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย
- ๕๓. จากการศึกษาที่พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์จะมีส่วนสำคัญต่อการสนับสนุนการรวมตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาคอาเซียน อาเซียนจะต้องส่งเสริมความร่วมมือด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ให้มากยิ่งขึ้น โดยดำเนินการต่อยอดจากมาตรา ๕ ของกรอบความตกลงด้านอิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน ซึ่งผู้นำอาเซียนได้ให้การรับรองเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๓ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาความตกลงด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน เพื่ออำนวยความสะดวกธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดนในอาเซียน โดยมีมาตรการเชิงยุทธศาสตร์ ได้แก่

* พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ คือ “การขาย หรือการซื้อสินค้าหรือบริการ โดยดำเนินการผ่านเครือข่ายทางคอมพิวเตอร์ด้วยวิธีการเฉพาะที่ถูกรูปแบบเพื่อวัตถุประสงค์ในการรับหรือการสั่งซื้อ ซึ่งสินค้าและบริการจะถูกส่งโดยวิธีการดังกล่าว แต่การชำระเงินและการส่งมอบสินค้าหรือบริการในขั้นสุดท้ายไม่จำเป็นต้องดำเนินการผ่านระบบออนไลน์” (ไออีซีดี (๒๐๑๑), แนวทางการวัดระดับสังคมสารสนเทศ ๒๐๑๑, สำนักพิมพ์ ไออีซีดี)

- iv. ICT Infrastructure Development: Improve ICT infrastructure and connectivity especially in the rural areas, and develop measures to enhance the resilience of ICT infrastructure, including submarine cables;
- v. Human Capital Development: Strengthen the professional development of the ICT workforce in the region;
- vi. ICT in the Single Market: Promote the freer flow of ICT products, services and investment in the region as well as the lowering of international mobile roaming charges in ASEAN;
- vii. New Media and Content Industry: Encourage the growth and use of e-services and new media in the region; and
- viii. Information Security and Assurance: Build a trusted digital ecosystem including through further strengthening cooperation on cyber security and developing measures to protect personal data.

C.3 E-Commerce¹

- 52. Global electronic commerce (e-Commerce) has become an increasingly vital element of the global economy as part of a retailer’s multi-channel strategy. In a globalised world interconnected through ICT, e-Commerce plays a key role not only in cross-border trade, but also in facilitating foreign investment through the supply of intermediary services. E-Commerce has significantly lowered barriers to entry and operating costs for businesses, and is particularly beneficial for MSMEs.
- 53. In view of these potential contributions of e-Commerce to support regional economic integration in ASEAN, ASEAN shall intensify cooperation on e-Commerce building upon Article 5 of e-ASEAN Framework Agreement adopted by ASEAN Leaders in November 2000, with a view to develop an ASEAN Agreement on e-Commerce to facilitate cross-border e-Commerce transactions in ASEAN. These could include, but are not limited to, strategic measures such as putting in place the following:

¹ E-Commerce is “the sale or purchase of goods or services, conducted over computer networks by methods specifically designed for the purpose of receiving or placing of orders. The goods and services are ordered by those method, but the payment and ultimate delivery of the goods or services do not have to be conducted online,” (OECD (2011), OECD Guide to Measuring the Information Society 2011, OECD Publishing)

- ๑) การปรับประสานกฎหมายเรื่องสิทธิและการคุ้มครองผู้บริโภค
- ๒) การปรับประสานกรอบด้านกฎหมายสำหรับการระงับข้อพิพาทผ่านระบบออนไลน์ โดยคำนึงถึงมาตรฐานระหว่างประเทศที่มีอยู่
- ๓) ระบบการยืนยันบุคคลทางอิเล็กทรอนิกส์และการอนุมัติสิทธิใช้งาน (ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์) ที่สามารถทำงานร่วมกัน ยอมรับร่วมกัน ปลอดภัย เสถียร และง่ายต่อการปฏิบัติโดยผู้ใช้งาน
- ๔) มีกรอบสำหรับการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลที่เชื่อมโยงกันและครอบคลุมทุกมิติ

ค.๔ พลังงาน

๕๔. ด้วยหัวข้อเชิงยุทธศาสตร์ “การเสริมสร้างความเชื่อมโยงและการรวมกลุ่มตลาดด้านพลังงานในอาเซียนเพื่อให้บรรลุถึงความมั่นคง ความสามารถในการเข้าถึง ความสามารถในการซื้อ และความยั่งยืนด้านพลังงานสำหรับสมาชิกอาเซียนทุกประเทศ” แผนปฏิบัติการอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านพลังงาน (อาพาเอค) ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘ จะมีการดำเนินการใน ๒ ระยะ คือ ระยะที่ ๑ ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ และระยะที่ ๒ ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘ และประกอบด้วยสาขาความร่วมมือทางพลังงานที่สำคัญ ๗ สาขา ดังนี้

- ๑) การเชื่อมโยงระบบโครงข่ายสายส่งไฟฟ้าอาเซียน (เอพีจี) : ริเริ่มการซื้อขายไฟฟ้าพหุภาคีอย่างน้อยในหนึ่งอนุภูมิภาคในอาเซียนภายในปี ๒๕๖๑
- ๒) การเชื่อมโยงโครงข่ายท่อส่งก๊าซธรรมชาติของอาเซียน (ทีเอจีพี) : ยกระดับการเชื่อมโยงภายในอาเซียนเพื่อความมั่นคงและความสามารถในการเข้าถึงด้านพลังงานผ่านท่อส่งก๊าซธรรมชาติและสถานีเปลี่ยนก๊าซธรรมชาติเหลว
- ๓) ถ่านหินและเทคโนโลยีถ่านหินสะอาด : เสริมสร้างภาพลักษณ์ของถ่านหินในอาเซียนผ่านการส่งเสริมเทคโนโลยีถ่านหินสะอาด (ซีซีที) รวมถึงการเพิ่มจำนวนโครงการเทคโนโลยีถ่านหินสะอาดภายในปี ๒๕๖๓
- ๔) ประสิทธิภาพการใช้พลังงานและการอนุรักษ์พลังงาน : ลดความเข้มข้นในการใช้พลังงานในภูมิภาคในอัตราร้อยละ ๒๐ สำหรับเป้าหมายระยะกลางในปี ๒๕๖๓ และร้อยละ ๓๐ สำหรับเป้าหมายระยะยาวในปี ๒๕๖๘ โดยใช้ฐานของปี ๒๕๔๘

- i. Harmonised consumer rights and protection laws;
- ii. Harmonised legal framework for online dispute resolution, taking into account available international standards;
- iii. Inter-operable, mutually recognised, secure, reliable and user-friendly e-identification and authorisation (electronic signature) schemes; and
- iv. Coherent and comprehensive framework for personal data protection.

C.4 Energy

54. With a strategic theme “Enhancing energy connectivity and market integration in ASEAN to achieve energy security, accessibility, affordability and sustainability for all,” the ASEAN Plan of Action for Energy Cooperation (APAEC) 2016-2025 will be implemented in two phases, i.e. Phase I from 2016-2020 and Phase II from 2021-2025. Strategic measures include the following:

- i. ASEAN Power Grid (APG): Initiate multilateral electricity trade in at least one sub-region in ASEAN by 2018;
- ii. Trans-ASEAN Gas Pipeline (TAGP): Enhance connectivity within ASEAN for energy security and accessibility via pipelines and regasification terminals;
- iii. Coal and Clean Coal Technology: Enhance the image of coal in ASEAN through promotion of clean coal technologies (CCT) as well as increase in the number of CCT projects by 2020;
- iv. Energy Efficiency and Conservation: Reduce energy intensity in ASEAN by 20% as a medium-term target in 2020 and 30% as a long-term target in 2025, based on 2005 level;

- ๕) พลังงานทดแทน : เพิ่มสัดส่วนของพลังงานทดแทนในส่วนประกอบของพลังงานอาเซียน (ยอดรวมอุปทานพลังงานพื้นฐาน) ในอัตราส่วนตามที่ประเทศสมาชิกอาเซียนเห็นชอบร่วมกันภายในปี ๒๕๖๓
- ๖) นโยบายระดับภูมิภาคและการวางแผน : การสร้างเสริมสถานะของสาขาพลังงานอาเซียนในระดับนานาชาติผ่านการเผยแพร่รายงานประจำปีว่าด้วยความร่วมมือด้านพลังงานอาเซียน
- ๗) พลังงานนิวเคลียร์ภาคพลเรือน : การสร้างขีดความสามารถบุคลากรภาครัฐของประเทศสมาชิกอาเซียนด้านพลังงานนิวเคลียร์ รวมถึงระบบกฎระเบียบเกี่ยวกับพลังงานนิวเคลียร์

ค.๕ อาหาร เกษตร และป่าไม้

- ๕๕. ความร่วมมือด้านอาหาร เกษตร และป่าไม้ของอาเซียนมีบทบาทสำคัญในบริบทของการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร การเติบโตสูงของรายได้และการขยายตัวของชนชั้นกลาง
- ๕๖. วิสัยทัศน์ของความร่วมมือด้านอาหาร เกษตร และป่าไม้ของอาเซียน ภายหลังกปี ๒๕๕๘ คือ “การทำให้สาขาอาหาร เกษตร และป่าไม้มีความสามารถในการแข่งขัน เปิดกว้าง ยืดหยุ่น และมีความยั่งยืน โดยบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก ภายใต้งการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว ซึ่งจะนำไปสู่ความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการ และความมั่งคั่งในประชาคมอาเซียน” ด้วยเป้าหมายเพื่อการสร้างความเชื่อมั่นด้านความมั่นคงทางอาหารความปลอดภัยทางอาหาร และโภชนาการที่ดีขึ้น การเข้าสู่ตลาดโลก รวมทั้งความสามารถในการปรับตัวที่ดีขึ้นต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ
- ๕๗. ประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญในการพิจารณาเพื่อสนับสนุนการรวมตัวที่ลึกซึ้งขึ้นของสาขาความร่วมมือด้านอาหาร เกษตร และป่าไม้ในระดับภูมิภาคและระดับโลก ได้แก่
 - (๑) การส่งเสริมการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการรวมตัวทางเศรษฐกิจ
 - (๒) การส่งเสริมความเข้มแข็งของความร่วมมือและศักยภาพเพื่อการผลิตอย่างยั่งยืน
 - (๓) การเพิ่มผลิตภาพการผลิตทางการเกษตร และ (๔) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ผลิตทางการเกษตรในกระบวนการโลกาภิวัตน์ โดยมีมาตรการเชิงยุทธศาสตร์ ดังนี้
 - ๑) เพิ่มการผลิตสินค้าพืชสวน ปศุสัตว์ และประมง/การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
 - ๒) ส่งเสริมการอำนวยความสะดวกทางการค้าและขจัดอุปสรรคทางการค้า เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันและการรวมตัวทางเศรษฐกิจ

- v. Renewable Energy (RE): Increase the component of RE to a mutually agreed percentage number in the ASEAN Energy Mix (Total Primary Energy Supply) by 2020;
- vi. Regional Policy and Planning: Better profile the ASEAN energy sector internationally through an annual publication on ASEAN Energy Cooperation; and
- vii. Civilian Nuclear Energy: Build capabilities on nuclear energy, including nuclear regulatory systems, amongst officials in ASEAN Member States.

C.5 Food, Agriculture and Forestry

- 55. ASEAN cooperation on food, agriculture and forestry (FAF) plays a crucial role in the context of rising population, strong income growth and an expanding middle class.
- 56. Going beyond 2015, the vision for the FAF sector will be “Competitive, inclusive, resilient and sustainable FAF sector integrated with the global economy, based on a single market and production base, contributing to food and nutrition security, and prosperity in the ASEAN Community,” with the goals of ensuring food security, food safety and better nutrition, gaining from access to global market as well as increasing resilience to climate change.
- 57. The following interventions will be considered to promote deeper integration of the FAF sector in the region and the world through, among others: (i) enhancing trade facilitation and economic integration; (ii) strengthening cooperation and capacity for sustainable production; (iii) enhancing agricultural productivity; (iv) increasing investment in agricultural science and technology; and (v) ensuring the involvement of agricultural producers in globalisation process. Strategic measures include the following:
 - i. Increase crop, livestock, and fishery/aquaculture production;
 - ii. Enhance trade facilitation, and remove barriers to trade to foster competitiveness and economic integration;

- ๓) ส่งเสริมการผลิตอย่างยั่งยืนและการกระจายที่เท่าเทียม
- ๔) เพิ่มความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติธรรมชาติ และวิกฤตการณ์อื่น ๆ
- ๕) ปรับปรุงผลิตภาพ เทคโนโลยี และคุณภาพสินค้า เพื่อสร้างความมั่นใจในเรื่องความปลอดภัย คุณภาพ และการปฏิบัติตามมาตรฐานตลาดโลก
- ๖) ส่งเสริมการบริหารจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน
- ๗) เสริมสร้างความร่วมมือเพิ่มขึ้นในด้านการผลิตและการส่งเสริมอาหารและผลิตภัณฑ์ฮาลาล และ
- ๘) พัฒนาและส่งเสริมให้อาเซียนเป็นฐานการผลิตอาหารอินทรีย์ รวมทั้งมุ่งมั่นที่จะบรรลุให้ได้มาตรฐานสากล

ค.๖ การท่องเที่ยว

- ๕๘. วิสัยทัศน์ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ ด้านการท่องเที่ยว คือ การเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ โดยนำเสนอประสบการณ์เกี่ยวกับอาเซียนที่มีความหลากหลาย มีเอกลักษณ์ และยึดมั่นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบ ยั่งยืน และมีการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากต่อความเป็นอยู่ที่ดีทางเศรษฐกิจและสังคมของประชากรอาเซียน ทั้งนี้ แนวทางยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการที่นำเสนอจะตอบสนองต่อความท้าทายหลักในเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืนและการรวมตัวด้านนี้ของประเทศสมาชิกอาเซียน การกระจายผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนที่สมดุลยิ่งขึ้น การลดข้อกีดขวางต่อความปลอดภัยและความมั่นคงการทำให้พิธีการข้ามพรมแดนมีความสะดวกมากขึ้นและมีค่าใช้จ่ายลดลง ตลอดจนการลดความแออัดของการคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐานของจุดหมายปลายทาง
- ๕๙. การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ด้านการท่องเที่ยวของอาเซียน เน้นมาตรการเชิงยุทธศาสตร์ ๒ ด้าน ดังนี้
 - ๑) เพิ่มความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนในฐานะจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวเดียวกัน โดยมีมาตรการสำคัญ ดังนี้

- iii. Enable sustainable production and equitable distribution;
- iv. Increase resilience to climate change, natural disasters and other shocks;
- v. Improve productivity, technology and product quality to ensure product safety, quality and compliance with global market standards;
- vi. Promote sustainable forest management;
- vii. Further enhance cooperation in production and promotion of halal food and products; and
- viii. Develop and promote ASEAN as an organic food production base, including striving to achieve international standards.

C.6. Tourism

- 58. The AEC 2025 vision for tourism is for ASEAN to be a quality tourism destination offering a unique, diverse ASEAN experience, and committed to responsible, sustainable and inclusive tourism development, so as to contribute significantly to the socio-economic well-being of ASEAN peoples. The proposed strategic directions and action programmes address the core challenges facing the sustainable development of quality tourism and its integration within ASEAN Member States: creating a better balance in the distribution of benefits of tourism among ASEAN Member States, reducing concerns over safety and security, making cross-border formalities more convenient and less costly, and reducing transportation and destination infrastructure congestion.
- 59. To work towards achieving the ASEAN tourism vision, efforts will be focused on two strategic measures:
 - i. Enhance competitiveness of ASEAN as a single tourism destination through the following key measures:

- (ก) เน้นการส่งเสริมและการทำการตลาดอาเซียนผ่านการประชาสัมพันธ์ให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวเดียวกัน
 - (ข) สร้างความหลากหลายของสินค้าท่องเที่ยวอาเซียน
 - (ค) ดึงดูดการลงทุนด้านท่องเที่ยว
 - (ง) เพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพของทรัพยากรบุคคลด้านท่องเที่ยว
 - (จ) ดำเนินการและเพิ่มมาตรฐานสำหรับสิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และจุดหมายปลายทางต่าง ๆ
 - (ฉ) ปรับปรุงและขยายความเชื่อมโยง ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานของจุดหมายปลายทาง และ
 - (ช) เพิ่มการอำนวยความสะดวกในการเดินทาง
- ๒) มีรูปแบบการท่องเที่ยวอาเซียนที่ยั่งยืนและครอบคลุมทุกภาคส่วน โดยมีมาตรการสำคัญ ดังนี้
- (ก) สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น และภาคส่วนรัฐและเอกชน ในห่วงโซ่มูลค่าการท่องเที่ยวในระดับจุดหมายปลายทาง
 - (ข) สร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัยและความมั่นคง รวมทั้งจัดลำดับความสำคัญในการคุ้มครองและการบำรุงรักษามรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ และ
 - (ค) มีการตอบสนองเพิ่มขึ้นในเรื่องการปกป้องสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

ค.๗ สุขภาพ

๖๐. อาเซียนจะยังคงส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมสุขภาพที่เข้มแข็ง ซึ่งจะนำไปสู่การมีสิ่งอำนวยความสะดวก ผลิตภัณฑ์และบริการด้านสุขภาพที่ดีขึ้น เพื่อรองรับความต้องการที่เพิ่มขึ้นในด้านสุขภาพที่มีคุณภาพและราคาเหมาะสมในภูมิภาค การพัฒนาอุตสาหกรรมสุขภาพในภูมิภาคจะรวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นและยาแผนโบราณ โดยให้ความสำคัญกับการคุ้มครองทรัพยากรทางพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมแบบดั้งเดิม (จีอาร์ทีเคทีซีอี) อย่างมีประสิทธิภาพ

- a. Intensify the promotion and marketing of ASEAN through its Southeast Asia campaign as a Single Destination;
 - b. Diversify ASEAN tourism products;
 - c. Attract tourism investments;
 - d. Raise capacity and capability of tourism human capital;
 - e. Implement and expand standards for facilities, services and destinations;
 - f. Improve and expand connectivity and destination infrastructure; and
 - g. Enhance travel facilitation.
- ii. Achieve a more sustainable and inclusive pattern of ASEAN tourism through the following key measures:
- a. Mainstream local community and public-private sector participation in the tourism value chains at the destination level;
 - b. Ensure safety and security, prioritising protection and maintenance of natural and cultural heritage; and
 - c. Increase responsiveness to environmental protection and climate change.

C.7. Healthcare

60. ASEAN will continue to promote the development of a strong healthcare industry that will contribute to better healthcare facilities, products and services to meet the growing demand for affordable and quality healthcare in the region. The development of the healthcare industry in the region will include traditional knowledge and medicine, taking into account the importance of effective protection of genetic resources, traditional knowledge, and traditional cultural expressions (GRTKTCE).

๖๑. มาตรการเชิงยุทธศาสตร์มี ดังนี้

- ๑) ดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการเปิดตลาดบริการสุขภาพของภาคเอกชนและการลงทุนในรูปแบบความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน เพื่อให้บริการสุขภาพที่ครบวงจรในภูมิภาค
- ๒) ปรับประสานมาตรฐานและความสอดคล้องในผลิตภัณฑ์และบริการด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น เช่น การจัดทำเอกสารทางเทคนิคที่เป็นรูปแบบเดียวกัน ซึ่งจำเป็นสำหรับขั้นตอนการจดทะเบียนและฉลากแสดงโภชนาการ
- ๓) ส่งเสริมสาขาที่มีศักยภาพในการเติบโตสูง เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการบริการสุขภาพทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบในเชิงลบต่อระบบบริการสุขภาพของสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศ
- ๔) ส่งเสริมระบบการประกันสุขภาพที่เข้มแข็งในภูมิภาค
- ๕) ให้การอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้นในการเคลื่อนย้ายบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพในภูมิภาค
- ๖) ยกระดับการพัฒนากรอบความตกลงอาเซียนด้านยาแผนโบราณและผลิตภัณฑ์เสริมอาหารผ่านการจัดทำแนวทางและกรอบการดำเนินงานที่เหมาะสม และ
- ๗) พัฒนาและออกกฎระเบียบเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่ออำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้นต่อการค้าผลิตภัณฑ์สุขภาพในภูมิภาค

ค.๘ แร่ธาตุ

๖๒. ในการสนับสนุนวิสัยทัศน์ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการความร่วมมือด้านแร่ธาตุของอาเซียน ปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๘ (แอมแค็พ – ๓) แบ่งออกเป็น ๒ ระยะ คือ ระยะที่หนึ่ง ระหว่างปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓ และระยะที่สอง ระหว่างปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘ โดยจะพัฒนาสาขาแร่ธาตุของอาเซียนที่เข้มแข็งและแข่งขันได้เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนอาเซียน โดยการส่งเสริมการค้าและการลงทุน และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของความร่วมมือและศักยภาพเพื่อการพัฒนาด้านแร่ธาตุอย่างยั่งยืนในภูมิภาค

61. Strategic measures include the following:

- i. Continue opening up of private healthcare market and Public-Private Partnership (PPP) investments in provision of universal healthcare in the region;
- ii. Further harmonisation of standards and conformance in healthcare products and services, such as common technical documents required for registration processes and nutrition labelling;
- iii. Promote sectors with high-growth potential such as health tourism and e-healthcare services, which will not have negative impact on the healthcare system of each ASEAN Member State;
- iv. Promote strong health insurance systems in the region;
- v. Further facilitate the mobility of healthcare professionals in the region;
- vi. Enhance further the development of ASEAN regulatory framework on traditional medicines and health supplements, through the setting of appropriate guidelines or frameworks; and
- vii. Continue to develop and issue new healthcare product directives to further facilitate trade in healthcare products in the region.

C.8 Minerals

62. To support the AEC 2025 vision, the ASEAN Minerals Cooperation Action Plan 2016-2025 (AMCAP-III) will be implemented in two phases, i.e. Phase I from 2016 to 2020 and Phase II from 2021 to 2025, and would create a vibrant and competitive ASEAN mineral sector for the well-being of ASEAN peoples through enhancing trade and investment, and strengthening cooperation and capacity for sustainable mineral development in the region.

๖๓. มาตรการเชิงยุทธศาสตร์ประกอบด้วย

- ๑) อำนวยความสะดวกและส่งเสริมการค้าและการลงทุนในสาขาแร่ธาตุ
- ๒) ส่งเสริมการพัฒนาด้านแร่ธาตุที่ยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อมและสังคม
- ๓) เสริมสร้างศักยภาพของสถาบันและบุคลากรในสาขาแร่ธาตุของอาเซียน
- ๔) รักษาฐานข้อมูลด้านแร่ธาตุของอาเซียนที่มีประสิทธิภาพและทันสมัย รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานสู่การบรรลุเป้าหมายการรวมตัวในสาขาแร่ธาตุที่ลึกซึ้งขึ้น

๖๔. ความร่วมมือในสาขาแร่ธาตุของอาเซียนจะยังคงเกี่ยวข้องกับการเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนา
ด้านนโยบายและในการดำเนินมาตรการสำคัญ เช่น

- (ก) แลกเปลี่ยนข้อมูลและพัฒนาฐานข้อมูลด้านแร่ธาตุของอาเซียน
- (ข) ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกการค้าและการลงทุนทั้งภายในและนอกอาเซียน
- (ค) ส่งเสริมการบริหารจัดการและการพัฒนาทรัพยากรแร่ธาตุอย่างมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม
- (ง) เพิ่มการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในโครงการและกิจกรรมความร่วมมือสาขาแร่ธาตุของอาเซียน
- (จ) ส่งเสริมความร่วมมือกับคู่เจรจาและองค์การระหว่างประเทศและองค์การระดับภูมิภาคที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการพัฒนาทรัพยากรแร่ธาตุและธรณีศาสตร์ รวมถึงโครงการความร่วมมือในการถ่ายทอดเทคโนโลยี
- (ฉ) ประสานงานและปรับความสอดคล้องในนโยบายการพัฒนาและโครงการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรแร่ธาตุ
- (ช) แลกเปลี่ยนข้อมูลด้านเทคนิค ประสบการณ์ และแนวปฏิบัติที่ดี และ
- (ซ) เสริมสร้างความร่วมมือและแนวทางร่วมกันในการตอบสนองต่อประเด็นระหว่างประเทศและประเด็นระดับภูมิภาค รวมถึงประเด็นที่เป็นความสนใจร่วมกัน

63. Strategic measures include the following:

- i. Facilitate and enhance trade and investment in minerals;
- ii. Promote environmentally and socially sustainable mineral development;
- iii. Strengthen institutional and human capacities in the ASEAN minerals sector; and
- iv. Maintain an efficient and up-to-date ASEAN Minerals Database, including its infrastructure towards achieving deeper integration in the mineral sector.

64. Cooperation in ASEAN minerals sector shall continue to involve partnership in policy development and in programme implementation in key measures such as:

- a. Exchange information and develop the ASEAN Mineral Database;
- b. Promote and facilitate intra- and extra-ASEAN trade and investment;
- c. Promote environmentally and socially responsible mineral resources management and development;
- d. Intensify private sector participation and public-private sector collaboration in ASEAN mineral cooperation programmes and activities;
- e. Foster cooperation with Dialogue Partners and relevant international and regional organisations in the promotion of scientific and technological R&D in mineral resources development and geosciences, as well as cooperative programmes on technology transfer;
- f. Coordinate and harmonise development policies and programmes on mineral resources;
- g. Exchange technical information, experience and good practices; and
- h. Strengthen cooperation and joint approaches in addressing international and regional issues and concerns of common interest.

ค.๙ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๖๕. การบรรลุความมุ่งหมายของอาเซียนในการรักษาการเติบโตทางเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันในระดับโลก จะได้รับการสนับสนุนโดยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (เอสทีไอ) มาประยุกต์ใช้ แผนปฏิบัติการอาเซียนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (อาพาสที) ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘ และแผนการดำเนินงานที่ต่อเนื่องจะเป็นเอกสารอ้างอิงที่สำคัญในการกำหนด วางแผน และดำเนินงานตามความริเริ่มซึ่งจะนำไปสู่การทำให้อาเซียนเป็นภูมิภาคที่มีนวัตกรรม มีความสามารถในการแข่งขันที่แข็งแกร่ง ยั่งยืน และมีการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจ
๖๖. วิสัยทัศน์และเป้าหมายต่าง ๆ ของอาพาสที จำเป็นต้องใช้ความพยายามร่วมกันและมีการระดมทรัพยากรในการดำเนินการตามมาตรการเชิงยุทธศาสตร์ ดังนี้
- ๑) เสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายศูนย์กลางความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีอยู่ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือ แบ่งปันสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการวิจัย และบุคลากรเพื่อสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาด้านเทคโนโลยีร่วมกัน การถ่ายทอดเทคโนโลยีและการนำมาใช้ในเชิงพาณิชย์
 - ๒) ส่งเสริมการเคลื่อนย้ายนักวิทยาศาสตร์และนักวิจัยจากสถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน โดยดำเนินโครงการ แลกเปลี่ยนและการดำเนินการที่เหมาะสมด้านอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายระดับประเทศ
 - ๓) จัดตั้งระบบและกลไกซึ่งจะส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสตรีและเยาวชน ในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการ
 - ๔) เพิ่มความตระหนักรู้ของสาธารณะต่อผลความสำเร็จต่าง ๆ ที่เกิดจากความร่วมมือ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของอาเซียน
 - ๕) จัดตั้งระบบสนับสนุนนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมและบริหารจัดการธุรกิจด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ซึ่งเกิดขึ้นจากการแยกตัวออกจากบริษัทแม่ และการร่วมทุน และ
 - ๖) จัดทำยุทธศาสตร์ใหม่สำหรับความเป็นหุ้นส่วนกับคู่เจรจาและองค์การที่เกี่ยวข้อง ในโครงการที่มีผลประโยชน์เกื้อกูลกัน

C.9. Science and Technology

65. Realising ASEAN's intent to sustain its economic growth and to remain globally competitive would be supported by appropriate science, technology and innovation (STI) applications. The ASEAN Plan of Action on Science, Technology and Innovation (APASTI) 2016-2025 and its implementation plan will serve as important reference in identifying, planning and implementing initiatives that will contribute to making ASEAN innovative, competitive, vibrant, sustainable and economically integrated.
66. The vision and various goals of the APASTI would require concerted efforts and pooling of resources to address the following strategic measures:
- i. Strengthen existing networks of S&T centres of excellence to promote cooperation, sharing of research facilities and manpower towards joint research and technology development, technology transfer and commercialisation;
 - ii. Enhance mobility of scientists and researchers from both public S&T institutions and private sector through exchange programmes and other appropriate arrangements, according to the respective laws, rules, regulations and national policies;
 - iii. Establish systems and mechanisms that will increase the engagement of women and youth in STI to promote entrepreneurship;
 - iv. Raise public awareness of the various achievements derived from ASEAN cooperation in STI;
 - v. Establish innovative support systems to promote and manage regional STI enterprise arising from spin-offs and joint ventures; and
 - vi. Establish new strategies for partnership with dialogue partners & other relevant organizations on mutually beneficial projects.

ง. การเป็นภูมิภาคที่มีความสามารถในการปรับตัว ครอบคลุมทุกภาคส่วน ให้มีความสำคัญกับประชาชน และมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง

๖๗. วิสัยทัศน์ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ แสวงหาแนวทางที่จะส่งเสริมคุณลักษณะด้านที่สามของแผนงานเพื่อการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๑๕ ในเรื่อง “การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค” ให้มากขึ้น โดยทำให้องค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอยู่ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น และผนวกรวมองค์ประกอบอื่น ๆ ที่สำคัญ

ง.๑ การเสริมสร้างบทบาทของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อยให้เข้มแข็ง

๖๘. วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไรก็ตาม โลกาภิวัตน์ ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร การเปิดเสรีการค้า และวิวัฒนาการของกระบวนการผลิตก่อให้เกิดความท้าทายซึ่งจะต้องมีการรับมือที่ดีขึ้นเนื่องจากอาเซียนยังคงดำเนินการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น สำหรับการดำเนินงานที่ต้องให้ความสำคัญส่วนใหญ่เป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายการไหลเวียนของข้อมูล และการเสริมสร้างศักยภาพให้แก่หน่วยงานภาครัฐที่ดำเนินงานเกี่ยวกับประเด็นวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย รวมทั้งการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย ในมิติต่าง ๆ ดังนี้ : การเข้าถึงแหล่งเงินทุน เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาด การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการสร้างสภาพแวดล้อมและกฎระเบียบที่เอื้ออำนวยต่อวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย

๖๙. การดำเนินโครงการวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย ที่เป็นระบบและมีเป้าหมายที่ชัดเจนมากขึ้น จะช่วยให้วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย มีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น มีความสามารถในการปรับตัว และได้รับประโยชน์จากการรวมตัวของอาเซียนมากขึ้น ข้อริเริ่มที่นำไปสู่การปรับปรุงสภาพแวดล้อมด้านนโยบายที่เอื้ออำนวยต่อวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย รวมทั้งการส่งเสริมมาตรการที่เกี่ยวข้องกับตลาดเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยสนับสนุนเป้าหมายดังกล่าว และขับเคลื่อนประสิทธิภาพด้านการผลิตและนวัตกรรมของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย รวมถึงการพัฒนาอย่างครอบคลุมและเท่าเทียมกัน และความเสมอภาคทางเพศให้แก่วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย สำหรับการดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายที่จะทำให้วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อยมีความสามารถในการแข่งขันระดับโลกและมีนวัตกรรมตลอดจนมีการบูรณาการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างราบรื่น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างทั่วถึง จะมีมาตรการเชิงยุทธศาสตร์ ดังนี้

D. A Resilient, Inclusive, People-Oriented and People-Centred ASEAN

67. The AEC Blueprint 2025 seeks to significantly enhance the third characteristic of the AEC Blueprint 2015 on “Equitable Economic Development” by deepening existing elements and incorporating other key elements.

D.1 Strengthening the Role of Micro, Small, and Medium Enterprises

68. MSMEs are the backbone of the ASEAN economies. However, globalisation, advances in technologies and communications, trade liberalisation and the evolution of the production processes pose challenges which need to be better addressed as ASEAN continues to deepen its economic integration. Work has focused mainly on enhancing networking, information flows and capacity building for government agencies working on issues and capabilities building in the following dimensions: access to finance, technology and innovation, markets, human resource development and enabling policy and regulatory environment.

69. A more structured and targeted MSME programme will be instituted to enhance MSME competitiveness, resilience and to enable greater benefits from ASEAN integration. Initiatives towards improved conducive policy environment for MSMEs and enhanced market-related measures are required to support these objectives, and to drive MSME productivity and innovation as well as inclusive and equitable development, and gender opportunities for micro enterprises and SMEs. In meeting these aspirations for a globally competitive and innovative MSME sector that is seamlessly integrated into the ASEAN community and contributes to inclusive development, the following strategic measures would be implemented:

- ๑) ส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิต เทคโนโลยีและนวัตกรรมผ่านทางมาตรการต่าง ๆ ที่จะยกระดับประสิทธิภาพการผลิตของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย โดยการทำความเข้าใจแนวโน้มที่สำคัญในประสิทธิภาพการผลิต จัดตั้งกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมผ่านความเชื่อมโยงต่าง ๆ ทางอุตสาหกรรม ส่งเสริมเทคโนโลยีและสร้างความสามารถในการรวมกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรม และส่งเสริมนวัตกรรมซึ่งถือเป็นความได้เปรียบในการแข่งขันที่สำคัญ โดยการ ใช้เทคโนโลยีและการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับธุรกิจ รวมทั้งการเชื่อมโยง ระหว่างภาคธุรกิจกับภาควิชาการ
- ๒) เพิ่มการเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยการพัฒนาและการเสริมสร้างกรอบสถาบันในการ พัฒนาการทำความเข้าใจและการเสริมสร้างความเข้มแข็งของโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการเงินแบบดั้งเดิม รวมทั้งสภาพแวดล้อมด้านนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมแหล่งเงินทุนทางเลือกและแหล่งเงินทุนที่มีใช้แบบดั้งเดิม ส่งเสริม การเข้าถึงบริการทางการเงิน และความรู้ด้านการเงิน รวมทั้งความสามารถของ วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อยในการมีส่วนร่วมมากขึ้นใน ระบบการเงิน และส่งเสริมมาตรการจูงใจทางภาษีและอื่น ๆ
- ๓) ส่งเสริมการเข้าสู่ตลาดและยกระดับความเป็นสากล โดยการขยายและพัฒนา โครงการที่สนับสนุนการเข้าสู่ตลาดและการบูรณาการเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทาน โลก รวมถึงการส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนกับบริษัทข้ามชาติ (เอ็มเอ็นซีเอส) และบริษัทขนาดใหญ่ เพื่อเพิ่มช่องทางและโอกาสในการเข้าสู่ตลาด การส่งเสริม การใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และมาตรการที่จะสนับสนุนการส่งออกโดยผ่าน ทางกลไกต่าง ๆ เช่น ศูนย์ให้คำปรึกษาด้านการส่งออก การบริการให้คำปรึกษา และการใช้กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า เป็นต้น
- ๔) ส่งเสริมสภาพแวดล้อมด้านนโยบายและกฎระเบียบเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย ซึ่งจะสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือทั้งในระดับรัฐบาล และระหว่างรัฐบาล รวมทั้งกลไกต่าง ๆ ในการประสานงาน การมีส่วนร่วมของ วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อยในกระบวนการตัดสินใจเพื่อนำเสนอความสนใจและความต้องการของกลุ่มได้ดีขึ้น การสนับสนุนธุรกิจรายย่อย ในภาคธุรกิจที่มีลักษณะไม่เป็นทางการและการรวมกลุ่มกันของธุรกิจรายย่อย เหล่านั้น รวมทั้งการลดขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการขอรับใบอนุญาตต่าง ๆ และการจดทะเบียนธุรกิจ ซึ่งจะลดค่าใช้จ่ายและทำให้การจัดตั้งธุรกิจรวดเร็วยิ่งขึ้น และ

- i. Promote productivity, technology and innovation through measures to enhance MSME productivity by understanding key trends in productivity; build industry clusters through industrial linkages, promote technology and build capabilities to foster industry clustering; as well as promote innovation as a key competitive advantage through technology usage and its application to business and business-academia linkages;
- ii. Increase access to finance by developing and enhancing the institutional framework in respect of improving understanding and strengthening traditional financing infrastructure as well as the policy environment and measures that foster alternative and non-traditional financing; promote financial inclusion and literacy and the ability of MSMEs to be better engaged in the financial systems; and enhance tax and other incentive schemes;
- iii. Enhance market access and internationalisation by extending and developing support schemes for market access and integration into the global supply chains including promoting partnership with multinational corporations (MNCs) and large enterprises to increase market access and opportunities; promote the use of e-Commerce; and enhancing measures to promote exports through mechanisms such as export clinics, advisory services and ROO utilisation;
- iv. Enhance MSME policy and regulatory environment that promotes intra and inter-governmental cooperation and coordination mechanisms, involvement of MSMEs in the decision-making process to enable better representation of MSME interests; provide support to micro enterprises in the informal sector and their integration; and streamline processes involved in obtaining of permits and business registrations to enable less costly and faster business formation; and

- ๕) ส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเป็นผู้ประกอบการผ่านทางสถาบันออนไลน์ของอาเซียน และเสริมสร้างการพัฒนาทุนมนุษย์ โดยเฉพาะเยาวชนและสตรี สำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย

ง.๒ การเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่บทบาทของภาคเอกชน

๗๐. บทบาทของภาคเอกชนในการรวมตัวของอาเซียนมีความสำคัญในฐานะการเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญของกระบวนการรวมตัวดังกล่าว ในสภาพแวดล้อมของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ อาเซียนตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนที่มากยิ่งขึ้น และการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบมากขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบรรลุเป้าหมายต่าง ๆ ของอาเซียน ข้อมูลจากภาคเอกชนและความเป็นหุ้นส่วนกับภาคเอกชนเป็นสิ่งจำเป็นไม่เพียงต่อการกำหนดยุทธศาสตร์และข้อริเริ่มต่าง ๆ ของภูมิภาค แต่รวมถึงการบ่งชี้อุปสรรคต่อการรวมตัวทางเศรษฐกิจของภูมิภาคที่ลึกซึ้งมากขึ้น อาเซียนจึงต้องดำเนินการเพื่อให้ภาคธุรกิจและองค์กรระดับชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับการดำเนินงานของอาเซียนได้ง่ายขึ้น และรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายในเวลาที่เหมาะสม

๗๑. ปัจจุบัน สภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียน (อาเซียน-แบค) มีฐานะเป็นองค์กรสูงสุดของภาคเอกชน ซึ่งประกอบด้วย สภาธุรกิจอาเซียนกับคู่เจรจา ๙ กลุ่ม และองค์กรธุรกิจ ๖๖ กลุ่มที่ประสานงานกับองค์กรรายสาขาของอาเซียน สภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียนมีบทบาทนำในการประสานข้อมูลจากสภาธุรกิจและองค์กรต่าง ๆ ซึ่งมีการติดต่อสื่อสารกับองค์กรรายสาขาของอาเซียน การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรร่วมกันของภาคเอกชนจะช่วยให้การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของอาเซียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายของอาเซียน โดยมาตรการเชิงยุทธศาสตร์มี ดังนี้

- ๑) ดำเนินกระบวนการปรึกษาหารือที่เกี่ยวข้องกับภาคเอกชนอย่างเปิดกว้างมากขึ้น
- (ก) แนวทาง : จัดทำแนวทางเพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดจากการมีส่วนร่วมกับภาคเอกชน โดยแนวทางดังกล่าวอาจรวมถึงเกณฑ์ในการมีส่วนร่วมขององค์กรธุรกิจ (อาทิ การแสดงให้เห็นถึงมูลค่าเพิ่มที่ให้แก่อาเซียน การใช้ประโยชน์จากความสามารถพิเศษ กลไกการมีส่วนร่วมของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย)

- v. Promote entrepreneurship and human capital development by creating a more conducive environment for entrepreneurship through the ASEAN On-line Academy; and enhancing human capital development for MSMEs, in particular youth and women.

D.2 Strengthening the Role of the Private Sector

70. The role of the private sector in ASEAN integration is important as a key stakeholder in the process. In the AEC 2025 environment, it is recognised that greater involvement of the private sector and more structured participation will be beneficial to the achievement of ASEAN goals. Private sector inputs and partnerships are essential not only in designing regional strategies and initiatives, but also in identifying impediments to realising deeper regional economic integration. Efforts must be made to engage the business sector and community-based organisations more effectively, both to provide easier access to official information on implementation, and to obtain timely feedback on policies.

71. Currently, there are the ASEAN Business Advisory Council (ASEAN-BAC) as the apex private sector body, nine ASEAN+1 business councils, and 66 business entities interacting with the various ASEAN sectoral groups. The ASEAN-BAC will take the lead in coordinating inputs from established business councils and entities in their interactions with various ASEAN sectoral groups. In harnessing the collective resources of the private sector to enable more effective participation in ASEAN activities and to assist ASEAN to achieve its goals, the strategic measures include the following:

- i. Implement a more inclusive and consultative process involving the private sector:
- a. Guidelines: Formulate a set of guidelines to maximise benefits from engagement with the private sector. The guidelines may include criteria for the involvement of private sector entities (e.g. demonstration of value-add to ASEAN, leveraging on core competencies, mechanism for involving MSMEs).

- (ข) องค์กรต่าง ๆ ของอาเซียน : องค์กรต่าง ๆ ของอาเซียนที่เกี่ยวข้องจัดตั้งกระบวนการหารือของแต่ละองค์กรรายสาขากับองค์กรผู้นำภาคธุรกิจ (สมาคมธุรกิจ และสภาที่ปรึกษาธุรกิจ) รวมทั้งผู้แทนสภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามข้อริเริ่มต่าง ๆ ภายใต้แผนงานรายสาขา
- (ค) กลุ่มองค์กรธุรกิจต่าง ๆ : กลุ่มภาคเอกชนริเริ่มจัดกลุ่มรายสาขาเพื่อหารือประเด็นเฉพาะต่าง ๆ จัดงานระหว่างพันธมิตรในประเด็นที่สำคัญ อาทิ การอำนวยความสะดวกทางการค้า การบริการ การลงทุน การเชื่อมโยงระหว่างกัน อาหาร รวมทั้งวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย เพื่อหยิบยกประเด็นดังกล่าว และให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับแนวโน้มและประเด็นใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น
- (ง) เว็บไซต์หรือช่องทางออนไลน์ : ภาคเอกชนจำเป็นต้องจัดตั้งเวทีหรือภายในกลุ่มของตนเอง เพื่อสร้างเครือข่ายระหว่างกัน เนื่องจากการมีองค์กรที่แตกต่างและประเด็นที่หลากหลายเป็นจำนวนมาก
- ๒) เสริมสร้างบทบาทของสภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียน
- (ก) องค์กรประกอบ : การมีสมาชิกภาพจะสะท้อนการเชื่อมโยงอย่างเข้มแข็งกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางธุรกิจ
- (ข) การมีส่วนร่วม : สร้างการมีส่วนร่วมกับสภาที่ปรึกษาธุรกิจ/องค์กรธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น จัดทำโครงสร้างเพื่อติดตามความคืบหน้าของข้อริเริ่มสำคัญต่าง ๆ หรือสาขาสำคัญที่เร่งรัดการรวมกลุ่มซึ่งภาคเอกชนให้ความสนใจ เพื่อนำไปสู่การให้ความสนับสนุนต่อการดำเนินงานและให้ข้อคิดเห็นต่อการปรับปรุงให้ดีขึ้น
- (ค) การประสานงานระหว่างสภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียนกับสำนักเลขาธิการอาเซียน : การเพิ่มประสิทธิภาพการประสานงานกับสภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียน โดยการให้ข้อมูลที่ทันสมัยเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างสม่ำเสมอ การให้รายงานการหารือร่วมกับภาคเอกชน และการนำข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียนเข้าสู่การพิจารณาในกระบวนการหารือกับองค์กรรายสาขาต่าง ๆ

- b. ASEAN Bodies: Relevant ASEAN bodies to institutionalise within each body a consultative process with lead private sector entities (business associations and business councils) as well as ASEAN-BAC representatives to support the implementation of initiatives under the sectoral work plans.
- c. Business Entities: Private sector groups to initiate cluster groups to engage in specific issues; hold partnership events on key issues, such as trade facilitation, services, investment, connectivity, food and MSMEs to raise issues and provide key inputs on emerging trends and issues.
- d. Online Networking Forum: With many different bodies and multiple issues, the private sector needs to develop its own platform for networking.
- ii. Enhance ASEAN-BAC's role:
- a. Composition: Membership to reflect strong linkages with business stakeholders.
- b. Engagement: Build-in a more structured engagement with business councils/business entities, establish own structure to monitor progress of key initiatives or priority integration sectors of interest to the private sector so as to support the implementation and provide feedback.
- c. Coordination between ASEAN-BAC and the ASEAN Secretariat: Enhance coordination with ASEAN-BAC by providing regular updates of the AEC; providing minutes of consultations with the private sector; and ensuring ASEAN-BAC recommendations feed into the consultative process with sectoral bodies.

ง.๓ ความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน

๗๒. ความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน (พีพีพี) ถือเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับผู้มีอำนาจตัดสินใจในการส่งเสริมการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมให้เข้มแข็งขึ้น โดยการใช้ประโยชน์จากความเชี่ยวชาญของภาคเอกชน การแบ่งปันความเสี่ยง และการจัดหาแหล่งเงินทุนเพิ่มเติม ทั้งนี้ อาเซียนได้พยายามที่จะขับเคลื่อนประเด็นความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในส่วนของข้อริเริ่ม ด้านโครงสร้างพื้นฐานภายใต้เสาความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ และภายใต้แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกัน รวมทั้งเอกสารสืบเนื่องต่าง ๆ โดยในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ ๔๖ เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๕๗ ที่ประชุมได้ให้การรับรองหลักการที่ไม่ผูกพันของอาเซียนสำหรับข้อเสนอแนะต่อกรอบงานความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน ก่อนที่จะนำเสนอต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๕ ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗

๗๓. มาตรการเชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

- ๑) ทบทวนและกำหนดขอบเขตของกรอบสถาบันและกฎหมายในระดับประเทศ ซึ่งสนับสนุนการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนทั้งในระดับประเทศ และภูมิภาค เพื่อมุ่งสู่สภาพแวดล้อมทางการปฏิบัติงานและทางกฎหมายที่เสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน
- ๒) กำหนดภาคีที่จะให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคแก่สมาชิกอาเซียน เพื่อสนับสนุนให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน ซึ่งรวมถึงศักยภาพของรัฐบาล นโยบาย กฎหมาย กฎระเบียบและสถาบันต่าง ๆ ที่จำเป็น
- ๓) กำหนดภาคีที่จะให้ความช่วยเหลือด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการพัฒนาโครงการที่ใช้รูปแบบความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน และการให้บริการด้านคำปรึกษาในการทำธุรกรรมต่าง ๆ
- ๔) จัดตั้งเครือข่ายของอาเซียนระหว่างหน่วยงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน (บริษัทกฎหมาย บริษัทสถาบันการเงิน) ในประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และร่วมมือในโครงการร่วมต่าง ๆ

D.3. Public-Private Partnership

72. Public-Private Partnership (PPP) is an important tool for decision makers to strengthen economic and social development through the harnessing of private sector expertise, sharing of risks, and provision of additional sources of funding. ASEAN has been seeking to drive the PPP agenda further, particularly for infrastructure initiatives under the AEC and under the MPAC and its successor document. The non-binding ASEAN Principles for PPP Framework's recommendations were adopted by the 46th ASEAN Economic Ministers' Meeting in August 2014 and presented to the 25th ASEAN Summit in November 2014.

73. Strategic measures include the following:

- i. Review and scope the national legal and institutional frameworks that support PPP at both the national and regional levels, with a view towards strengthening the PPP legal and operating environment;
- ii. Identify partners to provide technical assistance to ASEAN Member States to support an enabling environment conducive to PPP, including the necessary policies, laws, regulations, institutions and government capacity;
- iii. Identify partners to provide PPP project development facilities and transaction advisory services;
- iv. Establish an ASEAN network of PPP agencies and stakeholders (legal firms, companies, financial institutions) in ASEAN Member States to share experiences and collaborate on joint projects;

- ๕) สนับสนุนให้กองทุนเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในภูมิภาคอาเซียน (เอไอเอฟ) ศึกษาแนวทางในการทำหน้าที่หน่วยงานสนับสนุน เพื่อช่วยดึงดูดการให้เงินทุนจากภาคเอกชนในการสนับสนุนโครงการที่เป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน ที่มีความเป็นไปได้ในเชิงธุรกิจ ซึ่งจะนำไปสู่การลดความยากจน การเจริญเติบโตที่ครอบคลุม ความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม และการรวมกลุ่มของภูมิภาค และ
- ๖) ส่งเสริมการใช้รูปแบบความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน สำหรับโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ เมื่อมีความเหมาะสม

๗.๔ การลดช่องว่างการพัฒนา

- ๗๔. ข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน (ไอเอไอ) ถือเป็นงานดำเนินการที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การลดช่องว่างการพัฒนา (เอ็นดีจี) โดยการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศกัมพูชา สปป. ลาว เมียนมา และเวียดนาม (ซีแอลเอ็มวี) เพื่อเพิ่มความสามารถในการดำเนินการตามความตกลงต่าง ๆ ของภูมิภาค และเร่งให้กระบวนการรวมกลุ่มของภูมิภาคทั้งหมดเกิดขึ้นโดยเร็วจากการตระหนักถึงความแตกต่างด้านระดับการพัฒนาและช่องว่างการพัฒนาที่ยังคงมีอยู่ในทุกประเทศ อาเซียนได้ดำเนินการประสานงานอย่างใกล้ชิดมาอย่างต่อเนื่อง โดยผ่านกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคต่าง ๆ ในภูมิภาค (อาทิ การพัฒนาพื้นที่อาเซียนตะวันออกระหว่างบรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ (บีไอเอ็มพี-อีเอจีเอ) การพัฒนาเศรษฐกิจสามฝ่ายระหว่างอินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย (ไอเอ็มที-จีที) โครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (จีเอ็มเอส) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการลดช่องว่างการพัฒนา การดำเนินการตามแผนงานข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน ระยะที่ ๒ มีช่วงเวลาครอบคลุมตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ ถึง ๒๕๕๘ ในขณะที่แผนปฏิบัติการประจำปีระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจอาเซียน (ซีออม) ของกลุ่มประเทศซีแอลเอ็มวีได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๔
- ๗๕. จากการพิจารณาข้อเสนอแนะในการดำเนินการทบทวนระยะครั้งแรกของแผนงานข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียนและรายงานการติดตามการพัฒนาอย่างทั่วถึงของอาเซียน ในปี ๒๕๕๘ การดำเนินการลดช่องว่างการพัฒนาภายหลังปี ๒๕๕๘ จะมุ่งเน้นเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ดังนี้
 - ๑) รักษาอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน
 - ๒) เสริมสร้างศักยภาพของประเทศสมาชิกใหม่ให้เข้มแข็งเพื่อดำเนินการตามพันธกรณีในการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน

- v. Encourage the ASEAN Infrastructure Fund (AIF) to study ways to act as a catalyst in order to attract private sector funding for financing commercially viable PPP projects that will contribute towards poverty reduction, inclusive growth, environmental sustainability and regional integration; and
- vi. Promote the use of PPP for infrastructure projects, where appropriate.

D.4 Narrowing the Development Gap

- 74. The Initiative for ASEAN Integration (IAI) has been a key initiative to address narrowing the development gap (NDG) by providing support to Cambodia, Lao PDR, Myanmar and Viet Nam (CLMV) to augment their capacity to implement regional agreements and accelerate the regional integration process as a whole. Recognising that pockets of underdevelopment and development gaps exist in all countries, ASEAN has also continued coordinating closely with other sub-regional cooperation frameworks in the region (e.g. Brunei, Indonesia, Malaysia, Philippines East ASEAN Growth Area (BIMP-EAGA); Indonesia, Malaysia, Thailand Growth Triangle (IMT-GT), Greater Mekong Subregion (GMS), Mekong Initiatives) as part of NDG. The second phase of the IAI Work Plan spanned 2009 to 2015, while the annual CLMV Senior Economic Officials' Meeting (SEOM) Action Plans have been implemented since 2011.
- 75. Having taken into consideration the recommendations in the Mid-Term Review of the IAI Work Plan II and the ASEAN Equitable Development Monitor 2014, the IAI and NDG implementation plan beyond 2015 will focus on the following strategic objectives:
 - i. Sustain the pace of economic growth among ASEAN Member States;
 - ii. Strengthen the capacity building in newer ASEAN Member States to implement regional commitments towards ASEAN economic integration;

- ๓) ลดภาระที่เกิดขึ้นอันเป็นผลจากกฎระเบียบทางธุรกิจในการจัดตั้งและการดำเนินการของบริษัทต่าง ๆ
- ๔) เสริมสร้างโอกาสทางธุรกิจเพื่อสร้างการเติบโตและการจ้างงาน และขยายการเข้าถึงบริการด้านการเงิน
- ๕) เพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่
- ๖) มุ่งเน้นการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย และ
- ๗) ระบุผู้ให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาในการสนับสนุนด้านเทคนิคและการเงิน แก่วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย โดยมุ่งเน้นสาขาที่มีศักยภาพ ซึ่งจะช่วยให้วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย เข้าไปมีส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าในระดับภูมิภาคและโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๗๖. การมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างอาเซียนและกรอบอนุภาคต่าง ๆ เพื่อนำความร่วมมือไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมและยั่งยืน เพื่อใช้ประโยชน์จากจุดแข็งและข้อได้เปรียบของแต่ละประเทศ

๖.๕ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินงานการรวมกลุ่มของภูมิภาค

๗๗. การมีส่วนร่วมที่เพิ่มขึ้นสามารถดำเนินการได้โดยการสร้างความโปร่งใสที่มากขึ้นในกิจกรรมของอาเซียนและความคืบหน้าในการรวมตัวของอาเซียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและองค์กรภาคประชาสังคมสามารถมีส่วนร่วมในการดำเนินการรวมตัวทางเศรษฐกิจ ผ่านการสื่อสารเกี่ยวกับข้อริเริ่มต่าง ๆ ของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่รัฐบาลได้ดำเนินการให้แก่ประชาชนทั่วไป โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเหล่านี้สามารถมีส่วนร่วมโดยการให้ความเห็นต่อผลกระทบของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่มีต่อประชาชน

๗๘. มาตรการเชิงยุทธศาสตร์มี ดังนี้

- ๑) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับประเด็นด้านเศรษฐกิจ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับข้อริเริ่มต่าง ๆ ในการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียนให้มากยิ่งขึ้น
- ๒) ดำเนินงานร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างใกล้ชิดในการส่งเสริมกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (ซีเอสอาร์) และ
- ๓) ส่งเสริมให้มีการปรึกษาหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับข้อริเริ่มใหม่ ๆ

- iii. Reduce the burden placed by business regulations on the creation and successful operation of formal enterprises;
- iv. Building business opportunities for growth and employment, and increasing access to financial services;
- v. Enhance productivity and competitiveness of rural economies, especially in the newer ASEAN Member States;
- vi. Emphasise on the development of MSMEs of ASEAN Member States; and
- vii. Identify development donors to provide technical and financial assistance for the MSMEs to focus on potential sectors, which allow them to effectively participate in regional and global value chain activities.

76. Effective engagement between ASEAN and sub-regional frameworks to translate cooperation into concrete and sustainable actions that harness each other's strengths and advantages will be continued.

D.5. Contribution of Stakeholders on Regional Integration Efforts

77. Enhanced engagement could be undertaken to provide for better transparency of ASEAN activities and progress in ASEAN integration. The stakeholders, including civil society organisations, can contribute to the integration efforts by communicating the initiatives undertaken by the governments on economic integration initiatives to the general public. These stakeholders could also contribute by providing feedback on the impact of the integration efforts on ASEAN peoples.

78. Strategic measures include the following:

- i. Continue to enhance engagement with stakeholders on economic issues to promote a better understanding of ASEAN economic integration initiatives;
- ii. Work closely with stakeholders towards promoting corporate social responsibility (CSR) activities; and
- iii. Enhance consultations with stakeholders on new initiatives.

จ. การเป็นส่วนสำคัญของประชาคมโลก

๗๙. อาเซียนยังคงดำเนินการให้มีความคืบหน้าอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีการบูรณาการภูมิภาคเข้าสู่เศรษฐกิจโลก โดยการจัดทำความตกลงการค้าเสรี และความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมทุกมิติ (ซีพีพี) กับประเทศจีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ และอยู่ระหว่างการเจรจาเพื่อให้ได้ข้อสรุปของความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (อาร์ซีพี) และความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ฮ่องกง ความตกลงการค้าเสรี/ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมทุกมิติต่าง ๆ เหล่านี้ ได้เสริมสร้างความเข้มแข็งในจุดยืนของอาเซียน ซึ่งเป็นภูมิภาคที่เปิดกว้างและทั่วถึง และวางพื้นฐานสำหรับอาเซียนที่จะรักษาความเป็นแกนกลางในการมีส่วนร่วมในระดับโลกและภูมิภาคนอกจากนี้ ประเทศสมาชิกอาเซียนยังได้มีการจัดทำความตกลงการค้าเสรีและความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมกับคู่ค้าที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องต่อการจัดทำความตกลงการค้าเสรี/ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมทุกมิติของภูมิภาค
๘๐. ตามที่อาเซียนได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในระดับโลกและซอร์ริเริ่มการรวมตัวทางเศรษฐกิจ อาเซียนจะดำเนินการเพื่อบูรณาการประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเข้ากับเศรษฐกิจโลกให้มากขึ้น ในการมีส่วนร่วมต่าง ๆ เหล่านี้ อาเซียนสามารถหาแนวทางที่จะส่งเสริมความเกื้อกูลและประโยชน์ร่วมกันสำหรับอาเซียน โดยมาตรการเชิงยุทธศาสตร์มีดังนี้
- ๑) พัฒนาแนวทางเชิงยุทธศาสตร์และมีความสอดคล้องกันมากขึ้น เพื่อบูรณาการความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับนอกภูมิภาค โดยมีทำที่ร่วมกันในเวทีเศรษฐกิจต่าง ๆ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก
 - ๒) ดำเนินการต่อเนื่องในการทบทวนและปรับปรุงความตกลงการค้าเสรีและความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมทุกมิติ ของอาเซียน เพื่อให้มั่นใจว่าความตกลงดังกล่าวยังคงมีความทันสมัย ครอบคลุมทุกมิติ มีคุณภาพสูง และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของภาคธุรกิจที่เข้ามาดำเนินการผลิตในอาเซียนได้มากขึ้น
 - ๓) ส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจกับคู่เจรจาที่ได้มีความตกลงการค้าเสรี โดยยกระดับและสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินโครงการ/แผนงานด้านการค้าและการลงทุน

E. A Global ASEAN

79. ASEAN is continuing to make steady progress towards integrating the region into the global economy through FTAs and comprehensive economic partnership agreements (CEPs) with China, Japan, Republic of Korea, India, Australia and New Zealand. Negotiations to conclude the Regional Comprehensive Economic Partnership (RCEP) and the ASEAN-Hong Kong FTA (AHKFTA) are also ongoing. These FTAs/CEPs have been strengthening ASEAN's position as an open and inclusive economic region, and lay the foundation for ASEAN to retain its centrality in global and regional engagements, where possible. ASEAN Member States are also engaged in FTAs and CEPs with their strategic trade partners to complement the regional FTAs/CEPs.
80. Building on the gains from ASEAN's global engagement and its economic integration initiatives, ASEAN shall work towards further integrating the AEC into the global economy. Through these engagements, ASEAN can seek to promote complementarities and mutual benefits for ASEAN. Strategic measures include the following:
- i. Develop a more strategic and coherent approach towards external economic relations with a view to adopting a common position in regional and global economic fora;
 - ii. Continue to review and improve ASEAN FTAs and CEPs to ensure that they remain modern, comprehensive, of high-quality and more responsive to the needs of businesses operating the production networks in ASEAN;
 - iii. Enhance economic partnerships with non-FTA Dialogue Partners by upgrading and strengthening trade and investment work programmes/plans;

- ๔) มีส่วนร่วมกับคู่ค้าทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลกเพื่อแสวงหาแนวทางการมีส่วนร่วมในเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจกับกลุ่มเศรษฐกิจใหม่ ๆ และ/หรือกลุ่มเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคที่มีค่านิยมและหลักการร่วมกันในการยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนอาเซียนโดยผ่านการรวมตัวทางเศรษฐกิจ
- ๕) ดำเนินการต่อเนื่องในการสนับสนุนระบบการค้าพหุภาคีและการมีส่วนร่วมในเวทีในระดับภูมิภาคอย่างจริงจัง
- ๖) ดำเนินการต่อเนื่องในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์กรต่าง ๆ ในระดับโลกและภูมิภาค

III. การดำเนินงานและทบทวน

ก. กลไกการดำเนินงาน

- ๘๑. คณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (เออีซีซี) จะเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการดำเนินมาตรการยุทธศาสตร์ในภาพรวม ตามแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕
- ๘๒. มาตรการเชิงยุทธศาสตร์เพื่อให้การดำเนินการตามแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมี ดังนี้
 - ๑) คณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะติดตามและบังคับใช้การดำเนินการมาตรการทั้งหมดตามที่ได้ตกลงไว้ในเอกสารนี้ และจัดตั้งคณะทำงาน/คณะกรรมการพิเศษ เพื่อช่วยคณะมนตรีฯ ในการแก้ไขปัญหาการดำเนินการมาตรการต่าง ๆ ที่ไม่เป็นไปตามที่ได้ตกลงไว้ ทั้งนี้ คณะมนตรีฯ จะกำหนดองค์ประกอบและขอบเขตอำนาจหน้าที่ (ทีโออาร์) ของคณะทำงาน/คณะกรรมการพิเศษที่จะกำกับดูแลและแก้ไขการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามกำหนด โดยคำนึงถึงประโยชน์ของการมีความคิดเห็นที่เป็นอิสระ
 - ๒) แผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์จะประกอบด้วยแนวทางปฏิบัติหลักสำหรับการดำเนินการมาตรการยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ตามแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ โดยแผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์จะคำนึงถึงแผนงานของรายสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและจะได้รับการทบทวนเป็นระยะ ๆ เพื่อให้สะท้อนการพัฒนาของแต่ละสาขา

- iv. Engage with regional and global partners to explore strategic engagement to pursue economic partnerships with emerging economies and/or regional groupings that share the same values and principles on improving the lives of their people through economic integration;
- v. Continue strongly supporting the multilateral trading system and actively participating in regional fora; and
- vi. Continue to promote engagement with global and regional institutions.

III. IMPLEMENTATION AND REVIEW

A. Implementation Mechanism

- 81. The ASEAN Economic Community Council (AEC Council) shall be the principal body accountable for the overall implementation of the strategic measures in the AEC Blueprint 2025.
- 82. To ensure effective implementation of the AEC Blueprint 2025, the following strategic measures will be undertaken:
 - i. AEC Council shall monitor and enforce compliance of all measures agreed in this document. AEC Council shall also establish special task forces/committees to assist the Council in facilitating resolution of non-compliance related to implementation of measures agreed upon. The composition and terms of reference (TOR) of special task forces/committees will be determined by the Council, taking into consideration the usefulness of independent views, in the monitoring and implementation of the resolution of non-compliance;
 - ii. A strategic action plan will be developed comprising of key action lines that will operationalise the strategic measures in the AEC Blueprint 2025. The strategic action plan will take into account the relevant sectoral work plans, and will be reviewed periodically to account for developments in each sector;

- ๓) องค์กรรยสาขาของอาเซียนที่เกี่ยวข้องจะประสานงานในการดำเนินการตามแผนงาน ในขณะที่หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องจะรับผิดชอบในการติดตามและควบคุมการดำเนินงาน ตลอดจนการเตรียมแผนปฏิบัติการระดับประเทศที่มีรายละเอียดมากขึ้น
- ๔) ประเทศสมาชิกอาเซียนอาจเข้าถึงกลไกอื่น ๆ เช่น กลไกในการร้องเรียนและแก้ไขปัญหาที่ภาคธุรกิจประสบต่อภาครัฐเกี่ยวกับปัญหาด้านการค้าและการลงทุนภายในอาเซียน (แอสซิสต์) แม้กระนั้น ประเทศสมาชิกยังคงมีทางเลือกที่จะใช้พิธีสารว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาทด้านเศรษฐกิจของอาเซียน (อีดีเอสเอ็ม) เพื่อส่งเสริมการเป็นประชาคมที่ยึดมั่นในกฎกติกา
- ๕) ประเทศสมาชิกอาเซียนจะนำหลักชี้วัดและเป้าหมายตามแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ ไปใช้เป็นหลักชี้วัดและเป้าหมายระดับประเทศ
- ๖) สำนักเลขาธิการอาเซียนจะทำหน้าที่กำกับดูแล/ติดตามการดำเนินการตามมาตรการยุทธศาสตร์/แนวทางปฏิบัติ ให้เป็นไปตามที่ตกลงไว้ในเอกสาร ผ่านกรอบงานในการกำกับดูแลที่เข้มแข็งขึ้น โดยใช้แนวทางที่เหมาะสมและกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ผลกระทบและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ จะได้รับการกำกับดูแล โดยการสนับสนุนจากระบบสถิติของประชาคมอาเซียนด้วย
- ๗) สำหรับการตัดสินใจในประเด็นที่อ่อนไหวบางเรื่องของหน่วยงานด้านเศรษฐกิจ การดำเนินการตามแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ กำหนดให้สามารถนำแนวทางฉันทามติและแนวทางที่มีความยืดหยุ่นมาใช้ตามความเหมาะสม ส่วนกรณีที่ไม่สามารถบรรลุฉันทามติ หรือเมื่อมีความจำเป็นต้องตัดสินใจอย่างเร่งด่วน อาเซียนจะดำเนินการตามมาตรา ๒๑.๒ ของกฎบัตรอาเซียน
- ๘) แผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ จะส่งเสริมความโปร่งใสและปรับปรุงการปฏิบัติงานในส่วนของกระบวนการแจ้งมาตรการทางการค้าภายใต้ความตกลงด้านเศรษฐกิจของอาเซียนทุกฉบับ โดยผ่านพิธีสารด้านกระบวนการแจ้งมาตรการทางการค้า
- ๙) การให้สัตยาบันตราสารทางกฎหมายต่าง ๆ ของอาเซียนภายหลังการลงนาม จะดำเนินการอย่างเร่งรัด ด้วยความพยายามสูงสุด ภายในระยะเวลา ๖ เดือน โดยขึ้นอยู่กับกระบวนการภายในประเทศของสมาชิกอาเซียน และ

- iii. Relevant ASEAN sectoral bodies will coordinate the implementation of their work plans, while relevant government agencies will be responsible for following up on, and overseeing the, implementation and preparation of more detailed action plans at the national level;
- iv. ASEAN Member States may also access other mechanisms such as the ASEAN Solutions for Investments, Services, and Trade (ASSIST). Notwithstanding the above, ASEAN Member States retain the option to utilise the ASEAN Protocol on Enhanced Dispute Settlement Mechanism (EDSM) to promote a rules-based community;
- v. ASEAN Member States shall translate milestones and targets of the AEC Blueprint 2025 into national milestones and targets;
- vi. The monitoring/tracking of the implementation and compliance of strategic measures/action lines agreed upon in the document will be conducted by the ASEAN Secretariat through an enhanced monitoring framework using appropriate approaches and robust methodology. The impact and outcomes of the AEC Blueprint 2025 will be monitored, including with the support of the ASEAN Community Statistical System (ACSS);
- vii. As may be appropriate, the implementation of AEC Blueprint 2025 will allow for both a consensus and flexibility approach in the decision-making process by economic bodies in certain sensitive aspects. Where there is no consensus or when the need for expedited decisions arises, ASEAN will apply Article 21.2 of the ASEAN Charter;
- viii. AEC Blueprint 2025 will promote transparency and improve the operation of notification procedures under all ASEAN economic agreements through the Protocol on Notification Procedures;
- ix. The ratification of ASEAN legal instruments after signing will be accelerated, with best endeavours, within 6 months, subject to domestic processes of ASEAN Member States; and

๑๐) การส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนกับภาคเอกชน สมาคมอุตสาหกรรมต่าง ๆ และประชาคมในวงกว้างขึ้นทั้งระดับประเทศและภูมิภาคอย่างแข็งขัน เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดในกระบวนการรวมกลุ่มอย่างยั่งยืน

๘๓. การรวมกลุ่มในระยะต่อไปจะต้องมีการสนับสนุนทางองค์กรที่เข้มแข็ง การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสำนักเลขาธิการอาเซียน และความร่วมมือทางยุทธศาสตร์ร่วมกับองค์กรอื่น ๆ

ก.๑ สำนักเลขาธิการอาเซียน

๘๔. การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสำนักเลขาธิการอาเซียนในเวลาที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพถือเป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งความพยายามหนึ่งที่จะเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สำนักเลขาธิการอาเซียนคือ การดำเนินการตามรายงานและข้อเสนอแนะของคณะทำงานระดับสูงว่าด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สำนักเลขาธิการอาเซียน และการทบทวนองค์กรต่าง ๆ ของอาเซียนตามที่ผู้นำอาเซียนได้ให้ความเห็นชอบในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๕ เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗ นอกจากนี้สำนักเลขาธิการอาเซียนจะยังคงติดตามและประเมินความคืบหน้าและผลกระทบของมาตรการตามแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ ให้แก่คณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน รวมทั้งการจัดหาทรัพยากรภายในอาเซียนและความเชี่ยวชาญจากภายนอก หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตามความเหมาะสม

๘๕. สำนักเลขาธิการจะยังคงทำหน้าที่กระจายข้อมูลให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด และจัดทำกรวิจัยหรือข้อริเริ่มอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕

ก.๒ องค์กรอื่น ๆ

๘๖. ความร่วมมือทางยุทธศาสตร์และการสนับสนุนขององค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการรวมตัวทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค เช่น สำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ (แอมโร) ธนาคารโลก ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย สถาบันวิจัยทางเศรษฐกิจเพื่ออาเซียนและเอเชียตะวันออก องค์กรเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาจะมีความจำเป็นเช่นกันสำหรับการบรรลุเป้าหมายของแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕

x. Partnership arrangements with the private sector, industry associations, and the wider community at the regional and national levels will also be actively sought and fostered to ensure sustained participation of all stakeholders in the integration process.

83. The next phase of integration will require strong institutional support, further strengthening of ASEAN Secretariat and strategic collaboration with other institutions.

A.1 ASEAN Secretariat

84. The timely and effective strengthening of the Secretariat will be imperative. Efforts to strengthen the Secretariat will be done by, among others, implementing the report and recommendations of the High Level Task Force (HLTF) on Strengthening the ASEAN Secretariat and Reviewing ASEAN organs, as adopted by the ASEAN Leaders at the 25th ASEAN Summit in November 2014. The Secretariat is also expected to continue to monitor as well as evaluate, for the AECC, the progress and impact of AEC Blueprint 2025 measures, tapping on internal resources as well as external expertise or stakeholders, as appropriate.

85. The Secretariat will also continue to assume an active role in the dissemination of information to all stakeholders, and in the conduct of research or other initiatives that are relevant to, and supportive of, the AEC Blueprint 2025.

A.2 Other Institutions

86. The support of and strategic collaboration with other institutions involved in the work on regional economic integration, such as, but not limited to, the ASEAN+3 Macroeconomic Research Office (AMRO), the World Bank, Asian Development Bank, ERIA, and OECD, will also be essential in achieving the goals of AEC Blueprint 2025.

ข. ทรัพยากร

- ๘๗. อาเซียนจะยังคงอำนวยความสะดวกในการระดมทรัพยากรจากประเทศสมาชิกอาเซียน คู่เจรจา และสถาบันระหว่างประเทศต่าง ๆ ทั้งในด้านเงินทุน การสนับสนุนด้าน ความเชี่ยวชาญ และการสนับสนุนการเสริมสร้างศักยภาพ ฯลฯ เพื่อให้สามารถ ดำเนินมาตรการต่าง ๆ ได้ตามที่ตกลงไว้
- ๘๘. การเคลื่อนย้ายทรัพยากรในรูปแบบของเงินทุน ความเชี่ยวชาญ หรือสินทรัพย์ทางปัญญา จะต้องคำนึงถึงความยั่งยืนของการดำเนินการ ข้อริเริ่มหรือโครงการ และกลไกที่ได้รับการ จัดตั้ง

ค. การสื่อสาร

- ๘๙. จากแผนแม่บทการสื่อสารอาเซียน (เอซีเอ็มพี) ที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาเซียนจะเพิ่ม ความพยายามในการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินมาตรการต่าง ๆ ภายใต้ประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ ให้แก่ประชาคมทั้งภายในและภายนอกอาเซียนอย่างเป็นระบบ วัตถุประสงค์โดยรวมมี ดังนี้
 - ๑) เพิ่มความตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างประชาคมอาเซียนให้มากขึ้น รวมถึงประชาคมเศรษฐกิจ ที่จะเป็นโยบายขึ้นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวม การเติบโตที่ยั่งยืนและเท่าเทียม ตลอดจนความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ในภูมิภาค
 - ๒) ชี้แจงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกภูมิภาคถึงแนวทางในการส่งเสริม การรวมตัวทางเศรษฐกิจของภูมิภาค รวมทั้งสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับ รูปแบบการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน และ
 - ๓) รับทราบข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภาคส่วนต่าง ๆ เกี่ยวกับผลลัพธ์และ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจต่อชุมชนในภูมิภาค ผ่านเครือข่ายการสื่อสารต่าง ๆ
- ๙๐. มาตรการซึ่งรวมถึงยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทการสื่อสารอาเซียน ได้แก่
 - ๑) เฉลิมฉลองการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน รวมทั้งความคืบหน้าและ ความสำเร็จอย่างเป็นทางการของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้วยการจัดงานต่าง ๆ ที่ส่งผลอย่างชัดเจนต่อการรับรู้ของสาธารณะ ทั้งภายในและภายนอกภูมิภาค
 - ๒) ส่งเสริมทั้งนักลงทุนอาเซียนและที่มีใ้อาเซียนในการเป็นผู้ประชาสัมพันธ์/ ผู้สนับสนุนที่จะเน้นถึงความริเริ่มในการรวมกลุ่มของอาเซียน และประโยชน์ที่ ภาคธุรกิจจะได้รับจากความริเริ่มนี้

B. Resources

- 87. ASEAN will continue to facilitate the mobilisation of resources from ASEAN Member States, Dialogue Partners and international institutions, in terms of, but not limited to, funding, expertise, and capacity building support to implement the agreed measures.
- 88. In mobilising resources, in the form of funds, expertise, or knowledge assets, consideration shall be given to the sustainability of efforts, initiatives, or projects, and established mechanisms.

C. Communications

- 89. Building upon the existing ASEAN Communications Master Plan (ACMP), ASEAN will step up its efforts to systematically disseminate information on the implementation of the various measures under the AEC Blueprint 2025 to the Community, within and outside of ASEAN. The overall objectives are to:
 - i. Bring about greater awareness of the importance of building an ASEAN Community, including the economic community that contributes to the overall economic development, sustainable and equitable growth, and well-being of the people in the region;
 - ii. Explain to stakeholders within and outside the region on the approach taken to promote regional economic integration and address any misconception on the economic integration model undertaken by ASEAN; and
 - iii. Obtain feedback from the various stakeholders, through the communication networks, on the outcomes and possible impact of economic integration on the people in the region.
- 90. The measures, among others, include the strategies outlined in the ACMP such as to:
 - i. Celebrate the establishment of AEC as well as AEC progress and achievements on a formal basis within ASEAN and outside the region with high impact events;
 - ii. Promote both ASEAN and non-ASEAN investor to be spokesperson/ advocate to highlight ASEAN's integration initiatives and how businesses can benefit from these initiatives;

- ๓) ส่งเสริมความตระหนักรู้ผ่านการประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับความคืบหน้าของกิจกรรมและโอกาสต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจ โดยใช้การสื่อสารออนไลน์ สิ่งพิมพ์ และกลไกทางสื่ออื่น ๆ รวมทั้งสื่อทางสังคม
- ๔) จัดทำหลักสูตรเฉพาะต่าง ๆ รวมทั้งการเน้นย้ำเรื่องราวความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย เพื่อส่งเสริมความตระหนักรู้ของเยาวชน สตรี รวมถึงวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย ซึ่งจะส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่มคนเหล่านี้ และการได้รับประโยชน์จากการรวมตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาค และ
- ๕) การให้สถานเอกอัครราชทูตและคณะกรรมการระดับสูงของประเทศสมาชิกอาเซียนที่ประจำนอกภูมิภาคมีบทบาทเชิงรุกมากขึ้น ในการส่งเสริมอาเซียนให้เป็นองค์กรทางเศรษฐกิจที่เข้มแข็งและมีพลวัต

ง. การทบทวน

๙๑. แผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ จะได้รับการทบทวนเป็นระยะๆ ตามที่คณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกำหนด แต่ไม่เกินกว่าทุก ๓ ปี หากไม่มีการตกลงเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ จะมีการประเมินผลระยะกลางและระยะสุดท้าย ซึ่งครอบคลุมช่วงเวลาในปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘ เพื่อติดตามความคืบหน้าและประเมินผลลัพธ์ / ผลกระทบ รวมถึงผลสำเร็จและความท้าทายจากการดำเนินการตามแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ เพื่อส่งเสริมระดับการรวมตัวทางเศรษฐกิจในอาเซียน นอกจากนี้ การติดตามและการรายงานความคืบหน้าการดำเนินการอย่างสม่ำเสมออาจเพิ่มขึ้นเพื่อสนับสนุนการประเมินผลในระยะกลางและระยะสุดท้าย

- iii. Promote awareness through regular publication of updates on economic activities and opportunities using online communication, print and other media mechanisms, including social media;
- iv. Undertake dedicated programmes, including highlighting success stories of MSMEs aimed at promoting awareness among youth, women and MSMEs to facilitate their participation and benefit from the economic integration in the region; and
- v. Use ASEAN Member States' embassies and high commissions outside the region to assume a more proactive role in promoting ASEAN as a strong and dynamic economic entity.

D. Review

91. The AEC Blueprint 2025 shall be reviewed periodically as decided by the AECC, but not more than every three years, unless otherwise agreed. Mid-term and end-of-term evaluations covering the periods 2016-2020 and 2021-2025 will be conducted to monitor progress and evaluate outcomes/impacts, including achievements and challenges from the implementation of the AEC Blueprint 2025, with a view towards enhancing the level of economic integration in ASEAN. The mid-term and end-of-term evaluations may be complemented with more regular monitoring and reporting of implementation progress.

อภิธานศัพท์

เอเปไอเอฟ	กรอบการรวมตัวภาคธนาคารของอาเซียน
อาเคีย	ความตกลงว่าด้วยการลงทุนของอาเซียน
เอซีเอ็มไอ	แผนงานโครงสร้างพื้นฐานตลาดทุนอาเซียน
เอซีเอ็มพี	แผนแม่บทการสื่อสารอาเซียน
เอซีเอสเอส	ระบบสถิติของประชาคมอาเซียน
เออีซี	ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
เออีซีซี	คณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
เออีโอ	โครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐาน
อาฟ่าพีกิต	กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน
อาฟ่าฟิสต์	กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามแดน
อาแฟมต์	กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ
อาฟาส	กรอบความตกลงว่าด้วยบริการของอาเซียน
เอเอชเคเอฟทีเอ	ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ฮ่องกง
เอไอเอฟ	กองทุนเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในภูมิภาคอาเซียน
เอไอไอเอฟ	กรอบงานการรวมกลุ่มสาขาประกันภัยอาเซียน
แอมแคัพ	แผนปฏิบัติการความร่วมมือด้านแร่ธาตุของอาเซียน
แอมโร	สำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓
อาพาเอก	แผนปฏิบัติการอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านพลังงาน
อาพาสที	แผนปฏิบัติการอาเซียนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
เอพีจี	กรอบงานของเครือข่ายระบบสายส่งไฟฟ้าของอาเซียน
เอคิวอาร์เอฟ	กรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน
เอเอสเอเอ็ม	ตลาดการบินร่วมอาเซียน
อาเซียน-แบค	สภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียน

GLOSSARY

ABIF	ASEAN Banking Integration Framework
ACIA	ASEAN Comprehensive Investment Agreement
ACMI	ASEAN Capital Market Infrastructure
ACMP	ASEAN Communications Master Plan
ACSS	ASEAN Community Statistical System
AEC	ASEAN Economic Community
AECC	ASEAN Economic Community Council
AEO	Authorised Economic Operators
AFAFGIT	ASEAN Framework Agreement on the Facilitation of Goods in Transit
AFAFIST	ASEAN Framework Agreement on the Facilitation of Inter-State Transport
AFAMT	ASEAN Framework Agreement on Multimodal Transport
AFAS	ASEAN Framework Agreement on Services
AHKFTA	ASEAN-Hong Kong FTA
AIF	ASEAN Infrastructure Fund
AIIF	ASEAN Insurance Integration Framework
AMCAP	ASEAN Minerals Cooperation Action Plan
AMRO	ASEAN+3 Macroeconomic Research Office
APAEC	ASEAN Plan of Action for Energy Cooperation
APASTI	ASEAN Plan of Action on Science, Technology and Innovation
APG	ASEAN Power Grid
AQRF	ASEAN Qualifications Reference Framework
ASAM	ASEAN Single Aviation Market
ASEAN-BAC	ASEAN Business Advisory Council

แอสซิสต์	กลไกในการร้องเรียนและแก้ไขปัญหาที่ภาคธุรกิจประสบต่อภาครัฐเกี่ยวกับ ปัญหาด้านการค้าและการลงทุนภายในอาเซียน	ASSIST	ASEAN Solutions for Investments, Services, and Trade
เอเอสเอสเอ็ม	ตลาดการขนส่งทางทะเลร่วมอาเซียน	ASSM	ASEAN Single Shipping Market
เอทีเอฟ	ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า	ATF	WTO Agreement on Trade Facilitation
เอทีเอฟ-เจซีซี	คณะกรรมการที่ปรึกษาว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้าของอาเซียน	ATF-JCC	ASEAN Trade Facilitation-Joint Consultative Committee
อาทิกา	ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน	ATIGA	ASEAN Trade in Goods Agreement
อาทิวา	ความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน	ATISA	ASEAN Trade in Services Agreement
บีไอเอ็มพี-อีเอจีเอ	การพัฒนาพื้นที่อาเซียนตะวันออกระหว่างบรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์	BIMP-EAGA	Brunei, Indonesia, Malaysia, Philippines East ASEAN Growth Area
ซีบีทีพี	กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งผู้โดยสาร ทางบกข้ามพรมแดน	CBTP	Cross-Border Transport of Passengers
ซีซีไอ	คณะกรรมการประสานงานด้านการลงทุนของอาเซียน	CCI	Coordinating Committee on Investment
ซีซีที	เทคโนโลยีผ่านหินสะอาด	CCT	clean coal technologies
ซีพี	ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมทุกมิติ	CEP	comprehensive economic partnership agreement
ซีแอลเอ็มวี	กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา และเวียดนาม	CLMV	Cambodia, Lao People's Democratic Republic, Myanmar and Viet Nam
ซีเอสอาร์	ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร	CSR	corporate social responsibility
อีดีเอสเอ็ม	พิธีสารว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาทด้านเศรษฐกิจของอาเซียน	EDSM	Enhanced Dispute Settlement Mechanism
อีเรีย	สถาบันวิจัยทางเศรษฐกิจเพื่ออาเซียนและเอเชียตะวันออก	ERIA	Economic Research Institute for ASEAN and East Asia
เอฟเอฟเอฟ	อาหาร เกษตร และป่าไม้	FAF	food, agriculture and forestry
เอฟดีไอ	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ	FDI	foreign direct investment
เอฟเอสบี	คณะกรรมการเสถียรภาพทางการเงิน	FSB	Financial Stability Board
เอฟทีเอ	ความตกลงการค้าเสรี	FTA	free trade agreement
จีไอ	สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	GI	geographical indication
จีเอ็มเอส	ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง	GMS	Greater Mekong Subregion
จีอาร์พี	แนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบ	GRP	good regulatory practice
จีอาร์ทีเคทีซีอี	ทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมท้องถิ่น	GRTKTCE	genetic resources, traditional knowledge, and traditional cultural expressions

จีวีซีส์	ห่วงโซ่มูลค่าโลก	GVC(s)	global value chain(s)
เอชแอลทีเอฟ	คณะทำงานระดับสูง	HLTF	High Level Task Force
เอชอาร์ดี	การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	HRD	human resource development
ไอเอไอ	ข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน	IAI	Initiative for ASEAN Integration
ไอซีที	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	ICT	Information and Communications Technology
ไอเอ็มโอ	องค์การทางทะเลระหว่างประเทศ	IMO	International Maritime Organization
ไอเอ็มที-จีที	การพัฒนาเศรษฐกิจสามฝ่ายระหว่างอินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย	IMT-GT	Indonesia, Malaysia, Thailand Growth Triangle
ไอพี	ทรัพย์สินทางปัญญา	IP	Intellectual Property
ไอพีอาร์	สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา	IPR	Intellectual Property Rights
ไอเซียส	สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา	ISEAS	Institute of Southeast Asian Studies
ไอเอสโอ	องค์การมาตรฐานระหว่างประเทศ	IT	information technology
ไอที	เทคโนโลยีสารสนเทศ	LNG	liquefied natural gas
แอลเอ็นจี	ก๊าซปิโตรเลียมเหลว	MNCs	multinational corporations
เอ็มเอ็นซีส์	บริษัทข้ามชาติ	MNP	Movement of Natural Persons
เอ็มเอ็นพี	ความตกลงว่าด้วยการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาของอาเซียน	MPAC	Master Plan on ASEAN Connectivity
เอ็มแพค	แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน	MRA	mutual recognition arrangement
เอ็มอาร์เอ	ข้อตกลงยอมรับร่วม	MSME(s)	micro, small and medium enterprise(s)
เอ็มเอสเอ็มอีส์	วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย	NDG	narrowing the development gap
เอ็นดีจี	การลดช่องว่างการพัฒนา	NTM	non-tariff measure
เอ็นทีเอ็ม	มาตรการที่มีใช่ภาษี	OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
โออีซีดี	องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา	PCT	Patent Cooperation Treaty
พีซีที	สนธิสัญญาความร่วมมือด้านสิทธิบัตร	PPP	public-private partnership
พีพีพี	ความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน	PSR	Product Specific Rules
พีเอสอาร์	กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าเฉพาะรายสินค้า	QABs	Qualified ASEAN Banks
คิวเอบีส์	ธนาคารพาณิชย์อาเซียนที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์	R&D	research and development
อาร์แอนด์ดี	การวิจัยและพัฒนา		

อาร์เซ็ป	ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค	RCEP	Regional Comprehensive Economic Partnership
อาร์อี	พลังงานทดแทน	RE	renewable energy
อาร์โอโอ	กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า	ROO	rules of origin
อาร์ซิส	สถาบันการต่างประเทศ เอส ราจารัตนัม	RSIS	S. Rajaratnam School of International Studies
เอสแอนด์ที	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	S&T	science and technology
ซีอีเอ็ม	การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจอาเซียน	SEOM	Senior Economic Officials' Meeting
เอสเอ็มอีส์	วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	STI	science, technology and innovation
เอสทีไอ	วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม	STLT	Singapore Treaty on the Law on Trademarks
เอสทีแอลที	สนธิสัญญาสิงคโปร์ว่าด้วยกฎหมายเครื่องหมายการค้า	TAGP	Trans-ASEAN Gas Pipeline
ทีเอจีพี	การเชื่อมโยงโครงข่ายท่อส่งก๊าซธรรมชาติของอาเซียน	TBT	technical barriers to trade
ทีบีที	อุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า	TOR	terms of reference
ทีโออาร์	ขอบเขตอำนาจหน้าที่	WIPO	World Intellectual Property Organization
ไวโป	องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก	WTO	World Trade Organization
ดับเบิลยูทีไอ	องค์การการค้าโลก		

แผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕

**ASEAN SOCIO-CULTURAL COMMUNITY
BLUEPRINT 2025**

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

แผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕

I. บทนำ

๑. ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมของอาเซียนในช่วงสองทศวรรษครึ่งที่ผ่านมาเป็นที่ประจักษ์ ได้จากการพัฒนามนุษย์และการพัฒนาที่ยั่งยืนที่โดดเด่น หัวใจสำคัญของประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (เอเอสซีซี) คือ ความมุ่งมั่นที่จะยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนผ่านกิจกรรมความร่วมมือที่ให้ความสำคัญกับประชาชน ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมุ่งไปสู่การส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งนี้ ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕ ได้เปิดโลกแห่งโอกาสที่จะร่วมมือกันเพื่อให้เกิดการพัฒนามนุษย์ ภูมิทัศน์ และการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้อย่างเต็มที่ ในขณะที่พวกเราเผชิญกับสิ่งท้าทายใหม่ที่เกิดขึ้นไปด้วยกัน
๒. แผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนเป็นทั้งยุทธศาสตร์และกลไกการวางแผนการทำงานของประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน โดยได้ดำเนินการไปแล้วระหว่างปี ๒๕๕๒-๒๕๕๘ และได้พิสูจน์ให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการพัฒนา และเสริมสร้างความสอดคล้องกันระหว่างกรอบทางนโยบายและสถาบัน เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าของการพัฒนามนุษย์ สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม การคุ้มครองและสวัสดิการทางสังคม ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน และการลดช่องว่างทางการพัฒนา เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ในทางที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนได้ช่วยยกระดับความมุ่งมั่นในรูปของกรอบทางนโยบายและทางกฎหมาย อาทิ ปฏิญญาว่าด้วยการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อในอาเซียน และปฏิญญาว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อสตรีและการขจัดความรุนแรงต่อเด็กในอาเซียน เป็นต้น อาเซียนยังแสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ร่วมกันของภูมิภาค อาทิ ในการดำเนินการอย่างรวดเร็วและเห็นผลได้ในการให้ความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมผ่านการดำเนินงานของประสานงานอาเซียนในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมในเรื่องการจัดการภัยพิบัติ (ศูนย์อาสา) เป็นต้น ข้อริเริ่มเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบการพัฒนาที่สำคัญ ซึ่งช่วยกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในภูมิภาค ได้แก่ สัดส่วนของประชากรที่มีรายได้ต่ำกว่า ๑.๒๕ ดอลลาร์สหรัฐต่อวัน ลดลงจากหนึ่งในสองคนเป็นหนึ่งในแปดคนในสองทศวรรษที่ผ่านมา อัตราการลงทะเบียนเรียนโดยสุทธิตามสำหรับเด็กในช่วงชั้นประถมศึกษาเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๙๒ ในปี ๒๕๔๒ มาเป็นร้อยละ ๙๕ ในปี ๒๕๕๓ สัดส่วนของนักการเมืองสตรีในรัฐสภาเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๑๒ ในปี ๒๕๔๓ เป็นร้อยละ ๑๘.๕ ในปี ๒๕๕๕ อัตราการเสียชีวิตของมารดาต่อทารก ๑๐๐,๐๐๐ คนที่เกิดมามีชีวิตลดลงจาก ๓๗๑.๒ คน ในปี ๒๕๕๓ มาเป็น ๑๐๓.๗ คน ในปี ๒๕๕๕ และอัตราประชากรเมืองที่อาศัยอยู่ในชุมชนแออัดลดลงจากร้อยละ ๔๐ ในปี ๒๕๔๓ มาอยู่ที่ร้อยละ ๓๑ ในปี ๒๕๕๕^๑

^๑ รายงานสถิติของอาเซียน : เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (๒๕๕๔); รายงาน UN MDG (๒๕๕๕); รายงานระดับภูมิภาค HIV/AIDS (๒๕๕๕)

ASEAN SOCIO-CULTURAL COMMUNITY BLUEPRINT 2025

I. INTRODUCTION

1. ASEAN's socio-economic progress in these two and a half decades is heralded by remarkable human and sustainable development. At the heart of the ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC) is the commitment to lift the quality of life of its peoples through cooperative activities that are people-oriented, people-centred, environmentally friendly, and geared towards the promotion of sustainable development. The ASCC 2025 opens a world of opportunities to collectively deliver and fully realise human development, resiliency and sustainable development as we face new and emerging challenges together.
2. The ASCC's strategy and planning mechanism, the ASCC Blueprint, was substantially implemented from 2009 to 2015 and was shown to be effective in developing and strengthening the coherence of policy frameworks and institutions to advance Human Development, Social Justice and Rights, Social Protection and Welfare, Environmental Sustainability, ASEAN Awareness, and Narrowing the Development Gap. More concretely, the ASCC has helped to heighten commitment in the form of policy and legal frameworks, such as the Declaration on Non-Communicable Diseases in ASEAN and the Declaration on Elimination of Violence Against Women and Elimination of Violence Against Children in ASEAN. The region has also shown collective will, for example, in offering quick, tangible action in humanitarian assistance through the ASEAN Coordinating Centre for Humanitarian Assistance (AHA Centre). Underlying these initiatives are important development outcomes spurring social changes in the region: the proportion of people living on less than \$1.25 per day fell from one in two persons to one in eight persons in the last two decades; the net enrolment rate for children of primary school age rose from 92% in 1999 to 94% in 2012; proportion of seats held by women in parliaments increased from 12% in 2000 to 18.5% in 2012; maternal mortality per 100,000 live births fell from 371.2 in 1990 to 103.7 in 2012; and the proportion of urban population living in slums decreased from 40% in 2000 to 31% in 2012².

² ASEAN Statistical Report: The Millennium Development Goals (2015); UN MDG Report (2012); HIV/AIDS Regional Report (2012)

๓. จากความร่วมมือระดับภูมิภาคที่แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ทำให้ภูมิภาคได้เห็นความยากจนที่ลดลงอย่างเห็นได้ชัดในประเทศสมาชิกอาเซียนหลายประเทศ ภูมิภาคยังประสบกับการขยายตัวของชนชั้นกลาง มีสาธารณสุขและการศึกษาที่ดีขึ้น มีแรงงานที่เพิ่มขึ้นที่จะช่วยตอบสนองต่อความต้องการแรงงานทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก มีประชากรในเมืองเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดการบริการใหม่ ๆ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเมือง และวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็ตาม มีอีกหลายเรื่องที่ต้องดำเนินการต่อไปเพื่อรักษาประโยชน์และผลของความก้าวหน้าเหล่านี้ โดยยังมีอีกหลายสิบล้านคนที่ยังอยู่ในภาวะยากจน การโยกย้ายถิ่นฐานภายในอาเซียนเพิ่มสูงขึ้นจาก ๑.๕ ล้านคนในปี ๒๕๓๓ เป็น ๖.๕ ล้านคนในปี ๒๕๕๖^๖ ซึ่งเกือบร้อยละ ๕๐ ของจำนวนแรงงานข้ามชาติเป็นสตรี ซึ่งโยกย้ายถิ่นฐานมากขึ้นเพื่อแสวงหาโอกาสการจ้างงาน นอกจากนี้ ประมาณหนึ่งในแปดของแรงงานข้ามชาติเป็นคนหนุ่มคนสาวที่มีอายุระหว่าง ๑๕ ถึง ๒๔ ปี^๗ กภัยด้านสาธารณสุขจากโรคติดต่ออุบัติใหม่ เช่น มาลาเรียดื้อยาและวัณโรค ยังคงเป็นภัยคุกคามในบางประเทศสมาชิกอาเซียน อีกทั้งมีอีกหลายล้านคนยังไม่ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจากเข้าไม่ถึงโรงเรียน และมีอัตราการออกจากโรงเรียนกลางคันสูง ส่วนในเรื่องความหิวโหยซึ่งสะท้อนให้เห็นได้จากภาวะทุพโภชนาการ ยังคงเป็นปัญหาของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญในบางประเทศสมาชิกอาเซียน ในทำนองเดียวกัน ประชากรจำนวนมากในบางประเทศสมาชิกอาเซียนมีความเปราะบางอย่างยิ่งต่อความยากจน หรือกลับตกไปสู่ความยากจนยิ่งขึ้นจากราคาอาหารที่พุ่งสูงขึ้น ดังที่ราคาอาหารโลกที่เพิ่มสูงขึ้นระหว่างปี ๒๕๕๐-๒๕๕๑ ได้แสดงให้เห็น ความก้าวหน้าด้านการคุ้มครองทางสังคม ความยุติธรรม สิทธิ การมีส่วนร่วม และอัตลักษณ์จะต้องนำไปสู่การแก้ไขปัญหาแนวคิดสุดโต่งด้วย ประเทศสมาชิกอาเซียนส่วนหนึ่งยังคงเปราะบางต่อภัยพิบัติทางธรรมชาติและภัยพิบัติจากการกระทำของมนุษย์ ซึ่งมีแนวโน้มจะกระทบที่มีความรุนแรงมากขึ้นต่อประชาชนที่ยากจนและมีรายได้น้อยเสียเป็นส่วนใหญ่สำหรับมลภาวะและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรยังคงเป็นปัญหาที่รุนแรงขึ้นในบางประเทศสมาชิกอาเซียน โดยอาเซียนเป็นภูมิภาคหนึ่งทีเปราะบางที่สุดต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและจำเป็นจะต้องหาทางออกเพื่อให้สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในการสร้างประชาคมอาเซียนที่มีภูมิคุ้มกัน

3. Against this backdrop of intensified regional cooperation, the region has witnessed extreme poverty dramatically declining in a number of ASEAN Member States. The region also experienced an expanding middle class, improving health and education, a growing workforce serving regional and global labour needs, a rapidly rising urban population that generates new services, city infrastructure development, and evolving lifestyles. Nevertheless, more needs to be done to secure the benefits and results of progress. Tens of millions remain in extreme poverty. Intra-ASEAN migration is on the rise, from 1.5 million in 1990 to 6.5 million in 2013 (UNDESA, 2013). Almost 50 percent of international migrants are women, who are increasingly migrating to seek employment opportunities. An estimated one in eight migrant workers is a young person between the ages of 15 and 24 (UNDESA 2013). Public health scourges of communicable and emerging infectious diseases like drug-resistant malaria and tuberculosis are still a significant presence and threat in a few ASEAN Member States. Millions are still deprived of full primary education due to the lack of access to schools and high drop-out rates. Hunger, as reflected in malnutrition, remains a problem in a significant share of the populace in a few ASEAN Member States. Similarly, a large percentage of the population in a number of ASEAN Member States are very vulnerable to poverty or sliding deeper into poverty from significant food price hikes, as the 2007-2008 global food price surge shows. Progress in social protection, justice, rights, inclusion and identity must also address extremism. A number of ASEAN Member States remain vulnerable to natural and human-induced disasters, which tend to disproportionately and adversely affect the poor and low income populace. Pollution and resource degradation are also increasingly serious problems in a number of ASEAN Member States. ASEAN is also among the most highly vulnerable regions to climate change and will need to find solutions to adapt to climate change in building a resilient ASEAN.

^๖ สำนักกิจการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ (UNESDA)

^๗ สำนักกิจการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ (UNESDA)

๔. นอกเหนือจากความก้าวหน้าในปัจจุบันของประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนและของภูมิภาคโดยรวม ประสบการณ์ ความใฝ่ฝัน และโชคชะตาของอาเซียนจะยังคงเกี่ยวพันอย่างใกล้ชิดและได้รับอิทธิพลจากพัฒนาการและความท้าทายต่าง ๆ ของโลกด้วย ในขณะที่ปี ๒๕๕๘ กำลังจะสิ้นสุดลง ประชาคมโลกโดยผ่านสหประชาชาติได้แสดงความมุ่งมั่นร่วมกันของประเทศสมาชิกทั้ง ๑๙๓ ประเทศในการจะบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ครอบคลุม มีผลกว้างไกล เป็นสากล และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในอีกสิบห้าปีข้างหน้า นั่นคือ วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ซึ่งจะสานต่อและขยายผลความก้าวหน้าจากเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ และสนับสนุนการจัดการความท้าทายต่าง ๆ ที่มีต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เช่น ความยากจน ความเหลื่อมล้ำที่เพิ่มขึ้นทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ แนวคิดรุนแรงสุดโต่ง และการหมดไปของทรัพยากรธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ และอื่น ๆ
๕. ดังนั้น ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อที่มีความสำคัญยิ่งของประชาคมอาเซียนนี้ วิสัยทัศน์ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕ ที่ตระหนักถึงความท้าทายและโอกาสต่าง ๆ ในระดับภูมิภาคและระดับโลก จึงเป็นไปเพื่อประชาคมอาเซียนที่มีปฏิสัมพันธ์และเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ครอบคลุม ยั่งยืน มีภูมิคุ้มกัน และมีพลวัต โดยตั้งเป้าหมายว่าจะบรรลุประเด็นต่าง ๆ ดังนี้
- ๕.๑ การเป็นประชาคมที่มุ่งมั่น มีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และรับผิดชอบต่อสังคม ดำเนินงานด้วยกลไกที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและตรวจสอบได้ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในภูมิภาคทั้งหมด ทั้งนี้ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล
- ๕.๒ การเป็นประชาคมที่ครอบคลุม ซึ่งส่งเสริมให้ประชาชนทุกคนมีคุณภาพชีวิตในระดับสูง เข้าถึงโอกาสต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ คนพิการ แรงงานข้ามชาติ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มคนชายขอบ
- ๕.๓ การเป็นประชาคมที่ยั่งยืน ซึ่งส่งเสริมการพัฒนาทางสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อมผ่านกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของคนรุ่นปัจจุบันและคนรุ่นต่อไป

4. Going beyond the current progress in the ASCC and the region in general, ASEAN's experiences, aspirations and destiny will be closely intertwined and influenced by global developments and challenges. As the year 2015 draws to a close, the global community of nations through the United Nations is forging commitment with all its 193 member states to realise in the next fifteen years a comprehensive and far-reaching set of universal and transformative goals and targets for the 2030 Agenda for Sustainable Development. This will continue and build upon the gains of the Millennium Development Goals and rally broad-based support on addressing challenges to sustainable development such as poverty, rising inequalities within and among countries, violent extremism and natural resource depletion and climate change among many others.
5. Thus, at this critical juncture for the ASEAN Community, cognisant of the challenges and opportunities regionally and globally, the ASCC 2025 vision is for an ASEAN Community that engages and benefits the peoples and is inclusive, sustainable, resilient, and dynamic. It aims to realise:
- 5.1 A committed, participative and socially-responsible community through an accountable and inclusive mechanism for the benefit of all ASEAN peoples, upheld by the principles of good governance;
- 5.2 An inclusive community that promotes high quality of life, equitable access to opportunities for all and promotes and protects human rights of women, children, youths, the elderly/older persons, persons with disabilities, migrant workers, and vulnerable and marginalised groups;
- 5.3 A sustainable community that promotes social development and environmental protection through effective mechanisms to meet the current and future needs of the peoples;

- ๕.๔ การเป็นประชาคมที่มีภูมิคุ้มกันโดยมีขีดความสามารถและศักยภาพมากขึ้น ในการปรับตัวและตอบสนองต่อความเปราะบางทางสังคมและเศรษฐกิจ ภัยพิบัติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตลอดจนภัยคุกคามที่เกิดขึ้นใหม่และ สิ่งท้าทายต่าง ๆ และ
 - ๕.๕ การเป็นประชาคมที่มีพลวัตและสามัคคีที่ตระหนักและภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ วัฒนธรรม และมรดกตกทอด พร้อมกับความสามารถที่เพิ่มขึ้นในการรังสรรค์ และมีบทบาทเชิงรุกในประชาคมโลก
- II. คุณลักษณะและองค์ประกอบของแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕
- ก. มีปฏิสัมพันธ์และเป็นประโยชน์ต่อประชาชน
- ๖. ประชาคมอาเซียนจะเป็นประชาคมที่มีปฏิสัมพันธ์และเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในภูมิภาค โดยยึดหลักธรรมาภิบาล
 - ๗. ประชาคมอาเซียนจะเน้นการมีส่วนร่วมกับหลายภาคส่วนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ รวมทั้งคู่เจรจาและหุ้นส่วนการพัฒนา องค์กรในระดับอนุภูมิภาค ภาควิชาการ รัฐบาล ท้องถิ่นในระดับต่าง ๆ ในจังหวัด เมือง เทศบาล และหมู่บ้าน หุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับ ภาคเอกชน บทบาทของชุมชน การมีส่วนร่วมในลักษณะไตรภาคีในภาคแรงงาน วิสาหกิจ เพื่อสังคม การทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรภาครัฐกับองค์กรภาคเอกชน/องค์กร ภาคประชาสังคม ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร การเสวนาระหว่างศาสนาและระหว่าง วัฒนธรรม โดยเน้นเสริมสร้างและรักษาความตระหนักรู้และการเป็นสังคมเอื้ออาทร ของอาเซียนตลอดจนปลูกฝังความรู้สึกในอัตลักษณ์อาเซียน
 - ๘. ประชาคมอาเซียนมีจุดประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความมุ่งมั่น การมีส่วนร่วม และความรับผิดชอบต่อสังคมของประชาชนในภูมิภาค ผ่านกลไกที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและตรวจสอบได้ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นประชาคมที่ประชาชนมีส่วนร่วม มีความเข้มแข็งมีเวทีในการมีส่วนร่วมในกระบวนการต่าง ๆ ของอาเซียน ตลอดจนได้รับประโยชน์ จากความริเริ่มต่าง ๆ ด้วย
 - ๙. ผลลัพธ์หลักที่มุ่งหวังและมาตรการเชิงยุทธศาสตร์มี ดังนี้

- 5.4 A resilient community with enhanced capacity and capability to adapt and respond to social and economic vulnerabilities, disasters, climate change as well as emerging threats, and challenges; and
- 5.5 A dynamic and harmonious community that is aware and proud of its identity, culture, and heritage with the strengthened ability to innovate and proactively contribute to the global community.

II. CHARACTERISTICS AND ELEMENTS OF ASEAN SOCIO-CULTURAL COMMUNITY BLUEPRINT 2025

A. ENGAGES AND BENEFITS THE PEOPLE

- 6. The ASEAN Community shall be characterised as one that engages and benefits its peoples, upheld by the principles of good governance.
- 7. It focuses on multi-sectoral and multi-stakeholder engagements, including Dialogue and Development Partners, sub-regional organisations, academia, local governments in provinces, townships, municipalities and cities, private-public partnerships, community engagement, tripartite engagement with the labour sector, social enterprises, GO-NGO/CSO engagement, corporate social responsibility (CSR), inter-faith and inter-cultural dialogue, with emphasis on raising and sustaining awareness and caring societies of ASEAN, as well as deepening the sense of ASEAN identity.
- 8. The objective is to enhance commitment, participation and social responsibility of ASEAN peoples through an accountable and engaging mechanism for the benefit of all, towards a community of engaged and empowered ASEAN peoples who are provided the platforms to participate in ASEAN processes as well as to enjoy the benefits from the various initiatives.
- 9. The key result areas and corresponding strategic measures are as follows:

ก.๑ ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในกระบวนการของอาเซียน

มาตรการเชิงยุทธศาสตร์

- ๑) ทำให้การปรึกษาหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการมีส่วนร่วมในการทำงานขององค์กรและองค์กรเฉพาะสาขาของอาเซียนมีความเป็นทางการ ซึ่งรวมถึงความคิดริเริ่มในการกำหนดนโยบาย การบูรณาการมิติของการประเมินผลกระทบในกระบวนการกำหนดนโยบาย การจัดทำแผนงาน การดำเนินงาน การติดตามผลการดำเนินงาน และอื่น ๆ
- ๒) ส่งเสริมกรอบความเป็นหุ้นส่วนและแนวปฏิบัติในการทำงานร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การดำเนินงานตามข้อริเริ่มต่าง ๆ ของอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพ และการสร้างความตระหนักรู้ในหมู่สาธารณชนเกี่ยวกับแผนงานและความสำเร็จของประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

ก.๒ ให้ประชาชนมีความเข้มแข็งและมีสถาบันที่มั่นคง

มาตรการเชิงยุทธศาสตร์

- ๑) เพิ่มสมรรถนะและภูมิคุ้มกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องด้วยทักษะด้านการบริหารจัดการและการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อปรับปรุงศักยภาพเชิงสถาบันในการรับมือกับความท้าทายในปัจจุบันและแนวโน้มที่จะเกิดขึ้น เช่น ภัยพิบัติโรคระบาด และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- ๒) ให้ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยกลุ่มคนในทุกช่วงอายุ เพื่อเป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงกับประชาคมในระดับภูมิภาคและระดับโลก
- ๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของรัฐบาล/หน่วยงานและองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับ จังหวัด เมือง เทศบาล และหมู่บ้าน โดยผ่านรัฐบาลกลางในการจัดทำแผนงานที่เกี่ยวกับการเพิ่มพูนขีดความสามารถในด้านต่าง ๆ ของอาเซียน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อชุมชนที่เกี่ยวข้อง
- ๔) ส่งเสริมกฎหมาย นโยบาย และแนวปฏิบัติที่ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติต่อกลุ่มคนต่าง ๆ ด้วยการพัฒนาสถาบันที่มีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อความต้องการ โปร่งใส ตรวจสอบได้ในทุกระดับ

A.1 Engaged Stakeholders in ASEAN processes

Strategic Measures

- i. Institutionalise ASEAN policies on relevant stakeholders' consultations and engagement in the work of ASEAN Organs and Bodies including policy making initiatives, integration of impact assessment into policy development, programme development, implementation and monitoring, among others; and
- ii. Promote partnership frameworks and guidelines in engaging the stakeholders for the effective implementation of ASEAN initiatives and promotion of public awareness of ASCC programmes and accomplishments.

A.2 Empowered People and Strengthened Institutions

Strategic Measures

- i. Increase competencies and resilience of relevant stakeholders with advanced technological and managerial skills so as to improve institutional capacity to address current challenges and emerging trends, such as disasters, pandemics and climate change;
- ii. Harness the use of information and communication technologies across different age groups as a means to connect with the regional and global community;
- iii. Promote participation of local governments/authorities, provinces, townships, municipalities and cities through the central government in the development of ASEAN capacity building programmes that benefit their respective communities;
- iv. Promote non-discriminatory laws, policies and practices by developing effective, responsive, accountable and transparent institutions at all levels;

- ๕) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคราชการพลเรือนด้วยการพัฒนาขีดความสามารถที่มีประสิทธิภาพ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการจัดทำโครงการร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน
- ๖) ส่งเสริมความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนในบุคลากรภาครัฐ นักเรียน เด็ก เยาวชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของการเสริมสร้างอัตลักษณ์อาเซียน
- ๗) ดำเนินการไปสู่การบรรลุความเสมอภาคทางเพศและการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สตรีและเด็กหญิงทั้งหมด

ข. มีความครอบคลุม

- ๑๐. เพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายสูงสุดของประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๖๘ ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนได้รับการคาดหวังว่า จะต้องก้าวไปสู่ประชาคมที่มีความครอบคลุม อันหมายถึงการส่งเสริมให้ประชาชนในอาเซียนเข้าถึงโอกาสต่าง ๆ อย่างเท่าเทียม และส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ คนพิการ แรงงานข้ามชาติ ชนกลุ่มน้อยทางด้านชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มคนชายขอบ ตลอดทุกช่วงอายุ โดยคำนึงถึงแนวทางพัฒนาทุกช่วงวัย และยึดหลักการที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน ในการส่งเสริมนโยบายและแผนงานต่าง ๆ ของอาเซียนภายใต้เสาสังคมและวัฒนธรรม
- ๑๑. เพื่อที่จะสนับสนุนวาระการเจริญเติบโตที่ครอบคลุมของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คุณลักษณะข้อนี้ จะมุ่งแก้ไขข้อห่วงกังวลของประชาชนในอาเซียนทั้งหมดในประเด็นด้านสวัสดิการ การคุ้มครองทางสังคม การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สตรี ความเสมอภาคทางเพศการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การเข้าถึงโอกาสต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน การจัดการความยากจน สาธารณสุข งานที่มีคุณค่า การศึกษา และข้อมูลข่าวสาร
- ๑๒. วัตถุประสงค์ของคุณลักษณะข้อนี้ คือ การเป็นประชาคมอาเซียนที่มีความครอบคลุม ซึ่งส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การลดอุปสรรคต่อการได้รับประโยชน์ของการเข้าถึงโอกาสต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกันของประชาชนในอาเซียน และนั่นคือการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
- ๑๓. ผลที่มุ่งหวังและมาตรการเชิงยุทธศาสตร์ของคุณลักษณะและองค์ประกอบนี้ ได้แก่

- v. Strengthen civil service through effective capacity building, human resource development and collaboration programmes among ASEAN Member States;
- vi. Promote ASEAN awareness among government officials, students, children, youths and all stakeholders as part of building ASEAN identity; and
- vii. Work towards achieving gender equality and the empowerment of all women and girls.

B. INCLUSIVE

- 10. In realising the overarching goals of an ASEAN Community 2025, the ASCC is envisioned to move towards a more inclusive community. This would entail the promotion of equitable access to opportunities for ASEAN peoples, and the promotion and protection of human rights of women, children, youths, the elderly/older persons, persons with disabilities, migrant workers, ethnic minority groups, and vulnerable and marginalised groups, throughout their life cycle, guided by a life-cycle approach and adhering to rights-based principles in the promotion of ASEAN policies and programmes in the ASCC Pillar.
- 11. Complementing the inclusive growth agenda of the ASEAN Economic Community (AEC), this Characteristic focuses on addressing the concerns of all peoples of ASEAN on matters related to welfare, social protection, women empowerment, gender equality, promotion and protection of human rights, equitable access to opportunities, poverty eradication, health, decent work, education and information.
- 12. The objective of this Characteristic is an inclusive ASEAN Community that promotes an improved quality of life, addresses barriers to the enjoyment of equitable access to opportunities by ASEAN peoples, and that promotes and protects human rights.
- 13. The key result areas and corresponding strategic measures are as follows:

ข.๑ การลดอุปสรรคมาตรการเชิงยุทธศาสตร์

- ๑) ลดความเหลื่อมล้ำ ส่งเสริมการเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคมอย่างเท่าเทียมกัน และได้ประโยชน์จากการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของทุกคน ตลอดจนการมีส่วนร่วมในสังคม อาทิ พัฒนาและดำเนินงานตามกรอบ แนวปฏิบัติ และกลไกสำหรับการจัดการเลือกปฏิบัติทุกรูปแบบไม่ว่าจะเป็นความรุนแรง การเอารัดเอาเปรียบ การล่วงละเมิดและการปล่อยปละละเลย
- ๒) จัดหาแนวปฏิบัติสำหรับการดูแลที่มีคุณภาพและให้การสนับสนุนสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ คนพิการ แรงงานข้ามชาติ ชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มคนชายขอบ
- ๓) จัดหากลไกรระดับภูมิภาคในการส่งเสริมการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับทุกคน
- ๔) ส่งเสริมความคิดริเริ่มในระดับภูมิภาคเพื่อสนับสนุนประเทศสมาชิกอาเซียน ในการปฏิบัติตามปฏิญญาบาหลีว่าด้วยการส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของคนพิการในประชาคมอาเซียน และทศวรรษคนพิการอาเซียน ๒๕๕๔-๒๕๖๓
- ๕) ส่งเสริมความคิดริเริ่มในระดับภูมิภาคเพื่อสนับสนุนประเทศสมาชิกอาเซียน ในการเตรียมความพร้อมสู่สังคมผู้สูงอายุ

ข.๒ การเข้าถึงอย่างเท่าเทียมกันสำหรับทุกคนมาตรการเชิงยุทธศาสตร์

- ๑) เพิ่มเวทีการดำเนินงานในระดับภูมิภาคเพื่อส่งเสริมโอกาสที่เท่าเทียมกัน การเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพของสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ คนพิการ บุคคลที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกลและบริเวณชายแดน และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสอื่น ๆ ในการพัฒนาและดำเนินการตามนโยบายและแผนงานต่าง ๆ ของอาเซียน
- ๒) จัดทำยุทธศาสตร์ระดับภูมิภาคและเสริมสร้างขีดความสามารถขององค์กรในการบูรณาการมิติด้านเพศในนโยบาย แผนงาน และงบประมาณต่าง ๆ ของอาเซียน โดยทั่วทุกเสาและทุกสาขา

B.1 Reducing BarriersStrategic Measures

- i. Reduce inequality and promote equitable access to social protection and enjoyment of human rights by all and participation in societies, such as developing and implementing frameworks, guidelines and mechanisms for elimination of all forms of discrimination, violence, exploitation, abuse and neglect;
- ii. Provide guidelines for quality care and support for women, children, youths, the elderly/older persons, persons with disabilities, migrant workers, ethnic minority groups, and vulnerable and marginalised groups;
- iii. Provide regional mechanisms to promote access to information and communication technologies for all;
- iv. Promote regional cooperation initiatives to support ASEAN Member States in implementing the Bali Declaration on the Enhancement of the Role and Participation of the Persons with Disabilities in ASEAN Community and the ASEAN Decade of Persons with Disabilities (2011-2020); and
- v. Promote regional cooperation initiatives to support ASEAN Member States to be well prepared for ageing society.

B.2 Equitable Access for AllStrategic Measures

- i. Enhance regional platforms to promote equitable opportunities, participation and effective engagement of women, children, youths, the elderly/older persons, persons with disabilities, people living in remote and border areas, and vulnerable groups in the development and implementation of ASEAN policies and programmes;
- ii. Develop regional strategies and enhance institutional capacity for gender mainstreaming in ASEAN policies, programmes and budgets across pillars and sectors;

- ๓) เพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์และแผนงานต่าง ๆ ภายใต้ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน และส่งเสริมให้มีความสอดคล้องกันกับยุทธศาสตร์และแผนงานต่าง ๆ ภายใต้ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน และประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการคุ้มครองทางสังคม หลักประกันสุขภาพ ความปลอดภัยด้านอาหาร การขจัดความยากจน การจ้างงานและการมีงานที่มีคุณค่า และการค้ามนุษย์
- ๔) จัดทบทวนและเสริมสร้างขีดความสามารถขององค์กรในการส่งเสริมให้ทุกคนเข้าถึงบริการทางสังคมขั้นพื้นฐานให้มากขึ้น อาทิ การบริการทางสุขภาพและการศึกษา ซึ่งรวมถึงการศึกษาระดับปฐมวัยและอาชีวศึกษา การฝึกทักษะฝีมือแรงงาน ตลอดจนการส่งเสริมการยอมรับทักษะฝีมือแรงงาน
- ๕) สนับสนุนข้อริเริ่มของประเทศสมาชิกอาเซียนในการพัฒนาฐานข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลแบบแยกตามเพศและช่วงอายุในระดับชาติ โดยเฉพาะฐานข้อมูลเกี่ยวกับความยากจนและความเท่าเทียม และจัดทำฐานข้อมูลระดับภูมิภาคที่มีความน่าเชื่อถือสำหรับภาคส่วนที่สำคัญ เพื่อสนับสนุนนโยบายและแผนงานต่าง ๆ ของอาเซียน
- ๖) ส่งเสริมการพัฒนาทุนมนุษย์ การพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจ และชีวิตความเป็นอยู่ที่มีความยั่งยืน โดยเฉพาะในหมู่คนยากจนผ่านการเข้าถึงการศึกษา โอกาสในการจ้างงาน การประกอบการ และการเงินฐานราก
- ๗) ส่งเสริมความพยายามอย่างต่อเนื่องเพื่อขจัดความยากจนที่มีหลายมิติ โดยใช้แนวทางแบบพหุสาขา พหุภาคี และมีชุมชนเป็นพื้นฐาน
- ๘) สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเข้าถึงทรัพยากร โอกาส และมาตรการคุ้มครองต่าง ๆ ต่อคนว่างงาน คนยากจน และกลุ่มคนชายขอบอื่น ๆ เพื่อไม่ให้ตกอยู่ภายใต้การครอบงำของแนวคิดสุดโต่งรุนแรงและภัยคุกคามต่าง ๆ
- ๙) รับประกันว่ากระบวนการตัดสินใจในทุกระดับจะเป็นไปอย่างครอบคลุม มีส่วนร่วม และสะท้อนเสียงของประชาชน โดยใส่ใจในความต้องการและความจำเป็นของผู้ที่ตกอยู่ในสถานการณ์ที่เสียเปรียบ ซึ่งรวมถึงชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์ เด็ก เยาวชน สตรี คนพิการ และผู้สูงอายุ
- ๑๐) ส่งเสริมการเจริญเติบโตที่ครอบคลุมผ่านมาตรการที่เหมาะสมในระดับชาติ เพื่อรับประกันว่าคนยากจนและกลุ่มเปราะบางจะเข้าถึงโอกาสทางเศรษฐกิจและโอกาสอื่น ๆ อย่างเท่าเทียม

- ii. Enhance effectiveness of the implementation of strategies and programmes under ASCC and promote their harmonisation with those of ASEAN Political-Security Community (APSC) and AEC, particularly in the areas of social protection, universal health coverage, food safety, poverty eradication, employment and decent work, and trafficking in persons;
- iv. Provide mechanisms and enhance institutional capacity to promote greater access to basic social services for all, such as health services and education including early childhood education and vocational education, skills training, and promotion of skills recognition;
- v. Support ASEAN Member States' initiatives in strengthening national gender and age-disaggregated databases and analyses, including on poverty and equity, and establish a reliable regional database for key sectors to support ASEAN policies and programmes;
- vi. Promote human capital development, economic self-reliance and sustainable livelihood, especially among the poor, through access to education, employment opportunities, entrepreneurship and micro-finance;
- vii. Promote continuous efforts toward multi-dimensional poverty eradication through multi-sectoral, multi-stakeholder and community-based approaches;
- viii. Build an enabling environment to provide the unemployed, poor and other marginalised groups equitable access to resources, opportunities, and safeguard measures to prevent them from falling under the negative influence of violent extremism and threats;
- ix. Ensure inclusive, participatory and representative decision making at all levels with special attention to the needs of those in disadvantaged situations, including ethnic minority groups, children, youths, women, persons with disabilities, and the elderly/older persons;
- x. Promote inclusive growth through appropriate measures at the national level to ensure that the poor and vulnerable have equitable access to economic and other opportunities;

- ๑๑) ส่งเสริมโอกาสที่เท่าเทียมกันเพื่อรับการศึกษาที่มีคุณภาพและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร โดยให้ความสำคัญเร่งด่วนกับการเข้าถึงการศึกษาอย่างถ้วนหน้า
- ๑๒) ส่งเสริมชุมชนที่มีสุขภาพดี มีความเอื้ออาทร มีความยั่งยืน และมีประสิทธิภาพ และให้ความสำคัญกับการมีวิถีชีวิตที่มีสุขภาพดี ซึ่งมีภูมิคุ้มกันต่อภัยคุกคามทางสุขภาพ และเข้าถึงบริการทางสาธารณสุขอย่างถ้วนหน้า
- ๑๓) ส่งเสริมให้คนพิการและกลุ่มเปราะบางอื่น ๆ เข้าถึงบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับการออกแบบเพื่อคนทั้งมวล หรืออารยสถาปัตย์

ข.๓ การส่งเสริมและการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

มาตรการเชิงยุทธศาสตร์

- ๑) ส่งเสริมกลไกระหว่างสาขาในระดับภูมิภาคเพื่อนำไปสู่การดำเนินงานแบบองค์รวมและสหวิทยาการ ในการยกระดับการดูแลที่มีคุณภาพ ความเป็นอยู่ที่ดี ความเสมอภาคทางเพศ ความยุติธรรมทางสังคม สิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐานสำหรับทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มผู้ด้อยโอกาส เพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยง/ภัยคุกคามทางสังคมและเศรษฐกิจที่อุบัติขึ้นทั้งมวล
- ๒) ส่งเสริมกลไกทางการเงินที่ยั่งยืนสำหรับการคุ้มครองทางสังคม โดยเฉพาะหลักประกันสุขภาพ การดูแลและส่งเสริมพัฒนาการเด็กเล็ก การป้องกันความเสี่ยงทางการเงินสำหรับการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และบำนาญทางสังคม ผ่านการเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์กับภาคเอกชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๓) จัดหาเวทีระดับภูมิภาคสำหรับการหารือและการสนับสนุนความคิดริเริ่มในการจัดการประเด็นเกี่ยวกับธรรมเนียมปฏิบัติดั้งเดิมที่เป็นอุปสรรคต่อการได้รับประโยชน์จากสิทธิต่าง ๆ
- ๔) สนับสนุนการดำเนินการอย่างเร่งด่วนในหมู่ประเทศสมาชิกอาเซียนในเรื่องการบริการทางสังคมและการคุ้มครองทางสังคม โดยขยายขอบเขตความคุ้มครอง ส่งเสริมการเข้าถึง การมีอย่างเพียงพอ การใช้ประโยชน์ ความครอบคลุม คุณภาพ ความเท่าเทียม ตลอดจนความเหมาะสมด้านอัตราค่าบริการและความยั่งยืน
- ๕) ส่งเสริมการดำเนินการตามปฏิญญาและตราสารต่าง ๆ ของอาเซียนที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนอย่างมีประสิทธิภาพ

- xi. Promote equitable opportunities to quality education and access to information with priority given to the advancement of universal access to education;
- xii. Promote a community that is healthy, caring, sustainable and productive, and one that practices healthy lifestyle resilient to health threats and has universal access to healthcare; and
- xiii. Promote increased accessibility for persons with disabilities and other vulnerable groups in keeping with the universal design facilities.

B.3 Promotion and Protection of Human Rights

Strategic Measures

- i. Promote regional inter-sectoral mechanisms towards a holistic and multi-disciplinary approach in enhancing quality care, well-being, gender equality, social justice human rights and fundamental freedoms, especially the vulnerable groups, in response to all hazards and emerging social and economic risks/threats;
- ii. Promote sustainable financing mechanism for social protection, particularly universal health coverage, early childhood care and development, financial risk protection for disaster risk reduction and climate change adaptation, and social pension, through strategic partnerships with private sector and other relevant stakeholders;
- iii. Provide regional platforms for dialogue and support initiatives to address issues of traditional practices that impinge upon the fulfilment of rights;
- iv. Support accelerated implementation among ASEAN Member States to extend coverage, accessibility, availability, comprehensiveness, quality, equality, affordability and sustainability of social services and social protection;
- v. Enhance the effective implementation of relevant ASEAN declarations and instruments related to human rights;

- ๖) ผลักดันความริเริ่มในระดับภูมิภาคเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิสตรีและเด็ก รวมทั้งคนพิการ โดยเฉพาะผ่านการทำงานของคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิสตรีและสิทธิเด็ก (เอซีดับเบิลยูซี)
- ๗) ผลักดันความคิดริเริ่มในระดับภูมิภาคและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการจัดการเลือกปฏิบัติในทุกรูปแบบ ทั้งในเชิงสถาบันและรูปแบบอื่น ๆ การเอารัดเอาเปรียบ การค้ามนุษย์ การปฏิบัติที่เป็นอันตราย เป็นความรุนแรง และเป็นการล่วงละเมิดต่อเด็ก สตรี คนพิการ เยาวชน แรงงานข้ามชาติ ผู้สูงอายุ และเหยื่อ/ผู้รอดชีวิตจากการค้ามนุษย์ ชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มคนชายขอบ
- ๘) สนับสนุนสายสัมพันธ์ระหว่างช่วงวัย ครอบครัว และชุมชน ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของผู้สูงอายุ การจัดการดูแลที่มีคุณภาพและการคุ้มครองให้แก่ผู้สูงอายุ ซึ่งสอดคล้องกับปฏิญญาบรูไนดารุสซาลามว่าด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว - การดูแลผู้สูงอายุ
- ๙) ผลักดันความคิดริเริ่มในระดับภูมิภาคที่สอดคล้องกับปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิแรงงานข้ามชาติ เพื่อการคุ้มครองและการส่งเสริมสิทธิของคนทำงานและแรงงานข้ามชาติที่ดีขึ้น

ค. มีความยั่งยืน

- ๑๔. เพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายสูงสุดของประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๖๘ ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนได้เล็งเห็นว่า จะบรรลุถึงสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ท่ามกลางบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทางสังคมและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ
- ๑๕. วัตถุประสงค์ของคุณลักษณะข้อนี้ คือ การส่งเสริมและประกันว่าจะมีการพัฒนาสังคมที่สมดุลและมีสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในทุกรุ่นทุกสมัยได้ โดยมีจุดมุ่งหมายในการเป็นประชาคมอาเซียนที่เข้าถึงสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนได้อย่างเท่าเทียมกันและสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาสังคมและขีดความสามารถในการต่อยอดไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไปได้
- ๑๖. ผลลัพธ์ที่มุ่งหวังและมาตรการเชิงยุทธศาสตร์ของคุณลักษณะและองค์ประกอบข้อนี้ ได้แก่

- vi. Enhance regional initiatives to promote and protect the rights of women and children as well as persons with disabilities especially through the work of the ASEAN Commission on the Promotion and Protection of the Rights of Women and Children (ACWC);
- vii. Enhance regional initiatives and stakeholder participation to promote the elimination of all forms of discrimination—institutionalised or otherwise—exploitation, trafficking, harmful practices, and violence and abuse against children, women, persons with disabilities, youths, migrant workers, the elderly/older persons, and victims/survivors of trafficking in persons, ethnic minority groups, and vulnerable and marginalised groups;
- viii. Encourage intergenerational relationships, families and communities in promoting and protecting the rights of the elderly/older persons, and providing quality care and protection of the elderly/older persons, in accordance with the Brunei Darussalam Declaration on Strengthening Family Institution: Caring for the Elderly; and
- ix. Enhance regional initiatives in accordance with the ASEAN Declaration on the Protection and Promotion of the Rights of Migrant Workers to improve the protection and promotion of the rights of workers and migrant workers.

C. SUSTAINABLE

- 14. In moving towards the realisation of the overarching goals of an ASEAN Community 2025, the ASCC envisions the achievement of a sustainable environment in the face of social changes and economic development.
- 15. The objective of this Characteristic is to promote and ensure balanced social development and sustainable environment that meet the needs of the peoples at all times. The aim is to strive for an ASEAN Community with equitable access to sustainable environment that can support its social development and its capacity to work towards sustainable development.
- 16. The key result areas and corresponding strategic measures are as follows:

ค.๑ การอนุรักษ์และการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

มาตรการเชิงกลยุทธ์ศาสตร์

- ๑) สร้างความเข้มแข็งต่อความร่วมมือในระดับภูมิภาค เพื่อปกป้อง ป่าไม้ และส่งเสริมการใช้ทรัพยากรระบบนิเวศทางบกอย่างยั่งยืน แก้ปัญหาการกลายสภาพเป็นทะเลทราย ยับยั้งการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ และยับยั้งและแก้ปัญหาการเสื่อมสภาพของดิน
- ๒) สร้างความเข้มแข็งให้ความร่วมมือในระดับภูมิภาคว่าด้วยการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนในบริบทของการป้องกันและควบคุมไฟป่า ซึ่งรวมถึงการดำเนินการตามข้อตกลงอาเซียนในเรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน เพื่อแก้ปัญหาหมอกควันข้ามแดนอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓) ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อปกป้อง ป่าไม้ และการใช้สิ่งแวดล้อมทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน ตอบสนองและจัดการกับความเสียหายจากมลพิษและภัยคุกคามต่อระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีความอ่อนไหวทางระบบนิเวศ
- ๔) รับนำแนวปฏิบัติที่ดีมาใช้และพัฒนานโยบายในการจัดการผลกระทบของโครงการพัฒนาต่าง ๆ ที่มีต่อแม่น้ำชายฝั่งและสากลและปัญหาสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน อาทิ มลภาวะ การเคลื่อนย้ายและการกำจัดสารเคมีและขยะมีพิษอย่างผิดกฎหมาย โดยใช้ประโยชน์จากความตกลงและกลไกระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ
- ๕) ส่งเสริมการพัฒนา นโยบายและขีดความสามารถตลอดจนแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการอนุรักษ์ พัฒนา และบริหารจัดการทะเล พื้นที่ชุ่มน้ำ ป่าพรุ ความหลากหลายทางชีวภาพ ทรัพยากรน้ำและดินอย่างยั่งยืน
- ๖) ส่งเสริมการพัฒนาขีดความสามารถในการทำงานเพื่อให้มีการจัดการระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน
- ๗) ส่งเสริมความร่วมมือเกี่ยวกับการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อไปสู่การใช้ระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนผ่านสิ่งแวดล้อมศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชน และการรณรงค์สร้างความตระหนักรู้ในสังคม

C.1 Conservation and Sustainable Management of Biodiversity and Natural Resources

Strategic Measures

- i. Strengthen regional cooperation to protect, restore and promote sustainable use of terrestrial ecosystems resources, combat desertification, halt biodiversity loss, and halt and reverse land degradation;
- ii. Strengthen regional cooperation on sustainable forest management in the context of forest fire prevention and control, including through the implementation of the ASEAN Agreement on Transboundary Haze Pollution, to effectively address transboundary haze pollution;
- iii. Promote cooperation for the protection, restoration and sustainable use of coastal and marine environment, respond and deal with the risk of pollution and threats to marine ecosystem and coastal environment, in particular in respect of ecologically sensitive areas;
- iv. Adopt good management practices and strengthen policies to address the impact of development projects on coastal and international waters and transboundary environmental issues, including pollution, illegal movement and disposal of hazardous substances and waste, and in doing so, utilise existing regional and international institutions and agreements;
- v. Enhance policy and capacity development and best practices to conserve, develop and sustainably manage marine, wetlands, peatlands, biodiversity, and land and water resources;
- vi. Promote capacity building in a continuous effort to have sustainable management of ecosystems and natural resources;
- vii. Promote cooperation on environmental management towards sustainable use of ecosystems and natural resources through environmental education, community engagement and public outreach;

- ๘) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหุ้นส่วนระดับโลกและระดับภูมิภาคและสนับสนุนการปฏิบัติตามความตกลงและกรอบการดำเนินงานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง
- ๙) ส่งเสริมบทบาทของศูนย์อาเซียนเพื่อความหลากหลายทางชีวภาพในฐานะที่เป็นศูนย์กลางความเป็นเลิศด้านการอนุรักษ์และการใช้ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน
- ๑๐) สนับสนุนการปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์ความหลากหลายทางชีวภาพปี ๒๕๕๔-๒๕๖๓ และเป้าหมายโอเจอย่างเต็มที่

ค.๒ เมืองที่มีความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

มาตรการเชิงยุทธศาสตร์

- ๑) ส่งเสริมการทำงานแบบมีส่วนร่วมและบูรณาการในการวางแผนเมืองและการบริหารจัดการสำหรับการเป็นชุมชนเมืองอย่างยั่งยืน เพื่อนำไปสู่ประชาคมอาเซียนที่สะอาดและเป็นสีเขียว
- ๒) เสริมสร้างขีดความสามารถของสถาบันในระดับชาติและระดับท้องถิ่นในการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์และแผนงานต่าง ๆ เพื่อพัฒนาเมืองให้น่าอยู่
- ๓) ส่งเสริมการประสานงานระหว่างภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาซึ่งการเข้าถึงที่ดินที่สะอาด สถานที่สาธารณะสีเขียว อากาศที่บริสุทธิ์ น้ำที่สะอาดและปลอดภัย และสุขอนามัย
- ๔) ส่งเสริมเมืองที่เป็นมิตรต่อเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และคนพิการ ผ่านการประสานงานที่ใกล้ชิดระหว่างภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดหาระบบโครงสร้างพื้นฐานที่สามารถเข้าถึงได้และมีความยั่งยืน
- ๕) เสริมสร้างความเชื่อมโยงเชิงบวกด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมระหว่างพื้นที่เมือง ชานเมือง และชนบท
- ๖) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่นโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการผลกระทบของการเพิ่มจำนวนประชากร และการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานไปอยู่อาศัยในเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ

- viii. Strengthen global and regional partnerships and support the implementation of relevant international agreements and frameworks;
- ix. Promote the role of the ASEAN Centre for Biodiversity as the centre of excellence in conservation and sustainable use of biodiversity; and
- x. Support the full implementation of the Strategic Plan for Biodiversity 2011-2020 and the Aichi Targets.

C.2 Environmentally Sustainable Cities

Strategic Measures

- i. Enhance participatory and integrated approaches in urban planning and management for sustainable urbanisation towards a clean and green ASEAN;
- ii. Strengthen the capacity of national and local institutions to implement strategies and programmes towards liveable cities;
- iii. Promote coordination among relevant sectors to provide access to clean land, green public space, clean air, clean and safe water, and sanitation;
- iv. Promote cities that are child-, youths-, the elderly/older persons-, and persons with disabilities-friendly through enhanced coordination with relevant sectors to provide sustainable and accessible infrastructure systems;
- v. Strengthen positive economic, social and environmental linkages among urban, peri-urban and rural areas; and
- vi. Strengthen policies and strategies for the effective impact management of population growth and migration on cities

ค.๓ สภาพภูมิอากาศที่ยั่งยืนมาตรการเชิงยุทธศาสตร์

- ๑) เพิ่มพูนขีดความสามารถของบุคลากรและองค์กรในการดำเนินการเกี่ยวกับการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการบรรเทาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะต่อชุมชนเปราะบางและชายขอบ
- ๒) เอื้ออำนวยการพัฒนาการตอบโต้ได้อย่างครอบคลุมและสอดคล้องกันต่อความท้าทายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อันอาจได้แก่ การทำงานด้วยหลักพหุภาคีและพหุสาขา
- ๓) ยกระดับการให้ภาคเอกชนและชุมชนเข้าถึงกลไกทางการเงินใหม่ ๆ และสร้างสรรค์เพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- ๔) เสริมสร้างขีดความสามารถขององค์กรเฉพาะสาขาและรัฐบาลท้องถิ่นในการทำรายการก๊าซเรือนกระจก ตลอดจนการประเมินความเสี่ยงและความต้องการในการปรับตัว
- ๕) ส่งเสริมความพยายามของรัฐบาล ภาคเอกชน และชุมชนในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จากกิจกรรมด้านการพัฒนาหลัก ๆ
- ๖) บูรณาการมิติของการจัดการความเสี่ยงด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในการวางแผนเฉพาะสาขา
- ๗) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้หุ้นส่วนระดับโลกและสนับสนุนการดำเนินการตามข้อตกลงและกรอบการดำเนินงานระหว่างประเทศต่าง ๆ อาทิ กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ยูเอ็นเอฟซีซีซี)

ค.๔ การผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืนมาตรการเชิงยุทธศาสตร์

- ๑) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้หุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้การใช้ทรัพยากรมีความคุ้มค่าที่สุด

C.3 Sustainable ClimateStrategic Measures

- i. Strengthen human and institutional capacity in implementing climate change adaptation and mitigation, especially on vulnerable and marginalised communities;
- ii. Facilitate the development of comprehensive and coherent responses to climate change challenges, such as but not limited to multi-stakeholder and multi-sectoral approaches;
- iii. Leverage on private sector and community to have access to new and innovative financing mechanisms to address climate change;
- iv. Strengthen the capacity of sectoral institutions and local governments in conducting Greenhouse Gas (GHG) inventory, and vulnerability assessments and adaptation needs;
- v. Strengthen the effort of government, private sector and community in reducing GHG emission from main activities of development;
- vi. Mainstream climate change risk management and GHG emission reduction on sectoral planning; and
- vii. Strengthen global partnerships and support the implementation of relevant international agreements and frameworks, e.g. the United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC).

C.4 Sustainable Consumption and ProductionStrategic Measures

- i. Strengthen public-private partnerships to promote the adoption of environmentally-sound technologies for maximising resource efficiency;

- ๒) ส่งเสริมสิ่งแวดล้อมศึกษา (รวมถึงโรงเรียนประหยัดพลังงาน) ความตระหนักรู้ และขีดความสามารถในการบริโภคอย่างยั่งยืนและการดำรงชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในทุกระดับ
- ๓) เพิ่มพูนขีดความสามารถของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการจัดการขยะที่ดีและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๔) ส่งเสริมการบูรณาการยุทธศาสตร์และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศเกี่ยวกับการผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืนในนโยบายระดับชาติและระดับภูมิภาค หรือเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

ง. มีภูมิคุ้มกัน

๑๗. การทำงานแบบบูรณาการ ครอบคลุม และมีส่วนร่วมเป็นสิ่งจำเป็นต่อการสร้างชุมชนที่มีภูมิคุ้มกันในภูมิภาคอาเซียนภายหลังปี ๒๕๕๘ ภูมิคุ้มกันเป็นแก่นสำคัญของความมั่นคงของมนุษย์และความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะต้องสร้างขึ้นจากการบูรณาการนโยบาย การเพิ่มพูนขีดความสามารถและการเสริมสร้างองค์กร ตลอดจนความเป็นหุ้นส่วนกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ากับการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ การช่วยเหลือทางมนุษยธรรม และการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนเป็นหลัก และการมีภูมิคุ้มกันต้องครอบคลุมโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ และเชื่อมโยงกับนโยบายด้านการตลาดและเทคโนโลยี รวมทั้งการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ตลอดจนแวดวงวิทยาศาสตร์และภาควิชาการ ทั้งนี้ ตามปฏิญญาว่าด้วยประชาคมอาเซียนและประชาชนอาเซียนที่มีความเข้มแข็ง รัฐบาล ปรับตัว ฟื้นกลับจากภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างเป็นทางการที่ได้รับการรับรองในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ ๒๖ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๘ ผู้นำอาเซียนได้มุ่งมั่นที่จะ “เสริมสร้างอนาคตที่มีภูมิคุ้มกันมากขึ้นโดยการลดภัยพิบัติและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับสภาพภูมิอากาศ การป้องกันการเกิดขึ้นของความเสียหายใหม่ ๆ และการปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศผ่านการดำเนินมาตรการทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ทางกายภาพ และด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งจัดการกับการเผชิญหน้าและความเสี่ยงต่าง ๆ และจะส่งผลทำให้เกิดการยกระดับภูมิคุ้มกันขึ้น”

- ii. Promote environmental education (including eco-school practice), awareness, and capacity to adopt sustainable consumption and green lifestyle at all levels;
- iii. Enhance capacity of relevant stakeholders to implement sound waste management and energy efficiency; and
- iv. Promote the integration of Sustainable Consumption and Production strategy and best practices into national and regional policies or as part of CSR activities.

D. RESILIENT

17. Integrated, comprehensive, and inclusive approaches are necessary to build resilient communities in the ASEAN region post-2015. Resilience is an essential aspect of human security and sustainable environment which is addressed by integrating policies, capacity and institutional-building, stakeholder partnerships in disaster risk reduction, humanitarian assistance, and community empowerment, among others. Resilience has to be inclusive, non-discriminatory and incorporates market and technology-based policies, including contributions from the private sector as well as the scientific and academic communities. Through the Declaration on Institutionalising the Resilience of ASEAN and its Communities and Peoples to Disasters and Climate Change adopted during the 26th ASEAN Summit in Kuala Lumpur, Malaysia on 27 April 2015, the Leaders committed “to forge a more resilient future by reducing existing disaster and climate-related risks, preventing the generation of new risks and adapting to a changing climate through the implementation of economic, social, cultural, physical, and environmental measures which address exposure and vulnerability, and thus strengthen resilience.”

๑๘. วัตถุประสงค์ของคุณลักษณะข้อนี้ คือ การเพิ่มพูนขีดความสามารถในการร่วมกันตอบโต้และปรับตัวต่อความท้าทายในปัจจุบันและความท้าทายที่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้น โดยตระหนักว่า การมีภูมิคุ้มกันด้านสังคมและวัฒนธรรมนั้น มีความเชื่อมโยงกับเสาอื่น ๆ ภายใต้ประชาคมอาเซียนด้วย ซึ่งเปรียบเสมือนกำลังหลักที่จะทำให้เกิดความพอประมาณ เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม เกิดความพร้อมในการรับมือภัยธรรมชาติและภัยพิบัติที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ ตลอดจนวิกฤตการณ์ทางสังคมเศรษฐกิจอื่น ๆ โดยยึดหลักความมั่นคงที่ครอบคลุมทุกมิติ

๑๙. ผลที่มุ่งหวังและมาตรการเชิงยุทธศาสตร์ของคุณลักษณะและองค์ประกอบนี้ได้แก่

ง.๑ อาเซียนมีภูมิคุ้มกันต่อภัยพิบัติ โดยสามารถคาดการณ์ ตอบสนอง รับมือ ปรับตัว และฟื้นกลับที่ดีขึ้น ฉลาดขึ้น และเร็วขึ้น

มาตรการเชิงยุทธศาสตร์

- ๑) พัฒนากลไกและขีดความสามารถของภูมิภาคเพื่อให้อาเซียนตอบโต้ต่อภัยพิบัติทั้งที่เกิดขึ้นภายในและภายนอกภูมิภาคร่วมกันได้
- ๒) เสริมสร้างมาตรฐานของภูมิภาค โดยใช้วิธีการและเครื่องมือต่าง ๆ ในการประเมินบันทึก คำนวณความเสียหายและความสูญเสียที่เกิดจากภัยพิบัติ ตลอดจนแบ่งปันข้อมูลที่สามารถเปิดเผยได้และสร้างระบบสารสนเทศร่วมกันเพื่อยกระดับความสามารถในการทำงานร่วมกัน รับประกันความเป็นเอกภาพในการทำงาน และเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน
- ๓) ส่งเสริมภูมิทัศน์ทางของชุมชนท้องถิ่นโดยบูรณาการหลักการของการมีภูมิคุ้มกันในการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ การเตรียมความพร้อมและการตอบสนองต่อภัยพิบัติ การฟื้นกลับ และการฟื้นฟูภายหลังการเกิดภัยพิบัติ
- ๔) ส่งเสริมความสอดคล้องและการเชื่อมโยงของนโยบาย และประสานกำลังกันในความริเริ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ การปรับตัวและการบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ปฏิบัติการด้านมนุษยธรรม และการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ๕) สร้างภูมิคุ้มกันอย่างเป็นทางการโดยพัฒนาขีดความสามารถขององค์กรและความสามารถในการปรับตัว เพื่อลดความเสี่ยงที่มีอยู่ในปัจจุบันและป้องกันความเสี่ยงในอนาคต

18. The objective of this Characteristic is to achieve an enhanced capacity to collectively respond and adapt to current challenges and emerging threats. This recognises that socio-cultural resilience has cross-pillar linkages within the ASEAN Community as an effective force for moderation for the common good, and one that is prepared for natural and human-induced disasters, and socio-economic crises, while fully embracing the principles of comprehensive security.

19. The key result areas and corresponding strategic measures are as follows:

D.1 A Disaster Resilient ASEAN that is able to Anticipate, Respond, Cope, Adapt, and Build Back Better, Smarter, and Faster

Strategic Measures

- i. Enhance regional mechanisms and capacities to enable ASEAN to respond together to disasters within and outside the region;
- ii. Promote regional standards, including methodologies and tools to assess, record, calculate the disaster losses and damages, and share non-sensitive data and create common information system, to enhance interoperability, ensure unity of action, and strengthen resilience;
- iii. Promote local communities' resilience by integrating principles of resilience in risk reduction, preparedness, response, recovery, and rehabilitation measures;
- iv. Promote policy coherence and interlinkages, and synergise initiatives on disaster risk reduction, climate change adaptation and mitigation, humanitarian actions and sustainable development;
- v. Institutionalise resilience by strengthening institutional and adaptive capacities to reduce existing risks and prevent future risks;

- ๖) ใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้ดั้งเดิมเพื่อส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมแห่งการมีภูมิคุ้มกัน
 - ๗) เสริมสร้างขีดความสามารถ เทคโนโลยี และภูมิคุ้มกันของชุมชนในการรับมือกับผลกระทบของชนวนที่ยังไม่ระเบิดต่อการดำรงชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางที่อยู่ในชนบท
- ง.๒ อาเซียนที่ปลอดภัยขึ้น โดยสามารถตอบสนองต่ออันตรายต่อสุขภาพทั้งหมดได้ ทั้งอันตรายด้านชีวภาพ เคมี กัมมันตรังสีและนิวเคลียร์ และภัยคุกคามที่เกิดขึ้นใหม่
- มาตรการเชิงยุทธศาสตร์
- ๑) ส่งเสริมภูมิคุ้มกันให้ระบบสาธารณสุข เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการตอบสนองต่ออันตรายต่อสุขภาพต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งอันตรายด้านชีวภาพ เคมี กัมมันตรังสีและนิวเคลียร์ และภัยคุกคามที่เกิดขึ้นใหม่
 - ๒) เสริมสร้างมาตรฐานของภูมิภาคในการส่งเสริมทำงานร่วมกัน ประกันความเป็นเอกภาพในการดำเนินการ และเสริมสร้างภูมิทัศน์ด้านความร่วมมือ
 - ๓) เพิ่มพูนขีดความสามารถขององค์กร บุคลากร และกลยุทธ์ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานต่าง ๆ ในการเตรียมการและตอบโต้อันตรายต่อสุขภาพและภัยคุกคามที่เกิดขึ้นใหม่ทั้งหมดอย่างมีประสิทธิภาพ
- ง.๓ อาเซียนที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับภูมิอากาศด้วยการมีขีดความสามารถขององค์กรและบุคลากรที่เพิ่มขึ้นในการปรับตัวเข้ากับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- ๑) ขยายกรอบความร่วมมือข้ามสาขาในระดับภูมิภาคและกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการตอบโต้ต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศร่วมกัน
 - ๒) สนับสนุนนโยบายทางวิทยาศาสตร์ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมและอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่พิสูจน์ได้
 - ๓) ส่งเสริมและพิจารณาองค์ความรู้และแนวปฏิบัติท้องถิ่นและดั้งเดิมในด้านการตอบโต้และปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- vi. Harness local wisdom and traditional knowledge to foster a culture of resilience; and
- vii. Enhance capacity, technology and community resilience to the impact of unexploded ordnance on the livelihood of people, especially the vulnerable groups in rural areas.

D.2 A Safer ASEAN that is able to Respond to all Health-related Hazards including Biological, Chemical, and Radiological-nuclear, and Emerging Threats

Strategic Measures

- i. Strengthen health systems to be resilient in preparedness for effective response to health-related hazards, including biological, chemical, radiological-nuclear hazards and emerging threats;
- ii. Promote regional standards to enhance interoperability, ensure unity of action and strengthen collective resilience; and
- iii. Enhance institutional and human capacities and approaches to support the effective implementation of policies, strategies and programmes in preparing and responding to all health-related hazards and emerging threats.

D.3 A Climate Adaptive ASEAN with Enhanced Institutional and Human Capacities to Adapt to the Impacts of Climate Change

Strategic Measures

- i. Expand regional cross-sectoral platforms and establish shared strategies to respond to the impacts of climate change;
- ii. Promote sound scientific and evidence-based policies on climate change adaptation; and
- iii. Promote and consider indigenous and traditional knowledge and practices in responding and adapting to the impacts of climate change.

๓.๔ การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้การคุ้มครองทางสังคมสำหรับสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ คนพิการ ชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์ แรงงานข้ามชาติ กลุ่มเปราะบางและกลุ่มคนชายขอบ ตลอดจนผู้อยู่อาศัยในพื้นที่เสี่ยงภัย ซึ่งรวมไปถึงผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ห่างไกลพื้นที่ชายแดน และพื้นที่ที่อ่อนไหวต่อสภาพภูมิอากาศ เพื่อลดความเสี่ยงเมื่อเกิดวิกฤตการณ์และภัยพิบัติจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

มาตรการเชิงยุทธศาสตร์

- ๑) สนับสนุนให้มีการประเมินความเสี่ยงและจุดอ่อนและการใช้มาตรการทางวิทยาศาสตร์ที่พิสูจน์ได้ ไปกำหนดนโยบายและแผนงานเพื่อให้แน่ใจว่ามาตรการที่ออกมาจะสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้
- ๒) จัดตั้งเวทีความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้อยู่อาศัยในพื้นที่เสี่ยงภัยให้มีภูมิคุ้มกัน โดยลดการเผชิญหน้าและลดความเปราะบางต่อสภาพอากาศรุนแรงและต่อผลกระทบอื่น ๆ ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และต่อภัยพิบัติ

๓.๕ การพัฒนาและใช้ประโยชน์จากระบบการเงิน อาหาร น้ำ พลังงานที่มีใช้อย่างเพียงพอ และโครงข่ายความปลอดภัยทางสังคมอื่น ๆ ในการรับมือกับวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ด้วยการทำให้แหล่งทรัพยากรนั้นมีอยู่อย่างเพียงพอ เข้าถึงได้มากขึ้น ใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น จัดหาได้มากขึ้น และมีความยั่งยืนมากขึ้น

มาตรการเชิงยุทธศาสตร์

- ๑) ยกกระดับการประสานงานข้ามสาขาและข้ามเสาเพื่อรับประกันความเพียงพอของอาหารและการเข้าถึงอาหารในระดับครัวเรือน โดยเฉพาะอย่างยิ่งครอบครัวด้อยโอกาส ตลอดจนความสามารถในการรับมือกับภัยพิบัติ ราคาอาหารที่ปรับตัวสูงขึ้น และความขาดแคลน ด้วยการพัฒนากลไกและกลวิธีในด้านการปรับตัว
- ๒) ยกกระดับการประสานงานข้ามสาขาและข้ามเสาเพื่อรับประกันความเพียงพอของการเข้าถึงบริการด้านพลังงานในราคาที่เหมาะสมต่อระดับครัวเรือน และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากพลังงานทดแทนและเทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ๓) ยกกระดับการประสานงานข้ามสาขาและข้ามเสาเพื่อรับประกันความเพียงพอของน้ำสะอาด สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขอนามัย และกระแสไฟฟ้าของครัวเรือนในช่วงวิกฤตการณ์

D.4 Strengthened Social Protection for Women, Children, Youths, the Elderly/Older Persons, Persons with Disabilities, Ethnic Minority Groups, Migrant Workers, Vulnerable and Marginalised Groups, and People Living in At-risk Areas, including People Living in Remote and Border Areas and Climate Sensitive Areas, to Reduce Vulnerabilities in Times of Climate Change-related Crises, Disasters and other Environmental Changes

Strategic Measures

- i. Encourage risk and vulnerability assessments and other scientific and evidence-based measures for policies and plans to ensure targeted response measures; and
- ii. Establish platforms to empower people living in at-risk areas to become resilient by reducing their exposure and vulnerability to climate-related extreme events and other economic, social and environmental shocks and disasters.

D.5 Enhanced and Optimised Financing Systems, Food, Water, Energy Availability, and other Social Safety Nets in Times of Crises by making Resources more Available, Accessible, Affordable and Sustainable

Strategic Measures

- i. Enhance cross-sectoral and cross-pillar coordination to ensure food adequacy and accessibility at the household level, especially vulnerable households, and ability to cope with disaster, food price shocks and scarcity by developing adaptive mechanisms and strategies;
- ii. Enhance cross-sectoral and cross-pillar coordination to ensure availability and accessibility of affordable energy services at the household level and promote utilisation of renewable energy and green technologies;
- iii. Enhance cross-sectoral and cross-pillar coordination to ensure availability of clean water, sanitation facilities and electricity to households in times of crises;

- ๔) ให้ความสำคัญกับกลุ่มคนยากจน กลุ่มเปราะบาง และกลุ่มคนชายขอบในช่วงวิกฤตการณ์
- ๕) พิจารณาความเป็นไปได้ในการตั้งกลไกและยุทธศาสตร์ทางการเงินและการประกันภัยสำหรับการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ง.๖ ดำเนินการเพื่อไปสู่การเป็นอาเซียนที่ปลอดภัย

มาตรการเชิงยุทธศาสตร์

- ๑) สนับสนุนการประสานงานกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายพัฒนาและดำเนินแผนงานในการป้องกันการใช้จ่ายในทางที่ผิดสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกัน รวมทั้งรับเอาวิธีการรักษาและฟื้นฟูและแผนงานการติดตามผลภายหลังการรักษาที่มีประสิทธิภาพมาใช้ ตลอดจนการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการใช้จ่ายในทางที่ผิด
- ๒) เสริมสร้างความตระหนักรู้ของชุมชนและความรับผิดชอบต่อสังคมเกี่ยวกับผลกระทบต่อสุขภาพของยาอันตรายผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชน การรณรงค์และกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

จ. มีพลวัต

๒๐. วัตถุประสงค์ของคุณลักษณะข้อนี้ คือ การเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมอย่างต่อเนื่องและการเป็นสมาชิกประชาคมโลกที่มีบทบาทเชิงรุก มุ่งเสริมสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยนโยบายและสถาบันต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้คนและองค์กรมีทัศนคติที่เปิดกว้างรู้จักปรับตัวมากขึ้น มีความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม และมีทักษะในการประกอบการ

๒๑. ผลที่มุ่งหวังและมาตรการเชิงยุทธศาสตร์ของคุณลักษณะและองค์ประกอบนี้ได้แก่

จ.๑ การเป็นอาเซียนที่เปิดกว้างและปรับตัวมากขึ้น

มาตรการเชิงกลยุทธ์

- ๑) ส่งเสริมเสรีภาพในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างถ้วนหน้าโดยสอดคล้องกับกฎหมายภายในประเทศ
- ๒) ส่งเสริมวัฒนธรรมของขันติธรรม ความเข้าใจและการเคารพซึ่งกันและกันของศาสนาต่าง ๆ และการเสวนาระหว่างศาสนา

- iv. Enhance the targeting of poor, vulnerable and marginalised groups in times of crises; and
- v. Explore the possibility of establishing financial and insurance mechanisms and strategies for disaster risk reduction and climate change adaptation.

D.6 Endeavour towards a “Drug-Free” ASEAN

Strategic Measures

- i. Support the coordination with relevant stakeholders in policy formulation, develop and implement preventive programmes for different target groups, adopt and utilise effective treatment and rehabilitation and after-care programmes, and research on drug abuse problems; and
- ii. Enhance community awareness and social responsibility on the ill-effects of dangerous drugs through community engagement, advocacy and other relevant activities.

E. DYNAMIC

20. The objective of this Characteristic is to strengthen the ability to continuously innovate and be a proactive member of the global community. It aims to provide an enabling environment with policies and institutions that engender people and firms to be more open and adaptive, creative, innovative, and entrepreneurial.

21. The key result areas and corresponding strategic measures are as follows:

E.1 Towards an Open and Adaptive ASEAN

Strategic Measures

- i. Encourage freedom of universal access to information and communication technology in accordance with national legislations;
- ii. Promote a culture of tolerance, understanding and mutual respect for religions and interfaith dialogue;

- ๓) เผยแพร่ความเป็นอาเซียนสู่โลกภายนอกโดยแนวทางต่าง ๆ อาทิ ศิลปะอาเซียน เทศกาลภาพยนตร์อาเซียน และแผนงานที่เกี่ยวกับมรดกของอาเซียน
- ๔) กำหนดท่าทีร่วมกันของอาเซียนในเวทีด้านสังคมและวัฒนธรรมระดับโลกและในการเจรจาต่าง ๆ เมื่อเห็นสมควร
- ๕) ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์และการเคลื่อนย้ายระหว่างประชาชนทั้งภายในและภายนอกอาเซียน
- ๖) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการกีฬาและพัฒนาแผนงานด้านกีฬาที่ครอบคลุมและหลากหลายเพื่อสนับสนุนการมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและมีชีวิตชีวา
- ๗) เพิ่มพูนขีดความสามารถและศักยภาพของภาคราชการพลเรือนและภาครัฐของอาเซียนในการตอบโต้ต่อความท้าทายที่เกิดขึ้นใหม่และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนผ่านการให้บริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ มีแนวทางการดำเนินงานที่มีส่วนร่วมและมีความคิดสร้างสรรค์ และร่วมมือกัน
- ๘) จัดหาโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องได้แบ่งปันองค์ความรู้ ซึ่งรวมถึงการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศและผลการศึกษาต่าง ๆ
- ๙) ส่งเสริมค่านิยมของการเป็นอาสาสมัครเพื่อสังคมในหมู่ประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของประชาคมอาเซียน
- ๑๐) แสดงออกซึ่งความเป็นอาเซียนให้เห็นชัด ผ่านความพยายามต่าง ๆ ที่ครอบคลุมการสร้างภาพลักษณ์โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากหลากหลายภาคส่วน นำเสนอโดยอัตลักษณ์ร่วมของอาเซียน เช่น วันอาเซียน ธงอาเซียน เพลงประจำอาเซียน และตราสัญลักษณ์อาเซียน
- ๑๑) ส่งเสริมมาตรการสร้างสังคมที่เอื้ออาทร ปรองดอง ให้คุณค่าแก่ความเป็นมนุษย์ และจิตวิญญาณของชุมชน

จ.๒ การเป็นอาเซียนที่สร้างสรรค์ มีนวัตกรรม และตอบสนอง

มาตรการเชิงยุทธศาสตร์

- ๑) ส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของทรัพยากรมนุษย์ในอาเซียนผ่านการส่งเสริมการ เรียนรู้ตลอดชีวิต การเตรียมความพร้อมสู่การศึกษาระดับปริญญา การปรับพื้นฐานการศึกษาให้สมดุล และการพัฒนาด้านทักษะ ตลอดจนส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในทุกช่วงวัย

- iii. Showcase ASEAN to the outside world using various approaches e.g. ASEAN arts, film festivals and heritage programmes;
- iv. Project a common ASEAN voice in global socio-cultural fora and negotiations, where appropriate;
- v. Promote greater people-to-people interaction and mobility within and outside ASEAN;
- vi. Promote cooperation in sports and develop comprehensive and inclusive sports programmes to encourage healthy and active lifestyles;
- vii. Strengthen capacity and capability of both the ASEAN civil service and public sectors to respond to emerging challenges and the needs of the peoples through efficient, effective, transparent and accountable public services, participatory and innovative approaches, and collaboration;
- viii. Provide opportunities for relevant stakeholders for knowledge sharing, which include exchange of best practices and studies;
- ix. Encourage volunteerism among ASEAN Member States to strengthen the ASEAN Community;
- x. Project ASEAN's visibility through comprehensive, multi-stakeholder branding efforts, which are represented by common ASEAN identifiers, such as ASEAN Day, ASEAN Flag, ASEAN Anthem and ASEAN Emblem; and
- xi. Promote measures to ensure a caring society, social harmony and values of humanity, and spirit of community.

E.2 Towards a Creative, Innovative and Responsive ASEAN

Strategic Measures

- i. Enhance the competitiveness of ASEAN human resources through the promotion of life-long learning, pathways, equivalencies and skills development as well as the use of information and communication technologies across age groups;

- ๒) ส่งเสริมแนวทางการดำเนินงานของอาเซียนที่มีนวัตกรรมในการอุดมศึกษา โดยเชื่อมโยงระหว่างภาควิชาการ บริการชุมชน การฝึกงานในภูมิภาค และ ปมเพาะและให้ความสนับสนุนการประกอบการ
- ๓) เพิ่มพูนความร่วมมือในระดับภูมิภาคในด้านการศึกษา การฝึกอบรมและการวิจัย และเสริมสร้างบทบาทของอาเซียนในเครือข่ายการวิจัยระดับภูมิภาคและระดับโลก ด้วยความคิดริเริ่มและแรงจูงใจต่าง ๆ ตลอดจนสนับสนุนการวิจัยและการพัฒนา ซึ่งรวมถึงการตีพิมพ์ผลงานวิจัย
- ๔) ส่งเสริมการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีของความคิด องค์กรความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทักษะ เพื่อกระตุ้นพลวัตในภูมิภาค
- ๕) พัฒนาหลักสูตรและระบบการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และวิทยาการ เชิงสร้างสรรค์
- ๖) ส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาพยนตร์ ดนตรี และภาพเคลื่อนไหว
- ๗) ส่งเสริมให้อาเซียนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการฝึกอบรม
- ๘) ยกระดับความร่วมมือในระดับภูมิภาคและระดับโลกด้านการพัฒนาคุณภาพ และขีดความสามารถในการแข่งขันของสถาบันอุดมศึกษา
- ๙) สนับสนุนรัฐบาล ภาคเอกชน และชุมชน ในการพัฒนาระบบการฝึกอบรม อย่างต่อเนื่องและการฝึกอบรมใหม่ เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการพัฒนา กำลังแรงงาน
- ๑๐) ส่งเสริมการจดทะเบียนสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาและยกระดับความร่วมมือ และการดำเนินงานในอาเซียนในด้านต่าง ๆ เช่น ความปลอดภัยด้านอาหาร เวชกรรม สิทธิทางวัฒนธรรมพื้นเมือง ผลิตภัณฑ์จากความหลากหลาย ทางชีวภาพ

จ.๓ ทำให้เกิดวัฒนธรรมของการประกอบการในอาเซียน

มาตรการเชิงยุทธศาสตร์

- ๑) เสริมสร้างสิ่งแวดล้อมที่เกื้อหนุนการประกอบการที่รับผิดชอบต่อสังคมและ สิ่งแวดล้อม เช่น การจัดพี่เลี้ยง การให้เงินลงทุนตั้งต้น การดำเนินธุรกิจและ การระดมทุนสาธารณะ และการสนับสนุนทางการตลาด

- ii. Promote an innovative ASEAN approach to higher education, incorporating academics, community service, regional placement, and entrepreneurship incubation and support;
- iii. Encourage regional cooperation in the areas of education, training and research, and strengthen ASEAN's role in regional and global research network by promoting initiatives and providing incentives and support for research and development, including research publications;
- iv. Promote the free flow of ideas, knowledge, expertise, and skills to inject dynamism within the region;
- v. Strengthen curricula and system of education in science, technology and creative disciplines;
- vi. Encourage and support creative industry and pursuits, such as film, music, and animation;
- vii. Promote ASEAN as a centre for human resource development and training;
- viii. Strengthen regional and global cooperation in enhancing the quality and competitiveness of higher education institutions;
- ix. Encourage the government, private sector and community to develop a system of continuous training and re-training to support lifelong learning and workforce development; and
- x. Promote registration of intellectual property rights (IPR), and strengthen its cooperation and implementation in ASEAN in areas such as food safety, medicines, traditional cultural assets and biodiversity-based products.

E.3 Engender a Culture of Entrepreneurship in ASEAN

Strategic Measures

- i. Strengthen the supportive environment for socially and environmentally responsible entrepreneurship, such as mentoring, providing seed money, venture and crowd funding, and marketing support;

- ๒) สนับสนุนและพัฒนากิจการประกอบการเพื่อสังคมที่มีนวัตกรรมและครอบคลุมสำหรับเยาวชน คนพิการ สตรี กลุ่มเปราะบางและกลุ่มคนชายขอบ
- ๓) สนับสนุนนวัตกรรมเชิงสถาบันและเชิงวิชาการในการจัดบริการทางสังคมและการสาธารณสุข

III. การทบทวนและการดำเนินการ

ก. กลไกการดำเนินการ

๒๒. แผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕ เป็นไปตามแนวทบทวนปฏิบัติแห่งกฎบัตรอาเซียน ตลอดจนตราสารและเอกสารสำคัญอื่น ๆ ของอาเซียน ซึ่งได้วางหลักการและกรอบการดำเนินงานสำหรับการดำเนินความร่วมมือด้านสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ทั้งนี้ การดำเนินงานจะต้องสอดคล้องกับบรรดากฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายภายในประเทศที่เกี่ยวข้อง

ก.๑ กลไกทางสถาบัน

๒๓. องค์กรเฉพาะสาขาภายใต้ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน รับผิดชอบในการดำเนินการมาตรการเชิงยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับอาณัติที่มี โดยการแปลงมาตรการต่าง ๆ ไปเป็นมาตรการย่อยที่เฉพาะเจาะจงขึ้น หรือเป็นแผนงาน โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ในฐานะส่วนหนึ่งของแผนงานเฉพาะสาขานั้น ๆ สำหรับมาตรการเชิงยุทธศาสตร์ที่เป็นประเด็นคาบเกี่ยวและต้องการความร่วมมือจากองค์กรเฉพาะสาขาภายใต้ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนและประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น จะต้องมีการประสานงานและประสานความร่วมมือข้ามสาขาและข้ามเสา โดยองค์กรเฉพาะสาขาจะพัฒนาแผนงานรายสาขาของตนให้สอดคล้องกับมาตรการเชิงยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ โดยอยู่บนพื้นฐานของหลักการ “เฉพาะเจาะจง วัดผลได้ บรรลุผลสำเร็จได้ เป็นไปได้จริง มีกรอบระยะเวลาที่แน่นอน” เพื่อให้แผนการดำเนินงานดังกล่าวบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

๒๔. คณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนรับผิดชอบในการกำกับดูแลการดำเนินการของแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน โดยได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่อาวุโสสำหรับคณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนและองค์กรเฉพาะสาขาต่าง ๆ และมีหน้าที่ประสานงานความร่วมมือในประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องอาศัยความร่วมมือข้ามเสาและข้ามสาขา ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการอาเซียนจะยังคงจัดการประชุมคณะกรรมการประสานงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ซอค-คอม) และสนับสนุนการประชุมดังกล่าวในฐานะที่เป็นเวทีที่สำหรับการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางและปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์กรเฉพาะสาขาต่าง ๆ ภายใต้ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนกับเสาอื่น ๆ (โดยเชิญผ่านประธาน/รองประธาน) กับคณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียนกับองค์การที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน และกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ รวมไปถึงองค์กรระดับอนุภูมิภาค

- ii. Promote and nurture creative and inclusive social entrepreneurship for youths, persons with disabilities, women and vulnerable and marginalised groups; and
- iii. Encourage institutional and technical innovations in the provision of social services and health care.

III. IMPLEMENTATION AND REVIEW

A. IMPLEMENTATION MECHANISM

22. The ASCC Blueprint 2025 is guided by the ASEAN Charter as well as other key ASEAN instruments and documents, which provide the principles and frameworks for ASEAN socio-cultural cooperation and their implementation. Such implementation is also guided by relevant domestic laws, regulations and policies.

A.1 Institutional Mechanism

23. The sectoral bodies under the ASCC shall be responsible for operationalising the strategic measures relevant to their mandate by translating them into specific action lines or programmes, projects and activities as part of their respective sectoral work plans. For strategic measures that are cross-cutting and require collaboration with sectoral bodies from the APSC and AEC Pillars, an institutionalized cross-pillar and cross-sectoral coordination strategy shall be employed where the lead sectoral bodies in collaboration with cooperating bodies will develop their respective sectoral work plans, anchored on the corresponding strategic measures relevant to their sectors and based on the SMART (Specific, Measurable, Achievable, Realistic, and Time-bound) approach to ensure realisation.

24. The ASCC Council is responsible for overseeing the implementation of the ASCC Blueprint 2025 and with the support of the Senior Officials' Committee for the ASCC (SOCA) and the sectoral bodies, shall be the principal body responsible for coordinating matters that require cross-sectoral and cross-pillar collaboration. The ASEAN Secretariat shall continue to convene and enhance the Senior Officials Coordinating Conference on the ASEAN Socio-Cultural Community (SOC-COM) mechanism to provide a platform for broad participation and engagement of sectoral bodies within ASCC and from other pillars (through their chairpersons/vice-chairs), the Committee of Permanent Representatives to ASEAN (CPR), entities associated with ASEAN, and other relevant stakeholders, including sub-regional organisations.

๒๕. คณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนและองค์กรเฉพาะสาขาต่าง ๆ ภายใต้การกำกับดูแล อาจส่งเสริมความร่วมมือแบบพหุภาคีเพื่อแบ่งปันความเชี่ยวชาญและทรัพยากร การถ่ายโอนความรู้และเทคโนโลยี การติดตามผลการดำเนินการ และดำเนินการในฐานะหุ้นส่วนในการดำเนินความคิดริเริ่มและความร่วมมือในระดับภูมิภาคเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน นอกจากนี้ ควรสนับสนุนกลไกการติดตามและทบทวนผลการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม

๒๖. ส่งเสริมให้คู่เจรจาและองค์กรในระดับภูมิภาคที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียนสนับสนุนการดำเนินงานของแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕ ผ่านกรอบความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน โดยที่แผนงาน โครงการ และกิจกรรมต่างๆ จะต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์และมาตรการเชิงยุทธศาสตร์ในแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕

ก.๒ กลยุทธ์การดำเนินงาน

๒๗. การดำเนินการตามแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕ จะใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่จากบทบาทขององค์กรและองค์กรเฉพาะสาขาต่าง ๆ ของอาเซียน โดยสนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและเพิ่มพูนกลไกการพัฒนาขีดความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ไปยังประชาชนในอาเซียน นอกจากนี้ จะส่งเสริมให้มีเวทีสำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องและกลุ่มต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในแผนงาน การประชุม และความริเริ่มต่าง ๆ ขององค์กรและองค์กรเฉพาะสาขาต่าง ๆ ของอาเซียน ตลอดจนเปิดโอกาสสำหรับการเป็นหุ้นส่วนและการทำงานร่วมกัน ส่งเสริมหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน การประกอบการเพื่อสังคม และความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร เพื่อการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรมอย่างครอบคลุมและยั่งยืน และยังคงพัฒนากลไกการพัฒนาขีดความสามารถให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ซึ่งจะเป็นผู้ที่สามารถถ่ายทอดความรู้ที่เกี่ยวข้องไปยังประชาชนในอาเซียนได้ ยิ่งไปกว่านั้น ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนจะเพิ่มความเข้มข้นในการดำเนินยุทธศาสตร์ แผนงาน และความริเริ่มต่าง ๆ ขององค์กรเฉพาะสาขา เพื่อลดช่องว่างทางการพัฒนา

ก.๓ ขีดความสามารถทางสถาบันที่เข้มแข็งและการมีตัวตนของอาเซียน

๒๘. สำนักเลขาธิการอาเซียนจะเพิ่มพูนขีดความสามารถและการตอบสนองเพื่อสนับสนุนงานของประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน และการร่วมมือกับภาคส่วนอื่น ๆ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ทั้งนี้ คณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนและองค์กรเฉพาะสาขา โดยคำนึงถึงข้อเสนอแนะของคณะทำงานระดับสูงว่าด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสำนักเลขาธิการอาเซียนและการทบทวนองค์กรต่าง ๆ ของอาเซียน จะร่วมมือกับสำนักเลขาธิการอาเซียน ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมในการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะดังกล่าว เพื่อนำไปสู่ขีดความสามารถทางสถาบันและการมีตัวตนอาเซียนที่เข้มแข็งขึ้น

25. The ASCC Council and the sectoral bodies under its purview shall promote multi-stakeholder engagement to share expertise and resources, transfer of knowledge and technology, monitor implementation, and act as partners in carrying out regional cooperation initiatives of mutual interest. Participative monitoring review mechanisms shall be encouraged.

26. Dialogue partners and regional entities associated with the ASEAN shall be encouraged to support the implementation of the ASCC Blueprint 2025 through mutually-beneficial cooperation frameworks where the programmes, projects and activities are in line with the vision, objectives and strategic measures in the ASCC Blueprint 2025.

A.2 Implementation Strategies

27. The implementation of the ASCC Blueprint 2025 shall employ strategies and approaches that will maximise the role of ASEAN Organs and Bodies, encourage stakeholder engagement and enhance capacity building mechanisms in disseminating relevant knowledge to the peoples of ASEAN. It shall promote the provision of platforms for relevant stakeholders and groups to fully participate in programmes, meetings and other initiatives of ASEAN Organs and Bodies, as well as the opportunities for partnerships and collaborations. It shall also promote public private partnerships (PPP), social entrepreneurship and CSR for inclusive and sustainable socio-cultural development. It will likewise develop capacity-building mechanisms for relevant stakeholders in the ASCC who are able to cascade the relevant knowledge to the peoples of ASEAN. Furthermore, the ASCC will intensify strategies, work programmes and initiatives of sectoral bodies under the ASCC Pillar to narrow the development gap.

A.3 Strengthened ASEAN Institutional Capacity and Presence

28. The ASEAN Secretariat shall also enhance its capacities and responsiveness to support the work of the ASCC and in collaboration with other sectors, pillars, and other stakeholders. Cognisant of the recommendations by the High Level Task Force on Strengthening the ASEAN Secretariat and Reviewing the ASEAN Organs, the ASCC Council and sectoral bodies under its purview, with the support of the ASEAN Secretariat shall take concrete steps to carry out the recommendations towards an enhanced ASEAN institutional capacity and presence.

๒๙. หน่วยประสานงานหลักระดับชาติของสาขาต่าง ๆ ภายใต้ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน จะต้องได้รับการสนับสนุนให้มีการประสานงานกับสำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ และหน่วยประสานงานหลักด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนในระดับชาติมากขึ้น เพื่อให้มีการแบ่งปันข้อมูลอย่างทันท่วงที การปรึกษาหารือกับเมืองหลวงอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนการส่งเสริมให้สาธารณชนมีความตระหนักรู้เกี่ยวกับงานและความก้าวหน้าของประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

ข. ทรัพยากร

๓๐. เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการของการเป็นเจ้าของร่วมกันและการเสริมสร้างความเป็นแกนกลางของอาเซียนและเพื่อสนับสนุนการดำเนินการของมาตรการเชิงยุทธศาสตร์ในแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕ อาเซียนสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกจัดหาทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการดำเนินโครงการและการทำงานขององค์กรเฉพาะสาขาเมื่อเห็นสมควร

๓๑. การตั้งงบประมาณทั้งแบบต่อเนืองหลายปีและแบบรายปีเป็นสิ่งจำเป็นในการสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕ เพื่อเพิ่มความสามารถในการคาดการณ์เกี่ยวกับความเพียงพอของเงินทุน

๓๒. องค์กรเฉพาะสาขาจะต้องรับประกันความยั่งยืนทางการเงินหากมีแผนที่จะจัดตั้งศูนย์ต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕ หรือแผนงานเฉพาะสาขา

๓๓. เพื่อความยั่งยืนของโครงการและกลไกที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้ว ประเทศสมาชิกอาเซียนและองค์กรเฉพาะสาขา/กลไกที่เกี่ยวข้องจะระดมทรัพยากรในรูปแบบของเงินทุน ความเชี่ยวชาญทางด้านเทคนิค และองค์ความรู้จากคู่เจรจา องค์กรระหว่างประเทศ และหุ้นส่วนอื่น ๆ กลยุทธ์ในการระดมทุนอาจรวมถึงการรวบรวมการสนับสนุนจากผู้มีจิตศรัทธาในภาคธุรกิจและปัจเจกบุคคล ในการดำเนินงานตามแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕

ค. การสื่อสาร

๓๔. สอดคล้องกับแผนแม่บทด้านการสื่อสารอาเซียน (เอซีเอ็มพี) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนจะทำงานร่วมกับองค์กรอาเซียนที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างใกล้ชิด ในการพัฒนากรอบการดำเนินงาน กลไก ยุทธศาสตร์ และความคิริเริ่มต่าง ๆ ในการสร้างความตระหนักรู้และการยอมรับในแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕ เพื่อให้ได้ผลในการสื่อสารที่ดีขึ้น

29. National Focal Points of Sectoral Bodies shall be encouraged to strengthen their coordination with their National Secretariats and ASCC National Focal Points in ensuring timely sharing of information, effective and efficient consultation with capitals and in promoting public awareness on the work and achievements of the ASCC.

B. RESOURCES

30. In keeping with the principles of ownership and enhancing ASEAN Centrality and in order to support the implementation of strategic measures in the ASCC Blueprint 2025, ASEAN Member States are encouraged to provide resources to support, when appropriate, the projects and work of the sectoral bodies.

31. Indicative multi-year and annual budget is necessary to support the implementation of the ASCC Blueprint 2025 to foster the predictability of availability of funds.

32. Sectoral bodies have to ensure financial sustainability if they plan to establish centres to support the implementation of the ASCC Blueprint 2025 or their sectoral work plans.

33. To ensure sustainability of projects and established mechanisms, resources in the form of funds, technical expertise and knowledge assets from Dialogue Partners, International Organisations and other partners, will be mobilised by the ASEAN Member States and respective ASEAN Organs and Bodies. Resource mobilisation strategies would also garner the support of philanthropists from among the business sector and individuals for the implementation of the ASCC Blueprint 2025.

C. COMMUNICATION

34. In line with the ASEAN Communications Master Plan (ACMP), the ASCC in close collaboration with relevant ASEAN Organs and Bodies and stakeholders will develop necessary platforms, mechanisms, strategies and initiatives to promote awareness and appreciation of the ASCC Blueprint 2025 in order to achieve greater communication impact.

ง. การทบทวน

๓๕. การทบทวนและการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕ จะใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่จากระบบการติดตามและประเมินผลที่มีอยู่แล้ว ซึ่งประกอบด้วยระบบการติดตามผลที่มุ่งเน้นการดำเนินงานและดัชนีชี้วัดประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน โดยในการสานต่อดัชนีชี้วัดประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนชุดปัจจุบันนั้น องค์กรเฉพาะสาขาต่าง ๆ จะพิจารณาตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับสาขาของตน เพื่อรับประกันว่ามีมิติอื่น ๆ ที่ปรากฏอยู่ในแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรม ๒๐๒๕ นี้ จะได้รับการเพิ่มเติมเข้าไปในดัชนีและตัวชี้วัดชุดปัจจุบันด้วย โดยจะตั้งอยู่บนพื้นฐานของมาตรฐานการบริหารจัดการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ในระดับภูมิภาคที่เป็นที่ยอมรับ ทั้งนี้ แผนการติดตามและประเมินผลจะถูกกำหนดขึ้นโดยประกอบด้วยการติดตามผลภายในโดยองค์กรเฉพาะสาขาเองและการประเมินผลที่อาจมีส่วนร่วมโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ
๓๖. ระบบการติดตามประเมินผลจะต่อยอดจากดัชนีชี้วัดประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนที่ใช้ในการวัดผลความก้าวหน้าการดำเนินการของแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๕๕๒-๒๕๕๘ และพิจารณาบทเรียนที่ได้รับและข้อเสนอแนะจากผลของการประเมินผลดัชนีชี้วัดประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน การดำเนินการดังกล่าวจะได้รับการบรรจุอยู่ในกรอบผลลัพธ์ที่คาดหวังซึ่งจะได้รับการพัฒนาในการติดตามและวัดผลความก้าวหน้าของแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕ นอกจากนี้ เพื่อเป็นการพัฒนาดัชนีชี้วัดประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนชุดปัจจุบัน องค์กรเฉพาะสาขาต่าง ๆ จะมีการพิจารณาตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับสาขาของตน เพื่อรับประกันว่ามีมิติอื่น ๆ ที่ปรากฏอยู่ในแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕ จะได้รับการพิจารณาให้เพิ่มเติมเข้าไปในดัชนีและตัวชี้วัดชุดปัจจุบัน
๓๗. กรอบผลลัพธ์ที่คาดหวังจะเป็นส่วนหนึ่งของระบบการติดตามประเมินผล ซึ่งวัตถุประสงค์หลักหรือเชิงผลลัพธ์ ผลสัมฤทธิ์หลักและตัวชี้วัด ได้ถูกรวบรวม สังเคราะห์และดำเนินการให้สอดคล้องกับคุณลักษณะและองค์ประกอบที่ได้มีการแจกแจงรายละเอียดในแผนงานฉบับนี้ แสดงในภาคผนวก ๑ กรอบผลลัพธ์ที่คาดหวังจะแสดงและจัดหมวดหมู่ของวัตถุประสงค์ผลสัมฤทธิ์หลัก และตัวชี้วัดในลักษณะที่มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบของแผนงาน นอกจากนี้ กรอบผลลัพธ์ที่คาดหวังจะเป็นรายละเอียดพื้นฐานสำหรับการติดตามผลความก้าวหน้าตามแผนงาน ซึ่งจะมีการกำหนดตัวชี้วัดและกรอบระยะเวลาการดำเนินงานเบื้องต้น ตารางดังกล่าวยังสามารถให้ข้อเสนอแนะสำหรับวัตถุประสงค์ในการระดมทรัพยากร โดยการจำแนกรายละเอียดเกี่ยวกับความจำเป็นด้านทรัพยากรลงในเป้าหมายงบประมาณประจำปี/ต่อเนืองหลายปี เป้าหมายดังกล่าวอาจรวมถึงการระบุจำนวนงบประมาณ ความเชี่ยวชาญ การฝึกอบรมหรือปัจจัยที่ต้องพิจารณาอื่น ๆ

D. REVIEW

35. The review and assessment of ASCC Blueprint 2025 implementation shall utilise the existing Monitoring and Evaluation (M&E) system that consists of implementation-focused monitoring system and the ASCC Scorecard. Building on the current ASCC Scorecard, the sectoral bodies will revisit their sectoral indicators to ensure that other dimensions of the ASCC Blueprint 2025 will be considered in enhancing the current scorecard and its indicators, based on accepted regional results-based management standards. An M&E Work Plan will be drawn up that consists of internal monitoring by the respective sectoral bodies and evaluation that may engage other stakeholders.
36. The M&E system shall build upon the ASCC Scorecard used in assessing the progress of implementation of the ASCC Blueprint 2009-2015 and consider the lessons learned and recommendations from the ASCC Scorecard Assessment Results. This shall be reflected in a results framework that will be developed to monitor and assess progress of the ASCC Blueprint 2025. Building on the ASCC Scorecard, the sectoral bodies will revisit their sectoral indicators to ensure that other dimensions of the new ASCC Blueprint 2025 will be considered in enhancing the current scorecard and its indicators.
37. A Results Framework shall form part of this M&E system where higher-order or outcome-based objectives, key result areas (KRA) and indicators are compiled, synthesised and aligned with the Characteristics and Elements in this Blueprint as shown in the Results Framework in Appendix 1. The Results Framework maps and clusters such objectives, KRAs, and indicators in terms of their relation to the Blueprint components. In addition, the Results Framework provides the basis for monitoring Blueprint implementation by establishing the provisional targets and timelines. The matrix also provides information for resource mobilisation purposes by breaking down resource requirements into Annual/Multi-Year funding targets. Such targets may be expressed in funds, expertise, training or other inputs.

๓๘. กรอบผลลัพธ์ที่คาดหวังของแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕ จะต้องเป็นไปตามหลักการดังต่อไปนี้
- ๓๘.๑ **วัตถุประสงค์** - ผลลัพธ์สุดท้ายที่เป็นที่ต้องการหรือคาดหวังให้เกิดขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการดำเนินการหรืออย่างน้อยที่สุดเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการ มาตรการหรือกิจกรรมใด ๆ โดยแผนงานฉบับนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์อย่างชัดเจนแล้ว ดังนี้ (๑) มีปฏิสัมพันธ์และเป็นประโยชน์ต่อประชาชน (๒) มีความครอบคลุม (๓) มีความยั่งยืน (๔) มีภูมิคุ้มกัน และ (๕) มีพลวัต
- ๓๘.๒ **ผลสัมฤทธิ์หลัก** - ผลสัมฤทธิ์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ซึ่งคาดว่าจะมีหรือมีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น ผลสัมฤทธิ์หมายถึงการเปลี่ยนแปลงในสภาพหรือเงื่อนไขอันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ตามหลักเหตุและผล ทั้งนี้ แผนงานฉบับนี้ ประกอบด้วยผลสัมฤทธิ์หลักภายใต้วัตถุประสงค์ในแต่ละข้อของคุณลักษณะนั้น ๆ
- ๓๘.๓ **ตัวชี้วัดสำคัญ** - ปัจจัยหรือตัวแปรเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพซึ่งเป็นวิธีการที่ง่ายและเชื่อถือได้ในการวัดผลความสำเร็จในการสะท้อนความเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินมาตรการ หรือในการช่วยวัดผลการดำเนินการพัฒนาหรือมาตรการใด ๆ
- ๓๘.๔ **มาตรการเชิงยุทธศาสตร์** - ถ้อยคำเกี่ยวกับการดำเนินการให้มาซึ่งผลลัพธ์และการเปลี่ยนแปลงที่คาดหวังในผลสัมฤทธิ์หลัก ผลลัพธ์จะแสดงถึงความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในเชิงองค์กรและขีดความสามารถเชิงพฤติกรรมสำหรับเงื่อนไขการพัฒนาซึ่งอาจเกิดขึ้นในระหว่างการเสร็จสิ้นของผลผลิตและความสำเร็จของวัตถุประสงค์^๔
๓๙. การประเมินผลครึ่งแผน ซึ่งครอบคลุมระยะเวลาระหว่างปี ๒๕๕๙-๒๕๖๓ และการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดแผน ซึ่งครอบคลุมระยะเวลาตั้งแต่ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๘ จะต้องดำเนินการ ทั้งนี้ เพื่อติดตามความคืบหน้าและประเมินผลลัพธ์/ผลกระทบของการบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕
๔๐. อาจใช้วิธีการและระเบียบวิธีที่เหมาะสมอื่น ๆ เช่น การเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ การประเมินผลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์นโยบาย การพัฒนาตัวชี้วัด การจัดทำแบบสำรวจความคิดเห็นและการศึกษาผลกระทบ ทั้งนี้ เพื่อวัดผลกระทบของนโยบาย/แผนงาน/โครงการ ที่เกิดขึ้นจากแผนงานฉบับนี้ ซึ่งอาจจะมีการดำเนินการในระดับภูมิภาคและระดับสาขา

38. The Results Framework of the ASCC Blueprint 2025 shall be guided by the following key concepts:
- 38.1 Objectives: A specific end result desired or expected to occur as a consequence, at least in part, of an intervention or activity. The blueprint clearly spells out the objectives under each characteristic of (1) Engages and Benefits the Peoples; (2) Inclusive; (3) Sustainable; (4) Resilient and (5) Dynamic;
- 38.2 Key Result Areas: Areas corresponding to the objective where results or changes are expected to occur. Results are changes in a state or condition that derive from a cause-and-effect relationship. The blueprint has specified the key result areas under each objective of the characteristic;
- 38.3 Key Performance Indicators: Quantitative or qualitative factor or variable that provides a simple and reliable means to measure achievement, to reflect the changes connected to an intervention, or to help assess the performance of a development actor or intervention; and
- 38.4 Strategic Measures: Outcome-oriented action statements to deliver desired changes in the KRAs. Outcomes represent changes in the institutional and behavioural capacities for development conditions that occur between the completion of outputs and the achievement of the objectives.³
39. A Mid-Term Evaluation, covering the period of 2016-2020, and an End-of-Term Evaluation, covering the period of 2021-2025, will be conducted to monitor progress and evaluate outcomes/impacts of the achievement of the objectives of the ASCC Blueprint 2025.
40. Other appropriate approaches and methodologies, such as systematic collection of data, qualitative and quantitative evaluations, policy analyses, development of indicators, polls and impact studies, are encouraged to assess the impact of policies/programmes/projects arising from this blueprint that may be done at regional and sectoral levels.

³ Adapted from the UN Results-Based Management Handbook, accessed from <https://undg.org/wp-content/uploads/2014/06/UNDG-RBM-Handbook-2012.pdf> on 9 July 2015.

^๔ ดัดแปลงมาจากหนังสือ UN RBM Handbook ที่สืบค้นจาก <https://undg.org/wp-content/uploads/2014/06/UNDG-RBM-Handbook-2012.pdf> เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘

- ๔๑. เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการดำเนินการ “เฉพาะเจาะจง วัดผลได้ บรรลุผลสำเร็จได้ เป็นไปได้จริง มีกรอบระยะเวลาที่แน่นอน” ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์/ตัวชี้วัดผลลัพธ์ ควรจะมีการพัฒนาขึ้นเพื่อวัดผลกระทบจากการดำเนินงานของมาตรการกลยุทธ์ศาสตร์
- ๔๒. ในฐานะส่วนหนึ่งของระบบการติดตามประเมินผล ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน อาจจัดตั้งระบบการตรวจสอบการปฏิบัติตามสำหรับการอนุวัติปฏิญญาอาเซียนทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

- 41. In support of the SMART approach, indicative result/outcome-based indicators should be developed to measure impacts of the implementation of strategic measures.
- 42. As part of the M&E system, the ASCC shall also establish a compliance monitoring system for the implementation of all ASEAN Declarations relevant to the ASCC Pillar.

กรอบผลลัพธ์ที่คาดหวังของแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

ภาคผนวก ๑

วัตถุประสงค์	ผลสัมฤทธิ์หลัก	ตัวชี้วัดสำคัญ	เป้าหมายและการระยะเวลา			เป้าหมายงบประมาณประจำปี/ต่อเนืองหลายปี	หน่วยงานประสานงานหลัก และองค์กรเฉพาะสาขาที่ประสานงานหรือองค์กรของอาเซียนอื่น ๆ
			ข้อมูลพื้นฐาน (ปีอ้างอิง)	เป้าหมาย	ปีที่จะดำเนินการ		
ส่งเสริมความมุ่งมั่น การมีส่วนร่วม และความรับผิดชอบของประชาชนในอาเซียน ภายใต้กลไกที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมและดูแลผู้ด้อยโอกาส การมีสำนึกรับผิดชอบ เพื่อประโยชน์สำหรับประชาชนในอาเซียนทั้งหมด							
ส่งเสริมการเข้าถึงโอกาสอย่างเท่าเทียมไม่เลือกสำหรับประชาชนในอาเซียนรวมถึงการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน							
ส่งเสริมการพัฒนาทางสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อม ผ่านกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการทั้งในปัจจุบันและอนาคตของประชาชนในอาเซียน							
พัฒนาขีดความสามารถและศักยภาพในการปรับตัวและตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลง สังคมและเศรษฐกิจ ภัยพิบัติ การเปลี่ยนแปลงด้านสภาพอากาศ ตลอดจนภัยคุกคามที่อุบัติขึ้นและความท้าทายต่าง ๆ							
เสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมอย่างต่อเนื่องและเป็นสมาชิกของประชาคมโลกที่มีความกระตือรือร้น							

APPENDIX 1

ASCC Blueprint 2025 Results Framework

Objectives	Key Result Areas	Key Performance Indicators	Targets and Timelines			Annual/Multi-Year Funding Targets	Lead / Coordinating Bodies & Cooperating Sectoral Bodies or Other ASEAN Organs
			Baseline data (Reference Year)	Target	Target Year		
Enhance commitment, participation and social responsibility of ASEAN peoples through an accountable and inclusive mechanism for the benefit of all.							
Promote equitable access to opportunity for ASEAN peoples, as well as promote and protect human rights.							
Promote social development and environmental protection through effective mechanisms to meet the current and future needs of the peoples.							
Enhance capacity and capability to adapt and respond to social and economic vulnerabilities, disasters, climate change as well as emerging threats, and challenges.							
Strengthen ability to continuously innovate and be a proactive member of the global community.							

อภิธานศัพท์

เอซีเอ็มพี	แผนแม่บทการสื่อสารอาเซียน
เอซีดับเบิลยูซี	คณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิสตรีและสิทธิเด็ก
เออีซี	ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
ศูนย์อาฮา	ศูนย์ประสานงานอาเซียนในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมที่เกี่ยวกับการจัดการภัยพิบัติ
เอพีเอสซี	ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน
เอเอสซีซี	ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน
ซีพีอาร์	คณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียน
ซีเอสอาร์	ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร
จีเอชจี	ก๊าซเรือนกระจก
จีโอ-เอ็นจีโอ/ซีเอสโอ	หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน องค์กรภาคประชาสังคม
ไอพีอาร์	สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา
เคอาร์เอ	ผลสัมฤทธิ์หลัก
เอ็มแอนด์อี	การติดตามและประเมินผล
พีพีพี	ความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน
สมาร์ท (เอสเอ็มเออาร์ที)	เอส-เฉพาะเจาะจง เอ็ม-วัดผลได้ เอ-บรรลุผลสำเร็จได้ อาร์-เป็นไปได้จริง ที-มีกรอบระยะเวลาที่แน่นอน
โซกา	คณะกรรมการเจ้าหน้าที่อาวุโสสำหรับคณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน
ซอค-คอม	การประชุมคณะกรรมการประสานงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน
ยูเอ็นเดซ่า	แผนกกิจการด้านเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ
ยูเอ็นเอฟซีซีซี	กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

GLOSSARY

ACMP	ASEAN Communications Master Plan
ACWC	ASEAN Commission on the Promotion and Protection of the Rights of Women and Children
AEC	ASEAN Economic Community
AHA Centre	ASEAN Coordinating Centre for Humanitarian Assistance
APSC	ASEAN Political-Security Community
ASCC	ASEAN Socio-Cultural Community
CPR	Committee of Permanent Representatives to ASEAN
CSR	Corporate Social Responsibility
GHG	Greenhouse Gas
GO-NGO/CSO	Government Organization, Non-Governmental Organization, Civil Society Organization
IPR	Intellectual Property Rights
KRA	Key Result Areas
M&E	Monitoring and Evaluation
PPP	Public Private Partnerships
SMART	Specific, Measurable, Achievable, Realistic, and Time-bound
SOCA	Senior Officials' Committee for the ASCC
SOC-COM	Senior Officials Coordinating Conference on the ASEAN Socio-Cultural Community
UNDESA	United Nations Department of Economic and Social Affairs
UNFCCC	United Nations Framework Convention on Climate Change

กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ

443 ถนนศรีอยุธยา กรุงเทพฯ 10400

ASEANthailand.MFA

ASEAN_THAILAND

www.mfa.go.th/asean